

ספר הזוהר הקדוש פרשת פנחס

פרשת פנחס

(במודבר כ"ה) וידבר יי אל משה לאמר, פנחס בן אלעזר וגו', רבי אלעזר פתח ואמר, (משלי א) שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמה. (יתרו פ"ה ע"א) שמע בני מוסר אביך, דא קודשא בריך הוא. ואל תטוש תורת אמה, דא כנסת ישראל. מאי מוסר אביך, מוסר, דא אורייתא, דאית בה כמה תוכוין, כמה עונשין. כמה דאת אמר, (משלי ג) מוסר יי בני אל תמאס ואל תקוץ בתוכחתו.

ובגין דכל מאן דאשתדל באורייתא בהאי עלמא, זכי דיפתוזון ליה כמה תרעין ליהוא עלמא, כמה זהורין. בשעתא דינפוק מהאי עלמא, היא אקדימת קביה, ואזלא לכל גטורי תרעין, מכרות ואומרת, (ישעיה כו) פתוזו שערים ויבא גוי צדיק. אתקינו פרסין לפלגיא עבדא דמלכא. דלית וזדו לקודשא בריך הוא אלא מאן דאשתדל באורייתא, כל שכן בר נש דמתער בליקיא לאשתדלא באורייתא, דהא כל צדיקיא דבגגתא דערן, צייתין לקליה, וקודשא בריך הוא משתכח בינייהו, כמה דאוקמוה (שיר השירים וז) היושבת בגנים וזברים מקשיבים לקולך השמיעני.

רבי שמעון אמר האי קרא רזא דחכמתא אית ביה. היושבת בגנים, דא כנסת ישראל, דאיהי בגלותא עם ישראל, ואזלא עמהון בעקתייהו. וזברים מקשיבים לקולך, משריין עלאין. בלהו צייתין לקולך, לקול תושבנותך בגלותא. השמיעני, כמה דאת אמר (שיר השירים ב) הראני את מראיך השמיעני את קולך. השמיעני, קלא דאינון וזבריא דמשתדלי באורייתא דהא לית תושבנותא קמאי, כאינון דמשתדלי באורייתא.

אמר רבי שמעון, בבבכול, כל אינון דזכאן לאשתדלא באורייתא, ומכד פליג ליליא, ואתיין במטרוניתא כד זהיר יממא, לקבלא אנפי מלכא, אתקיף ואנוסין בשכינתא. ולא עוד, אלא דשריא ביה וזוט של וסד, כמה דאוקימנא.

תא וזוי, כל מאן דזכי לאתתקף בשכינתא, יסתמר גרמוהי מאנון מלין דאזיידן לקבלה. כגון מאן. אינון דלא משקרי באת קדישא, כגון בת אל זכר. וכל מאן דגטיר גרמיה, בבבכול כנסת ישראל אוזידא ביה, ונטרא ליה, והיא אקדימת ליה שלם. וכל שכן אי זכי וקני להאי.

ואמר רבי שמעון, אתוויין ישראל לאשתצאה בהווא שעתא, בר דאקדים פנוס ליהאי עובדא, ושכיף רוגזא. הדא הוא דכתיב, פנוס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב וגו'. דבר אחר, פנוס בן אלעזר וגו'. אמר רבי שמעון, בן בן תרי זמני, לאשלבא אובדא (נ"א עובדא) קא אתי.

אמר רבי שמעון, האי בר זש דנטיל גלגולא דנשמעתא, ולא זכי דיתתקן ביה, פאילו משקר בקושטא דמלכא. ואנא קרינא עליה האי קרא (ויקרא ה) או מצא אבדה וכוזש בה ונשבע על שקר. וכוזש בה, טב ליה דלא אברי.

תנינן צדיק גמור, אינו גרונה. וצדיק שאינו גמור, גרונה. מאן הוא צדיק גמור, ומאן הוא צדיק שאינו גמור, וכי מאן דלא שלים במלוי, צדיק אקרי. אלא, צדיק גמור, ידיע, דהא לא נטיל גלגולין עקימין, ובאנוסנתיה בני בגיין, ואתקין שורין, ונצב בירין, ונטע אילנין.

צדיק שאינו גמור, דבני בגיין באנוסנתא אורא, וזפר בה בירין, ואעדר, הא אתקין אבני יסודא כמלקדמין, ואעמל בה, ולא ידע אי אשתאר דיליה. מסטרא דיליה, טב וצדיק אקרי. ובסטרא דההוא אנוסנתא, לאו הכי.

דף רי"ג ע"ב

לבר זש דבני בגיין שפירן, יאן לבווי, אסתכל ביסודא, ונזמי ליה שקיע עקימא מכל סטריין. הא בגינא לא שלים, עד דסתר ליה, ואתקין ליה כמלקדמין. מסטרא דההוא בגינא דיליה, אשתכוז טב ושפיר. (דף רי"ג ע"ב) מסטרא דיסודא, ביש ועקים. ובגין כה, לא אקרי עובדא שלים, לא אקרי בגינא שלים. בגין כה צדיק שאינו גמור אקרי, וגרונה. ועל דא (ובקוק א) כבלע רשע צדיק ממונו.

תא וזוי, מאן דמקנא לשמא קדישא דקודשא בריה הוא, דאפילו לא יזכי לגדולה, ולא אתווי ליה, (ס"א דירית לה) רווח לה ונטיל לה. ודא ירית לה ועייל לה. פנוס לא אתווי ליה בההוא זמנא, ובגין דקנא לשמא דמאריה, רווח לכלא, וסליק לכלא, ואתתקן ביה כלא וזכה לאשתמשא בכהונה עלאה. מההיא שעתא, פנוס בן אלעזר בן אהרן הכהן, דאשלים לתרין דרגין, בגין דקנא לשמא דמאריה, דאתתקן מזה דאתעקם.

רבי יהודה פתוז ואמר, (תהלים פו) שמרת נפשי כי וסיד אני הושע עבדך וגו'. סופיה דקרא אית לאסתכלא, ולבתר קרא כלא, סופיה דקרא כתיב, הבוטון אליה, הבוטון כה מבועי ליה, מאי הבוטון אליה. אלא כביכול דוד מבטון ליה,

דלֵא יַעֲבֹר לִיה פִּלְגוֹת לִילֵא בְּשַׁנְתָּא, כַּמָּה דְּכְתִיב, (תהלים קיט) וְצוֹת לִילָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ. קָמְתִי מִבְּעֵי לִיה. אֵלָא, אָקוּם, וְאַתְקִשֵׁר בָּךְ לְעֵלְמִין.

שְׁמַרְה נְפִשִּׁי, שְׁמור מִבְּעֵי לִיה. וְהָא תַנְיָן דְּלִית אַת בְּאוֹרֵייתָא דְלֵא אִית בָּהּ רוּזִין עַלְמַין וְקִירִין. שְׁמַרְה. לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְאָמֵר, שְׁמַרְה לְהֵהוּא וּזוּלְקָא, דְּאַתְאָוּד בֵּיה נְפִשׁ. דְּכֹד נְפִשָׁא נְפָקַת מֵהַאי עֲלָמָא, אַתְיָא לְמִירַת עֲלָמָא (דֵּאֲתִי). אִי זָכִי, כַּמָּה וּזִילִין עַלְמַין נְפָקִין לְקַבְלָא, וּלְנִטְרָא לָהּ, וּלְאֵעֲלָא לָהּ בְּמִדּוּרָא דְּדוּכְתָּהּ, וְהַאי ה' נְטִיל לָהּ, לְאַתְאָוּדָא עִמָּה בְּרִישׁ יְרוּזִי וְשַׁבְתִּי.

וְאִי לֵא זָכִי, כַּמָּה גְּרִדִּינִי טְהִירִין אֲזִדְמֵן לְקַבְלָהּ, וְדוּזוּ לָהּ לְבָר. וּוי לְהֵהִיא נְפִשָׁא, דְּמִתְגַּלְגַּלָּא בְּרִיקְנִיא, כַּאֲבָנָא בְּקוֹסְפִיתָא. הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, (שמואל א כה) וְאַת נְפִשׁ אוֹיְבִיךָ יִקְלַעְנָה בְּתוֹךְ כַּף הַקֶּלֶעַ. וְדוּד בְּעֵי בְּעוֹתִיָּה קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאָמֵר, שְׁמַרְה נְפִשִּׁי, דְלֵא יְרוּזוֹן לָהּ לְבָר. וְכֹד מִטִּי (ס"א לְקַבְלָךְ, יִפְתוּזוֹן לָךְ) לְקַבְלָהּ, יִפְתוּזוֹן לָהּ פְּתוּזִין, וְתִקְבַּל לָהּ קַמָּה. כִּי וְסִיד אֲנִי, וְכִי וְסִיד אֲקָרִי. אָמֵר רַבִּי יְהוּדָה, אִין. דְּכְתִיב, (ישעיה נה) וְסִידִי דוּד הַנְּאֻמָּנִים. בְּגִין כַּף שְׁמַרְה נְפִשִּׁי, דְלֵא תִשְׁבּוּק לָהּ לְמַהֲרָ לְבָר.

רַבִּי יִצְחָק אָמֵר, כָּל בַּר זֶשׁ דְּאִית לִיה וּזוּלְקָא בְּצַדִּיק, יֵרִית לְהַאי אֶרֶץ, כַּמָּה דְּכְתִיב, (ישעיה ס) וְעַמָּה פִּלְם צַדִּיקִים וְגו'. וְהַאי צַדִּיק וְסִיד אֲקָרִי. אָמֵר דוּד בְּתַר דְּבֵהִאי אַתֵּר אֲוִיזְנָא, וְסִיד אֲנִי, וּבְגִין כַּף שְׁמַרְה נְפִשִּׁי, לְאַתְקִשֵׁרָא בָּךְ.

רַבִּי וְזִיָּא פְּתוּז, (תהלים פא) עֲדוֹת בִּיהוֹסֵף שְׁמוֹ וְגו'. הָא אוֹקְמוּהָ, דְּאוֹלִיף שְׁבַעִין פְּתִיקִין, וְלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ יִתִּיר. הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, (תהלים פא) שְׁפַת לֹא יִדְעָתִי אֲשַׁמְעֵ. אֲבָל מֵאִי עֲדוֹת. תָּא וְזִי, בְּשַׁעֲתָא דְּאַתְתִּיה דְּפּוֹטִיפֶר הָוֹת אֲוִיזְנָא בֵּיה לְהֵהִיא מוֹלָה, הָוֹת יוֹסֵף עֲבִיד גְּרַמִּיָּה כַּמָּאן דְלֵא יִדַּע לִישָׁנָא דִּילָהּ, וְכֵן בְּכָל יוֹמָא עַד הֵהִיא שַׁעֲתָא בְּתֵרִייתָא, דְּכְתִיב (בראשית לט) וְתַתְּפֹשְׁהוּ בְּבִגְדוֹ. מֵאִי וְתַתְּפֹשְׁהוּ. אֵלָא בְּגִין דְּעֲבִיד גְּרַמִּיָּה כַּמָּאן דְלֵא יִדַּע לִישָׁנָא. וְרוּזוֹן הַקֹּדֶשׁ צוּזוֹן לְקַבְלָהּ, (משלי ו) לְשַׁמְרָה מֵאִשָּׁה וְרָה מִזְכָּרִיהָ אֲמַרִּיהָ הַזּוֹלִיקָהּ. מֵאִי קָא מִשְׁמַע לָךְ. אֵלָא כָּל מָאן דְּנִטִּיר גְּרַמִּיָּה מֵהַאי, אַתְקִשֵׁר בָּהּ בְּשַׁכִּינְתָּא, וְאֲוִיזְנָא בְּהֵהוּא עֲדוֹת. וּמֵאִי הוּא. ה' דְּאַתְוֹסֵף בֵּיה. דְּכְתִיב, עֲדוֹת בִּיהוֹסֵף שְׁמוֹ. אוֹף הָכָא י' אַתְוֹסֵף בְּפִנּוּס, עַל דְּקָנִי בְּהַאי.

רַבִּי יִיסָא פְּתוּז, (תהלים קלז) עַל זִהְרוֹת בְּכָל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם בְּכִינוּ בְּזִכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן. אֶת יְרוּשָׁלַם מִבְּעֵי לִיה, כַּמָּה דְּכְתִיב, (תהלים קלז) אִם אֲשַׁכּוּךָ יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכּוּז יְמִינִי, מֵאִי בְּזִכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן. לְבָר זֶשׁ דְּהָוָה לִיה הֵיכְלָא יִקְרָא, יָאָה וְשַׁפִּירָא, אֲתוֹ לְסִטִּין וְאוֹקִידוּ לִיה. צַעֲרָא דְּמָאן הוּא, לָאו דְּמֵאֲרִיָּה דְּהֵיכְלָא. אוֹף הָכָא שַׁכִּינְתָּא בְּגִלּוּתָא שְׂרִיא, צַעֲרָא דְּמָאן הוּא, לָאו דְּצַדִּיק. וְאוֹלָא הָא כַּמָּה דְּאוֹקְמוּהָ, דְּכְתִיב (ישעיה נז) הַצַּדִּיק אֲבָד, אֲבָד מִמֶּשׁ. אוֹף הָכָא בְּזִכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן, בְּזִכְרֵנוּ הֵהוּא צַעֲרָא דִּילִיה עַל זְוִיגָהּ, צַעֲרָא דִּילִיה הוּא.

דף רי"ד ע"א

אמר רבי ייסא, מאן דאוקיר שומא דמאריה ביהאי, ונטיר האי, וכה דיוקיר ליה מאריה על כללא. מנלן. מיוסף. דכתיב, (בראשית מא) וירכב אותו במרכבת המשנה אשר לו, וכתיב ונתן אותו על כל ארץ מצרים (דף רי"ד ע"א) ולא עוד, אלא כד עברו ישראל ית וימא, ארונא דיוסף עאל בגו בקדמיתא, ולא הוו מיא קיימין על קיומיהו קמיה, הדא הוא דכתיב, (תהלים קיד) הים ראה ויגוס. מאי ויגוס. אלא ראה דהוא דכתיב ביה (בראשית לט) ויגוס ויצא הווצה.

תא וזוי, וכו' ליקרא בוזייו וכו' ליקרא במיתתיה. בוזייו אמאי. בגין דהוא זמן דלא בעא לאתדבקה ביה, דכתיב, (בראשית לט) וימאן ויאמר אל אשת אדניו. וכתיב ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה. בגין כך וכה ביהאי עלמא. כיון דכתיב ותתפשטה בגדרו, וכתיב ויגוס ויצא הווצה, וכו' לבתר דעאל לגו פרוכתא עלאה, והכי אתנזי ליה, ידיה נטל ביהאי עלמא, וידיה נטל בעלמא אורא.

פגוס וכו' ביהאי עלמא, וכה בעלמא דאתי, וכה לקיימא יתיר מכל אינון דנפקו ממצרים, וכה לכהנא עלאה, הוא וכל בגוי אפתריה. ואי תימא דלא (נ"א דהא) וכה לכהנא עד לא עבד עובדא דא. אין (ס"א לא). דהא אינון דאמרי (דלא) דוזה קודם. לאו הכי אלא במאי אוקימנא תזות אשר קנא לאלהיו, דמשמע דבגין עובדא דא רווח פהונתא, ביה דלא הוה קודם.

תא וזוי, כל כהן דקטיל נפש, פסיל ליה פהונתיה לעלמין. דהא ודאי פסיל דהוא דרנא דיליה לגביה. ופגוס מן דינא פסיל לכהנא הוה, ובגין דקנא ליה לקודשא בריך הוא, אצטרף ליוחסא ליה פהונת עלמין, ליה, ולבגוי אפתריה, לדרי דרין. אמר רבי יצחק, תא וזוי, רשים הוא פגוס לעילא, ורשים הוא לתתא, עד לא יפוק לעלמא דהא עם אינון דנפקו ממצרים אתמני.

רבי אלעזר ורבי יוסי ורבי זיאי, הוו אזלי במדברא, אמר רבי יוסי, תא דכתיב בפגוס הנני נותן לו את בריתי שלום. שלום ממלאך המות, דלא שליט ביה לעלמין, ולא אתדן בדינוי. ואי תימא דלא מית. ודאי לא מית כשאר בגי עלמא, ואוריך יומין על כל בגי דרא, בגין דבהאי ברית עלאה אוזיד, וכד אסתלק מעלמא, בתיאובתא עלאה ובדביקותיה שפירא אסתלק משאר בגי עלמא.

רבי אלעזר פתני ואמר, (וכריה ג) ויראני את יהושע הכהן הגדול עומד לפני מלאך יי וגו'. תא וזוי, ווי לאינון בגי נשא, דלא מסתכלאן ביקרא דמאריהון, וכל יומא ויומא פרוזא קארי עליהו, ולא משגיזין. אתא בר גש לאסתכלא בפקודי אורייתא, כמה סגיזורין קיימין לאדכרא עליה לטב. אתא בר גש

ואַעפֿר עַל פֿקוּדֵי אורִייתָא, אַינזן עוּבְדִין קטִיגִזֶרֶן עֲלִיה לְבִישׁ, קמִי קוּדֶשׁא בְרִיךְ הוּא. וְהוֹשִׁיעַ כֹּהֵן גָּדוֹל הָיָה, וְאוֹקְמוּהָ, מִדָּה כְּתִיב בִּיה. וְהַשְׁטֵן עוֹמֵד עַל ימִינוֹ לְשִׁטְנוֹ. וּמִדָּה בְּהִאי פֶה, בְּשִׂאָר בְּנֵי עֲלָמָא דְלֹא מִסְתַּכְלִי בִיקְרָא דְמֵאֲרִיהוֹן, עַל אוֹזֹת כַּמָּה וְכַמָּה.

וְזמִי מִדָּה כְּתִיב, וְהוֹשִׁיעַ הָיָה לְבוֹשׁ בְּגָדִים צֹאִים, וְאוֹקְמוּהָ. אָבֵל בְּגָדִים צֹאִים, וְדֹא אַינזן לְבוֹשִׁין דְּאַתְלִבְשָׁא בִיה רוּזָא בְּהֵהוּא עֲלָמָא. זָכָאָה וּזוֹלָקִיָּה דְמֵאן דְלְבוֹשִׁין מִתְתַּקְנִין וְשִׁלְמִין בְּהֵהוּא עֲלָמָא. וְהָא אַתְמֵר, כֹּל מֵאן דְּבִעִין לְאַעֲלָא לְגִיהֶזֶם, אַינזן לְבוֹשִׁין דְּמִלְבָּשִׁין לִיה, הִיךְ אַינזן. מִדָּה כְּתִיב דָּכָא, וְהוֹשִׁיעַ הָיָה לְבוֹשׁ בְּגָדִים צֹאִים וְעוֹמֵד לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ. מֵאן מִלְאָךְ. דָּא מִלְאָךְ דְּמִמְנָא עַל גִּיהֶזֶם, וּמִמְנָא עַל מֵאן דְּזמִי בְּאַינזן לְבוֹשִׁין. עַד דְּאַתִּיב קָלָא וְאַמֵּר, הִסִּירוּ הַבְּגָדִים הַצֹּאִים מֵעַלְיוֹ.

מִהֲכָא אִית לְאַסְתַּכְלָא, דְּעוּבְדִין בִּישִׁין דְּבֵר זָשׁ, עוּבְדִין לִיה אַינזן לְבוֹשִׁים צֹאִים. וְיֵאמֵר אֲלִיו רֵאָה הָעֵבֶרֶתִי מַעֲלִיף עוֹנָה וְהַלְבִּישׁ אוֹתָהּ מוֹחֲלָצוֹת. אֲלִבִּישִׁינֶיהָ לְבוֹשִׁין אַחֲרָנִין מִתְתַּקְנִין, דְּבֵהוּ אִסְתַּכַּל בֵּר זָשׁ בְּזוֹ יִקְרָא דְמֵאֲרִיהָ.

דף רי"ד ע"ב

תָּא וְזוֹי, כְּזוֹנָא דָּא פְּנִזֶּס, דְּלֹא אִסְתַּלַּק מֵעֲלָמָא, עַד דְּאַתְתַּקְנֶנּוּ קמִיָּה לְבוֹשִׁין אַחֲרָנִין, דְּרוּזָא אַתְהֵי בְּהוּ, לְעֲלָמָא (דף רי"ד ע"ב) דְּאַתִּי. בְּשַׁעֲתָא וְדָא אַתְפֶּשֶׁט מֵאֲלִין. וְאַתְלִבְשֵׁ בְּאַלִין, לְקִימָא דְכְּתִיב הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלֹום. עַד דְּהוּ אֲזַל, שְׂמִישָׁא הָיָה תְּקִיפָא, וְיִתְבּוּ תְּחוּזֹת צִלָּא דְחוּד טָנְרָא דְמִדְּבָרָא. אָמֵר רַבִּי אֲלֵעָזָר, וְדֹא צִלָּא וְדוּוּתָא דְנִפְשָׁא הוּא.

אָמֵר רַבִּי וְזוֹיָא לְרַבִּי אֲלֵעָזָר, אֲלִין יוֹמִין, מִרְאשׁ הַשָּׁנָה עַד יוֹמָא בִּתְרָאָה דְחוּזָא, בְּעִינָא לְבִימָקָם עֲלִיָּהוּ. אָמֵר רַבִּי אֲלֵעָזָר, הָא אַתְמֵר וְזוּבְרִיָּא אַתְעָרוּ בְּהוּ. אָמֵר רַבִּי וְזוֹיָא, וְדֹא הִכִּי הוּא, אָבֵל אֲנָא שְׂמַעְנָא לְבוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה מִלָּה בְּהוּ. אָמֵר לִיה, אִימָא הָהוּא מִלָּה. אָמֵר לִיה עַד לֹא קְאִימְנָא בִּיה. אָמֵר רַבִּי אֲלֵעָזָר, אָף עַל גַּב דְּזוּבְרִיָּא אוֹקְמוּ מִלָּה, וְשְׁפִיר הוּא, אָבֵל סְדוּרָא דְהִנְנִי יוֹמִי, רָזָא דְנוֹכְמָתָא הוּא, בִּין מוֹצְדִי וְזָקָלָא.

תָּא וְזוֹי, הָא אַתְמֵר סְדוּרָא דְיוֹזוּדָא כֹּלָא בְּחוּד הִיךְ הוּי. וְהָא אַתְמֵר. פְּתוּז וְאַמֵּר, (ישעיה נב) וְזָשׁ יִי אֶת זְרוּעַ קִדְשׁוֹ, דָּא דְרוּעָא וְדָא, דְּבִיה תִּלָּא יְשׁוּעָה, דְּבִיה תִּלָּא גִּזְקָמָא, דְּבִיה תִּלָּא פּוֹרְקָנָא. וְלָמָּה, לְבִימָקָם לָה לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל מֵעַפְרָא, וְלְקַבְּלָא לָה לְגַבִּיהָ, לֹאֲדוּוּנָא כְּזוּדָא. וְכֹד הָא אַתְעָר לְקַבְּלָהּ, כַּמָּה דְחוּיָלוּ שְׂרִיָּא בְּעֲלָמָא, עַד דְּיִנְזוּ הָהוּא דְרוּעָא תְּחוּזֹת רִישָׁהָ לְאַתְנוּבְרָא. כַּמָּה דְאַתְ אָמֵר, (שיר השירים ב) שְׂבִמְאֵלָה תְּחוּזֹת לְרֵאשִׁי וְגו', וְכֹדִין גִּיּוּזָא דִּינָא, וּמִכְפָּר וּזוּבִין.

לְבַתֵּר אֶתִּי יְמִינָא לְוַבְקָא, כְּדִין וְדוּוּתָא שְׂרִיָּא בְּעֻלְמָא, וְכָל אֲנָפִין נְהִירִין.
לְבַתֵּר אֲוִדוּנִת בְּגוּפָא, וְכְדִין כָּלָא אֶקְרִי אֲוִד, בְּלָא פְרוּדָא, כְּדִין הוּא שְׁלִימו
דְּכָלָא, וְוִדוּוּתָא דְּכָלָא, וְאֲוִידוּ וְדָאִי, מִה דְּלָא אֲשַׁתְּכוּז הָכִי בְּשָׂאָר זְמָנִי.

כְּגוּוּנָא דְּהָאִי, סְדוּרָא דְּהָנִי יוּמִין, מִרָאשׁ הַשְּׁנָה עַד יוּמָא בְּתִרְאָה דְּוִזָּג. בְּרָאשׁ
הַשְּׁנָה, אֲתַעֵר דְּרוּעָא דְּשִׁמְאָלָא, לְקַבְלָא לָהּ לְמִטְרוּנִיתָא, וְכְדִין כָּל עֻלְמָא
בְּדוּוּיָלוּ בְּדִינָא, וּבְעִי הָהוּא זְמָנָא בְּתִיבְתָא שְׁלִים, לְאֲשַׁתְּכוּז עֻלְמָא קָמִי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְבַתֵּר אֲתִיָּאת מִטְרוּנִיתָא, וּבְעִין בְּנִי הִיכְלָא בְּתַשְׁעָה
לִירוּזָא, לְמַעַבְד וְדוּוּתָא, וּלְמַטְבֵּל בְּנִהָרָא, לְדַכָּאָה גְּרַמִּיָּהוּ בְּזוּוּנָא
דְּמִטְרוּנִיתָא, בְּיוּמָא אֲוִרָא, הוּא זְוּוּנָא דִּילָהּ לְשׁוּוּתָא שְׁמָאֵלָא תּוּזוּת רִישָׁהָ,
(נ"א רִישָׁא דְּמַלְכָא) כְּמִה דְּאֵת אֲבִיר שְׁמָאֵלוּ תּוּזוּת לְרָאשִׁי.

וְכְדִין יִשְׂרָאֵל בְּתַעֲנִיתָא עַל וּזְבִיָּהוּ, וּמִכְפָּרָא לָהּ. דְּהָא אִימָא עֲלָאָה אֲנִהִירָת
אֲנָפָהָא לְמִטְרוּנִיתָא בְּזוּוּנָהָא, וּמִתְכַּפְּרִין כָּל בְּנֵי הִיכְלָא. כִּיּוֹן דְּשִׁמְאָלָא מְקַבְלָהּ
לָהּ בְּהָאִי יוּמָא, דְּרִישָׁא דְּמִטְרוּנִיתָא שְׂרִיָּא עַל שְׁמָאֵלָא.

בְּיוּמָא קְדִמָּאָה דְּוִזָּג, יִתַּעֵר יְמִינָא לְקַבְלָהּ, בְּגִין לְוַבְקָהּ וְכְדִין כָּל וְדוּוּא וְכָל
אֲנָפִין נְהִירִין, וְוִדוּוּתָא דְּמִים צְלִיקָן, לְנִסְכָּא עַל מִדְּבָוּא. וּבְעִין בְּנִי נֶשֶׁא לְמוּזָדִי
בְּכָל זְמַן דְּוִדוּתָהּ, דְּהָא יְמִינָא גָּרִים. בְּכָל אֲתֵר דְּשָׂאֲרִי יְמִינָא, וְוִדוּוּתָא אֲצִטְרִיךְ
בְּכָלָא, כְּדִין וְוִדוּוּתָא הִיא לְאֲשַׁתְּעִשְׁעָא.

דָּף רַט"ו ע"א

לְבַתֵּר בְּיוּמָא תְּמִינָאָה, וְוִדוּוּתָא דְּאֲוִרִיָּתָא הוּא, דְּהָא כְּדִין זְוּוּנָא דְּגוּפָא, הוּא
זְוּוּנָא דְּכָלָא, לְמַהֲוִי כָּלָא וְוִד, וְדָא הוּא שְׁלִימו דְּכָלָא, וְדָא יוּמָא דִּישְׂרָאֵל אִיהוּ
וְדָאִי, וְעַבְדָּא דִּיְהוָה בְּלוּוִדִּיָּהוּ, דְּלִית בֵּיהּ וּוּלְקָא לְאֲוִרָא. וְכַאֲן אִינְוִן יִשְׂרָאֵל
בְּעֻלְמָא דִּין, וּבְעֻלְמָא דְּאֵתִי, עֲלִיָּהוּ כְּתִיב (דְּבָרִים יד) כִּי עִם קוּדְשׁ אֲתָה לִי
אֶלְהִיךָ וְגו'. (בְּמִדְבָּר כ"ה) פְּנִיָּס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן הַשֵּׁיב אֶת וְזַמְתִּי מֵעַל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה פָּתוּז, (אִיּוֹב ד') זְכַר גָּא מִי הוּא נָקִי אֲבָד וְאִיפָהּ יִשְׂרָאֵל
נִכְוָדוּ, תַּבְּוֹן תַּנְיָנָן, מֵאֵן דְּוִזְבִּי קִשְׁת בְּגוּוּנִי (ס"א נִהֲרִין), אֲצִטְרִיךְ לְבָרְכָא בְּרוּךְ
זְכַר הַבְּרִית. בְּגִין דְּדָא אִיהוּ בְּרִית קִיָּמָא קְדִישָׁא, דְּשׁוּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (דָּף
רַט"ו ע"א) בְּאַרְעָא דְּלָא יִיתִי עֲלָהּ מִי טוֹפָנָא. בְּגִין דְּכַד סְגִיָּאוּ וְזִיבִין בְּעֻלְמָא, בְּעִי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאֻבְדָּא לֹון, וְכְדִין דְּכִיר לֹון הָאִי אֻמָּאָה דְּאֻבִּי לְאַרְעָא,
דְּכְתִיב תִּרִי זְמָנִי לֹא לֹא. (בְּרָאשִׁית ו') לֹא אֻסִּיף לְקַלֵּל, וְלֹא אֻסִּיף עוֹד לְהַכּוֹת,
דָּא אִיהוּ אֻמָּאָה. כְּמִה דְּכְתִיב, (יִשְׁעִיָּה נד) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעַבּוֹר מִי זֶזוּ. (קִשּׁוּר
עִם הָרַעִיָּא מִהִימָנָא)

רעיא מוהיבמנא אמר ליה רעיא מוהיבמנא, שפיר קאמרת, אכל בגין דאליהו דאיהו פנזוס, קני על ברית, צריך לזודתא מלין סגיאין ביה, דהאי פרשתא כתיבא באורייתא על שמייה, דעליה אתמר (מלכים א יט) קנא קנאתי, תרי קנאות, וזד בשד"י דלעילא, ותנינא בשד"י דלתתא, ובגין דא עביר תרין שבועות (נ"א בתרין לא לא) (ס"א בתרין זמנין) בתרווייהו, ותרין זמנין לא לא.

אכל רבי יהודה אמר, מאן דזומי קשת בגונוי זהירין, צריך לברכא ברוך זוכר הברית. ובגלותא דלאו איהו זהיר בגונוי כדקא יאות, ולא עוד אלא דלזמנין זהיר זעיר, וזמנין לא זהיר כלל, זמנין אתוויי בשלימו, וזמנין לאו. דקשת קא רמיז גונוי, לזכוון דכהנים ליום וישראלים, כד אינן שפירין, דזהיר קשת בגונוי דאינן תלת.

קום אנת רבי יוסי הגלילי, ואימא, דהא מלין שפירין קאמרת בזבורה קדמאה, דקשת לא אתיא אלא לאגנא על עלמא. למלכא, דבכל זמנא דבריה זוב, ומלכא וזוי למטרוניתא, סליק רוזנא דבריה, דכתיב, (בראשית ט) וראיתיה לזכור ברית עולם. ועל דא לא אתוויי קשת, אלא לאגנא על עלמא. ולא אתגליא, אלא בלבוש יקר דמלכו, ובשעתא דאית צדיק בארעא, איהו ברית. למיקם ברית.

וכי בגלותא, קודשא בריך הוא אתרוק ממתרוניתא, ואיך מטרוניתא אתלבשת לבושי מלכותא בגלותא (ס"א ל"ג לא) לא. אכל בגלותא, לבושה דקדרות, ואיהו אמרת (שיר השירים א) אל תראוני שאני שוחרזרת. אלא ודאי ההוא קשת דאתגליא בגלותא, לאו איהו אלא מטטרוין, דאתקרי שד"י ואיהו (בראשית כד) עבדו זקן ביתו, דשליט בכל דיליה (בגלותא), ובגוי, אתקריאו עבדים דקודשא בריך הוא. ובגוי מטרוניתא בגים, ובגין דא, אם כבנים אם כעבדים.

ובזמנא דאתזרב בי מקדשא, אוקמוה דעבדים וזפו ראשם, ונתדלדלו אנשי מעשה. ודאי אנשי מעשה אתקריאו, על שם מטרוניתא, דאתמר עלה (משלי לא) רבות בנות עשו וזיל ואת עלית על כלנה. אכל אי אית ליה צדיק, דזכווי ועובדוי לאגהרא, בהון מטרוניתא, ולמפשט מנה לבושי קדרותא דפשטין ולקשטא לה בלבושין דגונוי זהירין דרזין דאורייתא, מה כתיב ביה, וראיתיה לזכור ברית עולם. וראיתיה, ברזין זהירין דאורייתא, דאור ר"ז אתקרי, הדא הוא דכתיב, (משלי ו) כי גר מצות תורה אור. ובאלין רזין אתמר וראיתיה.

ובההוא זמנא סליק מניה רוזנא דבריה, (אסתר ו) וזמנת המלך ששכבה, ויימא לה מלכא בגלותא דעמידה קמיה, (אסתר ה) מה שאלתה ונתתן לך ומה בקשתה. בההוא זמנא, שאלתא על פורקנא דיליה, ובגנא עמיה, הדא הוא דכתיב, (אסתר ו) תנתן לי נפשי בשאלתי ועמי בבקשתי. אכל קשת דאתוויי בעלמא בגלותא, דעבדא איהו, זמנין דנפיק בשלימו, כד בגוי מכשירין עובדוי, ולזמנין לא אשתכו בשלימו, כד בגוי לא מכשירין עובדוי (כאן חסר).

ואי לאו בגין אות יו"ד דשד"י דקני עלה פנזוס דאגין ליה משבטא דשמעון הוו קטלין ליה ואובדין ליה מעלמא. ובגין דא (איוב ד) זכור נא מי הוא נקי אבד דא פנזוס ואיפה ישרים נכודוי, אלין דמכשירין עובדיהון קמי מלכא, ומקנין על שמייה, ומקדישין ליה

בָּרָבִים. הָכִי מִקְדָּשִׁין לִיה לְעִילָא, בֵּין מוֹמֶנֶן דְּשָׂאר עַמּוּין, וְאַשְׁתַּמוּדְעִין לִיה כָּל מוֹמֶנָא בְּכַנּוּיָיהָ. אָבֵל יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁתַּמוּדְעִין לְעִילָא כְּלָא בְּשֵׁם יְדוּד, דְּאִיהוּ וְזִי כָּל כְּנֻיִין.

וְכָל שֵׁם וְכַנּוּי סְהִיד עָלִיה, א"ל סְהִיד עָלִיה, דְּאִית לִיה יְכוּלַת עַל כָּל אַל, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (אִיוב ה) אֲנִי אֲדָרוּשׁ אֶל אֵל. אֵל, מֵאֲרִי דָּאֵל. אֱלֹהִים סְהִיד עָלִיה, דְּאִיהוּ אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים. אֲדָנִי סְהִיד עָלִיה, דְּאִיהוּ אֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים. אוֹף הָכִי כָּל שֵׁם. דְּכָל (סְפִירָה וּמְלָאךְ) מְלָאךְ אִית לְכָל וְדָ שֵׁם יְדִיעַ, לְאַשְׁתַּמוּדְעָא לְכָל כַּת בְּהִהוּא שֵׁם דְּמְלָכָא דִּילִיה. אָבֵל יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁתַּמוּדְעִין לִיה בִּיהוּ"ה.

וְרָזָא דְּמִלְכָּה, בָּר נָשׁ וְדָ יְכִיל לְמַהוּי לִיה כְּמָה סוֹסוּן, אוֹף הָכִי כָּל יִשְׂרָאֵל אֵינֶן בְּנֵי דְאָדָם, וְכָל בָּרָא צָרִיךְ לְמַהוּי לִיה לְאָבוּי כְּסוּס וְכַנּוּמור לְמַשׁוּי, וְלְמַהוּי כְּפִיף תְּחוּתוּי, וְהִיא אִיהוּ רָזָא (תְּהִלִּים לו) אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְיָ. דְּאִיהוּ בָּרָא דְאָדָם, וְעַבִּיד דְּרַבִּינָה כְּבִהֵמָה תְּחוּתוּי.

וּבְגִין דָּא אִיהוּ פְּקוּדָא דְּקוּדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא בְּאוּרִייתָא, לְמַהוּי אוּז מִיבָם לְאַתְתֵּיהָ דְאוּז, לְמַעַבְדַּב בָּרָא לְאוּזוּי, בְּגִין דְּלָא יִתְאַבִּיד מִהֵוּא עֲלֵמָא. וְהִיא אִיהוּ כְּנֻן רָזָא דְכְּלָאִים בְּצִיצִית. דְּאָמְרוּ, מִה שְׁאֲסֶרְתִּי לָךְ כֹּאן, הִתְרַתִּי לָךְ כֹּאן. אֲסֶרְתִּי לָךְ כְּלָאִים דְּעֲלֵמָא, הִתְרַתִּי לָךְ כְּלָאִים דְּצִיצִית. אֲסֶרְתִּי לָךְ אֲשֶׁת אוּז, הִתְרַתִּי לָךְ יְבָמָה. כְּנֻן מְרַכִּיבִים תְּפוּחִים אוּ דְקָלִים מִן בְּמִינֵי. וְאֲסוּר לְאַרְכָּבָא מִין בְּשָׂאִינוּ מִינֵי. וְאַתְמַר בֵּיה (דְּבָרִים ט) כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׁדֶה. וּבִיבָמָה מְרַכִּיבִין מִין בְּשָׂאִינוּ מִינֵי, (תִּיקוּנִים י"ט ע"א ע"ש) בְּגִין דְּלָא לְתַאבִּיד (לְהַאבִּיד) נֶפֶשׁ הַבָּמֶת. (דְּבָרִים כה) וְלֹא יִמְוָה שְׁמוֹ מִיִּשְׂרָאֵל.

וְהִיא אִיהוּ רָזָא דְגֻלְגּוּל. גֻּלְגּוּל לִית לִיה תְּנוּעָה בְּלָא אַמַּת הַבָּיִם, אוֹף הָכִי, אַמַּת הַבָּיִם רָזָא דְאֵת ו', בֵּיה אֲתַעֲבִיד גֻּלְגּוּל גֻּלְגּוּל. וְרָזָא דְמִלְכָּה, מִה גֻלְגּוּל אֵין לוֹ תְּנוּעָה בְּלָא אַמַּת הַבָּיִם, אוֹף הָכִי, גֻּלְגּוּל אִיהוּ י', וְלִית לִיה תְּנוּעָה בְּלָא אַמַּת הַבָּיִם דְּאִיהוּ ו'. יְבָמָה ה'. לְהִיא אִיהוּ בִּינָה בֵּין י"ה. בָּאוּת י' בָּרָא עֲלֵמָא דְאֵתִי, עוֹלָם אַרְוָה, דְּאִיהוּ ו'.

בְּגִין דָּא, מֵאֵן דְּלִית לִיה בֵּן, לֹאֵו אִיהוּ מוֹבְנִי עֲלֵמָא דְאֵתִי, דִּימָא לְקַבְלִיהָ, וּמַנִּיה נְפִיקָה, מוֹבִיעִיָּהוּ (תִּיקוּנִים ע"ב ע"א) ו', וּמַנִּיה מוֹתְפַלְגִין כְּמָה נְזוּלִי, דְּאֵינֶן מוֹסְבִּין עֲלֵמָא, עַד דְּחוּזְרוּ לִימָא דְנִפְקוּ מוֹתְמֻן, וּבְגִין דָּא אָמַר קָרָא, (קַהֲלַת א) כָּל הַנְּזוּלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְהַיָּם אֵינֶנּוּ מִלָּא אֶל מִקּוֹם שֶׁהַנְּזוּלִים וָגו'. עַד דְּאֵתְדְּרוּ כְּנֻנָא דְנִפְקוּ.

אוֹף הָכִי, (קַהֲלַת יב) וְהַרְוֹץ תִּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה. כְּנֻנָא דִּיהִיב לָהּ (דָּף רט"ז ע"א) שְׁלִימָתָא. אִם תִּשׁוּב בְּתִיבָתָא, דְּאִיהוּ בִּינָה בֵּין י"ה, עֲלָאָה. אֵת ה' סְלִיקַת בָּאָת י' לְזוּמְשִׁין, עֲשֵׂר זְמַנִּין וְזַמֵּשׁ. הָא אִיהוּ י"ם, י"ה. בֵּין, נְזוּל דְנִפְק מִן יִמָּא, וְאַתְפְּלִיג לְכְּמָה נְזוּלִין, כְּנֻנָא דְאִיכְנָא דְאַתְפְּשֵׁט לְכְּמָה עֲנִפִין.

וְאִי לֹא וְזוּר נְשִׁמָּתָא שְׁלִימָתָא, כְּנֻנָא דְאַשְׁתְּלָמַת. אֲתַמַּר בְּהָ, שֵׁם הָם שְׂבִים לְלָכַת, אִיהוּ וְכָל נְשִׁמָּתִין אַחֲרֵנִין. אוֹף הָכִי לֹאֵו אִיהוּ שְׁלִים בְּבֵן, אִי לִית לִיה בַּת, דְּאִיהוּ עֲלֵמָא דִין, לְמַהוּי שְׁלִים בְּהִיא עֲלֵמָא דְאַתְבָּרִי בְּהָ, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (בְּרַאשִׁית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם. (אֵלֶּא)

יְהוָה, (איוב ל"ג) הֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעֵל אֵל פְּעָמִים שְׁלֹשׁ עִם גָּבֵר. וְרָשִׁיעִי אֶתְמַר בְּהוֹן, (קהלת ו') וּבִכֵּן רָאִיתִי רְשָׁעִים קְבוּרִים וְבָאוּ, גָּרְמוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, אֶתְמַר עַל־יְהוָה, (עמוס ב') עַל שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל. בְּתֵר דִּקְלָקְלוֹ גָּרְמוּיָהּ תִּכְלַת זְמַנָּהּ, וְלֹא זָכִי בִיהוָה, אֶתְמַר בֵּית (קהלת י"א) מְקוֹם שִׁיפּוֹל הָעֵץ שָׁם יֵהוּ. עַל אֲרֻבָּה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ, דְּהִינּוּ ה'. וְאֶתְדָּנוּ בְּגִיהָנָם, בְּמִשְׁוִיית אֶף וְזִימָה.

וּלְבוֹשִׁין דְּתִלְתִּית אֶתְנוֹן אֲלִין, אֲשֶׁתְּמוּדֵעִין בְּקִשְׁתָּהּ, דְּאִינֹן וְזִינֹר סוּמָק וְיָרוֹק. מֵאֵן דִּי־יִתִּי בְּזִמְנָא וְזָדָא, אִיהוּ וְזִינֹר. בְּתִנְיָנָא, סוּמָק. בְּתִלְתִּיתָא, יָרוֹק. וּבִגְזִין דְּבִיעֵקָב אֶתְכִּלְלוּ אֶתְנוֹן, וְאֲשֶׁתְּרֵשׁ אִילָנָא וְאֶתְנַטֵּעַ וְאֶתְרַבָּא, וְאֶתְעִבִיד אִיבָא טָבָא, (ישעיה כ"ט) לֹא עֲתָה יְבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עֲתָה פָּנָיו יִזְוָרוּ, לְמַהוּ מִרְכַּבְתִּיהָ בִּיצֵר הָרֵעַ, דְּאִיהוּ גָּזוּשׁ, וְכָל מִינֵי חַיָּה בִּישָׂא. וּבִגְזִין דָּא, (הושע י"ב) וְיִשְׂרָאֵל מִלֶּאֱלֹהִים וְיִכְסֹל. וּבִגְזִין דְּאֶתְקָרִי אָדָם אִילָנָא, אִיהוּ רֹזָא דָּא, לְאִילָנָא דְּאֶתְנַטֵּעַ בְּאֶתֶר דְּלֹא עִבִיד אִיבָא. מַה עֲבַד. עֶקֶר לִיה וְנִטְעִיהָ בְּאֶתֶר אַחֲרָא. וּבִגְזִין דָּא אוֹקְמוּהָ מִכָּל מְקוֹם דְּלֹא הוּי מוּוֹזָק לְמַהוּ עֶקֶר, עַד דְּאִזִּיל לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְאֶתְנַטֵּעַ תַּמָּן בְּאֶתְתָּא.

אוּף הָכִי צְדִיק, דְּאִיהוּ מְטַלְטֵל מֵאֶתֶר לְאֶתֶר, מִבֵּית לְבֵית, כְּאִילוּ יִתִּי בְּגִלְגּוּלָא זְמַנָּה סְגִינִין. וְהִינּוּ (שמואל ב') וְעוֹשֶׂה וְזֹסֵד לְאֶלְפִים לְאוֹהֲבֵיו, עַד דִּינִכְּחַ לְעֵלְמָא (ד'אח') שְׁלִים. אֲבָל לְזִינְיָבִינָא, לֹא אִי־יִתִּי לִיה יִתִּיר מִתִּלְתִּית זְמַנָּה. וְאִי וְזֹר בְּתִיבְתָּא, אֶתְמַר בֵּית גָּלוּת מְכַפֶּרֶת עוֹן. וּבִגְזִין דָּא אוֹקְמוּהָ מִכָּל מְקוֹם, צְדִיקִים שׁוֹבִים אֵינֶן וְזוֹרִים לְעֶפְרָם.

אֲלֹא קָא רְמִיז, (ויקרא י"ד) וְעֶפְרַיִם אֲחִיר יִקְוֹן וְטָוֹן אֶת הַבָּיִת. (איוב ל"ד) וְאָדָם עַל עֶפְרַיִם יִשׁוּב. (קהלת י"ב) וְיָשׁוּב הָעֶפְרַיִם עַל הָאָרֶץ כְּשֶׁהָיָה. בִּגְזִין דְּהוּא מְעוֹנֵעַ, וְלִית בֵּית אֲלֹא אֲשֶׁה רַעְהָ, יִצֵּר הָרֵעַ, אֶתְמַר בֵּית אֲשֶׁה רַעְהָ צָרְעַת לְבַעֲלָהּ. מֵאִי תִקְנִיתִיהָ. יִגְרִשָּׁה וְיִתְרַפָּא. דְּאִיהוּ גָּרְמוֹת (בראשית ג') וְיִגְרֵשׁ אֶת הָאָדָם הָאָדָם, דָּא נִשְׁמַתָּא. אִתָּהּ, בֵּית זִינְוֹ דְּאָדָם. (משלי כ"ז) כְּצִפּוֹר נֹדֶדֶת מִן קִנָּה כֵּן אִישׁ נֹדֶד מִמְּקוֹמוֹ.

וּבִגְזִין דָּא, (תהלים פ"ד) גַּם צִפּוֹר מֵצֵאֶה בֵּיתָהּ, הִינּוּ יִבְמָה. וְדִרְוֹר קֵן לָהּ, הִינּוּ זֹאֵל, אֲשֶׁר שִׁתָּה אֶפְרוֹחֶיהָ, בֵּן וּבַת. זָכָאָה אִיהוּ מֵאֵן דְּעֲבַד (לון) קִינָא, (ויקרא כ"ה) וְזָאֵל אֶת מִמְכָּר אֲזוּיוֹ. דְּאִיהוּ מִכּוֹר בְּעִבּוֹר דְּלָאוּ דִּילִיהָ.

וּבִגְזִין דָּא אֲמַר מִשָּׁה, (דברים ג') וַיִּתְּעֶבֶר יְיָ בִּי לְמַעַנְכֶם. הָכָא הוּא סוּד הָעִבּוֹר. רַעְיָא מְהִיבְמָנָא, שׁוֹיֵב שְׁתֵּין רַבּוּא, כְּמַה זְמַנָּה דְּאִתִּי בְּגִלְגּוּלָא, וּבִגְזִין דָּא זְכוּת כְּלָהּ תִּלְיָא קוּדִישָׁא בְּרִיף הוּא בֵּיתָהּ. וּבִגְזִין דָּא אוֹקְמוּהָ רַבָּנָא, אֲשֶׁה אֲחִית יִלְדָּה בְּמַצְרִים שְׁשִׁים רַבּוּא בְּכָרִס אַחֲדָא. וְאֶף עַל גַּב דְּאוֹקְמוּהָ רַבָּנָא בְּמִלְכִין אַחֲרָנִין, שְׂבָעִים פָּנִים לְתוֹרָה.

דְּהָכִי אַרְזוּ דְּמֵאֲרִי רִזִּין, אֲמַרִין מִרְגָּלִית לְתַלְמִידֵיהוֹן, וְלֹא אֲשֶׁתְּמוּדֵעִין בֵּיתָהּ בְּרַמְיָא, אֲהָדָר לֹון הָהוּא מִלְכָּה בְּמִלִּי שׁוּזוּק, כְּזִינָא דְּהוּא דְּאֲמַר, דְּבִינָה אֲחִית, אֲפִילַת שְׁתֵּין כְּרָכִין. וְאֶתָּא בִּינָה וְנִפְלַת מִן עוֹפָא דְּהוּא פְּרוּחַ בְּאוּרָא, וּמִזְמַת אֲלִין שְׁתֵּין כְּרָכִין, וּמֵאֲרִי דְּלִינְזִינָא אֲמַר, דְּלֹא אֲמַר הוּא אֲלֹא דְּבִר גָּשׁ כְּתִב שְׁשִׁים כְּרָכִין, וְאֶתָּא בִּינָה דְּנִפְקַת מִן עוֹפָא וּמִזְקַת שְׁתֵּין כְּרָכִין דְּכְתִיבָהּ. וְזֹס וְשְׁלֹם דְּמֵאֲרִי אוּרִיָּתָא אֲמַרִין מִלְכִין דְּשׁוּזוּק, וְדְּבָרִים בְּטָלִים בְּאוּרִיָּתָא.

אֵלָּא הָא אוקמוה, (דברים כב) אפרווחים, אלין מארי משנה. או ביצים, אלין מארי מקרא. וכגוונא דנפול מזהווא נפול, דאיהו בר נפלי, נפילת ביצה דאיהו אתרוג שיעורא בכביצה. ובגינה אתמר (עמוס ט) ביום ההוא אקים את ספת דוד הנפלת. ונפלו עמה (שיר השירים ו) ששים המה מלכות, דאינון פריכין בה, כגון פיצד כורכין את שמע. ואינון לקבל ששים מסכתות. ועלמות אין מספר, אלין (תהלים מה) בתולות אנוריה רעותיה, דאינון הלכות, דלית לון ווישבן.

והוא נפול איהו בן י"ה איהו בתוך ג' תרעין דבינה, דהיינו י"ה חמש זמנין עשר ו' איהו נפול, דנפול בתר ההיא דאתמר, (שעיה יד) איה נפלת משמים הילכל בן שור ואקרי נפול, ולא נפל, ולא נפול. בגין דביה נפול י"ו ונזית בהון לגבי ה' ה', דאתמר בהון (רות א) ותלכנה שתיקה. ה"א הוא דכתיב, (דברים כב) שלחו תשלחו דוד מבית ראשון ותנינא מבית שני, לאקמא לון. ה"א הוא דכתיב, (דף רטז ע"ב) (תהלים צ) "שמונו ה' שמים ותגל ה' ארץ".

הא וזי, האי שמשא אתגליא ביממא, ואתכסא בליליא. ונהיר בשתיין רבוא ככביא. אוף הכי רעיא מהימנא, בתר דאתכנש מעלמא, נהיר בשתיין רבוא נשמתין דישראל, אי דרא כדקא יאות. והאי איהו רזא דגלגולא, דאמר עליה קהלת, (קהלת א) דור הזכר ודור בא. ואוקמוה דלית דור פוזות מששים רבוא. והארץ לעולם עומדת, הא כנסת ישראל. והיא דאתמר בה, (שעיה ס) והארץ הדום רגלי, (בראשית כח) והיה זרעך כעפר הארץ.

ועוד רזא אנורא אוקמוה רבנן, הדור שהולך הוא הדור שבא, הלך וזגר בא וזגר, הלך סומא בא סומא. ועוד אוקמוה רבנן, דעתיד הוה משה לקבלא אורייתא בדרא דטופנא, אלא בגין דהוו רשיעינא, ה"א הוא דכתיב, (בראשית ו) בשג"ם הוא בשר. בשג"ם זה משה. ואמאי קרי ליה בשג"ם. אלא קהלת וזגר ב' מן בשג"ם לכסאה מלה. אמר (קהלת ו) אמרתי שגם זה הכל. ואוקמוה על יתרו, למה נקרא שמו קני, שגפרד מקין. קם בוצינא קדישא ואמר, על דא כתיב, (בראשית ד) קניתי איש את ידוד. דחזינא ליה ברוח הקדש, דעתידין בגוי לביתב בלשכת הגזית.

ואוף הכי רבי אלעזר בן פדת, דהוה דוויקא ליה שעתא, דלא הוה ליה אלא קב ורובין מערב שבת לערב שבת, כמו לרבי ונינא. אמאי האי, בתר דהות בת קול נפקת ואומרת, כל העולם כולו אינו ניזון אלא בשביל ונינא בגי.

אלא איהו גרים קודם, דזרוב ק"ב מן י', דאיהו יב"ק. אוף הכי לא הוה ליה אלא קב ורובין. דאת י' איהו יחוד, ומניה אתנא נביעו לאת ב', דאיהי ברכה, ואיהי קדש, ומניה אתקדש ק', דאיהי קדושיה. ורבי פדת גרים למהוי ורובין דיליה ק"ב, דאינון ק' דושיה ברכה, אוף הכי לא הוה ליה אלא קב ורובין, אוף הכי איוב בן יבמה הוה, ובגין דא אתענש, על מה דאירע לו כפר.

ואינון דלא ידעי רזא דא, אמרי בגי וזי ומווי לאו בזכותא תליא מלתא, אלא במולא תליא מלתא. והא ונינא לאברהם דוויא במוליה, דלא הוה עתיד למהוי ליה ברא, וקודשא בריך הוא אפיק ליה לברא, כדכתיב (בראשית טו) וינצא אותו הווינא ויאמר

הבט וגו'. ואקמוהו, דאמר ליה צא מאצטגנינות שלך, והעלהו למעלה מהככבים, ואמר לו הבט גא השמימה וספור הככבים. עד הכא מלן דרבנן, וצריך לפרשא לון בדרך נסתר.

תא וזוי, כל ברין דעלמא, קודם דאתייהבת אורייתא לישראל, הוו תליין במזלא, ואפילו בגי וזוי ומזוני. אבל בטר דאתייהבת אורייתא לישראל, אפיק לון מזויבא דככביא ומזלי. ודא אולפנא מאברהם. בגין דהוו עתידין בגי לקבלא ה' מאברהם, דאיהי וזמשה וזמשי תורה. דאתמר בה (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, בה' בראם. אמר לאברהם, בגין האי ה' דאתוסף בשמך, השמים תוותר, וכל ככביא ומזלי דגהירין בה'. ולא עוד, אלא דאתמר בה (בראשית מז) ה"א לכם זרע, וזרעתם בה"א. (בראשית כא) כי ביצחק יקרא לך זרע.

ובגין דא, כל המשתדל באורייתא, בטיל מניה וזויבא דככביא ומזלי. אי אולף ליה כדי לקיימא פקודהא. ואם לאו, פאלו לא אשתדל בה, ולא בטיל מניה וזויבא דככביא ומזלי. כל שכן עמי הארץ דאינון אתמתקן לבעירן. דאוקמוה עליהו (רברים כז) ארור שוכב עם כל בהמה, דלא אתבטלון מנהון וזויבא דככביא ומזלי.

(תהלים קג) אנוש כוזב ימיו כציץ השדה כן יצין, ואתמר ביה, (תהלים לו) נער היתי גם וקנתי. לבתר (איוב לג) ישוב לימי עלומי. דאילנא דאתקציצו ענפין עתיקין דיליה, וצמוזו כמלקדמין בשרשוי, אהדרו בעלמא כמלקדמין. מיתו סבין, ואתהדרו להאי עלמא עולימין. והיינו רזא דמונדש קודשא בריך הוא בכל יום תמיד מעשה בראשית. דמתין אלה בכל יומא ומתוודשין אלה בכל יומא.

(תהלים קד) ויין ישמחו לבב אנוש, דא יינא דאורייתא. דהכי סליק יין, כוושבן סו"ד. ומה יין צריך למיהו סתים וזותים, דלא יתנסף לעבודה זרה. אוף הכי צריך למיהו סתים וזותים סוד דאורייתא, וכל רזין דיליה, ולא אשתקין אלא ליראיו. ולאו למגנא עבדין כמה פקודין ביין, ומברכין ביה לקודשא בריך הוא, ויין אית ליה תרי גוונין, ויור וסומק, דינא ורומי, והיינו ב' תוספת ביין. כגוונא דשושנה ויורא וסומקא. וזור מסטרא דימינא, סומק מסטרא דשמאלא.

ומאי לבב אנוש, לב הזה ליה למימר. אלא אית לב מסור ללב. ואינון ל"ב אלהים דעובדא דבראשית, ב' מן בראשית, ל' מן לעיני כל ישראל, איהו ל"ב תנינא. דא ל"ב ל"ב (ס"א אינון) שנים סלקא דעתך, וזסר תמנא לע"ב, דאיהו ויכלו. אינון שבעה ימי בראשית. תמינא מאי היא. ו' ימי בראשית, עם (בראשית ה) זה ספר תולדות אדם. זה ע"ב, כוושבן ביין.

מאי להצחיל פנים משמן. אינון י"ב פנים, ד' דאריה, ד' דשור, ד' דגשר, (דף רי"ז ע"א) דאינון מיכאל אריה, ארבע אנפין דיליה יהו"ה. ארבע אנפין דשור, ואיהו גבריאל, ואינון יהו"ה. ד' אנפין דגשר, ואיהו גבריאל, ואינון יהו"ה. ואינון ממנן, תוזות וס"ד פוז"ד אמ"ת, דרגין דתלת אבהן. ואוקמוה רבנן, האבות הן הן המרכבה. וסלקין (ס"א נקודין) גהורין לזשבן יב"ק. ואינון מלך מלך, ימלוך, יהו"ה אלהי אדנ"י. סף הכול יב"ק רבי אבא ורבי יוסי שבע"ב שייך כאן).

רבי שמעון הוה יתיב ולעי בפרשתא דא, אתא לקמיה רבי אלעזר בריה, אמר ליה, נדב ואביהוא מאי עבדתיהו בפנחס. אי לא הוה פנחס בעלמא כד מיתו, ובתר אתא לעלמא ואשלים דוכתייהו שפיר. אבל פנחס בעלמא הוה, (ס"א וס"ג קאי) ונשמתיא ביה בקימא קאי.

אמר ליה ברי, רזא עלאה הכא, והכי הוא. דבשעתא דאסתלקו מן עלמא, לא הוה מתטמרין תווחת גרפי טגרא קדישא. מאי טעמא. בגין דכתיב, (במדבר ג) ובנים לא היו להם, דאזעירו דיוקנא דמלכא, דהא אינון לא אתווחון לשמשא בכהונה רבה.

בשעתא דקצי פנחס על ברית קדישא, ועאל בגו כמה אוכלוסין, וסליק לון, לזיפין על רומחא, לעזיהון דכל ישראל. כד וזמא שבטא דשמעון בכמה אכלוסין דאתו לגביה, פרזא נשמתיא מניה, ותרין נשמתין דהו ערטיראין בלא דוכתא, אתקריבו בה, ואתכלילו כוודא, ואתהדרת נשמתיא, כלילא רוחא, דאתכליל בתרין רוחין, ואתתקפו ביה, כדין רוח דוכתייהו, למיהוי כהנא (רבא) מזה דלא (אתחזי) מן קדמות דנא.

ועל דא כתיב, (איוב ד) זכר נא מי הוא נקי אבד, דלא אתאביד בההיא שעתא, ולא אביד רוחיה כד פרזא מניה. ואיפה ישרים נכודו. אלין בגי אהרן, דאתהדרו לעלמא, מזה דאבד בוזיהון. ועל דא כתיב ביה בפנחס בן בן, תרי זמני. פנחס בן אלעזר בן.

מזה כתיב לעילא מפרשתא דא. (במדבר כה) ויאמר יי אל משה קוז את כל ראשי העם והוקע אותם ליי נגד השמש. וכי על דקטלין בליליא, או על דקטלין ביממא ביומא דעיבא, כתיב נגד השמש. אמר רבי יהודה, דתהא מיתתהון באתגלייא, כמה דחובו באתגלייא.

אמר רבי שמעון, לאו בגין כך אתמר. אלא מהכא אולפנא, בדרגא דחוב בר נש לקודשא בריה הוא, לההוא אתר אצטריך למעבד תקנתא לנפשיה. אינון חובו בברית קדישא דאקרי שמש. בגין כך דינא ותקונא דילהון איהו כנגד השמש, ולא באתר אחרא. מכאן דלא אצטריך בר נש לתקנא נפשיה, אלא בההוא אתר דחוב לגביה ומאן דלא יעביד הכי, לית ליה תקונא לעלמין כדקא יאות.

רבי וזינא פתוז, (תהלים קד) ישבעו עצי יי ארזי לבנון אשר נטע, מזה כתיב לעילא, וזין ישמוז לבב אנוש וגו'. וכי מאי האי להאי. אלא הכי אולפנא, דכתיב, (תהלים קד) (בראשית י"ז ע"ב) מצמינו וזעיר לבהמה וגו'. וכי שבחא דבהמה דאית לה וזעיר אתא דוד למימר ברוח קודשא. אלא מצמינו וזעיר, אלין אינון שתין אלק רבוא דמלאכין, שליון, דאתבראו ביומא תנינא דבראשית, וכלהו אשא מלהטא. אלין אינון וזעיר. אמאי וזעיר. בגין דצמיון כוזעיר דא בעלמא, דכל יומא ויומא אתקצירו השתא, ולבתר צמיון ומהדרין במלקדמין.

ועל דא כתיב מצמינו וזעיר לבהמה, הדא הוא דכתיב (משלי יב) יודע צדיק נפש בהמות, ותנינן, אלק טורין סלקין לה בכל יומא ויומא. וכל טורא וטורא שתין רבוא הוי, והיא אכלה.

וְעָשָׂב לְעֹבֹדֶת הָאָדָם, אֲלֵיךְ אֵינִי נִשְׁמָתָהוּן דְּצַדִּיקָיָא, דְּהָהוּא אָדָם דְּרָכִיב וְשְׁלִיט עַל בְּהֵמָה דָּא אָכִיל, וְאָעִיל לֹון בְּגוּוּיָה, וּבִזְכוּתָהוּן אֲתָנִין כָּל עֲלָמָא מִהָהוּא אָדָם, דְּכַתִּיב בִּיחֻקָּא א) וְעַל דְּמוֹת הַכֶּסֶף דְּמוֹת כְּמִרְאָה אָדָם וְגו'. וְעַל דָּא כְּתִיב הָאָדָם, הָהוּא דְּאֶשְׁתַּמּוּדֵעַ, בְּגִין לְהוֹצִיא לָזֶם מִן הָאָרֶץ, לְאַפְקָא מוֹזָנָא לְעֲלָמָא מִן הָאָרֶץ קְדִישָׁא.

וַיֵּין, דָּא וּמִרְא עֲתִיקָא דְּנִגִּיד מְלַעֲיָלָא. יִשְׁמוּז לִבָּב אָנוּשׁ, אָנוּשׁ: דָּא רָזָא דְּהָהוּא נֶעֱר, (דָּף ר"ז ע"ב) דְּסָלִיק לְסִיבּוּ, וְאַתְהֵדֵר כְּמִלְקָדְמִין. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תְּהִלִּים ק) אָנוּשׁ כְּנוֹצִיר יָמָיו.

לְהַצְהִיל פָּנִים: אֲלֵיךְ אֵינִי פָּנִים, דְּאֶקְרוּן אֲנָפִי רַבְרָבִי, וְאֲנָפִי זוּטְרִי. מִשְׁמֵן: מִנְּגִידוּ דְּעֲלָמָא דְּאֲתִי, מִשּׁוּז וּרְבּוּ קְדִישָׁא עֲלָאָה. וְלָזֶם לִבָּב אָנוּשׁ יִסְעֵד, הָהוּא לָזֶם דְּאֲזִילוּ שְׂוָקִים, וְטוֹנוֹן מִנָּא לְמִיכְלָא דְּצַדִּיקָיָא סְתָמָא, וּמִתְמָן אֲתִנְגִּיד לְכַמְהָ וַיִּילֵךְ, דְּאֶקְרוּן לִבָּב אָנוּשׁ. וְכָלָא אֲתָא מִנְּגִידוּ עֲלָאָה.

יִשְׁבְּעוּ עֲצֵי יִי, אֲלֵיךְ אֵינִי אֵילָנִין עֲלָאִין פְּנִימָאִין. אֲרֻי לִבְנוֹן אֲשֶׁר נָטַע, דְּהָא אֲתִעְקְרוּ וְנָטַע לֹון קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מֵאִי בִין עֲצֵי יִי, לְאֲרֻי לִבְנוֹן. עֲצֵי יִי, אֲלֵיךְ עֵץ הַחַיִּים, וְעֵץ הַדַּעַת וְטוֹב וְרַע. אֲרֻי לִבְנוֹן, אֲלֵיךְ וּמִשִּׁין תִּרְעִין, דְּאֶקְרוּן וּמִשׁ מֵאוֹת שְׁנָה.

אֲשֶׁר נָטַע. אֲשֶׁר שָׁם צִפְרִים יִקְנֻוּ, בְּטוֹלִיהוּן, (רצו) מְקַנְנִין נִשְׁמָתָהוּן דְּצַדִּיקָיָא, וְכָל וַיִּילֵךְ קְדִישִׁין אֲתָנֻוּ מִתְמָן. וְזִסִּידָהּ, בְּרִיתָהּ דְּאַבְרָהָם אֲבִינוּ, דְּאֶקְרִי וְזִסִּיד, וְעֵבִיד וְזִסִּיד עִם כָּל בְּנֵי עֲלָמָא, בְּגִין כֶּף אֶקְרִי (שְׁמוֹת צ"ה ע"ב) וְזִסִּידָהּ. בְּרוּשִׁים בֵּיתָה. בִּין דְּרוּעֵי עֲלָמָא יִתְבָּא. (ע"כ רַעִיָא מוֹדִימָנָא)

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, קֶשֶׁת אֲתָא לְאַנְגָּא עַל עֲלָמָא. לְמַלְכָּא, דְּכָל זְמָנִין דְּבִרְיָה זֹב לְקַבְלִיהָ, אֲתָא מַלְכָּא לְאַלְקָאָה לִיהָ, אֲתִנְלִיא עֲלִיהָ מִטְרוּנִיתָא בְּלָבוּשֵׁי יָקָר דְּמַלְכוּ, מַלְכָּא וְזָמִי לָהּ סָלִיק רוּנְגָא דְּבִרְיָה, וְזוּדִי בָהּ, דְּכַתִּיב, (בְּרֵאשִׁית ט) וְרִאִיתִיהָ כְּלוֹכָה בְּרִית עוֹלָם. וְעַל דָּא, לָא אֲתִנְוִי קֶשֶׁת בְּעֲלָמָא, אֲלָא בְּלָבוּשֵׁי יָקָר דְּמַלְכוּ. וּבִשְׁעֵתָא דְּאִית צַדִּיק בְּעֲלָמָא, אִיהוּ בְּרִית, לְמִיָּקָם בְּרִית, וְאֵינִי עַל עֲלָמָא. לָא הוּי צַדִּיק, הָא קֶשֶׁת, לְאַתְנוּזָאָה דְּהָא עֲלָמָא אִיהוּ קִיָּמָא לְאוּבָדָא, אֲלָא בְּגִין קֶשֶׁת דָּא.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, לְעוֹלָם לָא אֲתִלְבֹּשׁ קֶשֶׁת דָּא, אֲלָא בְּלָבוּשָׁא דְּאַבְהֵן קְדָמָאִי. יְרוּק וְסוּמָק וְזוּזוּר. יְרוּקָא, דָּא לְבוּשָׁא דְּאַבְרָהָם, אֲצִטְבַּע לְבוּשָׁא (ס"א גוּז) דָּא, כִּד נָפִיק מִנִּיהָ יִשְׁמַעֲלָל. סוּמָקָא, דָּא גּוּזִין יִצְחָק. דְּאֲתִיָּא סוּמָקָא וְאַצְטְבַּע, כִּד נָפִיק מִנִּיהָ עָשׂוּ. וְאַתְמַשֵּׁךְ הָהוּא סוּמָקָא לְתַתָּא, עַד כִּכְבָּא דְּמֵאָדָם, דְּאַתְאֲזִיד בֵּיתָה עָשׂוּ. וְזוּזָרָא, דָּא אִיהוּ לְבוּשָׁא טָבָא דִּיעֲקָב, דְּהָא לָא אֲשַׁתְּנוּ אֲנָפוּהֵי לְעֲלָמִין.

דָּף רט"ו ע"ב

רבי אבא אמר יאות הוא, אבל הכי אמר בוצינא קדישא, וזוור, דא אברהם. דאתלבן בווזרא דגורא. סומקא, דא יצחק ודאי. ירוק, דא הוא יעקב, דקיימא בין תרין זונין, וכתוב ביה ביעקב, (ישעיה כט) לא עתה יבוש יעקב ולא עתה פגיו יזוורו דהא כל ערסיה שלים הוה. והכי הוא לא עתה יבוש יעקב, לאתוואה בגוון סומק, כיצחק דנפק מניה עשו. ולא עתה פגיו יזוורו, כאברהם לאתוואה בגוון וזוור, דנפק מניה ישמעאל. אלא נטל זונין, לאתעטרא בהו, על אבהן דיליה, (דף רט"ו ע"ב) ובאלין לבושין מתלבשת קשת, בשעתא דאתווי קמי מלכא.

תא וזוי, רזא דברית קדישא, היא את יו"ד, דמתעטרא ברשימו עלאה, והא (ס"א ודא) איהו דאתרשים בברית תדיר לעלמין, ובגין דקני פנוס על ברית, אתרשים בשמיה דכא את דא, פנוס יו"ד ועירא, איהו יו"ד דאיהו ברית ודאי, דנפיק מנו יו"ד עלאה קדישא. ועל דא, איהו קאים בקיימא שלים קמי מלכא קדישא, דלא אתאביר מנו עלמא. והכי הוא נקי מההוא וזבא דפעור, ולא אתאביר תדיר מנו קדישא דעלמא. (ס"א ולא אתאביר מנו עלמא) (איוב ד) ואיפה ישרים נכודו, אלן נדב ואביהוא, דלא אשתציאו מן ההוא עלמא בגיניה.

רבי אבא ורבי יוסי, קמו למלעי באורייתא בפלגות ליליא, עד דהו יתבי ולעאן באורייתא. אמר רבי יוסי, הא דאמר רבי וזייא אגוש פוזציר ימיו שפיר קאמר. אבל במאי אוקימנא סופיה דקרא, כי רוז עברה בו ואיננו ולא יפירנו עוד מקומו. אמר ליה הכי הוא ודאי, אגוש פוזציר ימיו כמה דאמר, כציץ השדה ההוא שדה דאשתמודע. כן יציץ דאתוודע ואתהדר כמלקדמין. (הכי יציץ וסליק, מאי טעמא בגין)

רעיא מהימנא ובזבורא קדמאה אמר רעיא מהימנא קדישא, שפיר אמרו רבי אבא ורבי וזייא ורבי יוסי, אבל (תהלים קג) כי רוז עברה בו ואיננו, הכא צריך למפתח מלין, מאי עברה בו. דא עברה וזעם וצרה. וזד מאינן מלאכין רעים.

דבגין דלא ישתמודעו ביה אינן מארי וזבין, צריך למעבד ליה שני מקום, ושני השם, ושני מעשה. כגוונא דאברהם, דאתמר ביה (בראשית יב) לך לך מארצה ומבולדתך, הרי שני מקום. (בראשית יז) ולא יקרא עוד שמך אברהם, והיה שמך אברהם, הרי שני השם. שני מעשה דאשתני מעובדין בישין דעבד בקדמינתא, לעובדין טבין. איהו מתלא. לרוז דההוא דמית בלא בגין. כגוונא דא עבד קודשא בריך הוא לאדם, כף תריך ליה מההוא עלמא, ואייתי ליה להאי עלמא. והא אתמר לעיל.

(איוב יד) משנת פגיו ותשלוהו, ובגין דא כי רוז עברה בו, וזד מאינן מלאכין רעים, כד וזוי ליה משונה, בזמנא דאערע (ס"א ביה) עמיה, שאלין ליה שאר משויתין עליה, דא הוא מארי וזבך. איהו עני לון ואמר, ואיננו.

כד אתתרה מאתריה, ואתנטע באתר אונרא, אתמר ביה ולא יכירנו עוד מקומו. בגין (יכרא יד) דעפר אונר יקוז וטוז את הבית. ודא איהו רזא, ונתן את הבית את אבניו ואת עציו, אינן גרמין וגידין ובשרא דהוה וזר עפרא. מזה כתיב ביה (ישעיה סה) ונזוש עפר לזומו. בגין דהוה מנוגע. ולבתר ועפר אונר יקוז וטוז את הבית, ובני ליה גרמין וגידין. ואתחדש, כבית ישנה דעבדין ליה נודשה. ודאי איהו דאתחדש.

ובאי דאמר ולא יכירנו עוד מקומו. על רוז, דאתכליל רוזא זעירא, ברוזא עלאה. האי איהו מתלא, לאילן דלא עביד איבין, גטלין ענפין דיליה, ומרכיבין ליה בענפא דאילנא אונרא עלאה, (דא ברא) דעביד פירין, ואתכליל דא ברא, ועביד פירין. בההוא זמן אתמר ביה, ולא יכירנו עוד מקומו.

אוף הכי בר גש דיתב בקרתא דיתבין בה אנשין בישין, ולא יכיל לקיימא פקודין דאורייתא, ולא אצלו באורייתא, עביד שני מקום, ואתעקר מתמן, ואשתרש באתר דדירין ביה גוברין טבין, מארי תורה, מארי פקודין, דאורייתא אקרי עץ. הדא הוא דכתיב, (משלי ג) עץ חיים היא למנוזקים בה. ובר גש הוא עץ, דכתיב, (דברים כ) כי האדם עץ השדה. ופקודין דבה, דמין לאיבא, ומה כתיב ביה, (דברים כ) רק עץ אשר תדע כי לא עץ מאכל הוא אותו תשוחית וברת. אותו תשוחית מעלמא דין, וברת מעלמא דאתי. ובגין דא צריך לאעקרא (ליה מההוא) מההוא אתר, ויתנטע באתר אונרא בין צדיקיא.

מה בר גש בלא בגין, אתקרי עקר, ואתתיה עקרה. אוף הכי אורייתא בלא פקודין, אתקריאת עקרה, ובגין דא אוקמוה, לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה. אתו ובריא ואשתטו קמיה, ואמרו ודאי כען אוליפנא וחדושא, איה אתכליל רוז ברוז, כמאן דוזי מלה בעינא ואתבריר ליה. בקדמיתא הוה לן קבלה, וכען ברירו המלה.

ותו אתמר בוזבורא קדמאה, דהא ניזא ליה לסטרא אונרא לשלטאה על זכאה, יתיר מכלא, ולא וייש כדן לכל עלמא. אדהכי, הא טולא אודמן לגבייהו, ואמר ליה מנן. מאיב. דוזא קודשא בריה הוא דדרא הו מוויבין כלליה, ואתא שטן לקטרנא, אמר ליה קודשא בריה הוא, (איב א) השמעת לבה אל עבדי איב כי אין כמוהו בכל הארץ, לאשתובא ביה דרא. ואיהו מתלא לרעיא דאתא זאב למטרף עאניה, ולמיבד ליה. מה עבד ההוא רעיא דהוה וזכימא, יהיב ליה אמרא תקיפא ושמינה ורברבא מכלהו, ההוא דהו מתנהגין אבתריה כלהו. וברעו לשלטאה על ההוא אמרא טבא, שכח (יא שבק) לכלהו. מה עבד ההוא רעיא, בשעתא דהוה זאב אשתדל בההוא אמרא, ברוז רעיא עם עאנא ושוי לון באתריהון. ולבתר תב לאמרא, ושויב ליה מזאב.

הכי עביד קודשא בריה הוא עם דרא, יהיב קודשא בריה הוא לצדיק, ברשו מקטרנא, לשזבא לדרא בגיניה. ואם הוא תקיף כיעקב, אתמר ביה (בראשית לב) ויאבק איש עמו, כל שכן וכל שכן דנצח ליה, עד דאמר שלוני. אמר טולא טולא, הכי הוא, זכאה וזולקיה דההוא צדיק, דאיהו תקיף למסבל ייסורין, כל שכן מאן דנצח בהון למקטרנא דיליה. דאיהו שולטנותיה על כל דרא, ואתושיב ליה כאילו הוא שויב לון, וקודשא בריה הוא עביד ליה רעיא עלייהו באתריה, ובגין דא זכא רעיא מהימנא.

למחזי רועה על ישראל, ולא עוד אלא דהכי אשליט ליה עלייהו בעלמא דאתי. בגין דשזיב לון דלא אתאבידו מתמן, דאנהיג לון באורייתא ובעובדין טבין.

אדהכי הא רעיא מהימנא, אמר לון, ואמאי לקי דרועא ימינא. דאורו כל מארי אסותא דאקיון בקדמיתא דרועא ימינא, והא דרועא שמאלא איהו קריב ללבא, אמאי לא אקיון ליה. אמר ליה בגין דקודשא בריך הוא לא בעי לאלקאה יתיר, דהא ביהאי סגי, ואי אתיקר מרעא על שייפין דגופא, אקיו דרועא שמאלא.

אמר ליה, אי לא הוו תריוויהו בוזד ומנא, יאות אכל אית צדיק הכא, ואית צדיק הכא, לךא אית מרעין ומכתשין, ולךא אית טיבו. אמאי. אי אתיקר ביה מרעא יקיו לתריוויהו, דאינון תרין דרועין, למיהב אסותא לכל שייפין, ואי לא אתיקר ביה מרעא על כל שייפין, אמאי אקיו לדרועא ימינא, יתיר משמאלא. אלא (נ"א אמר ליה) אימא אנת.

אמר ליה, ודאי גופא ותרין דרועין, אינון לקבל אבהן. רישא, לקבל אדם קדמאה. דרועא ימינא, לקבל אברהם. דרועא שמאלא, לקבל יצחק. גופא, לקבל יעקב. ומלגו לגופא, כבד לימינא. טחול לשמאלא. עשו וישמעאל. לבא יעקב, באמצעייתא. כנפי ריאה וכולין, לקבל אברהם ויצחק. ריאה מימ. דאינון (ס"א כנפי ריאה שואבין) שואבין כל מיני משקין. כולין אשא, דבשיל זרע דנזיית במונוא.

ובגין דאברהם איהו מימ, שוי זרעיה בגלותא דאדום ובגין דא כבד לימינא דאברהם, ומרה, דכבד זרע דיליה, איהי מרה, אתמר בה (משלי ה) ואזריתה מרה כלענה. ואי וזבין מתרבין בבני דאברהם דאינון בגלותא דאדום, אתיקר ביה מרע עליהו מסטרא דכבד, דרועא ימינא צריך לאלקאה לאקנא דמיה מניה, דמאן דנטלין מניה במזיזה, כאילו שפיכו דמיה, ואשתאר עני, דעני ושוב כמות.

ואי וזבין מתרבין מסטרא דבני יצחק, דאינון (ס"א בגלותא) בין ישמעאל, בי מרעיה יתיקר מסטרא דטחול לשמאלא, וצריך לאקנא דרועא שמאלא, ולא יתיר.

ואי וזבין מתרבין בבני יעקב, דאינון אוזידן לתרין סטרין, דאינון מפוזרים בבני עשו וישמעאל, הא מרעא אתיקר על גופא, ובעי לאקנא ב' דרועין. ואי כלהו תלת במרעין כוזא. הא מרעא סליק לרישא, ובעי לאקנא ורידין דרישא, ואלין תלת אתעבידו מרכבה לאדם קדמאה ולאבהן, ובהון אתתקפו למסבל ייסורין, לאגנא על דרא לארבע סטרי דעלמא.

ווי ליה לדרא, דגרמין דילקון אבהן ואדם קדמאה, ואלין צדיקייא דבעייהו, דלית אפרשותא בין אלין צדיקיא, לאבהן ואדם, דאינון נשמתין דלהון, ודווקא וצערא ויגונא דלהון, מטי לאבהן ואדם. כגוונא דימא, אלין נחלין דנפקין מתמן, אי וזורין עכורין ומלובלכין לימא, הא ימא גטיל מן עכירו ולכלוכא דלהון. ובזילא דימא דאיהי תקיפא, לא סבילת לכלוכא דלהון, וזריקת ליה לבר, ואשתארו נחלין צלילין ודכין מההוא לכלור.

בְּנוּנָא דַּאימָא, דְּדִכְיָאֵת לְכַלּוּכִין דְּבִנְהָא זְעִירִין, הָכִי אֲבָהִן מִדְּכָאִין וּזְבוּיִן וְלְכַלּוּכִין דְּבִנְיָהּ דִּישְׂרָאֵל, כַּד אֲשַׁתְּכּוּזוּ בְּהוּן צְדִיקֵיָא בְּעוֹבְדֵיהוּן, תְּקִיפִין לְמַסְבֵּל יִיסוּרִין עַל דְּרִיהוּן. בְּהֵהוּא זְמַנָּא לִית אִפְרָשָׁא בְּהוּן. אֲתוּ פִלְהוּ וּבְרִיכוּ לִיה, וְאָמְרוּ לִיה סִינִי סִינִי, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּיה בְּמִלִּיל בְּפּוּמוּי, מֵאֵן יָכִיל לְקַיִּמָּא קַמִּיה בְּכֻלָּא. זָפָאָה וּזוּלְקָנָא, דְּזִכְיָא לְנוֹדְשָׁא וּזְבוּרָא קִדְמָאָה דָּא בָּר, לֹאֲנֵהָרָא שְׂכִינְתָּא בְּגֻלּוּתָא.

אָמַר לוֹן, רַבָּנָן דְּכָל דָּרָא הָוִיתוּ בְּזַמְנֵיהוּן, כָּל שָׁכֵן בּוֹצִינָא קִדְשָׁא, דְּנֵהִיר וְזַכְמִתִּיה בְּכָל דְּרִין דְּהוּן אֲבִתְרִיה, אַל תִּתְּנוּ דְּמִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאוּרִינְתָא, עַד יַעֲרָה עַלְנוּ רִיוּז קִדְשָׁא (לְזַבִּי שְׂכִינְתָּיה) דְּהָא לֹא אִית רִשׁוּ לְאֲשַׁתְּמִשָּׂא בְּמִטְטְרוֹן שִׁיר הַפְּנִים אֲלֵא לָר, דֹּאֲתוּן דִּילִיה רַבִּיזִין בְּשִׁמְרָה.

וְכַעֲן צָרִיךְ אֲסִיָּא, לְמַנְדַּע בְּכַמָּה דְּרָגִין אֲסִתְלַק דְּפִיקוּ דְּהֵהוּא וּזוּלָּה בְּגֻלּוּתָא דְּאָדוּם, דֹּאֲתִמַּר עָלֶיהָ (שִׁיר הַשִּׁירִים ה') שְׁוֹזוּלָּת אֲהֵבָה אֲנִי. דְּהָא כַּמָּה אֲסִיָּין אֲתַכְּנָשׁוּ עָלֶיהָ, לְמַנְדַּע קֶץ דְּמִרְעָא דִּילִיה, בְּאִלִּין דְּפִיקִין, וְלֹא הָוִה וְזַד מַנְיָהּ דֹּאֲשַׁתְּמוּדַע בְּהוּן, דְּדְּפִיקוּ דְּהֵהוּא וּזוּלָּה, לֹא כָּל אֲסִיָּא בְּקִי לְאֲשַׁתְּמוּדַע בֵּיה, דֹּאִית דְּפִיקִין דְּקִשְׁרָק קִשְׁ"ק קִר"ק, דֹּאֲמַר נְבִיא עָלֶיהָ (יִשְׁעִיָּה כו') כְּמוֹ הִרָּה תִּקְרִיב לְלֶדֶת תְּחִיל תִּתְּלַק בְּזוּבְלִיהָ.

וְכִלְהוּ עֶשֶׂר שׁוּפְרוֹת, כְּלִיכִין בְּתַלְתָּ, דֹּאֲנִין סִימֵן קִשְׁ"ר, דֹּאִיהוּ תְּקִיעָה שְׁבָרִים תְּרוּעָה. וְתִקְיעָה אוּזִי אֲרִיכוּ דְּגֻלּוּתָא, שְׁבָרִים קִרִּיבוּ דְּגֻלּוּתָא. תְּרוּעָה בֵּיה יִיתִי פּוֹרְקָנָא, דֹּאֲוּזִי דִּיוּקָא בְּתַר דִּיוּקָא, וְלִית רִיוּזָא בִּין דָּא לְדָא, דְּוֹדָאי בִּין דְּשָׂאָר עֲמִין מַעֲכָבִין לוֹן לִישְׂרָאֵל בְּגֻלּוּתָא, דִּיוּקָא דְּלֵהוּן מְקָרֵב לוֹן פּוֹרְקָנָא. אוּף הָכִי מַהִירוּ דְּדְּפִיקוּ דָּא בְּתַר דָּא, בֵּיה זָפִיק זָפִשָׁא דְּבַר זָש, בְּתַר דְּלִית רִיוּז בִּין דָּא לְדָא.

קִשְׁרָק קִשְׁ"ק קִר"ק, אִיהוּ דְּשׁוּי קִשְׁ"ר, תְּקִיעָה שְׁבָרִים תְּרוּעָה. דֹּאֲתַעֲבַר בֵּיה שְׁקָר מֵן עֲלִמָּא, (דָּף רִי"ט ע"ב) דְּבֵיה אֲזַמָּאָה, (שְׁמוֹת יז) בְּלֹזְמוּה לִי בְּעַמְלִק. יִתְעַר בְּעַלְמָא. שִׁיר פְּשׁוּט, וְכַפּוּל, וּמִשׁוּלָּשׁ, וּמְרוּבָּע. דֹּאִיהוּ סָלִיק אֲתוּן דִּילִיה, י, יֵה, יֵה"ו, יֵה"וה, ע"ב. בְּהֵהוּא זְמַנָּא, וּבִכֵּן צְדִיקִים יִרְאוּ וְיִשְׁמְחוּ וְיִשְׁרִים יַעֲלוּזוּ וְיִחְסִידִים בְּרָגָה יִגְלוּ. ו' תּוֹסַפֶּת, אֲלַף שְׁתִּיתָאָה. קוּדָם דִּילִיה עַק"ב, וְזַרְב בִּי מִקְדָּשָׁא, וְלִבְתַּר דִּילִיה, עַד תִּשְׁלוּם רָעָב, יֵהִיה עָרֵב. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת טז) עָרֵב וַיִּדְעֶתֶם כִּי יי הוֹצִיא אֶתְכֶם וְגו'. (בְּרַאשִׁית מו) כִּי עֲבַדְתָּ עָרֵב אֶת הַנֶּעַר וְגו'. (ע"כ רַעִיָּא מוֹדִימָנָא)

כִּי רִיוּז עֲבָרָה בּוּ וְאִינְנוּ, דָּא הוּא רִיוּזָא עֲלָאָה טְמִירָא קִדְשָׁא גְּזִיָּא בְּכֻלָּא, דְּכִלִּיל לִיה בְּגֻזִּיה. וּבְדִין וְאִינְנוּ. וְדָא הוּא רִזָּא דְּיוּזוּרָה, דְּכַתִּיב בֵּיה (בְּרַאשִׁית ה') וְאִינְנוּ כִּי לְקוּז אוּתוּ אֲלֵהִים, דָּא אֲלֵהִים עֲלָאָה. רִיוּז עֲלָאָה, רִיוּז גְּזִיָּא טְמִירָא. וְלֹא יִפְרִעוּ עוֹד מְקוּמוֹ. דְּהָא אֲתַכְּלִיל רִיוּזָא זְעִירָא, בְּרִיוּזָא עֲלָאָה. מַה פְּתִיב בְּתִרִיה, וְזִסְד יי מַעוּלָם וְעַד עוּלָם וְעַל לִיה פִּהֲנָא רַבָּא לָנוּ קִדְשׁ קִדְשִׁים. וְנִטִּיל לִיה, וְאוֹלִיד לִיה בְּמִלְכָּדְמִין, וְאֲתוּזְדִּשׁ בְּנִשְׁר עוּלְמִין. וְאֲתַהֲדָר אִיהוּ זְעִיר.

דָּף רִי"ז ע"א

עַד דְּהָווּ יִתְבִּי, וְזָמוּ וּזְד טוֹלָא דְקִיּוּמָא עֲלִייהוּ, אִזְלָא וְאַתִּימָא, אִזְלָא וְאַתִּימָא, בְּגוּ בִיתָא. תְּווּהוּ. אָמַר רַבִּי אֲבָא, יוֹסִי בְּנִי, אִימָא לָךְ מַה דְּהָוָה לִי עִם בּוֹצִינָא קְדִישָׁא. יוֹמָא וּזְד הָוִינָן אִזְלִינָן בְּבִקְעָתָא דְּאוּגוּ, וְהָוִינָן לְעָאן בְּאוּרִייתָא, כָּל הָהוּא (דָּף רי"ז ע"א) יוֹמָא, וּמָגוּ תוֹקָפָא דְשִׁמְשָׁא אוֹתְבָנִין גָּבִי וּזְד טִיגְרָא, בְּגוּ גּוֹקָבָא וְזָדָא.

אֲמִינָא לִיה, מֵאִי הָאִי, דְּבָכָל שַׁעְתָּא דְּוִזִיבִין אֲסֻגִּיאוּ בְּעֵלְמָא, וְדִינָא שְׂרָיָא בְּעֵלְמָא, וְכָאִין דְּבִהוֹן לְקָאן עֲלִייהוּ. דְּהָכִי תִּנְיָנָן, בּוֹזוּבָא דְדָרָא, קְדִישָׁיָא וְצַדִּיקָיָא יִתְפָּסוּן. אֲבָמֵי, אִי בְּגִין דְּאִינָן דְּלָא מוֹכִיזוּן לְעֵלְמָא עַל עוֹבְדִייהוּ, כְּמַה אִינָן דְּמוֹכִיזוּן, וְכָל מְקַבְּלֵי מַנְיָהוּ, וְצַדִּיקָיָא אֲתַפְּסוּן קַמִּייהוּ. וְאִי בְּגִין דְּלָא הָוִי מֵאֵן דִּינָן עַל עֵלְמָא, לֹא יִהְיוּ מִתִּין, וְכָל יִתְפָּסוּן בּוֹזוּבִייהוּ, דְּהָא וּזְדוּהָ אִיהוּ לְצַדִּיקָיָא בְּאֲבוּדָא דְלִהוֹן.

אָמַר לִיה, בּוֹזוּבָה דְדָרָא וְדָאִי מִתְפָּסִין צַדִּיקָיָא, וְהָא אוֹקִימָנָא הָנִי מִלִּי. אָבָל בְּשַׁעְתָּא דִּיתְפָּסוּן צַדִּיקָיָא בְּמַרְעִין, אוּ בְּמִכְתָּשִׁין, בְּגִין לְכַפְּרָא עַל עֵלְמָא הָוִי, כְּדִין יִתְכַּפְּרוּן כָּל זוּבֵי דָרָא, מִנְכֵּן. מִכָּל שְׂיִיפֵי גּוֹפָא, בְּשַׁעְתָּא דְכָל שְׂיִיפִין בְּעֵאקוּ, וּבְמַרְעֵ סֻגֵּי שְׂרָיָא עֲלִייהוּ, שְׂיִיפָא וְזָדָא אֲצַטְרִיף לְאִלְקָאָה, בְּגִין דִּיתְפָּסוּן כְּלָהוּ, וּמָגוּ. דְּרוּעָא. דְּרוּעָא אִלְקִי וְאַפִּיקוּ מִיָּדָה דְּמָא, כְּדִין הָא אֲסוּתָא לְכָל שְׂיִיפֵי גּוֹפָא.

אוּף הָכִי בְּנִי עֵלְמָא אִינָן שְׂיִיפִין דָּא עִם דָּא. בְּשַׁעְתָּא דְּבִעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְמִיָּהֵב אֲסוּתָא לְעֵלְמָא, אִלְקִי לְזוּד צַדִּיקָא בִּנְיָיָהוּ, בְּמַרְעִין וּבְמִכְתָּשִׁין, וּבְגִינִיָּה יִהִיב אֲסוּתָא לְכָלָא. מִנְכֵּן. דְּכַתִּיב, (ישעיה גג) וְהוּא מוֹזוּל מִפְּשַׁעֵינוּ מְדוּכָא מִפְּעוֹנֵתֵינוּ וְגו'. וּבְזוּבִירְתוּ גִרְפָּא לָנוּ. וּבְזוּבִירְתוּ, אֲקוּזָתָא דְדָמָא, כְּמֵאֵן דְּאִקִּין דְּרוּעָא, וּבִהִיָּה וּזְבוּרָא גִרְפָּא לָנוּ, אֲסוּתָא הוּא לָנָא לְכָל שְׂיִיפִין דְּגּוֹפָא.

דָּף רי"ז ע"ב

וּלְעוֹלָם לֹא אִלְקִי צַדִּיקָא, אִלְקִי לְמִיָּהֵב אֲסוּתָא לְדָרָא, וּלְכַפְּרָא עֲלִייהוּ. (ורוא דָּא צַדִּיק וְרַע לוֹ) דְּהָא גִיזָא לְסַטְרָא אֲזוּרָא דְּדִינָא שְׁלֵטָא (לְשִׁלְטָא) עַל זְכָאָה יִתִּיר מִכָּלָא, דְּלֹא וְזִיִּישׁ כְּדִין לְכָל עֵלְמָא, וְכָל אֲשַׁזּוּ בָּהוּ, מוֹזְדוּהָ דְשִׁלִּטָּ עֲלִיהָ. וְהָהוּא זְכָאָה זְכִי לְשׁוֹלְטָנָא עֲלָאָה, בְּהָאִי עֵלְמָא, וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי. צַדִּיק (דָּף רי"ז ע"ב) וְטוֹב לוֹ, דְּלֹא וְזִיִּישׁ קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְכַפְּרָא עַל עֵלְמָא.

אֲמִינָא לִיה, אִלּוּ לֹא הָווּ בְּזוּד זְמָנָא, יָאוּת. אָבָל אִית צַדִּיק הָכָא, וְאִית צַדִּיק הָכָא, לְדָא אִית מַרְעִין וּמִכְתָּשִׁין, וְלְדָא אִית כָּל טִיבּוּ דְעֵלְמָא. אָמַר לִי, בְּזוּד מַנְיָיָהוּ אוּ תִרִין סֻגֵּי, דְּלֹא בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְאִלְקָאָה כָּלָא, (ס"א כָּל דְּמַה) כְּמַה דְּלֹא אֲצַטְרִיף אִלְקִי דְּרוּעָא וְזָדָא, לְאִלְקָאָה וּלְאִקְזָאָה לְמִיָּהֵב אֲסוּתָא לְכָל שְׂיִיפִין. אוּף הָכָא, בְּזוּד צַדִּיקָא סֻגֵּי.

ואי אתקף (ס"א אתיקר) ביה מרע, על כל שייפין, כדין אצטריך תרין דרועין לאקזאה. אוף הכי, אי אסגיא וזובין יקירין על עלמא, כדין כל זכאין אלקון, למיהב אסוותא על כל דרא. אבל בזמן דלא אסגיא כל כה, כדין ווד זכאה אלקי, ושאר צדיקיא בשלם, דהא לא אצטריך עלמא דילקון כלהו. אתסיאו עמא. אתסיאו צדיקיא. ולזמנן דכל יומיהון קיימין במרעין, לאגנא על דרא. מיתו, הא אתסי כלא, ואתכפר. לזמנן דזובין אינן יקירין יתיר.

קמנא ואזלנא. ותוקפא דשמשא הוה יתיר, ודוויק לן באורזא. וזמנן אינן במדברא, ומיין תזוזתיהו. יתיבנא תזוזת ווד טולא דאילנא דמדברא. שאילנא ליה, מאי האי דכל עמין דעלמא לא עבדין גענעא, אלא ישראל בלוודיהו, דכד לעאן באורייתא, מתגענען הכא והכא, בלא למודא דבר גש בעלמא, ולא יכלין למיקם בקיוביהו.

דף רי"ט ע"א

אמר לי, אדפרתן מלתא עכאה, ובגי עלמא לא ידעין, ולא משגיזין. יתיב שעטא ובכה. אמר, ווי לבגי נשא דאזלין כבעירי וזקלא, בלא סוכלתנו. במלה דא בלוודוי אשתמודען גשמתהון קדישין דישראל, בין גשמתהון דעמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות. גשמתהון דישראל אתגורו, מגו בוצינא קדישא דדליק, דכתיב, (משלי כ) גר יי גשמת אדם. והאי גר בשעטא דאתאנוד (נ"א דאתדליק) **(דף רי"ט ע"א)** מגו אורייתא דלעילא, לא שכיף גהורא עליה אפילו רגעא. ורוא דא, (תהלים פג) אלהים אל גמי כה. כגונא דא כתיב, (ישעיה סב) המזכירים את יי אל גמי לכם, לא שכיכו לכון. גהורא דשרגא פיון דאתאנוד גו פתיקה, דהוא גהורא לא שכיף לעלמין, אלא מתגענעא גהורא לכאן ולכאן, ולא משתכיף לעלמין.

כגונא דא, ישראל, דגשמתיהו מגו דהוא גהורא דשרגא, פיון דאמר מלה וודא דאורייתא, הא גהורא דליק, ולא יכלון אינן לאשתכא, ומתגענען לכאן ולכאן, ולכל סטריין. כגהורא דשרגא, דהא (משלי כ) גר יי גשמת אדם כתיב.

וכתיב, (יוזקאל לד) אדם אתם, אתם קרויין אדם, ולא אומין עובדי כוכבים ומזלות. גשמתין דעמין עובדי כוכבים ומזלות, מדעיכו דקש, בלא גהורא דשרי עלייהו. ועל דא משתככיין, ולא מתגענען, דהא לית לון אורייתא, ולא דלקין ביה, ולאו גהורא שרייא בהון, אינן קיימין בעצים בגו גורא דדליק, בלא גהורא דשריא עלייהו, ועל דא משתככיין בלא גהורא ככל. אמר רבי יוסי, דא איהו ברירו דמלה, זכאה וולקי דזכינא להאי, למשמע דא.

קום רבי אבא, לזודשא מילין דאורייתא, דאמרת בזבורא קדמאה. פתו רבי אבא ואמר, (ישעיה מב) שירו ליי שיר וודע תהלתו מקצה הארץ וגו'. כמה

וְחַיִּיבִין יִשְׂרָאֵל קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּנוּדוּת דְּלֵהוֹן וְתוּשְׁבוּתָא דְּלֵהוֹן, לֹא אִיהוּ אֱלֹא (ס"א לְשֹׁתָפָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּיה בִּהְהוּא דְּהַכִּי וְכו') בֵּית. דְּהַכִּי תִּנְיָן, כָּל נֻדוּת דְּיִשְׂרָאֵל דְּלֹא מִשְׁתַּתְּפִי בָּהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (וְשְׂכִינְתָּיה), לֹא אִיהוּ נֻדוּת. וְזִמִּין אִיהוּ סְמָאֵל וְכָל סִייעָתָא דִּילֵיהּ לְקַטְרָגָא לְהֵהוּא נֻדוּת, (ס"א וְאַתּוּזֹר) וְאַשְׁתָּאֵר בְּצַעְרָא וּבְכִיָּה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא אֲשַׁתְּתֵף בִּהְהוּא צַעְרָא.

אָבֵל מֵאֵן דְּשִׁתִּיף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּיה בְּנוּדוּת דִּילֵיהּ, אִם יִיְתִי מְקַטְרָגָא לְקַטְרָגָא בִּהְהוּא נֻדוּת. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּיה מִשְׁתַּתְּפִי בִּהְהוּא צַעְרָא. מֵה כְּתִיב בֵּית (יִשְׁעִיהּ סג) בְּכָל צָרְתָם לֹא צָר. וּבְמֵאִי. בְּגִין (תַּהֲלִים צא) דְּעֵמּוּ אֲנָכִי בְּצָרָה.

וּמִנְלָן, דֹּאִית לֹון לְיִשְׂרָאֵל לְשֹׁתָפָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּיה בְּנוּדוּת דְּלֵהוֹן. (בְּגִין דְּלֹא אִיהוּ נֻדוּת, אֲלֵא בְּשׁוּתָפּוֹת דִּילֵיהּ מֵאֲלִין) דְּכְתִיב, (שם קמט) וְשִׁמּוֹן יִשְׂרָאֵל בְּעוּשָׁיו. הֵהוּא נֻדוּת דְּיִשְׂרָאֵל לֹא אִיהוּ, אֱלֹא בְּעוּשָׁיו. בְּעוּשָׁיו, בְּעוּשָׁיו מִבְּעִי לִיהּ. אֱלֹא אֲלִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּיה, וְאֲבִין וְאֲמוֹ, דֹּאֵף עַל גַּב דְּמִיתוּ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲעָקֵר לֹון מִנָּן עֲדָן, וְאִיְתִי לֹון עֲמִיָּה לְהֵהוּא נֻדוּת, לְנֻטְלָא וּזְלָקָא דְּנוּדוּת עִם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּיה. כְּמָה דֹּאֵת אָמֵר (אִיּוֹב מ) הָעוּשִׁי יַגֵּשׁ וְזָרְבוּ.

דְּבֵר אֲזִיז בְּעוּשָׁיו, בְּגִין דְּבֵר נָשׁ אֲתַעְבִּיד בְּשׁוּתָפּוֹת, גְּבָרָא וְאַתְתָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְעַל רֹזָא דָּא כְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית א) זַעֲשֵׂה אָדָם, בְּשׁוּתָפּוֹ. דְּתִנְיָן, תִּלְתּ אֲוִמְיָן עֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לֹאֲפָקָא מִנְהוֹן עֲלֵמָא, וְאֲלִין אִינְוִן: שְׂמִיָּא, וְאַרְעָא, וּמִיָּא. וְכָל נֻד שְׂמִישׁ נֻד יוֹמָא, וְאַהֲדָרוּ כְּמִלְקָדְמִין.

יוֹמָא קְדָמָאֵה, אֲפִיק שְׂמִיָּא אֲוִמְנוּתָא דִּילֵיהּ, דְּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר. יוֹמָא תִּנְיָנָא, אֲפִיקוּ מִיָּא אֲוִמְנוּתָא לְעִבְדֵּתָא, דְּכְתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וְגו'. אֲסַתְּלָקוּ פִּלְגָא מִיָּא לְעִילָא, וּפִלְגָא מִיָּא לְתַתָּא אֲשַׁתְּאֲרוּ. וְאֲלֵמָלָא כֶּף דְּמִיָּא אֲתַפְּרָשׁוּ, עֲלֵמָא לֹא הָוֵה קָאִים. יוֹמָא תִּלִּיתָאֵה, עֲבִידַת אֲרַעָא וְאֲפִיקַת כְּמָה דֹּאֲתַפְּקִידַת, דְּכְתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׁא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׂב, וְכְתִיב וְתוּצָא הָאָרֶץ דְּשָׂא וְגו'.

עַד דְּכָא כָּל אֲוִמְנָא מֵאֲלִין תִּלְתָּא, אֲפִיק אֲוִמְנוּתָא דִּילֵיהּ, וְעֲבָדוּ מֵה דֹּאֲתַפְּקִידוּ. אֲשַׁתְּאֲרוּ תִּלְתּ יוֹמִין אֲזִיזִין. יוֹמָא ד', אֲתַפְּקִד אֲוִמְנָא קְדָמָאֵה לְמַעַבְדּ אֲוִמְנָא דִּילֵיהּ, דְּכְתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מֶאֱרֶת וְגו', וְהִינֵנוּ שְׂמִיָּים. בְּיוֹמָא (וּמִשְׁאָה, אֲפִיקוּ מִיָּא דֹּאִיהוּ אֲוִמְנָא אֲזִיזָא, דְּכְתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָעוּ הַמַּיִם וְגו'. בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאֵה, עֲבִידַת אֲרַעָא אֲוִמְנוּתָא דִּילֵיהּ, דְּכְתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תוּצָא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ וְזִיה וְגו'.

רעיא מוהימנא אמר קודשא בריך הוא, ושכינתי אנא שותפותא דנשמתא, ואבוי ואמיה שותפותא דגופא, דאבוי מזריע לובן, דעיינין, ודגרבין, וגידין, ובמוזא. ואתתא שוזור דעיינין, ושערא, ובשרא, ומשכא. ואוף הכי שמיא וארעא. וכל ויילין דלהון, אשתתפו ביצירתיה. מלאכין, מנהון יצר הטוב ויצר הרע למהוי מצויר מתרווייהו. שמשא וסיהרא, לאנהרא ליה ביממא ולילא. וזיון ובעירן ועופין וגוין, לאתפרנסא מנהון. כל אינן וזרעין דארעא, לאתפרנסא מנהון.

מה עבד קודשא בריך הוא, אעקר לאבוי ולאמיה מגנתא דעדן, ואיתי להו עמיה, למהוי עמיה בחדות דבגוי, ולית וחדות כחדות דפורקנא, דכתיב ביה, (דברי הימים א טו) ישמחו השמים ותגל הארץ ויאמרו בגוים יי מלך. (דברי הימים א טו) אז ירגעו עצי היער מלפני יי כי בא לשפוט את הארץ. (ע"כ רעיא מוהימנא)

פיון דתלת אומנין אלין אשלימו עובדייהו. אמר לון קודשא בריך הוא, אומנותא וזא אית לי למעבד, ואיהו אדם. אתוברו פוזא, ואנא עמכון, נעשה אדם, גופא דלכון, ואנא אהא שותפו עמכון, ונעשה אדם. כמה דבקהמיתא הוה בשותפו, הכי גמי לבתר. אבא, דביה עביד עבדתא דשמיא, ועבדתא דמיא. ואתתא, דאיהי אומנא תליתאה, פזוונא דארעא. וקודשא בריך הוא דאשתתף בהדייהו. ועל רזא דא כתיב בעושי.

ואף על גב דאבא ואמא אתפרשו מהאי עלמא, וחדות בכל שותפותא הוי. דתנינן, בשעתא דבר נש (דף ר"כ ע"א) שתיף לקודשא בריך הוא לחדות דיליה, קודשא בריך הוא אתי לגנתא דעדן, ואעקר מתמן (ס"א דאודע תמן) לאבוהי ואמיה, דאינן שותפין בהדיה, ואיתי לון עמיה לההוא וחדות, וכלהו זמינן תמן, ובני נשא לא ידעין. אבל בעקו דבר נש, קודשא בריך הוא זמין לגביה בלוודוי, ולא אודע לאבוהי ולאמיה, הדא הוא דכתיב, (תהלים יו) בצר לי אקרא יי ואל אלהי אשוע וגו'.

אהדר ההוא טולא דמלקדמין, ואזלא גו ביתא, כמו דיוקנא דבר נש. נפל על אנפוי רבי אבא. אמר רבי יוסי, אדכרנא דבהאי אתרא וזמינא ליה לרבי פנחס בן יאיר, יומא וזד הוה קאים בהאי דוכתא, והוה אמר הכי, (במדבר כ"ב) פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, באת יי ועירא.

בגין דתרין אלפין ביתין רשימין, אלפא ביתא דאתון רברבן, ואלפא ביתא דאתון ועירן. אתון רברבן, אינן בעלמא דאתי. ואתון ועירן, אינן בעלמא תתאה. יי ועירא, ברית קיימא קדישא. פיון דקני פנחס על ברית דא, אתוסף ביה יי ועירא, רזא דברית דא.

בההוא שעתא, אמר קודשא בריך הוא, מה אעביד עם משה, ברית דא במשה הוי, וכלה דיליה הוי. גנאי הוא לביהב ליה לאוזרא, בלא דעתא

וירעוּתָא דְּמִשָּׁה, לֵאוּ יָאוֹת הוּא. שְׁאֲרֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאָמַר לְמִשָּׁה, מִשָּׁה, פְּנוּס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הִכְהֵן. אָמַר לִיה מִשָּׁה, רְבוּזוֹ שֶׁל עוֹלָם מִהוּ. אָמַר לִיה, אֲנִת הוּא דְּמִסְרַת נְפִשָּׁךְ עַל יִשְׂרָאֵל דְּלֹא יִשְׁתַּצֹּן מִן עֲלָמָא בְּכַמְּהָ זְמַנִּין, וְאִיהוּ הָשִׁיב אֶת זַמְּתֵי מַעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. אָמַר מִשָּׁה מַה אַתְּ בְּעֵי מַנִּי, הָא כָּלָא דִּידָךְ.

אָמַר לִיה, הָא כָּלָא דִּידָךְ הִיא, אִימָא לִיה דְּתִשְׁרִי בְּגוּיָה. אָמַר מִשָּׁה, הָא בְּלָפָא שְׁלִים תְּהָא לְגַבִּיָּה. אָמַר לִיה אִימָא אֲנִת בְּפוּמָךְ, וְאָרִים קֶלְךָ, דְּאֲנִת מִסַּר לִיה בְּרַעוּתָא, בְּלָפָא שְׁלִים. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, לִכֶּן אָמַר, אַתְּ אִימָא בְּרַעוּתָא, הֲנֵנִי נוֹתֵן לֹו אֶת בְּרִיתִי שְׁלֹום. מִשָּׁה הָוָה אָמַר הֲנֵנִי נוֹתֵן לֹו וְגו', דְּאִילוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָוָה לִיה לְמִימַר לִכֶּן אָמַר לֹו הֲנֵנִי נוֹתֵן לֹו אֶת בְּרִיתִי שְׁלֹום, אֲבָל לֹא כְּתִיב אֶלָּא לִכֶּן אָמַר. וְאִי תִימָא, דְּאֶתְעַבְּרַת מִן מִשָּׁה. לֹא. אֶלָּא כְּבוּצִינָא דָּא דְּאֶדְלִיקוּ מִינָהּ, דָּא יְהִיב וְאֶהֱנִי, וְדָא לֹא אֶתְגַּרַע מִנָּהּ.

אַתָּא הָהוּא טוֹלָא, וְיִתִּיב, וְנָשִׁיק לִיה. שְׁמַעוּ נֹד קָלָא דְּהָוָה אָמַר, פְּנוּן אַתְר, פְּנוּן אַתְר לְרַבִּי פְּנוּס בֶּן יֵאִיר, דְּאִיהוּ גַּבִּיִּיכוּ. דְּתַנִּינָן, דְּכָל אַתְר דְּצַדִּיקָא אֶתְנוּדֵּשׁ בֵּית מַלְי דְּאֹרִייתָא, כִּד אִיהוּ בְּהָהוּא עֲלָמָא, פְּקִיד לְהָהוּא אַתְר, וְאַתִּי לִיה לְגַבִּיָּה. וְכָל שָׁכֵן כִּד שְׂרָאן בְּגוּיָה צַדִּיקָא אֶתְנוּרִינָן. לְוֹדְתָא בְּהָהוּא אַתְר, דְּאֶמְרִין מַלְי דְּאֹרִייתָא. כְּזוּנָא דָּא דְּהָוָה אֶתִּי רַבִּי פְּנוּס בֶּן יֵאִיר לְמַפְקֵד לְאַתְרֵיהּ, וְאַשְׁכוּז אַלִּין צַדִּיקָא מוֹדֵדְתִין מַלְיִן דְּאֹרִייתָא, וְאַתְנוּדֵּשׁ כְּמַלְקָדְמִין, הָהוּא מַלְה דְּרַבִּי פְּנוּס בֶּן יֵאִיר קַמִּיָּה.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, יָאוֹת מַלְה דְּרַבִּי פְּנוּס בֶּן יֵאִיר, דְּהָא לֹא כְּתִיב לִכֶּן הֲנֵנִי נוֹתֵן, אֶלָּא לִכֶּן אָמַר הֲנֵנִי נוֹתֵן לֹו. וְכִי מַלְה דָּא הָוָה גָּנִינָא מוֹסִידָא דָּא תְּחוּזֵת יְדָךְ, וְלֹא הָיִית אָמַר. זְכָאָה וּזְכָקָנָא, דְּזְכִינָא לְמַהוּי בְּסִיעֵתָא דְּטוֹלָא קְדִישָׁא הָכָא.

אוּף הוּא פְּתוּז וְאָמַר, מִשְׁבִּיָּה דְּרַבִּי פְּנוּס (קַהֲלַת ט) כָּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יְדָךְ לַעֲשׂוֹת בְּכוּזָךְ עֲשֵׂה וְגו', כְּמָה יָאוֹת לִיה לְכַר זֶשׁ בְּעוּד דְּבוּצִינָא דְּלִיק וְשִׁרְיָא עַל רִישִׁיָּה, לְאַשְׁתַּדְלָא וּלְמַעַבְד רַעוּתָא דְּמֵאֲרִיָּה. בְּגִין דְּהָהוּא זְהוּרָא דְּבוּצִינָא, אִיהִי כּוּז דְּשִׁרְיָא עָלֶיהָ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (בְּמַדְבָּר יד) יִגְדַּל זָא כּוּז יִי. כּוּז יִי, דָּא הוּא כּוּז, דְּשִׁרְיָא עַל רִישִׁיהוּן דְּצַדִּיקָא, וְכָל אִינוּן דְּמִשְׁתַּדְלִין בְּרַעוּתָא דְּמֵאֲרִיָּהוּן. וְעַל דָּא תַנִּינָן, כָּל הָעוֹנָה אִמֵּן יְהִי שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ בְּכָל כּוּזוּ. (דָּא אִיהוּ כּוּז)

דָּף ר"כ ע"ב

וְדָאִי אַצְטְרִיךְ לְאַתְעָרָא כָּל שְׁיִיפּוּי בְּטוֹיָלָא תַקִּיף בְּגִין דְּבִאֲתַעְרוּתָא תַקִּיף דְּאַתְקַף, אֶתְעַר הָהוּא כּוּז קְדִישָׁא עֲלָאָה, וְאַסְתַּלַּק זֹו קוּדְשָׁא וְאַתְבַּר טוֹיָלָא

ותוקפא דסטרא אונרא. ועל דא (דף ר"ב ע"ב) בכונה, אצטריך למעבד רעותא דמארה.

כי אין מעשה ונושבונו וגו', בגין דבההוא כוז אית מעשה, אשתדלותא לאשתדל לא בהאי עלמא דאקרי מעשה, עלמא דעובדא, למשלים סופא דמושבה. ונושבונו, דא הוא עלמא, דתליא בדבורא, דהא ונושבונו בדבורא תליא. ועל דא, כל גימטריאות, ותקופין, ועבורין דעלמא, בסיגרא הוו. ודעת, דא איהו רזא דשית סטרין, דתליין במושבה, ואקרון עלמא דההוא מושבה. וזכמה, דכלא תליא מניה.

וכל אלן כלין בלההוא כוז, מה דלאו הכי בסטרא דשאול, דרזא דגיהנם. דהא כל בר נש דלא אשתדל בהאי כוז, בהאי עלמא, לאעלאה ביה, במעשה ונושבונו ודעת וזכמה, סופיה לאעלאה בשאול, דלית ביה מעשה ונושבונו ודעת וזכמה. דהא סטרא אונרא, ארוז שאול איהי, דכתיב, (משלי ז) דרכי שאול ביתה. מאן דאתרפי מיהא כ"ז קדישא, אתקף ביה סטרא אונרא, דשאול ביתה.

אשר אתה הולך שמה, וכי כל בני עלמא אזלי לשאול. אין. אבל סלקין מיד, דכתיב, (שמואל א ב) מוריד שאול ויעל. בר אינון וזיבין, דלא הרהרו תשובה לעלמין, דנותתין ולא סלקין. ואפילו צדיקים גמורים נותתין תמן. אמאי נותתין בגין דנטלין כמה וזיבין מתמן, וסלקין לון לעילא. (ותמן עבדין לון להרהר בתשובה) ומאן אינון. אינון דהרהרו בתשובה בהאי עלמא, ולא יכילו, ואסתלקו מן עלמא. וצדיקייא נותתין בגיניהון דוויבין גו שאול, ונטלין לון, וסלקין לון מן תמן.

אמר רבי יוסי, כתיב (קהלת ז) אונת לאונת למצא ונושבונו. ונושבונו דגימטריאות דקיימן בסיגרא, באן דרזא דילה אינון. לא אתיב ליה. אמר, שמענא, ולא אדכרנא מלה. קם ההוא טולא, ובטש בעינוי דרבי אבא, נפל על אנפוי מו דוילוי. עד דהוה נפל על אנפוי, נפל קרא בפומיה, דכתיב, (שיר השירים ז) עיניך ברכות בנושבונו על שער בת רבים. ואלין עינין דילה, פרפראות לגו וזכמה עלאה, דאתמשכא מלעילא, ומוגו ונושבונו ותקופין ועבורין אתמליין, ואתעבידו בריכות, דנפקו מימין, לכל סטרין, (נ"א אינון עינין) עד דאתפקדן לכל ונושבונו ועבורין דסיגרא בלבד (ס"א דלבר), וככבין ומולי למעבד ונושבונו, ודא איהו על שער בת רבים, דא איהי סיגרא דלבר.

אמר רבי אבא לרבי יוסי, ההוא מרגלא קדישא דהוה תוונת ידך, מו סיעתא דיוסידא קדישא דאיהו גבן, כמה שפיר איהו, ואהדרנא ביה. דהא ודאי לא אצטריך לאפקא אתתא, למשרי באתר אונרא, עד דבעלה יפקד לה ויהיב לה רשו למהר. ואודעין לבעלה בקדמיתא, ומפייסין ליה, דהוא יפקד לה, ויהיב לה רשו למהר. כה קודשא בריך הוא פייס למשה, ועד דיהב

לִיה רְשׁוֹ, וְאָמַר לִיה אִימָא אַנְתָּ, הֲנֵנִי נֹתֵן לֹו אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם, לְמִשְׁרֵי בְּגֻוִיהָ, וְעַד דִּיהֵב לָהּ רְשׁוֹ לְמִהֲרָ תַמָּן, לֹא אֲכֹלָת.

מִנְכֹן. מִצְדִּיקוֹ שֶׁל עוֹלָם, דִּיהֵיב לָהּ רְשׁוֹ, לְמִשְׁרֵי גֹו צְדִיקִי בְּהֵאִי עֲלָמָא. וְיִתְבָּא עֲמִהוֹן, כְּכֹלָה גֹו קְשׁוּטָהָא. וְצְדִיקָא דְעֲלָמָא וְזַמִּי, וְזוּדִי בְּהֵאִי. אֲבָל בֵּין דְרֻעֵי דְבַעֲלָה שְׂכִיבָתָה, וְאַתְהִדְרִית לְמִהֲוִי בְּהִדְיָהּ, וְתַבַּת לְבַעֲלָהּ. כְּמֹה דְאֵת אָמַר, (אִסְתֵּר ב) בְּעֶרְבַּ הָיָא בָּאָה וּבִבְקָר הָיָא שְׂבָה. בְּעֶרְבַּ הָיָא בָּאָה, לְגַבִּי בַעֲלָהּ. וּבִבְקָר הָיָא שְׂבָה, לְגַבִּי צְדִיקִיָּא דְעֲלָמָא. וְכֹלָא בְּרִשׁוּתָא דְבַעֲלָהּ. (הִדָּא הוּא דְכַתִּיב, (תְּהִלִּים לז) וְצְדִיק וְזוֹן וְנוֹתָן).

וּבְמִשְׁתָּה כֹּה אָמַר, הֲנֵנִי נֹתֵן לֹו אֶת בְּרִיתִי, כְּמֹה דְצְדִיק דְלַעֲיָלָא נֹתֵן, אוֹף אֲנָא הֲנֵנִי נֹתֵן, מִתְּנָה לְמִהֲדָר מִתְּנָה אִיהִי. וּבְגֵין בְּרִית דָּא, רְוּוּז כְּהִנֵּה עֲלָאָה. וְאִי לֹא תֵהֵא בְּהִדְיָה, לֹא אֶתְקַשֵּׁר פְּנוּס בְּדִרְגָּא דְכְּהִנֵּה עֲלָאָה, דְהָא בְּרִית דְּבִקָּא אִיהִי תְדִיר בִּימִינָא עֲלָאָה. וּבִימִנָא עֲלָאָה דָּא, זְמִין לְמַבְגִּי בִּי מִקְדָּשָׁא, דְאִיהִי בְּרִית.

דָּף רכ"א ע"א

אָמַר רַבִּי אֲבָא, אֲדַכְרָנָא מַלְכָּה וְזָדָא, דְשִׁמְעֵנָא מִבּוֹצִינָא קְדִישָׁא, דְשִׁמְעַת מִשְׁמִינָה דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר. יוֹמָא וְזָדָא, אֶתְנָא לְקַמִּינָה וְזָדָא וְזָכִים גֹּו, אָמַר לִיה סָבָא סָבָא, תִּלְתָּ בְּעֵין (דָּף רכ"א ע"א) בְּעֵינָא לְמַתְבַּע מִנֶּה. וְזָדָא, דְאֶתְנָן אֲמַרִין דִּיתְבְּגִי לְכוּ בִּי מִקְדָּשָׁא אֲוֹרָא, וְהָא לֹא הָוּ לְמַבְגִּי אֲלָא תְרִי זְמִין, בֵּית רֵאשִׁוֹן וּבֵית שֵׁנִי, בֵּית שְׁלִישִׁי (וּבֵית רְבִיעִי) לֹא תִשְׁכּוּז בְּאוֹרֵייתָא, וְהָא מֹה דְהָוָה לִיה לְמַבְגִּי, כְּבֵר אֶתְבְּנוּן, וְלַעֲוֹלָם לִית בֵּית יִתֵּיר, דְהָא תְרִי בְּתִי יִשְׂרָאֵל קָרָא לֹון קָרָא. וְכַתִּיב, (זִמְרִי ב) גָּדוֹל יְהִיָּה כְבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה הָאֲוֹרֹן מִן הָרֵאשִׁוֹן.

וְתוֹ, דְאֶתְנָן אֲמַרִין, דְאֶתְנָן קְרִיבִין לְמַלְכָּא עֲלָאָה, יִתֵּיר מִכָּל שְׂאֵר עַמִּין, מֵאֵן דְּמִתְקַרִּיב לְמַלְכָּא, אִיהִי וְזָדִי (יִתֵּיר) תְדִיר, בְּלָא צְעָרָא, בְּלָא דְוִזִּילוֹ, וּבְלָא דְוִזִּיקוֹ. וְהָא אֶתְנָן בְּצְעָרָא וּבְדִוּוּקָא וּבִיגּוּנָא תְדִיר, יִתֵּיר מִכָּל בְּגִי עֲלָמָא. וְאֶנָּן לֹא אֶתְקַרִּיב לֹון צְעָרָא וּדְוּוּקָא וּיגּוּנָא כָּלָל. אֶנָּן קְרִיבִין לְמַלְכָּא עֲלָאָה, וְאֶתְנָן רְוִזִּיקִין מִנִּיהָ, וְעַל דָּא אִית לְכוּ צְעָרָא וּדְוּוּקָא אֲבָלָא וּיגּוּנָא, מֹה דְלֹא אִית לֹון.

וְתוֹ, דְאֶתְנָן לֹא אֲכָלִי גְבֻלָּה וּטְרַפָּה, בְּגִין דְּתִתְהוּוּן בְּרִיאִין, וְגוֹפָא דְלִכּוֹן לְהוֹי בְּבִרְיָאוּתָא. אֶנָּן אֲכָלִינָן כָּל מֹה דְבַעֲנָן, וְאֶנָּן תְּקִיפִין בְּוִזִּילָא בְּבִרְיָאוּתָא, וְכָל שְׁיִיפּוֹן דִּילָן בְּקִיּוּמִיָּהּ. וְאֶתְנָן דְלֹא אֲכָלִין, וְזִלְשִׁין כָּלְכוּ בְּמִרְעִין בִּישִׁין, וּבְתַבִּירוֹ יִתֵּיר מִכָּל שְׂאֵר עַמִּין. עֲמָא דְסִנִּי לְכוֹן אֶלְהָכוֹן בְּכֹלָא. סָבָא סָבָא, לֹא תִימָא לִי מוֹדִי, דְלֹא אֲשַׁמְעִינָהּ, וְלֹא אֶקְבֵּל מִנֶּה. זְקִיף עֵינֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, וְאֲשַׁזְזוּ בֵּיתָהּ, וְאֶתְעַבִּיד תִּלָּא דְגֵרָמִי.

כִּיּוֹן דְּנִזּוּ רִוּזִיָּה, אֶהְדֵּר רִישִׁיָּה וּבִכָּה, וְאָמַר, (תהלים ו) יי אֲדוֹנֵנוּ מִה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ. כִּמְה תִקְיָף וְיִלָּא דְשִׁמְא קֳדִישָׁא, תִּקְיָפָא בְּכָל אֶרֶעָא, וְכִמְה וְזַבִּיבִין מְלִי דְאִוְרִיָּתָא, דְּלִית לָךְ מְלָה וְעִירָא דְלֹא תִשְׁכּוּז לָהּ בְּאִוְרִיָּתָא, וְלִית מְלָה וְעִירָא דְאִתִּיא בְּאִוְרִיָּתָא, דְּלֹא נִפְקֵת מִפּוּמִיָּה דְקֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מְלִין אֲלִין דְשִׁאֵל הֵהוּא רְשָׁע, אֲנָא שְׁאֲלָנָא יוֹמָא וְזֵד לְאִלְהֵי, וְאָמַר דְּהָא בְּמִתִּיבָתָא דְרִקִּיעָא, אֶתְסַדְרוּ קַמִּיָּה דְקֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהִכִּי הוּא.

דְּכַד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, בָּעָא קֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבְדָּא לֹון בְּאֶרֶעָא, כְּמִלְאֲכִין קֳדִישִׁין לְעִילָא, וּבָעָא לְמַבְנֵי לֹון בֵּיתָא קֳדִישָׁא, וּלְנִזְוִתָא לִיה מְגֹו שְׁמִי רִקִּיעִין, וּלְנִזְטָעָא לֹון לְיִשְׂרָאֵל, נְצִיבָא קֳדִישָׁא, כְּנִוּנָא דְדִיוִקָנָא דְלְעִילָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות טו) תִּבְיָאמוּ וְתִטָּעְמוּ בָּהֶר נִזְוִלְתָּהּ. בְּאֵן אֶתֶר בְּמִכּוֹן לְשַׁבְתָּהּ פְּעֻלָּתָא יי, בְּהֵהוּא דְפְעֻלָּתָא אֲנֵת יי, וְלֹא אִוְרָא. מִכּוֹן לְשַׁבְתָּהּ פְּעֻלָּתָא יי, דָּא בֵּית רֵאשִׁין. מִקְדֵּשׁ יי כִּנְנֵנוּ יְדִיָּה, דָּא בֵּית שְׁנִי. וְתִרְוּוּיָהוּ, אִוְמִנִּיתָא דְקֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵינֹון.

וּמִדְאֲרִגִּיו קַמִּיָּה בְּמִדְבָּרָא, מִיתָו, וְאֶכְנֵס לֹון קֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבְנֵיָהוּ בְּאֶרֶעָא. (אליפו עובדיהון) וּבֵיתָא אֶתְבְּנֵי עַל יְדָא דְבֵר נֶשֶׁ, וּבְגִין כֹּךְ לֹא אֶתְקִיִּים. וְשַׁלְמָה הָוֵה יָדַע, דְּבְגִין דְּהָא עִוְבָדָא דְבֵר נֶשֶׁ לֹא יִתְקִיִּים, וְעַל דָּא אָמַר, (תהלים קכו) אִם יי לֹא יִבְנֶה בֵּית שְׁוֹא עֲמִלוּ בִּנְיָו בּוֹ, דְּהָא לִית לִיה בֵּיתָא קִיּוּמָא. בִּיּוּמוֹי דְעִוְרָא, גָּרַם וְנִטָּאָה, וְאֶצְטָרְכוּן אֵינֹון לְמַבְנֵי, וְלֹא הָוֵה בֵּיתָא קִיּוּמָא. וְעַד כַּעַן, בְּנִינָא קֳדָמָה דְקֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לֹא הָוֵה בְּעֻלְמָא, וּלְמִנָּא דְאִתִּי כְּתִיב, (תהלים קמו) בִּנְיָה יְרוּשָׁלַם יי, אִיהוּ וְלֹא אִוְרָא. וּבְנִינָא דָּא אֵנֹון מוֹזַכָּאן, וְלֹא בְנִינָא דְבֵר נֶשֶׁ, דְּלִית בֵּיתָא קִיּוּמָא כָּלָל.

בֵּית רֵאשִׁין, וּבֵית שְׁנִי, יִזְוִית לֹון קֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּוִדָא מְלִעִילָא. בֵּית רֵאשִׁין בְּאֶתְכַסִּיא, וּבֵית שְׁנִי בְּאֶתְגַּלִּיא. הֵהוּא בֵּית לִהּוֹי בְּאֶתְגַּלִּיא, דְאֶתְקִרִי בֵּית שְׁנִי, דִּיתְוִזִי לְכָל עֻלְמָא אִוְמִנִּיתָא דְקֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְדָוִד שְׁלִים, וְרַעוּתָא דְלִבָּא בְּכָל קִיּוּמָא.

הֵהוּא בֵּית רֵאשִׁין בְּאֶתְכַסִּיא, אֶסְתַּלַּק לְעִילָא, עַל גְּבוֹי דְּהֵהוּא דְאֶתְגַּלִּיא. וְכָל עֻלְמָא יִזְוִיָּן, עֲנֵנִי יְקָר דְסוּזָרָן עַל גְּבוֹי דְּהֵהוּא דְאֶתְגַּלִּיא, וּבְגֹו דְאֵינֹון עֲנֵנִין, הָוֵי בֵּית רֵאשִׁין, בְּעֻבְדָּא טְבִירָא, דְסִלִּיק עַד רוּם יְקָר שְׁבִיָּיא, וּבְנִינָא דָּא אֵנֹון מוֹזַכָּאן.

דָּף רכ"א ע"ב

וְעַד כַּעַן, לֹא הָוֵה בְּעֻלְמָא, דְאֶפִּילוּ קֳרִיתָא דִירוּשָׁלַם לֹא לִיהּוֹי אִוְמִנִּיתָא דְבֵר נֶשֶׁ, דְּהָא כְּתִיב, (זכריה ב) וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ זָאם יי וְזוּמָת אֵשׁ סְבִיב וְגו'. אִי לְקֳרִיתָא כְּתִיב הִכִּי, כָּל שְׁכֵן בֵּיתָא, דְאִיהוּ דִּיוִרָא דִּילִיתָא. וְעֻבְדָּא דָּא, הָוֵי אֶתְוִזִי לְמִהּוֹי

בְּרִישָׁא, כּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וְאַסְתַּלַּק עַד לְסוֹף יוֹמִין, בְּפוֹרְקָנָא (דף רכ"א ע"ב) בְּתֵרָאָה.

שְׁאַלְתָּא אַחֲרָא, דְּיִדְאִי אֲנִי קְרִבִּין לְמַלְכָּא עֲלָאָה, יִתִּיר מִכָּל שְׂאָר עַמִּין. וְדֹאֵי הָכִי הוּא, דְּיִשְׂרָאֵל עֲבַד לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכָא דְכָל עֲלָמָא. וְהָכִי אִינוּן יִשְׂרָאֵל בִּין שְׂאָר עַמִּין, כִּלְכָּא בִין שְׁיִיפִין, כְּמָה דְשְׁיִיפִין לֹא יִכְלִי לְמִיָּקָם בְּעֲלָמָא אֲפִילוּ רִנְעָא וְזָדָא בְּלֹא לְכָא, הָכִי עַמִּין כְּלָהוּ, לֹא יִכְלִין לְמִיָּקָם בְּעֲלָמָא, בְּלֹא יִשְׂרָאֵל. וְאוּף הָכִי יְרוּשָׁלַם בְּגוּ שְׂאָר אֲרַעָאן, כִּלְכָּא בְּגוּ שְׁיִיפִין. וְעַל דָּא אִיהִי בְּאַמְצְעִיתָא דְכוּלִי עֲלָמָא. כִּלְכָּא גוּ שְׁיִיפִין.

וְיִשְׂרָאֵל מִתְנַהֵג גוּ שְׂאָר עַמִּין, כְּגוֹנָא דְלְכָא גוּ שְׁיִיפִין. לְכָא אִיהִי רְכִיךְ וְזוּלָשׁ, וְאִיהִי קִיּוּמָא דְכָל שְׁיִיפִין, לֹא יָדַע מִצְעָרָא וְעָקָא וִיגוֹנָא כָּלֹל אֲלָא לְכָא, דְּבִיָּה קִיּוּמָא, דְּבִיָּה סוּכְלָתָנּוּ, שְׂאָר שְׁיִיפִין לֹא אֲתַקְרִיב בְּהוּ כָּלֹל, דְּהָא לִית בְּהוּ קִיּוּמָא, וְלֹא יָדַעִין מַדִּי. כָּל שְׂאָר שְׁיִיפִין לֹא קְרִיבִין לְמַלְכָּא, דְּאִיהִי וְזָכְמָתָא וְסוּכְלָתָנּוּ, דְּשִׁרְיָא בְּמוֹזָא, אֲלָא לְכָא. וְשְׂאָר שְׁיִיפִין, רְזִיקִין מִנִּיהּ, וְלֹא יָדַעִין מִנִּיהּ כָּלֹל. כִּךְ יִשְׂרָאֵל, לְמַלְכָּא קְדִישָׁא קְרִיבִין, וְשְׂאָר עַמִּין רְזִיקִין מִנִּיהּ.

שְׁאַלְתָּא אַחֲרָא, דְּיִשְׂרָאֵל לֹא אֲכָלִי גְבֻלוֹת וּטְרָפוֹת, וְטַעֲנָפָא וְלִכְלוּכָא דְשִׁקְצִים וְרַמְשִׁים כְּשְׂאָר עַמִּין, הָכִי הוּא, דְּהָא לְכָא דְאִיהִי רְכִיךְ וְזוּלָשׁ, וּמַלְכָּא וְקִיּוּמָא דְכָל שְׂאָר שְׁיִיפִין, לֹא נָטִיל לְמוֹזְנִיהּ, אֲלָא בְּרִירוּ וְצוּזְנִיתָא דְכָל דְּמָא, וּמוֹזְנִיהּ נָקִי וּבְרִירָא, וְאִיהִי רְכִיךְ וְזוּלָשׁ מִכָּלֹא, וְשְׂאָר פְּסוּלָתָא אֲנִין לְכָל שְׁיִיפִין, וְכָל שְׂאָר שְׁיִיפִין לֹא מִשְׁגֻזִין בְּהָאִי, אֲלָא כָּל פְּסוּלָתָא וּבִישׁ דְּכָלֹא נָטִילִין, וְאִינוּן בְּתַקִּיפוּ כְּמָה דְּאִתְּנוּזִי לֹון.

וְעַל דָּא בְּכָל שְׂאָר שְׁיִיפִין אִית אֲבַעְבוּעִין, שְׂאֵת אוּ סְפוּזָת, סְגִירוּ דְצָרַעַת. לְכָלֹא, לֹאֹו מִכָּל הֲגִי כְּלוּם, אֲלָא אִיהִי נָקִי בְּרִירָא מִכָּלֹא, לִית בִּיהּ מוּמָא כָּלֹל. כִּךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָטִיל לִיהּ לְיִשְׂרָאֵל דְּאִיהִי נָקִי וּבְרִירוּ דְלִית בִּיהּ מוּמָא עַל דָּא כְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) כִּכָּר יָפֶה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּהּ. אֲתָא רַבִּי יוֹסִי, נָשִׁיק יְדָוִי, אָמַר, אִיכּוּ לֹא אֲתִינָא לְעֲלָמָא, אֲלָא לְמִשְׁמַע דָּא, דִּי. (בְּמַדְבָּר כ"ב) וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמִּכָּה וְגו'. אָמַר רַבִּי יְצַחְקָא, הָאִי קָרָא הָכִי הָוָה לִיהּ לְמִכָּתֵב, וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִכָּה פְּנֹוֹס, וְלֹא הַמִּכָּה אֲשֶׁר הִכָּה, לֹא נֶאֱמַר אֲלָא בְּאַרְזֵי סַתִּים.

אֲלָא הָכִי אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר (נ"א רצ"ה ע"ב) רַבִּי שְׁמַעוֹן, כִּיּוֹן דְּסַלְקִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְפְנֹוֹס לְכַהֲנָא רַבָּא, לֹא בָּעָא לְאַדְכָּרָא לִיהּ לְפְנֹוֹס בְּקַטְלָנוּתָא דְּבִר נָשׁ. דְּהָא לֹא אֲתִתּוּזִי לְכַהֲנָא רַבָּא. עַד לֹא סַלְקִיהּ לְכַהֲנָא רַבָּא, אֲדָכֵר לִיהּ, וְאָמַר וַיֵּרָא פְּנֹוֹס וַיִּקְוֹ רַמּוֹז וְגו', וַיִּדְקוּר אֶת שְׁנֵיהֶם וְגו'. כִּיּוֹן דְּסַלְקִיהּ לְכַהֲנָא רַבָּא לֹא אֲדָכֵר שְׁמִיָּה בְּקַטְלָנוּתָא, דְּלֹא אֲתִתּוּזִי לִיהּ, וְזִס עָלִיהּ יְקָרָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא, דְּכִהְנָא רבא לא אתווי לאדכרא בקטלנותא. ושם האשה המוכה, אוף הכי.

רבי שמעון היה אֵיל מקפוטקיא ללוד, ורבי יהודה אֵיל עמיה, עד דהוּ אֵילי פגע בהו רבי פנחס בן יאיר, ותרין גוברין טוענין אבתריה. שכיף וזמריה דרבי פנחס. טעינו ליה, ולא אֵיל. אמר רבי פנחס, שביקו ליה, דהא ריווא דאנפין ודתיין קא ארוז, או נסא אתעביד לן השתא. עד דאינון תמן, נפק רבי שמעון מבתר וז טגרא. נטל וזמרא ואֵיל, אמר רבי פנחס, ולא אמרית לכו, דהא ריווא דאנפין ודתיין קא ארוז.

זנות וגפוף ליה רבי פנחס, ובכה, אמר ליה, וזמינא בנחלמי, דאתיא שכינתא לגבי, ויהבת לי גבולין רברבין, ונודינא בה. השתא כמה דזמינא. אמר רבי שמעון, מקל פרסי דזמרה, ידענא דאנת הוא. השתא ודוה שלים. אמר רבי פנחס, גתיב בדור וז, דמלי דאורייתא אצטריך צוותא. אשכחו עינא דמיא, ואילנא, יתבו.

דף רכ"ב ע"א

אמר רבי פנחס, מסתכל הוינא דהא לתנויית המתים, בארזא אורא יעביד לון קודשא בריך הוא, ומה דהוה השתא קדמאה, ליהוי כדין בתראה. מנלן. מאינון עצמות, הנהו גרמין דאנויא לון קודשא בריך הוא על ידי יוזקאל, דכתיב, (יוזקאל לו) ותקרבו עצמות עצם אל עצמו בקדמיתא, ולבתר כתיב (דף רכ"ב ע"א) וראיתי והנה עליהם גידים ובשר עלה וגו'. ויקרם עליהם עור מלמעלה ורוח אין בהם. דהא מה דאפשיט בקדמיתא, ליהוי בתראה. בקדמיתא (אפשיט מרווא, ולבתר) עור, ולבתר בשר, בקדמיתא אפשיט מרווא, ולבתר עור, ולבתר בשר, ולבתר עצמות.

אמר רבי שמעון, בדא אקשן קדמאי, אבל גרמין אלין דאנויא קודשא בריך הוא, נסין ואתין משניין, עבד בהו קודשא בריך הוא. תא וזי מה כתיב, (איוב י) וְכָרָא כִּי כִזְבוּר עֲשִׂיתָנִי וְאֵל עָפָר תְּשִׁיבֵנִי. מה כתיב בתריה, הלא כחלב תתיכני וכגבינה תקפיאני, עור ובשר תלבישני ובעצמות וגידים תסוככני. ומין קודשא בריך הוא, לבתר דיתבלי בר נש בעפרא, ומטי זמינא דתנויית המתים, דההוא גרמא דישתאר. למעבד ליה כעסה דא, וכגבינה דחלב, וגביע כחלב, דהוא גביעו נקי מצווצו בצוותא דהוא גרמא. כד יתערב דהוא גרמא ויתמוזי כחלבא, ולבתר יקפיא ליה, ויתצייר בצייורא כגבינה בקפואותא, ולבתר יתמשך עליה עור ובשר ועצמות וגידים.

הָדָא הוּא דְכְתִיב הָלֹא כְּוֹלֵב תַּתִּיכֵנִי וְכִגְבִּיעַתָּ תַּקְפִּיאֲנִי. הַתַּכְתֵּנִי לֹא כְתִיב, אֶלֶא תַתִּיכֵנִי. הַקְפִּיתֵנִי לֹא כְתִיב, אֶלֶא תַקְפִּיאֲנִי. הַלְבִּשְׁתֵּנִי לֹא כְתִיב, אֶלֶא תַלְבִּישְׁנִי. סוֹכְכֵתֵנִי לֹא כְתִיב, אֶלֶא תְסוֹכְכֵנִי. כִּלְהוּ לְבִתֵּר זְמַנָּא מִשְׁבִּיעַ.

וּלְבִתֵּר מִה כְתִיב, וְזִיִּים וְזוֹסֵד עֲשִׂיתָ עִמּוֹדִי, דָּא רוּזָא דְרוּזִי. (ס"א ואי תימא) עֲשִׂיתָ עִמּוֹדִי כְתִיב, וְלֹא כְתִיב תַעֲשֶׂה. אֶלֶא הָכִי אָמַר, וְזִיִּים וְזוֹסֵד עֲשִׂיתָ עִמּוֹדִי. בְּהָהוּא עֲלָמָא שְׂדִית בִּי רוּזָא דְרוּזִי, אֶבֶל וּפְקוּדָתָהּ, דְּמִטְרוּנִיתָא דְּמַלְכָּא, שְׁמֶרָה רוּזִי, אִיהִי נְטֵרַת לְרוּזִי, בְּהָהוּא עֲלָמָא. מֵאִי וּפְקוּדָתָהּ, דָּאתָּ זְמִין לְפַקְדָּא לָהּ בְּקָדְמִיתָא. (שְׁמֶרָה רוּזִי) וְרָא דְּמַלְכָּה דָּא, כָּל נְפִשִׁין דְּצִדִּיקָא, גְּזִיזִין וְטְמִירִין תְּווּזִין בְּרִסְיָא דְּמַלְכָּא, וְאִיהִי נְטֵרָא לֹון, לְאַתְבָּא לֹון לְדוֹכְתִּיהוּ, הָדָא הוּא דְכְתִיב וּפְקוּדָתָהּ שְׁמֶרָה רוּזִי. מֵאִי וּפְקוּדָתָהּ. כְּמָה דָּאתָּ אָמַר, (תַּהֲלִים קט) פְּקוּדָתוֹ יָקוּז אֲזֹר. פְּקוּדָתָהּ, דָּא מִטְרוּנִיתָא דְּמַלְכָּא, דְּכָל רוּזִין אֵינֹון פְּקוּדוֹנִין בִּידָהּ, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (תַּהֲלִים לא) בִּידָהּ אֶפְקִיד רוּזִי וְגוֹ, וְאִיהִי נְטֵרָא לֹון, בְּגִין דָּא שְׁמֶרָה רוּזִי, וְאִיהִי נְטֵרַת לָהּ.

כְּגוּזָא דָּא אָמַר דָּוִד, (תַּהֲלִים פו) שְׁמֶרָה נְפִשִׁי כִּי וְזוֹסִיד אֲנִי. שְׁמֶרָה: דָּא מִטְרוּנִיתָא דְּמַלְכָּא. דְּאִיהִי נְטֵרָא נְפִשִׁי, בְּגִין כִּי וְזוֹסִיד אֲנִי. וּבְכָל אֲתֵר דְכְתִיב סֵתֵם, דָּא מִטְרוּנִיתָא. כְּמָה דָּאתָּ אָמַר, (שְׁמוֹת כד) וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה. (שְׁמוֹת טו) וַיֹּאמֶר אִם שְׁמִיעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְיָ אֱלֹהֶיהָ.

בְּכָה רַבִּי פִּנְזוֹס, וְאָמַר, וְלֹא אָמַרִית לָהּ דְּשְׁכִינְתָּא יְהֵבַת לִי נְבִיבֹון וּמַתְנָן, זְכָאָה וְזוֹלָקִי דְּזִכְיָא לְמוֹזְמִי לָהּ, וְשְׁמַעְנָא דָּא. אָמַר לִיה, בְּהָהוּא זְמַנָּא, תִּנְצוּ הַהוּא גְּרָמָא, שְׂאֵר גְּרָמִין דִּישְׁתַּכּוּזוֹן מִה יִתְעַבִּיד מִנְהוֹן. אָמַר לִיה, כִּלְהוּ וַיִּתְּכִילוּ בְּהָהוּא נְבִיעוּ דְּהֵאִי גְּרָמָא, וַיִּתְּכִילוּ בְּהֵדִיה, וַיִּתְעַבִּיד כָּלֵא עֶסֶה וְזָדָא, וַתִּמָּן יִתְצִיר צִינְרָא, כְּמָה דָּאתָּבֹר. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שְׁעִיָּה נח) וַעֲצֻמוֹתֶיהָ יִנְחִיץ. מֵאִי יִנְחִיץ. כְּמָה דָּאתָּ אָמַר (הושע ה) וְחִלַּץ מֵהֶם. כִּלְהוּ וַיִּתְעַבֵּרוּן מִקִּיּוּמִיהוּ, וַיִּתְּכִילוּ בְּהֵאִי גְּרָמָא, לְמַהוּי עֶסֶה וְזָדָא. וְכַדִּין (שְׁעִיָּה נח) וְהִיִּיתָ כֶּגֶן רוּחַ וְכִמוּצָא מִיָּם וְגוֹ. (אָמַר רַעִיָּא מַהִּימָנָא)

רַעִיָּא מַהִּימָנָא אָמַר רַעִיָּא מַהִּימָנָא, וּוי לֹון לְבָנִי נְשָׂא, דְּאֵינֹון אֲטִימִין לְבָא, סְתִימִין עֵינִין, דְּלֹא יִדְעִין דְּכַד אֲתִי לִילִיא, תַרְעִין דְּגִיְהֵם אֲתַפְתְּזוּ, דְּאִיהִי מְרָה. וְעֵשְׁנִין דִּילָהּ דְּמַתְפַּשְׁטִין, סִלְקִין עַד מוּזָא. וְכִמָּה וְזִילִין דְּיִצֵּר הָרַע, מַתְפַּשְׁטִין בְּכָל אַבְרִין דְּגוֹפָא. וְתַרְעִין דָּגָן עַד, דְּאִיהוּ עֵינִין דְּלְבָא, מַסְתַּתְמִין וְלֹא מַתְפַּתְזִין. דְּכָל זְהוּרִין דְּעֵינִין, מַלְכָּא נְפִקִין.

וְתַרְעִין דְּלְבָא, אֵינֹון עֵינִין מַסְתַּתְמִין, בְּגִין דְּלֹא מַסְתַּכְלִין בְּאַלִּין מוּזִיקִין, דְּאֵינֹון לִילִית. וְלֹא שְׁלִטִין בְּזְהוּרִין דְּלְבָא, דְּאֵינֹון מַלְאָכִים דְּמַתְפַּשְׁטִין בְּכָל אַבְרִים, כְּעֵנְפִין דְּאִילָנָא לְכָל סֵטְרָא. בְּהָהוּא זְמַנָּא אֵינֹון כִּלְהוּ זְהוּרִין סְתִימִין בְּלְבָא, וּמַתְכַּנְשִׁין לְגַבִּיָּה, (שְׁעִיָּה סא) כִּיּוֹזִים אֶל אַרְבוֹתֵיהֶם. כְּנֹון וְאַתְתִּיה, וְכָל מִין וּמִין, דְּעֹאֲלוּ עִמִּיה בְּתִיבָה.

דף רכ"ב ע"ב

ומזיקין דמתגברין על כל אברים דגופא, כמי טופנא דגברו עליה ט"ו אמה, בגין דחוב ב"ה, ואסתלק י"ה מן גופא, ואשתאר אלה, בלא ראיה ושביעה וריחא ודבור. ורוא דמלה, (תהלים לט) גאלמותי דומיה (הושעתי מטוב וכאבי נעכר), דומיה: דו"ם י"ה. כההוא זמנא, וזמש עשרה אמה, גברו מזיקין על גופא. ואינן ככסלא לעיגיא. (דף רכ"ב ע"ב).

וכוונא דעז, שלח את היונה בשליחותיה. אוף הכי שלח נשמתא באדם. רווחה בשליחותיה. ובגין דא צריך בר נש לפקדא לה במטרונותא. הדא הוא דכתיב (תהלים לא) בדרך אפקיד רווחי. ואם היא אסירא בחובוי דגופא, בידא דחזיקין דיצר הרע, מזה כתיב, בדרך אפקיד רווחי פדית אותי יי אל אמות.

ועוד בזמנא דאיהי וזייבת, מזה כתיב ברווחיה, (משלי יא) יד ליד לא יצקה רע. דאזיל מיד ליד, במשרין דיצר הרע, דשרין עליה בחובין דיליה, וזרקין ליה מאתר לאתר. והאי איהו דאזוי גרמיה במדינה אחרת, או במלכו אחר, וכוונא באשפה, כפום חובוי. ואי איהו זכאה, כל משרין דיצר טוב פלהו, (יוקאל א) ופניהם וכוונתם פרודות, לקבלה רווחיה, וסלקין ליה לעילא, לאתר דויון דכרסיה, ותמן וזוי, כמה וזיונות, דמיונות, ומראות דגבואה. ובגין דא אוקמוה רבנן, דחלום אחר מששים בגבואה.

ועוד (תהלים פו) שמרה נפשי כי חסיד אני, אף על גב דאוקמוה בגמרא וכל חסיד אני שכל מלכי מורו ומערב ישנים עד ד' שעות ואני (תהלים ק"ט) וצות לילה אקום להודות לך. ולא עוד אלא שכל מלכי מורו ומערב וכו' ואני ידי מלוכלכות בדם שפיר ושלילא כדי לטהר אשה לבעלה. מיד אודמן ליה צפרדע ואמר ליה למה את משבנות גרמך למימר וצות לילה אקום להודות לך ואנא כל ליליא לא שכינא לשבוחא ליה ולגנא קמיה. אמר דוד ווי לממנא דההוא צפרדע דלא ידע מאי דאנא אמינא דלא אמינא כי חסיד אני.

אלא בגין דאוקמוה רבנן. ולא עם הארץ חסיד. דאורייתא אתיהיבת מימינא דקודשא בריך הוא, דאיהו חסד. ובגין דא, מאן דאתעסק באורייתא, אתקרי חסיד. בגין דא, אמינא לקודשא בריך הוא, שמרה נפשי, ולא תדון לה כעובדי אלה עמי הארצות, דאתמר בהו ולא עם הארץ חסיד. ואי תימא, כמה עמי הארצות אינן דעבדו חסד. אלא הכי אוקמוה, אי זהו חסיד, זה המתחסד עם קונו. כגון דוד דהוה מוחר. ומאי הוה מוחר, אורייתא דלעילא הוה מוחר עם קודשא בריך הוא. ובגין דא, שמרה נפשי כי חסיד אני.

וכד בר נש מית, מזה כתיב בה בהאי נפש (משלי ו) בהתהלכה תנוח אותך בשכבה תשמור עליה, והקיצות לתונית המות, היא תשירה. דא לתונית המות שפיר, דיוקים ליה לבר נש, אבל לאגרא לנשמתא בעלמא דאתי, מאי הוי.

אלא קודשא בריך הוא מלביש לה כהדמיתא בעניי כבוד. כהדמיתא תיעול במראה, דאיהו כוונא דגופא, כליל ברמ"ז איברים. אוף הכי תיעול במראה, כליל במאתים

וארבעים ושמנה פיקודין וברמ"ז. נהירין דמותפרשן מזההוא מראה. דאתמר ביה, (במדבר יב) ויאמר אם יהיה נביאכם יי במראה אלו אתודע. וכלבושין דענני כבוד (בראשית ט) וראיתיה לזכור ברית עולם, דא אספקלריאה המאירה. (במדבר יב) בנזלום אדבר בו, דא אספקלריאה דלא נהרא. כליל משס"ה נהירין, כוששכין ישנה. והיינו (שיר השירים ה) אני ישנה. וזך בעלמא דין. וזך בעלמא דאתי. ואינון בעובדי ידוי דקודשא בריך הוא.

ורא דלהון, (שמות ג) זה שמי לעולם. ו"ה עם שמי, שלש מאות וחמשה ושישים. ו"ה עם זכרי, מאתים ושמנה וארבעים. וכוונין נותין וסלקין קמיה, הבו יקר (ס"א לדיוקנא) ליקרא דמלכא.

והיינו (בראשית א) ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אותו. והוא דעבד ליה בתרין דיוקנין, בתרין גנים (ג'א פנים) דאתמר עליהו (שיר השירים ה) הושעבת בגנים איהו עילת על כלא דאתמר עלה (דברים ד) כי לא ראיתם כל תמונה. ועל שאר דיוקנן כתיב, תמונת כל וגו'. (במדבר יב) ותמונת יי גיט. ותר"ג מלאכין סלקין לה לנשמתא. באלין דיוקנין, כלהו ופניהם וכנפיהם פרודות, לקיים קרא דכתיב בהון (שמות יט) ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי.

כגוונא דנפקו ממצרים, ואולו בענני כבוד, ובכל ההוא יקר, כההוא גוונא תהא מפקנותא דנשמתא, מגופא דטפה סרוונה, למיזל לתרין גנים, דאתברי שמיא וארעא דלהון בשם יי. ובגניא אתמר, (תהלים צ) ושמחו השמים ותגל הארץ. כההוא זמנא יתקיים בפר גש (שעיה ל) ולא יכנף עוד מוריה לגביה, (שעיה ו) בשמים יכסה פניו, אלא והיו עיניה רואות את מוריה. ומסטרא דאלין מראות, וכה משנה רבינו עליו השלום, רבן של נביאים וזכמים. אמר בוצינא קדישא, אנת הוא דזכית בנזירה, למה דזכון צדיקא בתר וזיהון, זכאה וזלקה.

דף רכ"ג ע"א

דבר אור שמרה נפשי כי וסיד אני אמאי. כדי שאתוסד עם אני. דאתמר ביה אני וזה. ווי ליה למאן דאפריש (דף רכ"ג ע"א) אני מן הוא. דאתמר (תהלים ק) הוא עשנו ולא אנחנו. דכלא וזך בלא פרודא. הדא הוא דכתיב, (דברים לב) ראו עתה כי אני הוא אני אמית ואותה מוצאתי ואני ארפא ואין מידי מציל. אני ידו"ה, אני הוא ולא אור. ודא אני מן ארז"י. ידוד עמודא דאמצעיתא.

ובגין דידו"ד איהו לימינא דאיהי וסד, אמר, שמרה נפשי דאתוסד בך עם אני, ואיהו ארז"י לגבורה. ובתפארת, אתוברן תרין שמהן יאהדונה"י. ורא דמלה בוסד ובגבורה, (יחזקאל א) ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה ובתפארת, דאתקרי (שמות ט) ידו"ד איש מלומדה, מה כתיב (יחזקאל א) שנים וזוברות איש, תרתין שמהן מתוברן ביה כוודא. ושנים מכסות את גיוותיהנה. תפארת אתקרי גוף, (דניאל י) וגויתו כתרשיש יאההיה"ה. (תהלים פו) הושע עבדה אתה אלהי שמונ נפש עבדה תנה ענה לעבדה. תלת זמנין אתעביד דוד עבד בתהלה דא, לקבל ג' זמנין, דאוקמוה מארי מתניתין, דבעי

בר זש' למהוי עבדא בצלותא. בברכאן קדמאין, כעבד דמסדר שבוזוי קמי רביה. באמצעות, כעבדא דבעי פרס מרביה. באורונות, כעבד דמודה קדם רביה, בפרס דקביל מיניה, ואזיל ליה.

ותלת זמנין דבעי למעבד עבד, מסטרא דעבודה. דאוקמוה מארי מתניתין, דלית עבודה אלא תפלה. ותלת אבהן, אתקריאו עבדים מסטרהא, על שם שכינתא, דאיהי עבודת יי'. ואוף הכי משה עבד יי'. ובגין דא, (ויקרא כה) כי לי בני ישראל עבדים. אבל לבני אוורנין, כל ישראל בני מלכים הם, מסטרא דמלכות. ואיהי אמאי אתקריאת עבודה. כאורו דאתתא למיפלוז לבעלה, ואורו בגין, למפלוז לאבוהון.

ודוד, אתעביד עני, וחסיד, ועבד. הדא הוא דכתיב, (תהלים פו) תפלה לדוד הטת אדני אונף עני כי עני ואביון אני. שמרה נפשי כי וחסיד אני. הושע עבדך אתה אלהי הבוטח אליך. אתעביד עני לתרעא דמלכא, דאתמר ביה, (תהלים נא) אדני שפתי תפתח. אדני היכ"ל, אתעביד עני לתרעא דהיכלא דמלכא. ומה כתיב. הטת אדני אונף עני דא שכינתא תתאה. דאיהו און לקבלא צלותין ולמשמע לון. בדכתיב, (תהלים כב) כי לא בזה ולא שקץ ענות עני ולא הסתיר פניו ממני ובשוועו אליו שומע.

דאיהו אתעביד עני ודל, מסטרא דאת ד' מן אוד, למשאל מן א"ו, דאיהו עמודא דאמצעותא. לקיימא ביה, (תהלים קטז) דלותי ולי יהושיע, דלא ימות משיון בן אפרים. ושאל מניה בזהווא תרעא, בגין ישראל העניים, לקיים בזהו (שמואל ב כב) ואת עם עני תושיע.

ולבתר שאל בגין כהנייא, דיוזור עבודה למקומה, ואתעביד עבד. ולבתר דיהיב לון אורייתא מסטרא דחוסד, למעבד גמול עם דלית מן אורייתא, ובגין דא אתעביד וחסיד. כר מטא לג' ספיראן עלאין, פתח ואמר (תהלים קלא) יי' לא גבה לבני ולא רמו עיני ולא הלכתי בגדולות ובנפלאות ממני.

שלמה אמר, הא בינה איהי דמשה, אשאל בוזכמה עלאה, דאיהי לעיל מדרגיה. מה כתיב, (קהלת ו) אמרתי אוזכמה והיא רוזוקה ממני. והא כתיב (מלכים א ה) ויי' נתן וזכמה לשלמה. וזכמה זעירא. ובזא לסלקא מתתא לעילא, דאתרוזיקת מניה. בגין דאפילו לבניה לית בר זש' בעלמא דזכיל לסלקא, בר ממשדה, כל שכן לעילא מניה, דאיהו וזכמה עלאה, מסטרא דילה וזכם עדיף מנביא. ואף על גב דאוקמוה באורו דרשא, על פרה אדומה. שבעים פנים לתורה.

רבי אלעזר, קום לחדשא מלין קמי שכינתא, די תהא עזר לאביר, דשמא גרים, עזר אל, אל מימינא, עזר משמאלא. הדא הוא דכתיב, (בראשית ב) אעשה לו עזר כנגדו. במאי. בזרע שפיר, דאיהו הפך עזר. וקום רבי יוסי עמר, דאיהו ברסניא שלימתא למאריה, דהכי סליק יוסי, לזשבון הכסא, אלהים בוזשבון.

ויקום עמיה רבי יהודה, דביה הו"ד, וביה י"ה, וביה ידוד ד', ד' ויין. (יוקאל א) ופניהם וכפניהם פרודות, כלהו, לקבלא ליה. ומניה דוד, דהודה לקודשא בריך הוא, דרגא בהודאות דאיהו מצד הוד. ויקום עמיה רבי אלעאי, בגימטריא יב"ק, בקי בהלכתא.

דף רכ"ג ע"ב

וַיָּקוּם עַמּוּנָה רַבִּי יוֹדְאִי, דְּחוּשְׁבָּנִיה א"ל. כְּגוֹן מִיכָאֵל, מִלְּאֲכִין רְשִׁימִין בָּאֵל. כְּגוֹן (בראשית לא) יֵשׁ לֹאֵל יָדִי. וְרָאָה דָּאֵל, א' דְּמוּת אָדָם. ל' תַּלְתָּ וַיִּזְן, דְּאִינֹן ד' אֲנָפִין לְכָל וָזֶד, דְּרַבִּינִין (ס"א בה) בְּה' בְּחוּשְׁבָּן ל' תַּלְתָּ יוֹדִין, (נ"א עולים ל'). וַאֲיִנֹן בְּרֹאשֵׁי תַלְתָּ אֲזָכְרוּת, דְּאִינֹן י" מִלָּה, י" מִלָּה, י" וּמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. וַיָּקוּם רַבִּי אָבָא עֲמֵדוֹן, דְּאִיהוּ וְחוּשְׁבָּנִיה ד', ד' וַיִּזְן. (דף רכ"ג ע"ב) .

רַבִּי שְׁמַעוֹן אִיהוּ כְּאִילָנָא, וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה וְחִבְרוּי, דְּאִינֹן וְחִמְשָׁה דְּאֲדָכְרָנָא, כְּעֲנָפִין דְּאִילָנָא רַבְרַבִּין דְּרַבִּינִין לְדְרוּעִין וְשׁוּקִין.

קוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְהִתְוַדְּשׁוּן מִלִּין מְפֻמָּה, בְּהֵאֵי קָרָא דְּמִלְקָדְמִין. לְמַנְצוֹן, תַּמֵּן נְצוֹן, נְצוֹן צוֹ. וּבֵית אֶתְקָרִי יְדוּד מְאִרִי נְצוֹן קָרְבִּין, לְגַבִּי אוּמִין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים וּמְזֻלֹת דְּעֵלְמָא, וְרוּחִין וְדִינָא לִישְׂרָאֵל. וְרָאָה דְּמִלָּה, (מַשְׁלִי יא) וּבְאֲבוּד רְשָׁעִים רָגָה. מ"ל, שְׁבָעִין שְׁמָהוֹן אֵית לִיה, וְעַם נְצוֹן וְהוּד, ע"ב, כְּחוּשְׁבָּן וְס"ד, וְרָאָה דְּמִלָּה, (תהלים טו) נְעִימוּת בִּימִינָה נְצוֹן.

הוּד, בֵּית (דְּבָרֵי הַיָּמִים א טו) הוּדוֹ לִי. צְדִיק, בֵּית (תהלים לג) רָגְנָו צְדִיקִים בִּידוּד. וּבֵית (ירמיה לא) רָגְנָו לְעֵקֶב שְׁמוּנָה. תַּפְאָרֶת, בֵּית הַלְלוּ אֵל. הַלְלוּהָ, הַלְלוּ יְהוָה. דְּתַמֵּן יוֹדִי. בְּנְצוֹן וּבְזֹמֶר, וְסֹד וּגְבוּרָה. בְּשִׁיר וּבְכִרְכָּה, וְזִכְמוֹת וּבִינָה. בְּאֲשֵׁרִי, כְּתֵר. בְּתַהֲלָה, מִלְכוּת.

מְזֻמּוֹר, בֵּית ר"ו, וּבֵית מו"ם. מַסְטָרָא דְּזֹמֶר דְּאוּרִינָא וְזֹמֶר דְּצִלּוֹתָא. וְזֹמֶר מַסְטָרָא אֲזֹרָא, אִיהִי מו"ם ו"ר. וְזֹמֶרָא בְּבִיתָא, וְזֹרְבָא בְּבִיתָא. גְּדָה שְׁפֻזָּה בַּת עוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים וּמְזֻלֹת זִנְהָ. וְדָא אֲתוֹן מְזֻמּוֹר. גְּזוֹן, תַּמֵּן ז"ן. הָכִי שְׁפִירוֹ דְּנְצוֹנָא, בֵּית הַלֵּל. כְּגוֹן (שְׁמוּנָה יב) לִיל שְׁמוּרִים הוּא לִי לְהוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. אֲשֵׁרִי דְּבֵית שְׁרִי עֵלְמָא מְשַׁבּוּזִין, (תהלים קמוד) אֲשֵׁרִי הָעַם שְׁכָכָה לוֹ. בְּכִרְכָּה, (תהלים לד) אֲבָרְכָה אֶת ה' בְּכָל יְעַת. בְּתַהֲלָה, תְּמִיד תַּהֲלִתוֹ בְּפִי. (תהלים ס) עַל שְׁוֹשֵׁן עֲדוּת, דָּא הוּד. דְּאִיהוּ שְׁוֹשֵׁן, סוּמְקָ שְׁלִיט עַל וְזוּר, דְּנְצוֹן שְׁלִיט אִיהוּ וְזוּר עַל סוּמְקָ. מֵאִי עֲדוּת. דָּא צְדִיק. אִיהוּ בְּרִית, דְּאִיהוּ אֲזוּר לְשִׁמְיָא וְאֶרְעָא. הָדָא הוּא דְּכִתִּיב, (דְּבָרִים ד) הִעֲדוּתִי בָּכֶם הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. מֵאִי מִכְתָּם. מ"ף ת"ם מָה, אִיהוּ צְדִיק. תָּם, עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא, דְּרָגָא דְּיַעֲקֹב. אִישׁ תָּם. גּוֹף וּבְרִית וְשְׁבִינֵין וָזֶד. לְלִמּוּד, וְסֹד וּגְבוּרָה, דְּמִתְבָּן אוּרִינָא אֲתִיבָת, לְלִמּוּד וּלְלִמּוּד.

אָמַר לִיה שְׁפִיר קְאֻמְרָת, אָבֵל (תהלים יב) לְמַנְצוֹן עַל הַשְׁמִינִית, דְּלֹא תִזוֹן נְצוֹן מִן הוּד, דְּאִיהִי סְפִירָה וָז, אָמַר לְמַנְצוֹן עַל הַשְׁמִינִית. אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, אִי הָכִי, בִּינָה דְּרָגָא דִּילָךְ, וְאִמְאִי אוּקְמוּהָ וְנִתֵּן הַהוּד לְמִשְׁהָ, שְׁנָאֵמַר (בְּמִדְבָּר כו) וְנִתְתָּה מִהוּדָךְ עָלָיו.

אָמַר לִיה, שְׁפִיר קָא שְׁאֲלִת. ה' סִלְקָא בָּאת י', וְחִמְשָׁ זְמַנִּין עֲשֵׂר, לְחִמְשִׁין תַּרְעִין דְּבִינָה, וְאֲתַפְּשֻׁטוּתָא דְּלִהוֹן מוֹחְסֵד עַד הוּד, הֵן חִמְשָׁ עֲשָׂרָה בְּכָל סְפִירָה, אִינֹן וְחִמְשִׁין. וּבְגִין דָּא, מִבִּינָה עַד הוּד, כָּלֵא אֲתַפְּשֻׁטוּתָא וְזָדָא. לְבִתֵּר אֶתָּא צְדִיק, וְנָטִיל כָּל וְחִמְשִׁין תַּרְעִין בְּלִחוּדוֹי, לְמִהוּי שְׁקִיל לְכָל וְחִמְשָׁ, וְאֲתַקְרִי כָּל, דְּנָטִיל כָּל וְחִמְשִׁין תַּרְעִין. וְאוּף הָכִי כָּלָה, נָטִילִת לְהוּ כָּלָהוּ. אָמַר, כְּעַן וְדָאִי אֲתִיּוּשָׁב מִלָּה עַל בּוֹרִינָה.

ועוד למנצח, תמן מ"ל עם נצח. ודא מ"ל מן ושמ"ל. מן וז"ש, הוד ונצח, אינן לקביל תרין שפון. ובגין דא אתקריאו שפון, וזין אשא ממלכא. ובחגיגה עד היכן מעשה מרפבה, ואוקמוה מן וארא עד ושמל. דמסטר דגבורה אתקריאו וזין אשא. ונהר דנפיק מויען דלהון, יסוד. פלהו תלת אינן מרפבה לתפארת, אדם.

מעשה מרפבה, דא מלכות. ובתלת אלין, איהו וזכמה ובינה ודעת. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, דאין דורשין במעשה מרפבה ביוזיד, אלא אם כן הוא וזכם ומבין מדעתו.

ואית מרפבה לתתא מויער אנפין, דאיהו מט"רון. אדם הקטן. דבמרפבה דיליה דאיהו פורס, רדיפי מיא דאורייתא, דנפיק מגו פורס דיליה, לתלת מארבע, דאתמר עליהו, ארבעה נכנסו לפורס. והא אתמר.

דאיהו צפרא דחזא רבה בר בר וזה, לכיף ימא דאורייתא, דימא מטי עד קורסולוי. ורישיה מטי עד צית שבמא, ולא אכשילו תלת ביה, משום דנפיש מיא דיליה, אלא משום דרדיפי מיא ואוקמוה.

אבג פליל לון דסלקין לשית, לקבל אתון מט"רון. רביעאה ד', (מלכים א יט) קול דממה דקה, דתמן אתי מלכא. ואיהו אדם לשבת על הכסא.

א"י, מים עליונים, ומים תחתונים. דלית ביניהו אלא פמלא נמא, דאיהו ו', נטוי ביניהו, ברקיע דאיהו מבדיל בין מים למים, דיהא הבדלה בין נוקבא לזכורא. בגין דא (בראשית א) ויהי מבדיל ורוא דמלה, יאהדונהי. מים עליונים וזכרים י' עלאה, מים תחתונים נקבות, י' תתאה. שית אתון ביניהו, כוושבן ו', דא מט"רון, דאיהו בין א.

דף רכ"ד ע"א

ועוד, יוד נקודה. ו' גלגל. ולית תנועה בגלגל בשית סט"רין כוושבן ו', אלא בההיא נקודה. וההוא נקודה איהו יחודא דכלא, ואסהידת על ההוא יחיד, דלית ליה שני, דאוקמוה עליה רבנן, שצריך ליוזדו כדי שתמליכהו על (דף רכ"ד ע"א) השמים ועל הארץ, ועל ד' רווחות עלמא. ב', שמים וארץ. ג', עמודא סביל לון. ד', ארבע זיזין. ה' כרסיא. ו', שית דרגין לכרסיא. ועוד, א ב ג ד ה ו ז ט: אדם. י' יחוד דיליה, מלכות, עשיראה דאדם. תשע, איהו לקבל תשע אתון. זכאין אינן ישראל, דינדין רוא דמאריהון.

דבר אחר, צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי ריזו ניוזוי. רבי יהודה אמר, בקרבנא אית עשן, ואית ריזו, ואית ריזו ניוזוי, עשן איהו מסטרא דדינא, הדא הוא דכתיב, (דברים כט) כי אז יעשן אף יי. (תהלים יח) עלה עשן באפו ואש מפיו תאכל. ריזו ניוזוי, רזומי. (שיר השירים ג) וריזו אפה כתפוזים.

אמר רביא מהימנא, והא תרנויהו עשן וריזו, אינן באף, וקראין סתדין. ווד, עלה עשן באפו. ותנינא, וריזו אפה כתפוזים. ואמאי אתקרי ווד עשן דינא ותנינא רזומי. אלא, כוושבמא אית תרין וזלנין, ואתמר בשמאלא, עלה עשן באפו, מאי עלה. אלא מלכא

דאיהו בשמאלא, לקבל גבור. מימינא נזוית רווחא לגביה, לקררא ליה, ולשכבא רוגזיה, מסטרא דחוסד, דתמן מווחא. וזכמה לימינא, הרוצה להזכים ידריים. בינה בלבא, כלפי שמאלא, הרוצה להעשיר יצפין. ובגין דא עלה עשן באפו, מן בינה לגבי וזכמה, דאיהי לימינא, ומקבל ליה בנזויה, בגזנא דליואי.

והאי עשן לא סליק, אלא על ידי אש, דאדליק בעצים, דאינן אברים מלין פקודין, עצי עולה. מארי תורה, אורייתא דאיהי אדליקת בהון, אש בתוקפא דגבורה, ועלה עשן בהון. בבניה עשן המערכה.

ומדסליקת לאף, אתקרי קטרת, הדא הוא דכתיב, (דברים לג) ישימו קטורה באפה. ולית דבטיל מותנא בעלמא, כקטרת, דאיהו קשורא דדינא ברוחמי, עם ריון ניווחו באף. תרגום דקשר קטירו. אמר רבי יהודה, זכאה וזלקנא דרווחנא מלין סתימין באתגלייא. עוד אמר בוצינא קדישא, דבתר דצלותא איהי כקרבנא, מאן דיימא פטום הקטרת, בתר תהלה לדוד, בטיל מותנא מביתא.

אמר רעיא מהימנא, כען בעי למנדע, איך אתקינו צלותין לקבל קרבנין. אלא תלת צלותין, לקבל את הכפש האווד תעשה בבקר, דא צלותא דשחרית, דאתמר בה, (בראשית יט) וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם את פני יי. ואוקמוה רבנן, דלית עמידה אלא צלותא. ואת הכפש השני תעשה בין הערבים, לקבל צלותא דמנחה, דתקין לה יצחק. הדא הוא דכתיב, (בראשית כד) ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב. ולית שיוחה, אלא צלותא. צלותא דערבית, לקבל אמורין ופדרין דמתאכלין כל הלילה. הדא הוא דכתיב, (בראשית כח) ויפגע במקום ויכין שם כי בא השמש. ולית פגיעה, אלא צלותא.

אדהכי דאנן באתר דא, אמאי כתיב ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו וישכב במקום ההוא, וכי לא הוו ליה פרים וכסתות למשכב. אלא הואיל ואתא וותן לגבי פלה, אף על גב דלא הוה ארוחי למשכב אלא בפרים וכסתות, ואיהי יהיבת ליה אבנים למשכב, יקבל כלא ברעוהא דלבא, והא אתמר. ואוף הכי אתמר בנזבורא קדמאה. מזהו דכתיב, (בראשית לב) ויאמר יעקב כאשר ראם, אמר רבי שמעון תיב. ואימא קרא, (ע"כ רעיא מהימנא) (ככתוב דף רכ"ה ע"ב אלא פגיעה בר"מ שם)

רעיא מהימנא אמר רעיא מהימנא, לית קרבנין, אלא לרוקא סטרין מסאבין, ולקרבא דרגין קדישין. ואתמר בנזבורא קדמאה, דלהון, (ערקן דכבדא, אלן אישים וכל אינן וזיילן ואתמר) ערקין דכבדא אית מנהון רברבין, אית מנהון רברבין וזעירין, ומתפשטין מנהון לכמה סטרין. ואלן נטלין אברין ואמורין ופדרין דמתאכלין כל הלילה, דהא קרבן כלא ליי.

אמר בוצינא קדישא, רעיא מהימנא, והלא אמרת לעיל דקרבנין דקודשא בריך הוא לאו אינן אלא לקרבא י' בה' ו' בה'. אלא, אף על גב דכל קרבנין צריכין לקרב קמיה, איהו פליג לכל משריין, מאכלין דקרבנין, לכל ווד כדקא וזוי ליה, לשכליים, מווי דאורייתא, ומשתייא דיינא ומיא דאורייתא. לטבעיים, דאינן שדים דאינן כבני אדם, יהיב לון אלן מאכלין טבעיים, דנזוית אשא דלהון, למיכל לון.

כְּמוֹהַ דְּאוֹקֵמוֹהַ רַבֵּנָן, אִי זָכוּ, הָיָה זְנוּיִת כְּמוֹ אַרְיָה דְּאַשָּׁא לְמִיכָל קָרְבָּנִין. וְאִי לֹא, הָיָה זְנוּיִת תַּמָּן כְּמִין כָּלְבָא דְּאַשָּׁא. וְאוֹף הָכִי כַּד מִית בְּר זָע, אִי זָכוּ, זְנוּיִת בְּדַמּוּת אַרְיָה, לְקַבְּלָא נְפִשִּׁיהָ. וְאִי לֹא בְּדַמּוּת כָּלְב, דְּאָמַר דּוּד עֲלִיהָ, (תהלים כב) הַצִּילָה מִזֶּזֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כָּלְב יוּיָדְתִּי.

וּבְגִין לְשִׁינָבָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גּוֹפִיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל מִנְּהוֹן וְנִפְשִׁיהוֹן. מִנֵּי, לְקָרֵב קָרְבָּנִין דְּבַעֲרִין וְגִיפֹן בְּאַתְרֵיהוֹ, לְקַיִים (מִשְׁלִי כה) אִם רָעֵב שׁוֹנֵאָה הֶאֱכִילָהוּ לֶחֶם וְאִם צָמָא הִשְׁקָהוּ מַיִם. אֲבָל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לֹא זָטִיל אֲלָא רַעוּתָא דְּלָבָא, וְתַבִּירוֹ דִּילִיָּה (דְּאִיהוּ יִשְׂרָאֵל). הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב, (תהלים נא) זָבֻחוֹי אֱלֹהִים רוּחוֹ זִשְׁבְּרָה לֵב זִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבָּה. כְּגֻוְנָא דְּכָלִי וְרֶס, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן זִשְׁבְּרוּ נִטְהָרוּ.

כְּהָנָא מוּוּזָא. לֹוי לָבָא. גּוֹפָא יִשְׂרָאֵל. וְאֶתְמַר בְּהוֹן, כְּהָנִים בַּעֲבוּדָתָם, וְלִוִּים בְּדוּכְנָם, וְיִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדָם. וְאִי כַּד בָּעִי לְקָרְבָא לְגַבֵּי דְּלָבָא, (וְלָבִיָּה דְּאִינֹן מִסְּאֲבִין, אִיהוּ לֹא זָטִיל. אֲלָא שְׁמַעוֹנוֹ דְּחוֹלֵב טָהוֹר. כְּגֻוְנָא דְּאִית בְּגוֹפָא, וְחֹלֵב טָהוֹר וְחוֹלֵב טָמָא, דָּם צָלִיל בְּלֹא פְסוּלָת, וְדָם עֲכוּר בְּפְסוּלָת. וְעֶרְקִין דְּלָבָא, וְזִיילִין קְדִישִׁין. וְעֶרְקִין דְּכַבֵּד, וְזִיילִין מִסְּאֲבִין. אוֹף הָכִי אִינֹן מִשְׁרִיין דִּיצָר הָרַע, וּמִשְׁרִיין דִּיצָר הַטּוֹב, אֲלִין מִמֶּנּוּ עַל עֶרְקִין דְּלָבָא, וְאֲלִין מִמֶּנּוּ עַל עֶרְקִין דְּכַבֵּדָא. אוֹף הָכִי תֵּרִי אוּמִי, יִשְׂרָאֵל, וְאוּמִין דְּעֲלָמָא עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת.

אָמַר לִיה רַעִיָא מוֹהִימָנָא, שְׁפִיר קָא אִמְרַת בְּכָלָא, אֲבָל אֶפְיֻלוֹ יִשְׂרָאֵל לֹא פִלְהוּ שׁוּין, דְּאִית בְּהוֹן בְּנֵי מַלְכוּת, מִסְטָרָא דְּמַלְכוּת קְדִישָׁא, כְּלִילָא מַעֲשֵׁר סְפִירָאן, וּמַכֵּל הוּוּיִין וְכַנּוּיִין. וְאִית מִנְּהוֹן עֲבָדִין, מִסְטָרָא דְּעֲבָד, דְּאִיהוּ (בְּרַאשִׁית כד) עֲבָדוּ זָקֵן בֵּיתוֹ. וְאִית מִנְּהוֹן כְּבַעֲרִין, וְאֶתְמַר בְּהוֹן, (יוחנאן לד) וְאַתֶּן צִאֲנִי צֶאֱן מִרְעִיתִי אֲדָם אֲתֵם. וְאִינֹן דְּדַמִּיין לַעֲנָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִנֵּי לְקָרְבָא בְּעִירָן בְּאַתְרֵיהוֹ, לְכַפָּרָא עֲלֵיהוֹ. וְאִינֹן דְּדַמִּיין לְמַלְאָכִין, קָרְבָּנִין דְּלֵהוֹן אִינֹן עוֹבְדִין טָבִין, דְּמִמֶּנּוּ עֲלֵיהוֹ מַלְאָכִים, דְּמַקְרִיבִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאַתְרֵיהוֹ.

וְאִינֹן דְּהוּוּ בְּנִין לִידוּד, הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב, (דְּבָרִים יד) בָּנִים אֲתֵם לִי אֱלֹהִיכֶם. בְּחוּבִין דְּלֵהוֹן מוֹתְפָרְדִי אֲתֵנוּן, וְתַקְוָנָא (ס"א דְּלֵהוֹן הוּא אוּרִיתָא), הוּא דְּלֵהוֹי אוּרִיתָא דְּאִיהוּ שֵׁם יְדוּד, לְקָרְבָא אֲתֵנוּן, י' בֵּה, ו' בֵּה, בְּקָרְבָנָא דְּלֵהוֹן.

הֵרִי בְּכָל קָרְבָּנִין, בִּין דְּבַעֲרִי, בִּין דְּמַלְאָכִין דְּמִמֶּנּוּ עַל פְּקוּדִין, בִּין בְּמַלְכוּתָא, בִּין בְּשִׁמְיָה. כָּלָא צָרִיךְ לְקָרְבָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (דְּאוּרִיתָא דִּילִיָּה) בְּאַתְנוֹן קְדִישִׁין. וְאִיהוּ רַכִּיב בְּאַרְבַּע זַיִן דְּמַלְאָכִים. וְאִיהוּ רַכִּיב בְּאַרְבַּע יְסוּדִין, דְּמִנְּהוֹן אֲתַבְּרִיאוֹ אַרְבַּע זַיִן טַבְעִיִים. וְאִיהוּ הוּא דְּמַקְרֵב מִיָּא בְּאַשָּׁא, וְרוּחָא בְּעַפְרָא. הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב, (אִיִּב כה) עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בְּמִרוּבָיו. וְאוֹף הָכִי הוּא מַקְרֵב מִיכָאֵל דְּאִיהוּ מַיִם שְׁכָלִים, עִם גְּבִרְיָאֵל. דְּהוּא אֵשׁ שְׁכָלִי. וְאִיהוּ מַקְרֵב אוּרִיָּאֵל, דְּאִיהוּ אוּרִי. דְּהִינֵּנוּ רוּחַ שְׁכָלִי. עִם רַפָּאֵל, דְּאִיהוּ אֶפֶר, דְּהִינֵּנוּ עֶפֶר שְׁכָלִית. דְּמִיַּד דְּאֶסְתַּלֵּק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִבִּיעֵיָּהוּ, לִית בְּהוֹן וְזִילָא.

וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב בְּכָל קָרְבָּנִין לִידוּד, וְאִיךְ אִמְרָנָא דְּאִית פְּרוּדָא בְּאַתְנוֹן. אֲלָא הָאִי אֲתַמַּר, בְּדִרְגִין דְּאַתְבְּרִיאוֹ וְאַתְקִרִיאוֹ בְּשִׁמְיָה. וְכָא דְּאִינֹן אִיהוּ מִמֶּשׁ. הֵדָא הוּא

דְּכַתִּיב, (ישעיה ב) כל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וּלְכַבֹּדִי בְּרֵאשֵׁי יוֹמֵי אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶתְּנוּן
דִּידִן בְּאַצִּילוֹת, דְּלִית בְּהוֹן פְּרוּדָא וְהַפְסְקָה, דְּאִינוּן כְּמַבּוּעִין לְגַבִּייהוּ, דְּאִשְׁקִיין
לְאִילָנִין. וּבְגִין אֵלֶין דְּאַתְבְּרִיאוּ, אֲדַמְיִין י' לְרִישָׁא, ו' לְגוּפָא, ה' לְעֵשֶׂר אַצְבָּעֵן.

אֲבָל עֲלֹת הַעֲלֹת עַל כֻּלָּא, דְּאַתְקִרִי יְדִין ד', אֲתִמֵּר בֵּיהּ, (ישעיה ב) וְאֵל מִי תִדְמִינִי
וְאִשְׁוֶה יֵאמֹר קְדוֹשׁ. (ישעיה ב) וְאֵל מִי תִדְמִינִי אֵל וּמִה דְמוּת תַּעֲרֹכוּ לוֹ. (מלכי ג) אֲנִי יי
לֹא שְׁנִיתִי. לֹא מִטִּי בִיהּ וּזְבִין לְאַפְרָשָׁא אֲתוּוֹי, י' מִה, ו' מִה, דְּלִית בֵּיהּ פְּרוּדָא. וְעֲלִיהּ
אֲתִמֵּר, (תהלים ה) לֹא יִזְוֹרֶה רֵעִי. אִיהוּ שְׁלִיט עַל כֻּלָּא, וְלִית מֶאֱן דְּשְׁלִיט בֵּיהּ. אִיהוּ תַפִּיס
בְּכֻלָּא, וְלִית מֶאֱן דְּתַפִּיס בֵּיהּ. וְאִיהוּ לֹא אֲתִקִּרִי יְדִין ד', וּבְכָל שְׁמֵהֶן, אֵלָּא בְּאַתְפְּשֻׁטוֹת
נְהוּרִיהּ עֲלִייהוּ. וְכַד אֲסַתְלִיק מַנְיִיהוּ, לִית לִיהּ מַנְרִמִּיהּ שֵׁם כָּלָל מַנְהוּן. (קהלת ו) עֲמוּק
עֲמוּק מִי יִמְצְאוּ.

לִית נְהוּרָא יָכִיל לְאַסְתַּכְלָא בֵּיהּ, דְּלֹא אֲתוּשְׁכַת. אֲפִילוּ פֶתֶר עֲלִיוֹן, דְּאִיהוּ נְהוּרִיהּ
תַּקִּיף עַל כָּל דְּרָגָן, וְעַל כָּל וִיכִלִי שְׁמֵיָא, עֲלֵאִין וְתַתְּאִין, אֲתִמֵּר עֲלִיהּ, (תהלים יו) יֵשֶׁת
וְיִשְׁפָּר סִתְרוֹ. וְעַל זִכְמוֹהּ וּבִיעָה, (תהלים צ) עֲנֵן וְעֲרַפֵּל סִבִּיבֵיו. כָּל שָׁכֵן שְׂאֵר סְפִירָאן. כָּל
שָׁכֵן וִוִין. כָּל שָׁכֵן יִסּוּדִין, דְּאִינוּן מִתִּים. אִיהוּ סוּבֵב עַל כָּל עֲלָמִין, וְלִית סוּבֵב לֹון לְכָל
סְטָרָא, עֵילָא וְתַתָּא, וְלֵאֲרַבַּע סְטָרִין, בַּר מַנְיָה. וְלִית מֶאֱן דְּנַפִּיק מִרְשׁוּתִיהּ לְבַר. אִיהוּ
מִמְלָא כָּל עֲלָמִין. וְלִית (ס"א אֱלֹהִים וְכו' לֹון בַּר מַנְיָה) אוּוֹרָא מִמְלָא לֹון.

אִיהוּ מוֹנִיָּה לֹון וְלִית עֲלִיהּ אֱלֹהִים אוּוֹרָא, לְמִיָּהֵב לִיהּ וִוִין. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (נחמיה ט)
וְאַתָּה מוֹנִיָּה אֶת כּוֹכְבֵי. וּבְגִינִיהּ אָמַר דְּנִיָּאֵל, (דניאל ד) וְכָל דְּאָרִי אֲרַעָא כָּלָא וְיִשְׁבִּין
וּכְמַצְבִּייהּ עֲבִיד בְּוִיל שְׁמֵיָא. אִיהוּ מְקַשֵּׁר וּמִיּוֹד וְיָנָא לְיִנְיָהּ, עֵילָא וְתַתָּא. וְלִית קוּרְבָּא
לְהוּ בַּד יִסּוּדִין, אֵלָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כַּד אִיהוּ בִּיעִיָּהוּ.

מִיָּד דְּחֻבִּי, אֵלֶין דְּאַתְקִרִיאוּ בְּנִים אֲתֵם לִידִן אֱלֹהִים, אֲסַתְלַק מִן אֲתוּן, אֲשַׁתְּאָרוּ
בְּפְרוּדָא. וּמֵאִי תַקְנִיָּה, לְקַרְבָּא אֲתוּן בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, י' בְּה', ו' בְּה'. אוּף הָכִי אִינוּן
עֲבָדִין דִּלִּיהּ, מַסְטָרָא דְּוִוִין. בְּוִוִין דְּלֵהוֹן עָרְמוּ לִיהּ, לְאַסְתַּלְקָא מַנְהוּן. מֵאִי תַקְנִיָּה
דְּלֵהוֹן. לְנִזְחָתָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלִיָּהוּ, לְקַרְבָּא לֹון. אוּף הָכִי אִינוּן דְּהוּוּ מֵאֲרַבַּע
יִסּוּדִין, דְּאִינוּן עֲאָנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּעָרְמוּ לְסַלְקָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַנְיָהוּ.
מֵאִי תַקְנִיָּה, לְקַרְבָּא לֹון לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

וּבְגִין דָּא בְּכֻלָּהוּ מַנְיָה קָרְבֵּן לִידִן, אֶת קָרְבְּנִי לְחֻבִּי לֹאשִׁי. אוּף אֶת הַכֹּבֶשֶׁת אוּוֹד
תַּעֲשֶׂה בְּבֹקֶר וְאֶת הַכֹּבֶשֶׁת הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָּים. וְכַתִּיב (ויקרא ה) שְׁתֵּי תֹורִים
אוּ שְׁנֵי בָנֵי יוֹנָה, כָּל זֵינָא אֲוִיל לְיִנְיָהּ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְקַרֵּב כָּלָא בְּאַתֵּר דָּא, אִיהוּ
עֲלֹת עַל כֻּלָּא, דְּלִית אֱלֹהִים בַּר מַנְיָה. וְלִית מֶאֱן דְּיָכִיל לְקַרְבָּא וִוִילִין, בַּר מַנְיָה.

דָּף רכ"ד ע"ב

אֲבָל וִוִילִין דְּאוּמִין עוּבְדֵי עֲבֹדַת כּוֹכְבִים וּמִזְלֹות, אִינוּן מַסְטָרָא דְּפְרוּדָא. וְוִי לְמֶאֱן
דְּגָרִים בְּוִוִין, לְאַעֲלָא אֲתוּן וִוִין וִיסּוּדִין. דְּמִיָּד אֲסַתְלַק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִיִּשְׂרָאֵל.
וְיִיעֲלֹון אוּמִין עוּבְדֵי עֲבֹדַת כּוֹכְבִים וּמִזְלֹות בִּיעִיָּהוּ. לִית לֹון קְרִיבּוֹת בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, דְּלִית קוּרְבָּנִין בְּוִוִיָּהּ לְאַרְץ. וּבְגִין דָּא אוּקְמוּתָא רַבָּנָא, הָדָר בְּוִוִיָּהּ לְאַרְץ דְּוִוִיָּהּ.

כמי שאין לו אלוה. בזה הוא זמנא דאמר מלין אלין, גזתו כל אתון קדישין, וזיון קדישין, וד' יסודין, לגביה, וברכו ליה ואמרו, על ידך רעיא מוהימנא, גזית עלן קודשא בריך הוא, ומתקרבין זינא (דף רכ"ה ע"ב) לזניה, בריך אנת לקודשא בריך הוא, בארבע יסודין. כען אתבריר כלא על בוריייה. (ע"כ רעיא מוהימנא) (ובזבורא קדמא קיבה רל"ד ע"ב)

אמר רבי פנחס, מסתכל הוינא, שמיירה בלב איהו ודאי, (דחומא בלב) (ס"א ולב דחומא דלב עילאה) ועל דא שמוזר בלב, ולאו באתר אוזרא. זכירה בזכר, במוזא, דרכיב ושליט על הלב. ולית זכירה אלא במוזא. ועל דא זכור לזכר ושמוזר לגקבה. מוזא דאיהו דכורא, רכיב ושליט על הלב. לב שליט ורכיב על הכבד. כבד סמאל וזוש דא בדא, ואיהו וזד. (ס"א ואינון דכר ונקבא) (דף רכ"ד ע"ב) יותרת הכבד וכבד. ועל דא בקורבנא, יותרת הכבד, דא זוש. כבד מיכלא דדכורא, רזא דסמאל.

אמר רבי שמעון, ודאי כד הוא, ויאות הוא. וברירא דמלה, ורזא וסתרין דקרבן, הכי הוא. כבד גטיל בקדמיתא, הוא ויותרת דיליה, (ס"א ולבתר יותרת דיליה) סמאל ובת זוגו. (ס"א ולבתר כל וכו' דאינון וזיילין) וכל אינון ערקין דכבדא. וזיילין ובשריין דלהון. וגטילו דלהון, דאכלין וזלבין שמעיו דקרבנא. הדא הוא דכתיב, (שמות כט) ואת הוזלב אשר עליהם. וכדין קריב כלא לגבי לב.

ולב לא גטיל מכא. אלא ודוי דאתעביד ביה, וסליק בזה הוא תננא ועלוותא דאתעביד עליה דקרבנא. לב קריב לגבי מוזא, רעותא דיוזנדא דכהנא ביה, וזדוותא דליואי. מוזא דא, גהורא דאתיא במוזא עקאה. מוזא קריב לגביה טמיר מכא, דלא אתידע כלל. (ס"א לגביה, מכלל דלא אתפרע כלל) וכא אתקשר דא בדא. ומוזא קריב גזת ריוז דכא.

ערקין דכבדא, אלין אישים, וכל אינון וזייליהון. כבד, כמה דאתמר. יותרת נקבה, נוקבא דיליה. אמאי יותרת. דלא אתוזברת בדכורא אלא כד אשארת לה שעתא, לבתר דעבדת גאופהא, ושבקא ליה. תו, יותרת נקבה, דכד בעיא לאתוזברא בבר זש, אתעבידת לגביה שיורין, דלא אתוזשבת כלל. לבתר איהי אתקרבת זעיר זעיר לגביה, עד דאתעבידא ליה וזבורא וזדא. ומאלין ערקין דכבדא, מתפשטן אוזרן זעירין, לכמה זינין, וכא גטלין אמורין ופדרין. וכלהו כליקן בכבד.

דף רכ"ה ע"א

לב דאיהו עקרא בקדושה, גטיל ומקריב למוזא כמה דאתמר. לב שריא על תרין כולין, ואינון תרין כרובין. יהבין עיטא. ואינון רזיקין קריבין, ימינא ושמאלא. וכלהו גטלין ואכלין כל וזד כדקא יאות, עד דאתקשר כלא כוזדא.

(תהלים נא) זָכוּי אֱלֹהִים רוּחַ נְשַׁבְּרָה, דָּא מִתְקָרִיב לְלֵב, רוּחַ נְשַׁבְּרָה, וְדוּי וְצִלּוֹתָא. דָּהּא וְדָאִי (קהלת יב) וְהָרוּחַ תִּשׁוּב אֶל (דף רכ"ה ע"א) הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה. וְכַבֵּד מִקְרִיב לִיה לְנִבְיָה לֵב, דְּאִיהוּ סִיגְוֹרָא עָלֵיהּ, וְכֹלָא קִשּׁוּרָא כּוּזָא בְּקוּרְבָנָא.

מִן כְּבֵד, נְפָקִין כָּל מִרְעִין, וְכָל מִכְתָּשִׁין, לְכָל שְׂיִיפֵי גּוֹפָא, וּבִיָּה שְׂרִיין. לֵב, אִיהוּ זְכִירָה מִכְּלָא. מִנִּיהּ נְפָקִין כָּל טָב, וְכָל בְּרִיאוּתָא דְשְׂיִיפִין כְּלָהוּ, וְכָל תּוֹקְפָא, וְכָל וְזוּדָה, וְכָל שְׁלִימוּ דְאֶצְטְרִיף לְכָל שְׂיִיפִין.

פְּתוּז וְאָמַר, (תהלים לא) בְּטוּחַ בֵּין וְעֵשֶׂה טוֹב שְׁכֵן אֶרֶץ וְרַעַה אֲמוּנָה. בְּטוּחַ בֵּין, כְּדָקָא יָאוּת. וְעֵשֶׂה טוֹב, תְּקוּנָא דְבְרִית קְדִישָׁא. דִּתְהֵא מִתְקַן לִיה, וְנִטִּיר לִיה כְּדָקָא יָאוּת. וְאִי תַעֲבִיד דָּא, אֲנִתְ תִּהֵא הָכָא בְּאַרְעָא, וְיִתְּנִין מִנָּה, וְיִתְפָּרְס מִנָּה, הֵהִיא אֲמוּנָה דְלַעֲיָלָא.

וְתוּ, (ס"א מִתְקַן לִיה וְנִטִּיר לִיה. שְׁכֵן אֶרֶץ אֶרֶץ קְדִישָׁא עֵילָאָה אֶרֶץ הַחַיִּים דִּהֵהִיא אֶרֶץ תִּשְׁרִי בִּהְיוֹא טוֹב. וְרַעַה אֲמוּנָה הֵהִיא אֲמוּנָה דְלַעֲיָלָא יִתְּנִין וְיִתְפָּרְס מִנִּיהּ עַל יָדָךְ. וְאִי תַעֲבִיד דָּא) תִּתְעַנֵּג עַל יִי וְיִתְּנִין לָךְ מִשְׁאֲלוֹת לְבָבָךְ. כָּל דָּא אֲתִתְקַנֵּת בְּתִקּוּנָא דְבְרִית. כִּיּוֹן דִּאֲתִתְקַנֵּת בְּרִית, אֲתִתְקַן כָּלָא. פְּנּוּס בְּגִין דְקִנֵּי עַל בְּרִית דָּא, זְכָה לְכָלָא. וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְאִנֵּן עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וּבִיָּה אֲתִתְקִיִּים וְהִתְעַנֵּג עַל יִי. דָּהּא סְלִיק וְאֲתִקְשֵׁר לְעֵילָא, (וְאִנְהִיר) בְּאוּר קְדָמָאָה דְבְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, וְנִנֵּי לִיה. בִּהְיוֹא אוּר דִּאֲתִתְקִי אֲבָרְהָם מִנִּיהּ, וְאַחֲרָן כֹּהֵנָּא אֲתִתְקֵשֵׁר בִּיה.

לְבַתֵּר דִּאֲסִתְלַק לְכֹהֵנָּא רַבָּא, לֹא אֲדָכֵר לִיה קְטִלְוֹתָא דְזִמְרִי, וְלֹא יָאוּת בְּגִין דְּלֹא יִתְאַוּד כָּלָל בְּעִנְפוֹי דְסִטְרָא אֲוֹרָא, וְלֹא אֲתִתְוִי לְאֲדָכֵרָא עָלֵיהּ. דְּכָל מֵאן דְקָטִיל, עֲנִין דְסִטְרָא אֲוֹרָא אִית בִּיה. וּפְנּוּס הָא מִתְאַוִּיד בִּימִינָא, וְלִית לִיה וּזְלָק בְּסִטְרָא אֲוֹרָא כָּלָל, וְעַל דָּא לֹא אֲדָכֵר הָכָא. מַה דִּאֲתִתְוִי שְׁבִנוּא, אִיהוּ גִנָּאי לִיה, וְנִזְוִיתוּ מִדְּרָגָא עֲלָאָה דִּאֲתִתְאַוִּיד בִּיה. וְעַל דָּא כְּתִיב הַמּוֹכֵחַ אֲשֶׁר הוֹכֵחַ סֶתֶם, וְשֵׁם הָאִשָּׁה הַמּוֹכֵחַ, וְלֹא אֲדָכֵר עַל יָדָא דְמֵאן.

אָמַר רַבִּי פְּנּוּס, זְכָאָה דְרָא דְשִׁמְעִין מִיֶּלֶךְ בְּאוּרִיָּתָא, וְזָכָאָה וּזְלָקִי דְזִכְיָנָא לְבָבָךְ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, זְכָאָה דְרָא, דְּאֲנִת וּנְסִידוּתָהּ אֲשִׁתְּכוּ בְּגִוּיָּה. עַד דִּהּוּ יִתְבִּין וּמִפְּיִיסִין דָּא לְדָא, אֲתָא רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאֲשִׁכוּ לֶון תַּמָּן. אָמַר רַבִּי פְּנּוּס, וְדָאִי דְכְּתִיב, (בראשית לב) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב פֶּאֶשֶׁר רָאִם מוֹנֶה אֱלֹהִים זֶה. אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר בְּרִי, תִּיב בְּרִי, וְאִימָא קָרָא. יִתִּיב רַבִּי אֶלְעָזָר.

פְּתוּז וְאָמַר, (בראשית לב) וַיַּעֲקֹב הֵלֶךְ לְדֶרֶכוֹ וַיִּפְּגְעוּ בּוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים. מֵאִי וַיִּפְּגְעוּ בּוֹ. אֶלָּא אִית פְּגִיעָה לְטָב. וְאִית פְּגִיעָה לְבִישׁ. וְאִית פְּגִיעָה לְצִלּוֹתָא. אֶלָּא בְּשַׁעֲתָא דִּהּוּהּ אֲזִיל לְוֹרָן, מַה כְּתִיב. (בראשית כח) וַיִּפְּגַע בְּמָקוֹם, צִלּוֹתָא

דערבית הוה דצלי בזהוהא מקום. כמות דאת אמר, (שמות לג) הנה מקום אתי. וצלותא דערבית בזהוהא אתר אתווי.

תו ויפגע במקום, מלי פיוסין איהו. דאתא שמישא קדישא לגבי סיהרא, בעלה לגבי אתתא. מכאן דלא יאות לבועל לביתו לגבי אתתא, אי לא הוי במלי פיוסין לפייסא לה. דכתיב ויפגע במקום, ולבתר וילן שם. כד הוה אתי יעקב מוורן, מה כתיב, ויפגעו בו, שדרת היא לפייסא ליה, לביתו לגבה.

דף רכ"ו ע"א

ויאמר יעקב כאשר ראם. מאי כאשר ראם. אלן מלאכין דיום, ומלאכין דלילה הוו, ואתכסיו מניה, ולבתר אתגליין ליה. ועל דא כאשר ראם, כתיב מוזה אלהים זה. מהכא דהוו אלן דיממא, ואלן דלילה. אינון דלילה כתיב בהו, (דף רכ"ו ע"א) מוזה אלהים, ואינון דיממא, כתיב בהו, זה. ועל דא ויקרא שם המקום ההוא מוזהים. תרין משרין. והשתא משרין קדישין וזמיןא הכא. ופאה ארוזי דאתינא הכא. (דף רכ"ו ע"א)

אמר רבי שמעון, מאן דפתחו פתוחא יימא. אמר רבי אלעזר, תנינן, כל מאן דאמר תהלה לדוד בכל יום תלת זמנין, איהו בר עקמא דאתי. והא אתמר טעמא. אי בגין פרנסה ומזונא דכל עקמין, תרין זמנין אינון בכל יומא בצפרא ובפגניא, דכתיב, (שמות טו) בתת יי לכם בערב בשר וגו', אמאי תלת זמנין בכל יומא. אלא תרין למזונא דבני אינשי ודכל עקמא. ונוד לביתה תוקפא ליהוה אתר דפתיוזו דידוי.

ותרין מזונין אלן משניין דא מן דא, וכלהו תלת מזוני כתיבי הכא, (תהלים קמוה) ואתה גותן להם את אכלם בעתו, דא מזונא דעתיירי, דיהיב מיכלא סגי בעתו, הא נוד. תרין, דכתיב ומשביע לכל ניו רצון, דא מזונא דמסכני, דאינון שבעין מרצון, ולא מזו מיכלא סגי. תלת דכתיב פותנו את ירך, דא תוקפא ליהוה אתר, ובפתיוזו דידוי, נפקא רצון ושבעא לכלא.

תו הכי אולפנא, דלא איהו אלא תרי זמני, בגין מזונא ופרנסה בכל יומא. דאלן וזיבא על בר נש. ואי אמר יתיר, לאו בגין וזובה איהו, אלא בגין שבוזא גו תושבון דזמירות דדוד מלכא. (ס"א דנפיק ידוי דקודשא בריך הוא וברוך לשבעה מרצון ועל דא לאו וזיבא הוא אלא תרי זמני ביומא ושבוזא איהו לקודשא בריך הוא לתת לו זמירות דדוד מלכא) מאי טעמא. בגין דפרנסה לא וזי לבשאל אלא בתר צלותא ופרנסה דמאריה. מלכא ייכול בקדמיתא ולבתר ייכלון עבדוי.

דף רכ"ו ע"ב

הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (שיר השירים ה) בָּאתִי לָגֵזִי אֶזְזוֹתִי כָלָה אֲכַלְתִּי יַעְרִי עִם דְּבָשִׁי שְׁתִּיתִי יַיִן עִם וּזְלָבִי, לְבִתֵּר אֲכָלוּ רַעִים. אֲכַלְתִּי יַעְרִי, דָּא צְלוֹתָא דְּמִיּוּשָׁב. עִם דְּבָשִׁי דָּא קְרִיאַת שְׁמַע. אֲכַלְתִּי יַעְרִי דָּא צְלוֹתָא דְּמִיּוּשָׁב, הֵהוּא יַעַר (דף רכ"ו ע"ב) לְבָנָן, יוֹצֵר אוֹר (ס"א משרתים) וְהַאֲפָנִים וְזוֹת הַקָּדָשׁ, (כולם קדושים) כָּל הַיָּי אֶקְרוֹן יַעַר אֵילָנִין וְנִצְיָבִין דְּבִיה. עִם דְּבָשִׁי דָּא קְרִיאַת שְׁמַע, דְּאִיהוּ מוֹתִיקוּ דְּכָלָא, בְּכֹמָה צוֹפִין וּמוֹתִיקִין.

שְׁתִּיתִי יַיִן, דָּא צְלוֹתָא, דְּמִעוּמָד, מְטִיבֵי (ס"א משיכו) דְּיִינָא עֲלָאָה דְּאַתְנָטֵר. וְדָא בְּשִׁלְשׁ בְּרָכוֹת ראשונות. עִם וּזְלָבִי, אֵלִין אֵינָן שְׁלֹשׁ בְּרָכוֹת אֲחֵרוֹנוֹת, וְאַתְפְּלִין אֵלִין בְּאֵלִין. עַד פֶּעַן מִיכְלָא דְּמִלְכָּא. לְבִתֵּר דְּאָכַל מִלְכָּא, אֲכָלוּ רַעִים לְעִילָא, שְׁתִּי וְשִׁכְרוּ דוֹדִים לְתַתָּא.

וְעַל דָּא לִית וְזִיבָא דְּמִזְנָא אֲכָל לְבִתֵּר צְלוֹתָא. בְּצְלוֹתָא דְּמִזְנָה (בערב) קוֹדֵם צְלוֹתָא מֵאִי טַעֲמָא. בְּגִין דְּעַד לָא אֲשַׁתְּכּוּ דִּינָא קְשִׁיָּא, בְּעוֹד דְּאֲנָפִין דְּמִלְכָּא נְהִירִין, יִימָא תְּהִלָּה לְדוֹד, בְּהֵאִי סְדוּרָא דְּמִזְנָא. דְּלְבִתֵּר דְּדִינָא שְׁרִיָּא וְתַלִּי עַל עֲלָמָא, לָאו שְׁעָתָא אִיהוּ. אֲתָא רַבִּי פִּנְחָס וְנִשְׁקִיָּה.

רַעִיָּא מְהִיבְנָא אֲכָל פְּגִיעָה אִיהִי פִּיּוּסָא, דְּכַד יִיְתִי וְזִתֵּן לָגֵזִי כָלָה, לִית אַרְזוּ לְזוֹתֵן לִיּוּחָדָא בְּכָלָה, אֲכָל בְּפִיּוּסָא. וְלְבִתֵּר יַעֲבֹד עֲמָה לִינָה. וְהִינֵי (ר"א ויין שם) כִּי בָּא הַשָּׁמֶשׁ.

אָמַר רַעִיָּא מְהִיבְנָא, אִי הָכִי מֵאִי נִיהוּ כִּי בָּא הַשָּׁמֶשׁ דְּהָא אַרְזוּ דְּרִשָּׁא אֲקֻמוּה, לְשׁוֹן כְּבִיָּה, וְהִינֵי כִּי בָּא הַשָּׁמֶשׁ. אֲכָל מוֹהָב אֲוִלְפָנָא, מֵאֵן דְּמִיּוּחָד בְּאַתְתִּיה, צָרִיךְ בְּלִילָא לְמִכְבִּי שְׁרָגָא, וּבִימָמָא לָאו אַרְזוּ דְּרַבָּנָן לְשִׁמְשׁ מִטָּתָן, אֲכָל בְּלִילָה, אַרְזוּ צִנְעָא. וּבְגִין דָּא, מוֹתִי אֲתַעֲבִיד לִינָה. כִּי בָּא הַשָּׁמֶשׁ, דְּאַתְפְּנִי שְׁמִשָּׁא מִעֲלָמָא.

וּבְגִין דָּא, אוֹף הָכִי דְּצָרִיךְ לְאַתְפְּסִיָּא מִן שְׁמִשָּׁא, וְהָכִי צָרִיךְ לְאַתְפְּסִיָּא מֵאֵלִין מִלְּאָכִין, דְּאֵינָן מִיַּצֵּר הַטוֹב מִימִינָא, בְּכֹמָה מִשְׁרִיין. וּמִיַּצֵּר הָרַע, דְּאֵוִיל לְשִׁמְאָלָא בְּכֹמָה מִשְׁרִיין. וּבְגִין דָּא, בִּתֵּר דְּאַתָּא צָפְרָא, אָמַר כְּאֶשֶׁר רָאִם. וּמִסְטָרָא דִּיעֲקָב דְּהוּא אִישׁ תָּם, לָא הוּא עֲמִיה אֲכָל וְזִילִין דְּמִלְכָּא וּמִטְרוּנִיתָא. וּבְגִין דָּא וִיקָרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מוֹנִיָּם. אֵינָן מִלְּאָכִין דִּימָמָא כְּתִיב. כְּאֶשֶׁר רָאִם מוֹנִיָּה אֱלֹהִים זָה. וְכַד אָתוּ מִלְּאָכִים דְּלִילָא, דְּאַתְפְּנִשׁוּ בְּהִדְרִיה, לְנִטְרָא לִיה אָמַר וִיקָרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מוֹנִיָּם.

בְּגִין דְּצְלוֹתָא אִיהִי כָלָה, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (שיר השירים ד) אֲתִי מִלְּבָנָן כָּלָה אֲתִי וְגו'. אֲתַקְרִי הָכָא אֲתִי. וּבְאֻרִיָּתָא דְּבִכְתָּב אֲתַמַּר עֲלָה, (שמות לג) הִנֵּה מָקוֹם אֲתִי. וּבְגִין דְּאִיהִי אֲתַקְרִיאַת מָקוֹם בְּעֲלָמָא דִּין, אֲתַמַּר בְּה וִיפָּגַע בְּמָקוֹם וִיכֵן שֵׁם.

וּבְגִין דָּא אִיהִי אֲמִרַת, (רמיה ט) מִי יִתְנַנִּי בְּמִדְבָּר מִלּוֹן אֲוִרוֹיִם. דְּהוּת רְשׁוּ בְּפִנֵּי עֲצָמָה, וְלָאו עִם אֵינָן דְּקִבְעִין לָהּ וּזוּבָה עֲמִהוּן, בְּלָא וְזִתֵּן דִּילָהּ. וּבְכָל שְׁעָתָא דְּבִר נֶשׁ מִצְלִי, קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲקָדִים וְנִטְרָא לִיה. וְרָזָא דְּמִלְכָּה, (בראשית כד) וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֲהָ לָהּ.

ולית איש, אלא קודש'א בריף הוא. ה'א הוא דכתיב, (שמות טו) יי איש מלומד. (בראשית כד) ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת, כגון (וכריה ט) ויצא כפרק וצו.

ואי תימרון, דהא אוקמוה רבנן, לעשרה קדמא שכינתא ואתיא, לאחור עד דיתיב. לעשרה דהיא י' קדמה ה'. לאחור דאיהו ו, עד דיתיב, לא אתיא לגביה ה' תנינא. ורזא דמלה, דבאתר דלית תמן י', לא אתיא תמן ה'. ומאן דבעי ליהודא אתוון, צריך בתוונת ובתוונתי. ובגין דא, (דברים ג) ואתוונן אל יי, באדני' לשכ יתא בתוונתיים. ולקודש'א בריף הוא ברוחמי, עד הכא.

את הכבש האחור תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים. דאיהו רזא דכבשי ברוחמנא, דאוקמוה עליהו רבנן, גבי כבשי ברוחמנא למה לה. אלא מלין דיהון תוונת כבשוני דעלמא, יהון מכוסין תוונת לבושה. מזה לבוש איהו מכסה על גופא, אוף הכי צריך לכסאה רזין דאורייתא. כל שכן רזין דקרבנין, דאינן כגוונא דקריבו דאתתא לגבי בעלה.

ומה קריבו דתרווייהו צריך באתכסיא. אוף הכי צריך קרבן לכסאה לון, מבני ערין רשיעי'א וצופין, דלית לון בשעת פנים ולא עונה. וכמה מיני ממזרין אינן, בני עריות, בני גדה, דגד ה' מנה, ואשתכח באתרה. שפחה בת אל זכר זונה. והאי איהו רזא, (משלי ל) תונת שלש רגזה ארץ וגו', תונת עבד כי ימלוך וגבול כי ישבע לזון ושפחה כי תירש גבירתה. דגד ה' מאתראה, דאיהי מטרוניתא, יצר הטוב. ועאלא באתרהא שפחה יצר הרע.

ורזא דמלה, (ויקרא יד) כנגע נראה לי בבית, היינו דם טמא דגדה. ומה התם והסגירו הכהן שבעת ימים. אוף הכי (ויקרא טו) שבעת ימים תהיה בגדתה. (ולית מצורע וכו' עד לה' אלהיכם גרס ברשת זו דף ל"ג ע"ב) ופאין אינן אברים דמתקדשי בשעת תשמיש, דאינן עצי העולה, דאחידן בהון אשין קדישין, שם ידוד דאחיד באשין דלהון. ובגין דא (ישעיה כד) באורים כבדו יי על כן כבשי ברוחמנא, היינו את הכבש האחור תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים.

שלימו דקרא, ועשירית האיפה סלת. ופאה איהו מאן דאנגיד מבונויה, טפה סלת נקיה בלא פסולת. ואיהי רמיא באת י' מן אדני', כלילא בעשר ספיראן. דאיהי בלולה בשמן כתית רביעית ההין. ואיהי בלולה, במקרא, במשנה, בתלמוד, בקבלה. (כאן שייך מזה שכתוב בדף רמ"ד ע"א אמר רעיא מהימנא ועשירית האיפה)

יוזקאל כד וחמא שכינתא מגו קליפין, וזא עמה עשר ספיראן. בלא פרודא כלל. ואלין אינן מונוא, מלגו, בלהו וזא לון מגו גהר כפר דלתתא, איהי (תהלים סו) רכב אלהים רבותים, כל רבוא עשר אלפין, רבותים כ' אקף, אפיק תרי שאינן, אשתארו תבני סר, ביושבין וז"י עלמין. דכליל עשר ספיראן, דאתלבש בט"ט מן מטטרון. ט"ט מן טטפות, ואתמר ביה (דברים ו) והיו לטטפות בין עיניה. מאן עינין. אלין לעילא, דאתמר בהו (יוזקאל א) נפתחו השמים ואראה מראות אלהים. מאן מראות. אלין אינן עשרה מראות דמטטרון, דוזא כשרגא בגו עשיריתא. תשע באתגלייא, וזוד סתים.

מראה וזדא דאיהו וזו קדמאה מאלו עשרה, דא איהו דאתמר ביה, (יחזקאל א) וממעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר דמות כסא. ואף על גב דאתפרש לעילא, צריך לזדזתא עליה מלין דודושין.

אמר קודשא בריך הוא, למשריין דלעילא, מאן דמצלי, בין יהא גבור, בין יהא וזכם, בין יהא עשיר. בזכון גבור. וזכם בתורה. ועשיר במצות. לא ייעול בהיכלא דא צלותיה, עד דתוונן ביה סימנן אלין, דיהב גרמיה ביה תקונן דילי. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, אם הרב דומה למלאך יי צבאות תורה יבקשו מפיחו. למאן דיהא רשים באלין סימנן בלבושיה, תקבלון צלותיה. סימנא וזדא דיהא רשים בצלותיה, בתכלת, בכנפי מצוה ציצית. דאיהו דמי לרקיע, דאיהו מטטרון. דיוקנא דיליה, תכלת שבציצית.

ובגין דא, שיעור הציצית אוקמוה רבנן, טלית שהקטן מתכסה בה ראשו ורובו. והאי איהו דאתמר ביה, (ישעיה יא) ונער קטן נוהג בם. והאי איהו נוהג בד' ויין, דאינן ד', ואיהו כליל (מלכים א') שש מעלות לכסא, דאינן ו'. ובגין דאיהו כליל עשר, מתלבשין ביה עשר ספיראן, י. וביה הוה אתווי קודשא בריך הוא בשכינתיה, דאיהי כלילא מעשר ספיראן, לנביאי. ומסטרא דשכינתא דאיהי עשיראה, תכלת שבציצית, איהו תכלת דכל גוונן.

דאיהי תכלית ד' ספיראן. וביה (שמות ט) ותכל כל עבודת אהל מועד. ואיהי לשון כלה. דא הוא דכתיב, (במדבר ו) ויהי ביום כלה משה להקים את המשכן. ואוקמוה רבנן, כלה כתיב, ואיהו תכלת דשרא, דאכיל תרבין ועלוון.

ועליה אמר יחזקאל (יחזקאל א) דמות כמראה אבן ספיר דמות כסא. סגולה דהאי אבן, מאן דירית לה, לא שלטא נזרא דגיהנם עליה. לית נזרא בעלמא מקלקל לה, ולא כל מיני מתכות. כל שכן מיא, דלא מוהקו לה. מאן דירית לה, אתקיים ביה (ישעיה מג) כי תעבור במים אתה אני וגו'. וכל עלאין ותתאין דסטרא אונרא דנולין מניה. תכלת דינא בגיגיה אתמר, כי תעבור במים אתה אני. דבסגולה דא, (שמות טו) סוס ורוכבו רמה בים, דא ממנא דמצרים.

מגוון דא, דנולין עלאין ותתאין. משריין דינא דנולין מניה. ומשריין דרקיעא דאיהו תכלת, מניה דנולין. משריין דתכלת (ס"א ומשריין דרקיעין ומשריין) דנזרא דגיהנם דנולין מניה. והאי תכלת (דף רכ"ז ע"א) איהו דין. דינא אדנ"י. דינא דמלכותא דינא ותרין גוונן רשימין בטלית, וזד וזוור, וזד תכלת. ועל תרין גוונן אלין אתמר, (שמות כד) ותחת רגלי כמעשה לבנת הספיר. לבנת, לובן דספיר. דאיהו כליל בתרין גוונן, רזומי ודינא, וזוור ואוכם. אוכמו דתכלת. ועל תרין גוונן, רבינו רבנן, מאימתי קורין את שמע בששורית, משיכיר בין תכלת ללבן. למהוי בריתא דמלכא, קריאת שמע, וזדא דקודשא בריך הוא, כליל מתרין גוונן אלין, דאינן ידו"ד אדנ"י, רזומי ודינא. כגוונא דקודשא בריך הוא כליל ב' גוונן, יהו"ה אדנ"י למהוי רזומי ודינא, כסא דין וכסא רזומים. (מטטרון)

(יחזקאל א) כמראה אבן ספיר דמות כסא. מאי דמות כסא. אלא לקבל פרסיא, דאית ליה ע"ב גשרים. דיהא בר גש רשים בע"ב קשרים, וזולין דציצית, לקבל ע"ב גשרים

דְּכֶרְסִיָּא. דְּאֵינֹן וז"י קְשָׁרִים, וְזוּלָּיִן לְכָל סְטָרָא. דְּכֶרְסִיָּא דְּאִיהוּ ה', לְכָל סְטָרָא בְּד' וַיִּזְן דְּכֶרְסִיָּא, דְּאֵינֹן ד'.

וְשִׁית דְּרָגִין דְּכֶרְסִיָּא, דְּאֵינֹן ו', וְדָא מְטָטְרוֹן, אִיהוּ כָּלִיל ד' וַיִּזְן. הִדָּא הוּא דְּכֶתִיב, (שְׁעִיָּה יא) וְנָעַר קֶטֶן זֹהֲגָ בָּם. וַאֲיִנֹן מִיכָאֵל זָבְרִיאֵל זֹרִיאֵל רְפָאֵל. מְטָטְרוֹן (מַלְכִּים א י) שֶׁשׁ מַעֲלֹת לְכֶסֶּא, דְּסַלְקִין שִׁית מַאָה, צִיצִית בְּתָרִין יוֹדִין. וְאִי זֹסֵר יוֹד, הָא וְזִירְק בְּאַתְרֵיהּ, הִכִּי סַלְקָא. בְּכָל סְטָרָא בְּד' כְּנָפִי, צִיצִית וְתַלְתָּ עֶשֶׂר וְזוּלָּיִן דְּצִיצִית, אֵינֹן תְּרִי"ג.

וְעוֹד. שֶׁשׁ מַעֲלֹת לְכֶסֶּא, בְּרָזָא דָּא וְא"ו, סַלְקִין לְזוּשְׁבָן י"ג, דְּאַתְרָמִין בְּתַלְתָּ תִּיבִין, וַיִּסַּע וַיָּבֵא וַיֵּט. דְּאֵינֹן וְהוּא אֲנִי וְהוּא. וְזִמְשֵׁ קְשָׁרִין, ה' לְכָל סְטָרָא. א' טְלִית וְזֹד לְכַלְהוּ. וּבִאֲתָ ה' אֲשַׁתְּלִים וז"י. דְּאֵינֹן ט"ט. לְמַדְוִי וְזִיָּה לְכָל סְטָרָא. כָּלִיל ד' וַיִּזְן. וְלְכָל וְזִיָּה, אַרְבַּע אֲנָפִין, וְאַרְבַּע גְּדָפִין, אֵינֹן ל"ב אֲנָפִין וְגְדָפִין. וַאֲיִנֹן תַּלְלִין מוֹזִיָּה דְּאִיהוּ אָדָם.

וַאֲיִנֹן ל"ב, כְּזוּשְׁבָן יוֹד ה"א ה"א. שְׁלִימוֹ דְּלֶהוֹן, וְא"ו. תַּלְסִיר וְזוּלָּיִן בְּכָל ד' כְּנָפִי, וְהוּא'וּ מְתִינֹד עִם כָּל אַרְבַּע וַיִּזְן, וְאֲשַׁלְמִים לְעִילָא, אֲשַׁלְמִים לְתַתָּא. עֲמוּדָא דְּאַמְצַעִיתָא אִיהוּ מְטָטְרוֹן, לְאַשְׁלָמָא לְעִילָא, כְּזוּזָא דְּתַפְאֲרָתָא, שְׁמִיָּה כְּשֵׁם רַבִּיָּה. בְּצִלְמוֹ כְּדַמּוּתוֹ אֶתְבָּרִי. דְּאִיהוּ כָּלִיל כָּל דְּרָגִין, מַעֲלָא לְתַתָּא, וּמַתָּא לְעִילָא. וְאִיהוּ אֲזִיזָא בְּאַמְצַעִיתָא. הִדָּא הוּא דְּכֶתִיב, (שְׁמוֹת כו) וְהַבְרִינִי הַתִּיכּוֹן בְּתוֹךְ הַקָּרְשִׁים מִבְּרִינִי מִן הַקָּצֵה אֶל הַקָּצֵה.

וְאִיהוּ כָּלִיל ד' אֲנָפִין, וְאַרְבַּע גְּדָפִין דְּכָל וְזִיָּה וְזִיָּה דְּלְעִילָא, דְּאֵינֹן, וְאַדְרוּנְהִי. אֲזִיזָא שִׁיר מִשָּׁה. בְּכָל וְזִיָּה אַרְבַּע אֲנָפִין, וְאַרְבַּע גְּדָפִין, כְּזוּזָא דָּא. א"ו בְּאַרְיָה. א"ו בְּשׁוּר. א"ו בְּשִׁטָּר. א"ו בְּאָדָם. דְּאֵינֹן ל"ב אֲנָפִין וְגְדָפִין, כְּזוּשְׁבָן א"ו ד' וַיִּזְן.

וַאֲיִנֹן ד' אֲנָפִין: יוֹד'ד. אַרְבַּע גְּדָפִין: אֲדָנִי. לְקַבֵּל ד' בְּגָדֵי זָהָב, וְאַרְבַּע בְּגָדֵי לָבָן, דְּלִבִּישׁ כְּהֵנָּא לְכַפְּרָא עַל יִשְׂרָאֵל. לְקַבֵּל, (תְּהִלִּים גא) אֲדָנִי שְׁפָתַי תִּפְתָּחוּ. וְצִלְוֹתָא. דְּתַפְלָה יוֹד'ד, בְּזִתְיָמָה וז"י בְּרַכָּאן דְּצִלְוֹתָא. וְתַמְנֵי סָרִי וַיִּזְן יוֹד'ד, אֵית בְּהוֹן ע"ב אֲתוּנֹן, כְּזוּשְׁבָן וַיִּכְלוּ, דְּכָלִיל בְּצַדִּיק וז"י עֲלָמִין.

וּבְאַרְבַּע וַיִּזְן, יוֹד'ד אֲדָנִי. תַּמְנֵי לְכָל סְטָרָא, אֵינֹן ל"ב אֲתוּנֹן, וי"ג אֲתוּנֹן, דְּאַשְׁתְּכּוּזוֹ מִן וְה'וּ אֲנִי וְה'וּ, הָא תַּלְתָּ עֶשֶׂר, דְּכָלִיל עִילָא וְתַתָּא. בְּהוֹן אֲשַׁתְּלִים אָדָם, דְּאִיהוּ מ"ה, עֲמוּדָא דְּאַמְצַעִיתָא.

לְעִילָא בְּאִילָנָא דְּזוּזִי, לִית, קְלִיפִין. (אֶסְתֵּר ד) כִּי אֵין לָבָא אֶל שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בְּלָבוּשׁ שָׂק. לְתַתָּא אֵית קְלִיפִין בְּמִטָּטְרוֹן, דְּאִיהוּ בְּדִיוֹקָנָא דְּעֲמוּדָא דְּאַמְצַעִיתָא. דְּבִזְמָנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָבֵר מִמְּלָכוּתֵיהּ, אֶתְכַּסִּי בְּגְדָפִין וְאַנָּפִין דְּעֶבֶד דִּילֵיהּ, הִדָּא הוּא דְּכֶתִיב, (שְׁמוּאֵל ב כב) וַיִּרְכַּב עַל כְּרוּב וַיַּעַף.

וַאֲיִנֹן קְלִיפִין דְּסוּדָרִין לְד' וַיִּזְן דְּמִטָּטְרוֹן, אֵינֹן: תְּהוּ, (מַלְכִּים א יט) וְהִנֵּה רוּחַ גְּדוּלָּה וְזוּק מִפָּרָק הָרִים וּמִשַּׁבַּר סִלְעִים לֹא בְּרוּחַ יי. בְּה"ו, וְאֲזִיזָא הָרוּחַ רַעַשׁ לֹא בְּרַעַשׁ יי, הָא תְּרִין קְלִיפִין, יְרוֹק וְזוּזֹר, דְּקְלִיפִין דְּאַזְזָא, וְזֹד תְּהוּ, קוּ יְרוֹק, תְּנִינָא בְּהוּ, אֲבָנִין מִפּוֹלָמִין, קְלִיפָא תְּקִיפָא, כְּאַבְנָא מִפּוֹלָמָא. לְקַבֵּל תְּרִין קְלִיפִין אֶלֶין, מוֹץ וְתִבְן דְּזוּזָה.

קליפא תליתאה, דקיקא. לקבל סובין דחזטה, דהכא איהו מתדבק בחזטה, ולא זכיל לאתפרשא מתמן, עד דטונזין ליה בריוויא, דאינזן לקבל טונזות דפומא דבר נש, דצריך למטונן בהון מלין דאורייתא, עד דיהון כקמוז סלת נקיה, ובנפה דאיהי שפה, אתבריר פסולת דאיהי סובין (דאורייתא) עד דישתכוז הלכה סלת נקיה. בההוא זמנא, נטיל לה לבא ומוזא, "וכל אברין דגופא דאתפשט בהון נשמטא, ואתפרגסת בה נשמטא, כגונא דגופא אתפרגסת במלין דעלמא, (קהלת י) דזה לעומת זה עשה אלהים, נהמא דגופא, ונהמא דאורייתא. הךא הוא דכתיב, (משלי ט) לכו לזמנו בלזמני.

והאי קליפא, איהו כקליפא דמתדבקא במוזא דאגוזא, ובזמנא דאגוזא איהי רכיכא, אתפרש הדיא קליפא במוזא דאגוזא, בלא קושיא. ובזמנא דאגוזא איהי (דף רכז ע"ב) יבשה, קשה לבר נש לאעברא ליה מתמן, כי עדיין הקושיא במקומה עומדת. ובגין דא מני קודשא בריך הוא לבר נש, לאהדרא בתיבתא בבחוריתיה, קודם דזיקין ביה יצר הרע. הךא הוא דכתיב, (ויקרא יט) מפני שיבה תקום, קודם שיבה דיקר. והאי קליפא איהי אש, ואתמר בה ואזר הרעש אש לא באש יי. רביעאה, תהום. וזלל דאגוזא, ביה קול דמקד דקה, תמן קא אתי מלכא, (יחזקאל א) ומתוכה כען תושמל מתוך האש.

ואינזן קליפין, אינזן רשימין בד' אברים דגופא. בריאה, תמן ליזא, דמינה אשתכחו סרכות דריאה, (משלי ה) רגליה יורדות מות שאול צעדיה יתמוכו. ותמן רוז וזק מפרק, דדפיק בכנפי ריאה דבר נש, והאי איהו רוזא דאסעיר גופיה דבר נש, מזה דכפף ליה אליהו תווחתו, וסליק לעילא ביה. הךא הוא דכתיב, (מלכים ב) ויעל אליהו בסערה השמימה. והאי דפיק על ריאה, דשותה כל משקין. ובהון, (בראשית א) ורוז אלהים מרוזפת על פני המים, האי איהו קליפה לרוזא דקודשא. לשמאלא, רוז סערה, עליהו אתמר, (קהלת י) לב וזכם לימינו ולב כסיל לשמאלו.

דוד אעבר ליה מלבוז, וקטיל ליה. הךא הוא דכתיב, (תהלים קט) ולבי וזלל בקרבי ובגין דא זכה, לנשבא רוז צפונית, בכנור דיליה. ואתמר ביה, (יחזקאל לו) כה אמר יי מארבע רוזות באי הרוז, והוה מענן ביה בכנור, בד' מיני גגונין, בשיר פשוט, דאיהו יי. ובשיר כפול, דאיהו יי"ד. ובשיר משולש, דאיהו יי"ו. ובשיר מרובע, דאיהו יי"ד. הא אינזן עשר אתון. דעבר דוד לקבליהו, יי מיני תלים. וסלקין לע"ב אנפין, כחושבן י אתון אלין.

ומתי סליקו בע"ב מיני גגונא. כד אתעבר שולטנותא דעון משונית אף וזימיה. דבהון דפיק רוז סערה. בארבע סטרין, דסלקין ל' כתרין לע"ב אומין, הךא הוא דכתיב, (משלי יא) ובאבוד רשעים רעה.

דמיכא"ל גבריא"ל גוריא"ל רפא"ל, שלטין על ד' סטרין (ס"א יסודין) טבין דבר נש, דאינזן מיא ואשא ורוזא ועפרא, וכל וזד אית ליה ד' אנפין. עון משונית אף וזימיה, תליין (ס"א שלטין) על מרה לבנה, דריאה דעביד סרכא. ובמרה סומקא דכבד, דאתאדם במאדים. ובמרה ירוקא דאזידא בכבדא, דאיהו וזרפא דמלאך המות, דאתמר בה (משלי ה) ואנוריתה מרה כלענה וזדה כזרב פיות. ובמרה שחורה, לילית, שבתי,

שולטנותא בטווחל, דאיהו עציבו, שאול תנותית, ענינתא ונשוכא בכיה והספדא ורעבון.

מיד דמתעברין אלן קליפין מבר נש, שלטא עליה איקנא דוניי, בע"ב אנפין, דאניון י' י"ד יד"ו יד"ד, דאשתכוו עשרה תליין מארבע רווחות, דאניון ידוד, דאתמר בהון, כה אמר ידוד מארבע רווחות באי הרווח, דא הוא רווח דמשיו. דאתמר ביה, (ישעיה יא) ונזה עליו רווח יי, כד איהו מנשב באון ימינא דלכא, דתמן וזכמה מסטרא דחוסד, דביה הרוצה להזכים ידריים בזכמה. וחס"ד נשב בבינה, דבזכמה י'. בבינה ה'. בתפארת ו'. במלכות ה'. ידוד דפיק בכלהו ארבע. דסלקין לעשר. ולע"ב מושבא דלכא.

דא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ימינא איהו מימ. ואיהו יד הגדולה. משמאלא אש. ואיהו יד הנוקה. בעמודא דאמצעיתא, י"ד רמה. דאיהו רווחא דקדשא. וכלא בן י"ד. (יוחאל א) כי רווח הנוחה באופנים אל אשר יהיה שמה הרווח כלכת ילכו. ביה מתנהגים מיא ואשא. דאזיד בתרומיהו, ודפיק בערקין דמוזא, דאיהו מימ. ובערקין דלכא, דאיהו אש. ורווח בכנפי ריאה.

בכל אבר ואבר דגופא, אשתכוו גלגלי ימא דאורייתא, וגלגלי רקיעא, דאניון אשא. כללו סלקין ונחתין ביה. ואיהו אתריה בין רקיעא וימא, מאנא דיליה ארעא, דאיהו שכינתא.

וכנזנא דעופין, פתיוו דפמיהו, לקבלא רווחא לפרווא ביה. הכי כל אברים דגופא, פתיוו בכמה מקורין, בכמה פרקין, בכמה ערקין, בכמה אדרין דלכא, אדרין דמוזא, לקבלא ליה. דאי לאו דנשיב בביתן דלכא, הוה גורא דלכא, אוקיד כל גופא. וכמה סולמין, ואדרין, דערקין דקנה דלכא, וקנה דריאה, כללו מתתקנין לגביה.

כד סליק דבורא, על כנפי דריאה, אתעביד קול. בההוא זמנא (קהלת י) כי עוף השמים יולף את הקול. (תהלים כט) קול יי על המים. מסטרא דמינא, דאיהו מוזא, דתמן סליק בכנפי ריאה. קול יי ווצב להבות אש, מסטרא דלכא, כד נפיק מפומא, אתקרי דבור.

ולקבל תרין כנפי ריאה, דפתיוו דרפין לקבלא ליה, הדא הוא דכתיב, (יוחאל א) ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה. הכי שפון גטלין ליה לדיבור, ופרוין ליה לעילא.

וכנזנא דאניון (ומשה כנפי ס"א ענף) ריאה, כללו פתיוו בלא סרכא, לקבלא האי קול, הכי גמי צריכין למיהוי וזמשא תקונין דפומא, כללו פתיוו בלא סרכא, בזמש תקונין דאניון: (דף רכ"ז ע"א) אוהע בגרון. בזמף בשפון. גיכך בווה. דטלנת בלישנא. זשערן בשינים.

ודבור דיהא בהון, בלא סרכא ועכובא כלל. הדא הוא דכתיב, (בראשית כד) ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת. דא אלותא, דאיהו דבור. ובגיניה אתמר, אם

שְׁגוּרָה תַּפְלִיתִי בְּפִי יוֹדֵעַ אֲנִי שְׁמֻקּוּבָל. וְאִי אֵיִת סָרְכָא וְנִפְקָא בְּעֻבְיָא, יוֹדֵעַ אֲנִי שְׁמֻטוּרָף. בְּגִין (ס"א כגון) סָרְכָא בְּרִיאתָ דְאִיהִי טָרְפָה.

וְקוֹל דָּא שְׂמַע יִשְׂרָאֵל, דְּבִיָּה (יחזקאל א) וְאִשְׁמַע אֶת קוֹל כְּנַפֵּיהֶם. וְדָא יְדוּד דְאִיהוּ קוֹל, כִּד נָפִיק לְקַבְלָא שְׂכִינְתָא בְּצִלּוֹתָא בְּחוּשָׁאִי, דְאִיהוּ דְבוּר, דְּבִיָּה אֲדָנִי שְׂפָתֵי תַּפְתּוּז, כָּל אַבְרִין פְּתִיזוֹן כִּלְהוּ גְרַפְיָהּ, בְּרַמְיוֹ תִּיבִין, דְאֵינּוֹן בְּד' פְּרִשְׁיִין דְקָרִיאת שְׂמַע, דְּבַהוֹן גְּזִיית קָלָא.

וְכִד גְּזִיית, כְּמֹה אַבְרִין מִצְפָּצְפִין לְגַבִּיה, בְּכֹמָה מִינִי גִגוֹן, כִּלְהוּ עַל אַבְרִין דְּגוּפָא, דְאֵינּוֹן עֲנָפִי אֵילָנָא. וּבְכָל גְּרַפִּין דְּכָל אַבְר, דְתִמְנָן דְיִוְרָא דְצִפּוּרָא, דְאִיהִי אֲדָנִי, בְּכָל עֲנָפָא וְעֲנָפָא, אֲשִׁתְּכוּז פְּתִיזוֹא לְגַבִּי דְבַעֲלָה. אֲדָנִי שְׂפָתֵי תַּפְתּוּז, אִיהוּ פְּתוּזָא לְגַבִּיה, בְּצִלּוֹתָא דְעַמִּידָה. לִית אַבְר בְּרַמְיוֹ אַבְרִים דְשְׂכִינְתָא, דְלָאו אִיהִי פְּתִיזוֹא לְקַבְלָא לִיה. וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאת שְׁיִוּת מִלְּאֲכִי הַשְׂרֵת. אִיהוּ צְפָצְפוֹ עוֹפּוֹת, דְאֵינּוֹן גְּשְׁמַתִּין דְשָׂרִין בְּאַבְרִים. אִיהִי שְׁיִוּת דְקָלִים, דְאֵינּוֹן עֲנָפִין דְאֵילָנָא.

וּבַהֲהוּא זְמָנָא, דְגְּזִיית יְדוּד לְגַבִּי אֲדָנִי בְּכָל אַבְר, אֲתַמַּר בְּהוּ, (יחזקאל א) בְּעַמְדָם תִּרְפִּיעָה כְּנַפֵּיהֶם. וְהִיא רְזָא דְחוּשְׁמַל. וְזִיּוֹת אֵשׁ, עֲתִים וְזִשׁוֹת, וְעֲתִים מִמְּלָכוֹת. וְאִמְרוּ מֵאֲרִי מִתְּנִיתִין, בְּמִתְנִיתָא תְנָא, כְּשֶׁהַדְּבוּר יוֹצֵא מִפִּי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְזִשׁוֹת, וְכִשְׁאִין הַדְּבוּר יוֹצֵא מִפִּי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִמְּלָכוֹת. בַּהֲהוּא זְמָנָא דְמִתְנִיזוּדִין קוֹל וְדְבוּר כְּזוּדָא, דְאֵינּוֹן יֵאֱהַדוּנְהִי, וְזִשׁוֹת. אֲבָל בְּזְמָנָא דְפְנִיָּהּ וְכְנַפֵּיהֶם פְּרוּדוֹת, יְדוּד מִן אֲדָנִי בְּפְרוּדָא, אִיהוּ אֲשִׁתְּכוּז בְּאַרְבַּע אֲנָפִי וְזִיּוֹן, כִּלְהוּ פְּתִיזוֹן, לְקַבְלִיה מִמְּלָכוֹת, לְמִשְׁאַל מוֹזָנָא, בְּגִין (דִּינֵאל ד) דְמוֹזוֹן לְכָלָא בִּיה. אֲדָנִי אֲשִׁתְּכוּז בְּכְנַפֵּי הַזִּיּוֹת, כִּלְהוּ פְּתִיזוֹן לְגַבִּי וְזִיּוֹן.

שְׁאֵגִין בְּקוֹל דְאִיהוּ יְדוּד, כִּלְהוּ בִּימִינָא. אוֹפְנִים מִצְפָּצְפִין בְּדְבוּר, דְאִיהוּ אֲדָנִי בְּשְׁמַאֲלָא. בְּשָׂרְפִים מִתְנַבְרִים קוֹל וְדְבוּר בְּאִמְצָעִיתָא. יֵאֱהַדוּנְהִי. בְּהוֹן (בְּרַשִׁית א) וְעוֹף יַעֲרֹפָה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שְׁעִיָּה ו) וַיַּעַף אֱלִי אוֹזֹד מִן הַשָּׁרְפִים. וְאֲתַמַּר בְּהוֹן, (קֹהֶלֶת י) וְעוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפִים יִגִּיד דְבָר. וְשָׂרְפִים שְׂשׂ כְּנָפִים לְאוֹזֹד. מִסְטָרָא דָּאֵת ו', דְאִיהוּ עַמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, כָּלִיל יְמִינָא וְשְׁמַאֲלָא. וְאִיהוּ כָּלִיל שִׁית תִּיבִין, (שְׁעִיָּה ו) בְּשָׂתִים יְכֶסֶה פָּנָיו וּבְשָׂתִים יְכֶסֶה רַגְלָיו וּבְשָׂתִים יַעֲרֹפָה סִימָן.

תַּקּוּנָא תְנַגִּינָא, (יחזקאל א) וְעַל דְמוֹת הַכֶּסֶף דְמוֹת כְּמִרְאָה אָדָם עָלָיו מִלְּבַעֲלָה. רְשִׁימוֹ דְסִפְר תוֹרָה, וְאִיהוּ (שְׁעִיָּה מֵד) כְּתַפְאֶרֶת אָדָם לְשִׁבְת בֵּית.

וְאוֹקְמוּהָ רַבְּנָן, כָּל הַקּוֹרָא קָרִיאת שְׂמַע עֲרַבִּית וְשׁוּרִית, כְּאִילוּ מְקַיִים (יְהוֹשֻׁעַ א) וְהִגִּית בּוּ יוֹמָם וּלְלֵילָה. דְטָלִית לְבָנָה, אִיהוּ לִימִינָא מִסְטָרָא דְחוּסְד. וְאֲתַמַּר, אֵל מְלָךְ יוֹשֵׁב עַל כֶּסֶף רוֹזְמִים וּמִתְנַהֵג בְּחוּסִידוֹת. (שְׁעִיָּה טו) וְהוֹכֵן בְּחוּסְד כֶּסֶף. וְחוּסְד סְלִיק ע"ב וְחוּלְיִין וְקִשְׁרִין דְטָלִית.

וְאֵית טָלִית מִסְטָרָא דְמִטְטָרוֹן, דְאִיהוּ ט"ט, כָּלִיל וו"י, בִּין קִשְׁרִין וְחוּלְיִין לְכָל סְטָרָא. ה' קִשְׁרִין לְקַבְלָא ה' וְזוּמְשֵׁי תוֹרָה. וְתַלְסָר וְחוּלְיִין, לְקַבְלָא תַלְסָר מִכִּין דְרוֹזְמִי דְאוֹרִינָא. דְאֲתַמַּר בְּהוֹן, בִּי"ג מִדּוֹת הַתּוֹרָה גְּדִרְשֵׁת.

ובגִּיגָה אַתְמוֹר, כַּמֵּרָאָה אָדָם עָלָיו מִלְמַעְלָה. בְּדִיּוֹקָנָא דְתַפְאֶרֶת, דְּאִיהוּ תַפְאֶרֶת אָדָם עָלָיו מִלְמַעְלָה. וְאַתְקַרִי בְשִׁמְיָהּ, יוֹדֵהָ וְאִיּוֹהֵא. (שְׁעִיָּה מֵג) כָּל הַזִּקְרָא בְשִׁמְיָהּ וְלִכְבוֹדֵי בְרָאֲתִי וְצַרְתִּי אַף עֲשִׂיתִי. וְלַעֲלֵילָא כַּמֵּרָאָה אָדָם, דָּא שְׂכִינְתָּא, דְּאִיהוּ כְּוִיָּו דְעַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, בְּדִ אֲנָפִין, וּבְעֵשֶׁר סְפִירָאן, דְּאִינֹן אָדָם. וְאַרְבַּע אֲנָפִין דְּאָדָם, אַרְבַּע אֲתוּן. וְאִינֹן יוֹדֵהָ אֲתוּן, וּבִהוֹן (הַשְׁעִיָּה יב) וּבְכִד הַגְּבִיָּאִים אֲדָמָה.

וְעוֹד אַתְקַרִי וְיִי, מִסְטָרָא דְצַדִּיק, וּבִיָּה קוֹדֶשָׁא בְרִיָּה הוּא וּשְׂכִינְתִּיהָ אַתְקַרִי אִין אָדָם, דְּאִיהוּ עַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, טָל, וּשְׂכִינְתִּיהָ הִי. וּבִהִי אִיהוּ אָדָם. בְּגִין דְּטָל הָכִי סְלִיק בְּוִוּשְׁבִין יוֹדֵהָ וְאִיּוֹ. וְהִיא אִיהוּ מוֹרִיד הַטָּל, לְגַבִּי הָא. קֶשֶׁר דְּטָלִית, וְיִי עֲלָמִין, דְּקֶשֶׁר קוֹדֶשָׁא בְרִיָּה הוּא וּשְׂכִינְתִּיהָ בְּכָל סְטָרִין, בְּאַרְבַּע כְּנָפֹת דְּטָלִית.

תַּפְלִין מִשְׁמָאֲלָא, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (שְׁעִיָּה סב) זָשָׁבַע יִי בִימִינוֹ וּבִזְרוּעֵי עֲזוֹ. בִּימִינוֹ, זֶו תוֹרָה. וּבִזְרוּעֵי עֲזוֹ, אֱלוֹ תַפְלִין. יְהוֹדֵהָ בְּדִ פְרָשִׁין. אֲדָנִי הִיכְלָא לְדִ אֲתוּן, בְּדִ בְּתִי דְתַפְלִין. קֶשֶׁר שֶׁל תַּפְלִין דִּיד, דָּא צַדִּיק וְיִי עֲלָמִין, דְּאִיהוּ קְשׁוּרָא דְתַרְוּוּיָהּ. בְּזוּרֵע שְׁמָאֲלָא. קֶשֶׁר דְּרִישָׁא, דָּא עַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, דְּאִוִּיד בִּיָּה יוֹדֵהָ אֱהִיָּה לַעֲלֵילָא, דְּאִינֹן (כַּתִּיר) וְכַמְרָהּ וּבִיָּהּ.

קְרִיאַת שְׁמֵעֵ דְאִיהוּ יוֹדֵהָ בְּאַמְצָעִיתָא, וְאִיהוּ אִוִּיד בִּין צִיצִית וְתַפְלִין, דְּכִלְהוּ פְרָשִׁין דְּצִיצִית וְתַפְלִין, אִינֹן כָּלִילִין בִּיחּוּדָא דְקְרִיאַת שְׁמֵעֵ. וּמִסְטָרָא דְעַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, דְּאִיהוּ טָלִית וְתַפְלִין, דְּאַתְמוֹר בְּהוּ, (שְׁמוֹת יג) וְהָיָה לְאוֹת עַל יְדָכָה וּלְטוֹטְפוֹת בִּין עֵינָיָה. (בְּמִדְבָּר טו) וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית.

(דָּף רכ"ז ע"ב) שִׁי שֶׁל תַּפְלִין, הִלְכָה לְמִשְׁחָה מְסִינִי. (דְּבָרִים כח) וִירָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם יִי זִקְרָא עֲלֵיהָ וִירָאוּ מִמֶּךָ. וְאוֹקְמוּהָ מֵאִי שָׁם יוֹדֵהָ. אֱלוֹ תַפְלִין שְׁבָרָאשֵׁ. שִׁי שֶׁל תַּפְלִין. תַּרְיָן שִׁינִין שִׁית מְאָה. שִׁית דְּרָגִין. וְשִׁבַּע עֲנָפִין דְּתַרְיָן שִׁינִין, הָא תֵּלֶת עֶשֶׂר, וְכָלָא תַרִּיג. וְלִית פְּקוּדָא דְלָאוּ אִיהוּ שְׁקִילָא לְכָל אוֹרִיָּתָא.

כְּוִוָּנָא דָּא, כָּל מַצּוֹת אִיהוּ יְהוֹדֵהָ. יְהִי עִם שְׁמִי שִׁס"ה. וְהִי עִם זְכָרִי רַמ"ו. וּבְגִין דָּא כָּל מַצּוֹת אִיהוּ שְׁקִילָא לְתַרִּיג. וְהִיא אוֹקְמוּהָ, שְׁמֵעֵ יִשְׂרָאֵל כָּלִיל תַרִּיג, מִסְטָרָא דְצִיצִית. וְתַרִּיג מִסְטָרָא דְתַפְלִין אִיהוּ בְּכָל אֲתָר.

וְהִיוּ לְטוֹטְפוֹת, טָט, וְיִי עֲלָמִין, צַדִּיק, לְקַבְּלִיהָ מִטְּרוּן. פֶּת, תַּפְאֶרֶת. מִטְּרוּן סוֹס דְתַפְאֶרֶת, דְּבִיָּה כָּל סְפִירָאן מִתְלַבְּשִׁין. וְהָכִי אִיהוּ כְּוִוָּנָא לְנִשְׁמָתָא. וְכִד קוֹדֶשָׁא בְרִיָּה הוּא אֶסְתַּלֵּק מִנִּיהָ, אֶשְׁתָּאֵר אֵלָם, לִית לִיהָ קוֹל וְלֹא דְבוּר. אֶשְׁתָּכּוּ, דְּקוֹדֶשָׁא בְרִיָּה הוּא וּשְׂכִינְתִּיהָ אִיהוּ קוֹל וְדְבוּר. דְּכָל מִלָּאָה וּמִלָּאָה. וּבְכָל קָלָא וְדְבוּר דְּאוֹרִיָּתָא, וּבְכָל קָלָא דְצִלּוֹתָא. וּבְכָל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא. בְּכָל אֲתָר שׁוֹלְטָנוּתִיהָ בְּעֲלָאִין וְתַתְּאִין, אִיהוּ וְיִיִם דְּכָלָא, אִיהוּ סְבִיל כָּלָא.

וְלִית אֲדָנִי בְּלָא יוֹדֵהָ, כְּוִוָּנָא דְלִית דְבוּר בְּלָא קוֹל. וְלִית קוֹל בְּלָא דְבוּר. וְהִיא אִיהוּ קְשׁוּט, בְּעֲלָמָא דְאַצִּילוֹת. אֲבָל בְּעֲלָמָא דְפְרוּדָא, אִית קוֹל בְּלָא דְבוּר. קֶשֶׁר שֶׁל תַּפְלִין שְׁדִי, אִוִּיד בִּיָּה עֵילָא וְתַתָּא. וְדָא צַדִּיק וְיִי עֲלָמִין, אִוִּיד (ס"א בִיָּה) בִּין קוֹל וְדְבוּר.

אֲדָהָכִי, הָא רַעִיָא מְהִימָנָא אֲוֹרְמָן לְגַבִּי סָבָא, וְאִמֵּר סָבָא סָבָא, תַּפְלִין וְצִיצִית וּפְרָשָׁת מְזוּזָה, אֵינֹן ג' פְּקוּדִין, כָּלִילָן בְּקִרְיָאָת שְׂמֵעַ. וְקִרְיָאָת שְׂמֵעַ פְּקוּדָא רַבִּיעָאָה. וְצִיצִית אֲדָכֵר ג' זְמָנִין. וּבִתְפִלִּין אֲדָכֵר בְּהוּ תְרִין זְמָנִין אֹתָהּ. וּבְצִיצִית ז' שָׁל תִּזְכְּרוּ דְצִירָה לְהַתִּין בָּהּ. וּבְמְזוּזָה, שְׁדִי מַלְכָּר, יְדוּ"ד מַלְגֹּז.

וּפְרָשֵׁיין סְתִימִין וּפְתִינִין אֲמַאי. וְשִׁיעוּר אֲרָכָה דְצִיצִית וְרוּזָבָה, דְתַקִּינוּ אַרְף כָּל הַצִּיצִית תְּרִין עֶשֶׂר אַצְבָּעֵן בְּגוּדֵל. מִצּוֹת תִּכְכֵּל, שְׁלִישׁ גָּדִיל, וְשְׁנֵי שְׁלִישֵׁי עֲנָף. וּבִין קָשֶׁר לְקָשֶׁר כַּמֶּלֶא גּוּדֵל. וְכָל זוּלָּא וְזוּלָּא תַהִיָּה מְשׁוּלָּשֶׁת. וְהָכִי תַפְלִין אֲמַאי בְּמוּזָא. וְלִקְבֵּל לֵבָא. וְשִׁיעוּר רַצִּיעֲתָהוֹן אֲמַאי אֵינֹן עַד לֵבָא לְשִׁמְאָלָא. וְעַד טַבּוּרָא לִימִינָא. וְרַצִּיעָא דִּיד עַד דִּיכְרוּף וִישְׁלֵשׁ תֵּלַת זְמָנִין בְּאַצְבָּע צָרְדָא.

אֲלָא, וְדֹאֵי בְּגָד וְזִשׁוּב לָאו אִיהוּ, אֲלָא שְׁלֵשׁ עַל שְׁלֵשׁ לְכָל סֵטְרָא. אֵינֹן תְּרִיסָר, לְקַבֵּל ד' בְּגָדִי לָבָן, וְד' בְּגָדִי זָהָב, וְד' בְּגָדִי דְכֹהֵן הַדְּיוּטָא. וּמִסֵּטְרָא דְבִרְכַּת כֹּהֵן הַדְּיוּטָא קָא רַמִּיז, אֵל תַּהִי בִרְכַּת הַדְּיוּטָא קֹלָה בְּעֵינֶיהָ. שְׁלִישׁ גָּדִיל, וְשְׁנֵי שְׁלִישֵׁי עֲנָף, דֹּאִיהוּ תִכְכֵּל.

וְכָל זוּלָּא מְשׁוּלָּשֶׁת, כָּל מְשׁוּלָּשׁ מִסֵּטְרָא דְקְדוּשָׁה. הָדָא הוּא דְכַתִּיב קְדוּשָׁה לָךְ יִשְׂרָאֵל. וְיִשְׂרָאֵל שְׁלִישִׁיָּהּ, בְּגִין (שְׁמוֹת יד) דְּוִשְׁלִישִׁים עַל כָּלֹּ. דְצִיצִית מִסֵּטְרָא דְעַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, דֹּאִיהוּ תַלִּיתָאָה לְאַבְהֵן, וְכָל דְבָר מְשׁוּלָּשׁ, וְהָ"ו יל"י, כָּל תִּיבָה מְשׁוּלָּשֶׁת מִסֵּטְרוֹ. וְזוּלָּא כָלִילָא מִתַּלַּת כְּרִיכּוֹת מְשֻׁלָּשִׁין, דֹּא שְׂכִינְתָּא. קְדוּשָׁה לָךְ יִשְׂרָאֵל. וְאִיהִי מְשׁוּלָּשֶׁת בְּעַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, כָּלִיל תֵּלַת עֲנָפֵי אֲבָהֵן, דֹּאִינֹן ש' בֵּין שְׁבָת, שְׂכִינְתָּא בֵּת יוֹיָדָה. (ס"א מִלֵּיא בֵּין) וְזוּלָּא, תִּכְכֵּל שְׂבָצִיצִית.

זָכָאָה גּוּפָא, דְהָכִי אִיהוּ רְשִׁים, בְּשְׂכִינְתָּא וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַל כִּנְפֵי דְמִצְוָה. רְשִׁים בְּרַצִּיעָא דֹּאִיהוּ תַפְלָה דִּיד, בְּתַלַּת כְּרִיכּוֹת בְּאַצְבָּע צָרְדָא. דֹּאִיהִי כְּזוּנָא דְזוּלָּא, כְּרִיכָא בְּתַלַּת כְּרִיכּוֹת בְּאַצְבָּעָא. רְשִׁים בְּקָשֶׁר דְתַפְלִין, כָּלִיל בְּתִרִין קָשֶׁרִין, סִלְקִין וְזִמְשָׁה עֶשֶׂר מְשׁוּלָּשִׁין, תְּרִין בְּקָשֶׁרָא וְזָד.

שְׁלִשָּׁה עֶשֶׂר זוּלָּיִין, אִית בְּהוֹן תַּשְׁעָה וְשְׁלִשִׁים כְּרִיכָן, כּוּזוּשְׁבֵן ט"ל. וְשְׁלִשָּׁה עֶשֶׂר זוּלָּיִין, כּוּזוּשְׁבֵן אֲוֹד. סִלְקִין בֵּין. וְהָאֵי אִיהוּ בֵּין י"ה. עַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא.

כָּל קָשֶׁר בְּדִיוקָנָא דְכַפּ יְמִינָא, כָּל זוּלָּא בְּדִיוקָנָא דְאַצְבָּע, דֹּאִית בֵּיה תֵּלַת פְּרָקִין, לְקַבֵּל תֵּלַת כְּרִיכּוֹת. וְהָכִי בְּכָל אַצְבָּע תֵּלַת פְּרָקִין, לָבֵר מְגוּדֵל. דֹּאִיהוּ שִׁיעוּר בֵּין קָשֶׁר לְקָשֶׁר דְצִיצִית, כַּמֶּלֶא גּוּדֵל. אִיהִי מִדָּה דְזוּזְטָמָא. וּמִדָּה דְעֵין יְמִינָא וְשִׁמְאָלָא. וְאִיהוּ מִדָּה בֵּין עֵין לְעֵין. וּמִדָּה דְאַזֵּן יְמִינָא וְשִׁמְאָלָא. וּמִדָּה דְכָל שְׁפָה וְשְׁפָה. וּמִדָּה דְלִישְׁנָא. (שְׁמוֹת כו) מִדָּה אֲזוּת לְכָל הִירְעוּת.

אֲמָה שִׁיעוּר דְגּוּפָא, לְאַרְבַּע סֵטְרִין וְעִילָא וְתַתָּא. דֹּאִינֹן שִׁית אֲמוּת. וּבְכָל אֲמָה וְאֲמָה שְׁלִשָּׁה פְּרָקִין, וְז"י פְּרָקִין בְּשִׁית אֲמִין. וְאֵינֹן רָזָא דְזוּז"י גְעֻנְעִין דְלֹלָב. לְשִׁית סֵטְרִין. תֵּלַת גְעֻנְעִין לְכָל סֵטְרָא. וְעִלְיָהּ אֲתַמָּר, (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) זֹאת קוֹמָתָהּ דְמוֹתָהּ לְתַמָּר. וְדֹא שִׁיעוּר קוֹמָהּ, מִקְוָה יִשְׂרָאֵל בְּשְׂכִינְתָּא, אִיהוּ וְז"י אַרְבַּע זְמָנִין, דֹּאִינֹן אַרְבַּע סִלְקִין שְׂבָעִים וְשָׁנִים.

וְרָא דְוִינֵן, קוּמְה דְלֵהוּן (דף רכ"ט ע"א) (יוזקאל א) וְגִבְיָהֶם וְגִזְבֵּיהֶם לָהֶם וְיִרְאֶה לָהֶם וְגִבְיָתָם וְגִזְבֵּיָהֶם, אַרְבַּע וַיִּזְן דְּמִרְכַּבְתָּא תַתְּאָה. וְגִזְבֵּיהֶם לָהֶם, ד' וַיִּזְן דְּמִרְכַּבְתָּא מִצִּיעָתָא. וְגִבְיָתָם, אַרְבַּע וַיִּזְן דְּמִרְכַּבְתָּא תַלְיָתָא. וְכִלְהוּ י"ב. וַאֲיִנֵּן מַלְאוֹת עֵינִים, כְּגֻזְנָא דְּא סָבִיב לְאַרְבַּעַתָּן, יְדוּד יְדוּד יְדוּד.

וּמֵאֲרִי דְקוּמְה רְשִׁימִין בְּהוּן בְּצִלּוֹתָא, בָּאֵן אֶתֶר. אֵלָא כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּבִרוּף. וְכָל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם. וְקִיפּוֹת אַרְבַּעַה. וְכָרִיעוֹת ד'. הָא הֵכָא קָא רְמִיז בְּאַלִין וְקִיפּוֹת וְכָרִיעוֹת, מוֹלִיף וּמִבְיָא לְמִי שְׁד' רוּחוֹת הָעוֹלָם שְׁלוֹ, מַעֲלָה וּמוֹרִיד לְמִי שְׁהַשְׁמִים וְהָאֲרִץ שְׁלוֹ. וַאֲיִנֵּן שֵׁית סְטָרִין, שְׁמִים וְאֲרִץ וְד' רוּחוֹת. לְקַבֵּל תַּלְת בִּרְכָּאן קְדָמָאִין, וְתַלְת בִּתְרָאִין, בְּעוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוּמֵי ד', כָּרִיעָה וְקִיפָא לְשִׁמְאָלָא, וְכָרִיעָה וְקִיפָא לְיָמִינָא. וְהָא אִיהוּ גֻּתֵן שְׁלוֹם לְשִׁמְאָלוֹ וְיָמִינוֹ, לְשִׁמְאָל רַבּוּ, וְלְיָמִין רַבּוּ.

הָא אֲיִנֵּן תְּרִיסָר, בִּין (כְּרִיכוֹת) (כְּרִיעוֹת) וְכָרִיעוֹת וְקִיפּוֹת. וּבְהוּן ע"ב עֵינִין. ו' כָּרִיעוֹת בְּהוּן וז"י גְּעֻזִּיעִין, ג' בְּכָל פַּעַם, רֹאשׁ וְגוֹף וְזֵנֵב, דְּצָרִיף לְמַכְרַע. בְּזו"י וְזוֹלִין סִלְקִין ע"ב. בְּאַלִין ע"ב עֵינִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, גְּזָרִין ע"ב גְּדָפִין דְּשִׁכְיָתָא, וְקָמַת עֲלִיָּהּ, וְאַתְקִרִיאת עֲמִידָה. דְּבִקְדָמִיתָא נְפִילָה אִיהִי, וְצָרִיף לְאַקְמָא לָהּ בְּשֵׁם יְדוּד, בְּזו"י עֲלָמִין, וּבְאַרְבַּע וְקִיפּוֹת בְּשֵׁית בִּרְכָּאן, דְּאִיהוּ תַפְאֶרֶת, כָּלִיל תַּלְת בִּרְכָּאן קְדָמָאִין, וְתַלְת בִּרְכָּאן בִּתְרָאִין.

וּלְמַכְרַע בְּזו"י עֲלָמִין, וְהָא אִיהוּ ו"ו ו'. כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּבִרוּף, וְכָל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם יְהוָה. עֲמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא וְצָדִיק ו"ו ו'. עֲלָהּ בִּינָה בֵּן י"ה וַאֲיִנֵּן רְמִיזִין בְּיוֹסֵעַ וּבֵא וְיֵט ו' עֲלָהּ. בֵּן י"ה אֲזִיד בְּקִיפָה וְכָרִיעָה, וְכִלְהוּ סִלְקִין וז"י בִּרְכָּאן דְּצִלּוֹתָא.

ד' כָּרִיעוֹת בְּאַדְנִי, ד' וְקִיפּוֹת בְּיְדוּד, עֲמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא. וְשִׁכְיָתָא וז"י עֲלָמִין, קָשִׁיר לֵין, וְדָא יְאֵהֲדוּגָה"י, אֲמֵן, בְּכָל בִּרְכָּתָא מוּז"י בִּרְכָּאן, וז"י זְמִנֵּן יְדוּד אֲיִנֵּן ע"ב עֵינִין, דְּזָהָרִין בְּע"ב גְּדָפִין, דְּאֲיִנֵּן וז"י זְמִנֵּן אֲדָנִי.

וְרָא דְמִלְהָ, וְגִבְיָהֶן, וְגִזְבֵּיהֶם לָהֶם, וְגִבְיָתָם. וְגִבְיָתָם: אֲנָפִין. וְגִבְיָתָם: דְּאֲיִנֵּן עֲלִיָּהּ. מַלְאוֹת עֵינִים סָבִיב לְאַרְבַּעַתָּן, כִּלְהוּ מְרוּבָּעוֹת. וְכִלְהוּ קְשׁוּט, ע' עֲנָפִין (ג' אֲנָפִין) לְאֲוִרִיתָא. גְּדָפִין, אֲדָנִי. אֲנָפִין, יְהוָה. עֵינִין, אֶהְיָה. וְסִלְקִין גְּב' ק' בְּזוּזִשְׁבֵּן, אֲדָנִי, בְּמַעֲשֵׂה. יְדוּד, בְּדָבוּר. אֶהְיָה, בְּמוֹשָׁבָה.

בְּכָל עֵין וְעֵין, שִׁיעוֹר גּוֹדֵל. וְדָא ו' בִּינּוּגִי. וְב' פִּרְקִין בְּגוֹדֵל, אֲיִנֵּן י' י'. לְקַבֵּל זּוּטָמָא ו'. לְקַבֵּל ב' גְּבִי זּוּטָמָא, י' י'. וְסִלְקִין יוֹד הָא. וְדָא וְיִצָּר. שִׁיעוֹר דְּכָל מִדָּה וּמִדָּה, יוֹד הָא, בְּכָל אֶתֶר שְׁלֹטְנוּתִיהָ, בְּכָל אֶבֶר וְאֶבֶר. כָּל אֶבֶר, כְּגֻזֵּן (דְּבָרִים ל"ב) וְפְרוּשׁ כְּגֻזֵּי וְקוּדְשָׁהּ וְשִׁאָהּ עַל אֲבָרָתָהּ.

לִית אֶבֶר בְּכָל מִרְכַּבְתָּו, דְּלֹא אִיהוּ כָּל אֶבֶר בְּדִיוקְנִיהָ. וּבְכָל אֶתֶר אֲשֶׁתְּכּוּז, (יוזקאל א) וּפְנִיָּהֶם וּכְנִפֵּיהֶם פְּרוּדוֹת מְלֻמְעָלָה. לְקַבֵּל פְּרִשְׁיִין פְּתִיזוֹן דְּתַפְלִין. לְקַבֵּל תּוֹרָה. וְכֹד לְתַתָּא, אֲיִנֵּן סְתִימִין פְּרִשְׁיִין, לְקַבֵּל יְאֵהֲדוּגָה עֲלִיָּהּ. בְּאַנְפוֹי וְגְדָפוֹי.

וְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא רְשִׁים בְּיִשְׂרָאֵל לְקַבֵּלִיהוּ, בְּצִלּוֹתָא לְמִהוּי וְזָבְרִים בְּהִדְיָהּ, לְמַכְרַע בְּכָל גּוֹפִיָּהּ, בְּתַמְנֵי סְרִי בִּרְכָּאן דְּצִלּוֹתָא, לְאַמְלָכָא עֲלִיָּהּ אֲמֵן, וְאִיהוּ

יִאֱהֲדוּנָהּ, בְּכָל אֶבֶר וְאֶבֶר דְּלֶהוֹן, וְאָמַר קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, מֵאֵן דְּלֹא הוּי רִשִּׁים קְדָמֵיכוֹ, לְמִהּוּי כּוּרַע בְּכִרְוֶה, וְזוֹקֶף בִּיהוּת, בְּקוּמָה דְּגּוּפָא, לֹא יִיעוּל צְלוּתִיה בְּהִיכְלָא דִּילִי, דְּאִיהוּ אֲדִנִּי. לֹא תִקְבְּלוֹן מִלִּין דִּילִיה, עַל גְּדַפֵּיכוֹ וְאַנְפֵּיכוֹ, דְּכָל מֵאֵן דְּמַצְלִי בְּאֲדִנִּי, וּמַצְרֶף לִידוֹד אֲנִפִּין (ס"א ענפין) דְּמִלְאָכִין, וּפְנִיָּהֶם וּכְנָפֵיהֶם פְּרוּדוֹת לְעֵילָא, (ס"א לנטלא) יִאֱהֲדוּנָהּ, בְּמִלִּין דְּצִלוּתָא דְּנִפְקִין מִפּוּמוּי דְּבֵר נָשׁ.

וְגִדּוּל הָעוֹנָה אֲמֵן יוֹתֵר מִן הַמְּכַרְרָה. דְּלִגְבֵּי אֲדִנִּי יִהְיֶה בְּצִלוּתָא, וּפְנִיָּהֶם וּכְנָפֵיהֶם פְּרוּדוֹת. לְקַבֵּל יִהְיֶה בְּאַנְפִּין, אֲדִנִּי בְּגִדְפִין, (שמוות כה) כְּרוּב אֲזוּד מְקַצֶּה מוֹתָ וּכְרוּב אֲזוּד מְקַצֶּה מוֹתָ. אֲבָל כִּד וְזוֹר שְׁלִיחַ צְבוּר צְלוּתָא, וְעוֹנָה אֲמֵן, אִיהוּ בְּמוֹחַבְרַת הַשְּׁנִית, מוֹתוּבְרִין תְּרִין שְׁמֵהֶן בְּמוֹחַבְרַת הַשְּׁנִית. בְּקִדְמִיתָא, (שמוות כו) מְקַבְּלוֹת הַלּוֹלָאוֹת אֲזוֹת אֵל אֲזוֹת בְּקֶרְשִׁים, דְּאֵינֹן קֶשֶׁר אֲצַבְעָאן. אֲבָל בְּאַמֵּן, (שמוות כו) וְהִיא הַמְשִׁכָּן אֲזוּד, דְּבִיהַ וּמוֹבְרוֹת אֵשֶׁת אֵל אֲזוֹתָהּ.

תִּקְנוּנָא תְּלִיתָאָה סִדְרָה דְּבוּרָא (ס"א וחדר דדבורא) דְּצִלוּתָא, דְּבִיהַ וְזִינֹן אֵשֶׁת מִמְּלָכָן. וְהִיא הִיא (מחזקאל א) וְאֵרָא כְּעִין וְשִׁמְל כְּמִרְאָה אֵשׁ בֵּית לָה סְבִיב. הִיא אִיהוּ רִזָּא דְּחֻשְׁמִל. דְּאֵינֹן וְזִינֹן אֵשֶׁת, עֲתִים וְזִשׁוֹת עֲתִים מִמְּלָכוֹת. וְאֵינֹן דְּחֻשׁוֹת לְסַפֵּר תּוֹרָה, בְּזִמְנָא דְּדְבוּר נְפִיק מִפִּי הַקּוּרָא, אִיהוּ וְזִשׁוֹת לְזַבְיָהּ, כְּאֵלוֹ מְקַבְּלִים אֲוִרִיתָא בְּטוֹרָא דְּסִינִי. וּבְזִמְנָא דְּאָמַר אִיהוּ אֲנִכִּי, לֹא אֲשַׁתְּמַע קָלָא, וְלֹא דְבוּרָא אֲזוּרָא דְּחִינֹן, אֲלֵא דִּילִיה.

כְּזִמְנָא דָּא, כִּד דְּבוּרָא דָּא נְפִיק מִפּוּמִּיהַ דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, וְזִינֹת אֵשׁ וְזִשׁוֹת. וּבְזִמְנָא דְּשִׁתִּיק וְזִינֹת אֵשׁ מִמְּלָכוֹת. הִדָּא הוּא דְּכַתִּיבָה, (שמוות כ) וְכָל הָעָם רֹאִים (דף רכ"ט ע"ב) אֶת הַקּוֹלוֹת, קֹלִין דְּחִינֹן, דְּהוּ שְׁאֲגִין. וְאֶת הַלְּפִידִים, דְּהוּ נְפִיקִין בְּדְבוּר דְּחִינֹן, בְּכַמְּהַ מִינִי נִגּוֹן קָדָם מִלְּכָא. וְאֵלִין דְּאֵינֹן דְּחֻשׁוֹת לְסַפֵּר תּוֹרָה, אֵינֹן בְּדִיקְנִיָּהּ דְּחִינֹן. וּמִנִּי לֹון קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, לֹאֲעֵלָא לֹון, בְּזוֹדֵר דְּמִרְאָה אֵשׁ בֵּית לָה.

וְעוֹד אֵינֹן דְּחֻשׁוֹת (ס"א ועוד אינן דנפיק מנייהו דבורא בצלותא דביה וזינן אשׁא ממלכין ואינן דחשׁוֹת) בְּצִלוּתָא בּוּזִי בְּרַכָּאן, יִיעֲלוֹן בְּזוֹדֵר דְּמִרְאָה דָּא. וְעוֹד אֵינֹן דְּחֻשׁוֹת לְהִלְכָּה, דְּאֶתְמַר בָּהּ, אֲנִירָא דְּשִׁמְעֵתָא סְבָרָא, יִיעֲלוֹן בְּזוֹדֵר דְּאִיהוּ הִיכַל דְּמִרְאָה דָּא, דְּאֲוִרִיתָא, עָלָה אֶתְמַר (רמיה כג) הִלָּא כִּה דְּבָרִי כָּאֵשׁ זָאֵם ? וּכְפִטִישׁ יְפוּצֵץ סִלְעַ. וְדָא סִלְעַ דְּאֶתְמַר בֵּיהַ (במדבר כ) וְדִבַּרְתֶּם אֵל הַסִּלְעַ לְעִינֵיהֶם וְנָתַן מִיָּמָיו. אֵלִין דְּמִשְׁתַּדְּלִין בָּהּ לְשִׁמְהַ, נְפִיק לֹון מִיָּא דְּאֲוִרִיתָא מִתִּיקָן, וְאֶתְמַר בְּהוֹן, (במדבר כ) וְתִשָּׁתּ הָעֵדָה וּבְעִירָם. וְאֵלִין דְּלֹא מִשְׁתַּדְּלִין בָּהּ לְשִׁמְהַ, נְפִיק לֹון מִיָּם מִרִירָן, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (שמוות א) וּמִרְרוּ אֶת וְזִיָּהֶם בְּעִבְדָּה קִשָּׁה: דָּא קוּשִׁיא. בּוּזוּמִר: דָּא קַל וּזוּמִר. וּבְלִבְנִים: בְּלִבּוֹן הִלְכָה.

תִּקְנוּנָא רְבִיעֵאָה וּזְמוּשָׁאָה, (מחזקאל א) מִבְּרָאָה מוֹתְנִי וּלְמַעֲלָה וּמִבְּרָאָה מוֹתְנִי וּלְמַטָּה. דְּבְהוֹן שׁוֹקִי הַזִּינֹת כְּנֶגֶד כָּלן, וּבְסַפִּירָן נִצּוֹ וְהוֹד. מִטְטֶרוֹן אוֹת בְּצַבָּא דִּילִיה, וְאִיהוּ דִּיקְנָא דְּצַדִּיק. דְּצַדִּיק אוֹת בְּצַבָּא דְּלֵעִילָא, וּמִטְטֶרוֹן אִיהוּ אוֹת בְּצַבָּא דְּלִתְתָּא. מִטְטֶרוֹן שְׂרִי בִיהַ, (מחזקאל א) וְהַזִּינֹת רָצָא וְשׁוּב כְּמִרְאָה הַבּוֹק.

וּרְגִלֵּיהֶם רָגַל יִשְׂרָה, דְּרַגְלִין דְּמוּתִיקִין כְּלָהוּ עֲקֻלְתוֹן. וּרְגִלֵּיהֶן, וּרְגִלִּין דְּחִינֹן, קִדִּישִׁין, אֶתְמַר בְּהוֹן וּרְגִלֵּיהֶם רָגַל יִשְׂרָה, מַצֵּד וְזִיָּה דְּאִיהוּ יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל כְּלִיל תְּלַת וְזִינֹן, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן הָאֲבוֹת הֵן הֵן הַמְּרַכְבָּה.

(יחזקאל א) וכף רגליהם ככף רגל עגל, מסטרא דחיה דאיהו שור. וגזצים כעין נחושת קלל, מסטרא דנחש בריו דימא. דאיהו סליק לגביה ביבשתא. רצוא, מסטרא דנוראל, דסליק רצוא. ושוב, מסטרא דשדי. דהכי סליק בנחשבו. ואיהו סליק מטטרו.

וכד הו ישראל שבעין קלא ממורו, הו רצין תמן. ולמערב הכי, וכן לדרום ולצפון. אמר קודשא בריך הוא למלאכי השרת, אלן דרהטין לצלותא דמצוה, ורהטין לפרקא בשבתא, ורהטין למעבד רעותא דילי, ותייבין בתיבתא. קבילו לון בהיכלא דהאי מראה, דבאלן סימני, אינן וזברים בהדיכונ, אינן דרצין ושבין באורייתא, בדבורא דהלכה, אינן רשימין בהדיכונ, ואעילו לון בהאי היכלא.

הכי כד מצלין ישראל, מיכאל טאס עלמא בטיסא וזא. וגבריא"ל טאס בתרין טאסין. וכד גפיק דבורא מישראל, בהלכה, בצלותא, ובכל פקודא דשכינתא תמן. אינן רצין לגביה, ושבין בה בשליחות מאריהון. ובכל אתר דשבעין קלא דאורייתא, דתמן קודשא בריך הוא, אינן רצין לגבי ההוא קלא, ותייבין בה בשליחותא דמאריהון. דבכל קלא דשם ידו"ד לית תמן, בדבורא דלית תמן אדני, לא רצין ושבין תמן. ובגין דא, ורגליהם רגל ישראל, (השע יד) כי ישרים דרכי ידו"ד, באתר דידו"ד תמן, איהו דרך ישראל. ואי לית תמן ידו"ד, לאו איהו דרך ישראל.

ועוד רגליהם רגל ישראל, אמרו מארי מותניתין, דמאן דמצלי, בעי לתקנא רגליו בצלותיה, כמלאכי השרת. ככף רגל עגל, למחוי רשים בהדיהו. ובגין דא, אוקמוה רבנן, המתפלל צריך לכוון את רגליו, שצאמר וכף רגליהם ככף רגל עגל. ואמר קודשא בריך הוא, אלן דאינן רשימין בצלותיהו הכי, לכוון רגליו כוותיכו, אפתונו לון תרעי היכלא, לאעלא במראה דא.

תקונא שתינתא, (יחזקאל א) ראיתי כמראה אש, הכא ראיה ממש. אמר קודשא בריך הוא, מאן דייעול בנחשו דא, ויהא בצלותיה לביה לעילא, לשם ידו"ד, ועינוי לתתא בשמא דאדני, תיעלון בהיכלא דא, כנונא דמלאכין, וגביהן לעילא, וראה להם לתתא, לקבל שכינתא דאיהי יראת ידו"ד.

ובראיה ושמיעה וריחא ודבור, שריא ידו"ד. בעשייה, במשוש, שמוש, הלוח, שריא אדני. ודא ראיה, דאור וזר (ס"א דאורייתא), דאתמר בה (משלי ו) ותורה אור. ריחא דקרבני, דאינן צלותין, דבור באורייתא, דבור בצלותא. ועשייה דמצוה, ושמוש דיליה, ומשוש דיליה, והלוח דיליה. וראיה ושמיעה, דלית תמן אורייתא ומצוה, קודשא בריך הוא ושכינתיה לא שריא תמן. דקודשא בריך הוא שריא בראיה, וכן שכינתיה, דאורייתא ותורה אור, שכינתיה ראיה דיליה ידו"ד (במדבר יב) במראה אליו אתודיע, (קודשא בריך הוא במראה אליו אתודיע שכינתיה).

במושבה מלגו בינה, בן יה. ישראל עלה במושבה. הרהור וזכמה, לזכמה ברמיא. וזכמה עלה במושבה דאיהו בינה, מושבה והרהור כלא וזד. וזכמה לא אשתמודע אלא בבינה, ובינה בלב. ובגין דא, מושבה בלב, הרהור בלב. וכן אורייתא ספר תורה. מצוה (דף ר"ל ע"א) לשמוע. וכן בנחשבו, ריחא נחושת. שכינתא

איהי קרבן דיליה, עולה דיליה, וצלותא איהי כקרבן, וכריון ניוון סליקת לגביה, ואתקריבת לגביה בצלותא, והכי בדבור, (רמיה כג) הלא כה דברי כאש נאם ידוד. ה' שכינתא, דבור דיליה.

כנונא דשכינתא, איהי מראה דיליה, שביעה דיליה, ריון ניוון דיליה, דבור דיליה, ברישא. הכי איהו בידין, עשיית מצוה דיליה, בגופא פריעא דיליה. בצלותא וקיפא דיליה, בצלותא עמידה דיליה, (ראיה בוליה) דאיהו דקיימא קמיה בכול אתר, וכרעת לגביה, ואתנפלת לרגלוי בנפילת אפוי, למשאל מניה רוחמים על בנהא, איהי ענוה לגביה, ואית לה בשת פנים מיניה.

ולא כשפוחה בישא, לילית, וצופה בלא ענוה, לית לה בשת פנים, אימא דערב רב, ובגין דא אמר שלמה, (משלי יב) אשת וזיל עטרת בעלה וכרקב בעצמותיו מבישה. דשכינתא איהי מטרוניתא, שפוחה דיליה לילית, לית לה ענוה, ולא בשת אנפין מקודשא בריך הוא. והכי בנהא ערב רב, וקודשא בריך הוא עתיד לאעברא לה ולבנהא מעלמא, דממזרים אינון מבני ט' מדות, אסנ'ת משגוז'ת, (ר'ת אנוס'ת, שנוא'ת, נדוה, תמורה, מורדת, שכורה, גרושת הלכ, וצופה, תערובת) ממזרי דרבנן.

וכן שכינה איהי שמוש דקודשא בריך הוא, וזוד דיליה בצדיק וזי עלמין. ואיהי הליכה דיליה, (תהלים פה) צדק לפניו והלך, למעבד רעותיה. (בראשית כד) ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת, רהיטת לגביה, למעבד רעותיה. בראיה, בשביעה, בריון, בדבור, בעשיה, בגופא, בשמוש, בהלוק, בכל אבר, איהי מצוה לשמושא ליה, ולמעבד רעותיה.

ובנהא, הכי אינון בדיוקנהא, בני ענוה, בני בשת אנפין, כלהו כמדות דיליה. ובגין דא בני קודשא בריך הוא למשה, (שמות יז) ואתה תנוזה מכל העם אנשי וזיל יראי אלהים אנשי אמות שונאי בצע. אנשי וזיל, מסטרא דימינא דאברהם, דתמן ראיה דאורייתא, (דברים לג) מיימנו אש דת למו. יראי אלהים, מסטרא דיצחק, דתמן שביעה, דאמר וצחקק גביאה (והקוק ג) יי שמעתי שמעך יראתי. אנשי אמות, מסטרא דיעקב, דתמן ריון ניוון לידוד, בחוטמא. שונאי בצע, מסטרא דדבור, סמכא רביעאה, דאדם הראשון, דאתנפד באבהן. תלת וזיון אינון, אריה שור נשר, בראיה שביעה ריון, אדם בדבור.

ושבת עליהם שרי אלקים, מסטרא דאת א'. ושרי מאות, מסטרא דאת ד', ד' מאות שנה דאשתעבידו ישראל במצרים. (בדלות דאורייתא) שרי וזמשים ג'. ושרי עשרות י'.

ישראל באינון מדות אשתמודעון, דאינון בני קודשא בריך הוא ושכינתיה. למהוי בהון אנשי וזיל, כנון אשת וזיל עטרת בעלה, מארי דחוסד. יראי אלהים. אנשי אמות, ולא אנשי שקר, דבני (עפניה ג) ישראל לא יעשו עולה ולא ידברו כזב ולא ימצא בפייהם לשון תרמית. ושונאי בצע, כפר נש שמוז בנזקין. ולא כערב רב בני דשפוחה בישא, דאינון כחויא דכל ארעא קדמיה. הדא הוא דכתיב, (ישעיה סה) ונחש עפר לחמו, ודחיל למשבע מעפרא, דדחיל דתוסר ליה. והכי מארי בצע. דלא שבעין מכל מומן דעלמא.

ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה. בגין דקודשא בריך הוא איהו סתים בסתרי התורה, במאי אשתמודע. במצות, דאיהי שכינתיה, דאיהי דיוקניה. כגון דאיהו ענו, שכינתיה ענוה. איהו וסיד, ואיהי וסידה. איהו גבור, ואיהי גברת על כל אומין דעלמא. איהו אמת, ואיהי אמונה. איהו גביא, ואיהי גביאה. איהו צדיק ואיהי צדקה. איהו מלך, ואיהי מלכות. איהו וזכס, ואיהי וזכמתא. איהו מבין, ואיהי תבונה דיליה. איהו כתר, ואיהי עטרה דיליה, עטרת תפארת. ובגין דא אוקמוה רבנן, כל מי שאין תוכו כפרו אל יכנס לבית המדרש. כדיוקנא דקודשא בריך הוא, דאיהו תוכו ושכינתא ברו, איהו תוכו מלגו, ואיהי ברו מלכר. ולא אשתניאת איהי דלכר, מההוא דלגו, לאשתמודעא דהיא אצילותיה, ולית אפרשותא תמן ככלל, (שמות כה) דמבית ומוזין תצפנו.

ובגין דאיהו ידוד, סתים מלגיו, לא אתקרי אלא בשכינתיה, אדני. ובגין דא אמרו רבנן, לא כשאני נכתב אני נקרא, בעולם הזה, נכתב אני בידו, ונקרא אני באדני. אבל בעולם הבא, נכתב בידו, ונקרא בידו. למהוי רחמי מכל סטרא ובגין דא מני קודשא בריך הוא למלאכי השרת, מאן דלא יהא תוכו כפרו, בכל אברין פנימאין וחוץ, לא יעול בהיכלא דא. ובגין דא אמר קרא, (דברים לב) הצור תמים פעלו. (דברים יח) תמים תהיה עם יי אלהיה.

תקונא שביעאה, (יוקאל א) כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם. אמרו רבנן, מן (יוקאל א) וארא עד כמראה הקשת הן הן מעשה המרכבה. ואמרו וזכמים, כשהיה רבי עקיבא דורש במעשה מרכבה, ירדה אש מן השמים, וסבבה האילנות. והיו מתקבצין מלאכי השרת כבמזמורי (דף ר"ל ע"ב) וזתן וכלה. בגין דלית יוודא וקשורא ומרכבה, לשם ידו"ד באדני, אלא בצדיק. דאיהו קשת, דאיהי (ד"א רביה) מרכבתא שלימתא דלעילא, יאהדונה"י. שכינתא איהי מעשה בראשית, ואוקמוה, אין דורשין במעשה בראשית בשנים. בגין דענפין דאילנא, אינן פרודות מלמעלה בכנפי וזין, ידו"ד לימינא, אדני לשמאלא. וזתן לימינא, כלה לשמאלא. כד אתיין לה לזופה, בכמה מיני גגונא, צריכין ישראל לאתערא לון לתתא, בשירות ותשבחות, בכל מיני גגונא בצלותא, דא קא אתיין לזופה.

וצריכין ישראל למיהב קדושין לכלה. מוזתנא, בקשורא דתפלה דיד, למהוי קשירא ליה, ולעטרא לון בתפילין דרישא, דאיהו פאר, הדא הוא דכתיב, (יוקאל כד) פארף וזבש עליה. ותלת כריכין דרצועה, לקבל ג' קדושות, דאינן קדוש קדוש קדוש, (רצועה) קדושה לה ישלשו. וצריך לברכא לון בשבע ברכאן, דאינן שבע ברכות דקריאת שמע, בשור שנים לפניה ואחת לאחריה. ובערב שנים לפניה ושנים לאחריה.

וכלה בזופה, דאיהי כדיוקנא דכנפי מצוה, בעיצות מוזהבות, ותכלת ולבן, כסא דין וכסא רחמים, כליל דא בדה. וכמה קשרים וזלזין, סורגיה. בכמה מרגלאן ואבגין יקירין, מלין סגולות, סורין לגביה, כדיוקנא דגין ורמוזין, דלבושי מלכא ומטרוניתא, דאינן ד' בגדי לבן, וד' בגדי זהב, מסטרא דתרין שמהן, ידו"ד אדני, כשמו כן כסאו, כן וזופתו, כן לבושו. רשים שמייה בכלל, כד בעי לאעלא בהיכליה, למהוי תמן וזתן

בכחיתה, בוזי ברכאן דעלותא, דאיהי (נ"א בהיכלא ליוזא תמן בצלותא בוזי ברכאן דעדיק דאיהו) כמראה הקשת.

אין דורשין במרפכה ביוזיד, בגין דהדורש ליוזיד, עמיה הא אינן שנים בדרשא. וכל צריך תמן למשמע קלא בצלותיה. אלא (שמואל א א) רק שפתייה נעות וקולה לא ישמע, ובהאי רזא (במדבר ג) והר הקרב יומת. והכי באצילות (ד"א בצלותא) כל וזר מצלי בושאי, דלא אשתמע צלותיה לגבי וזריה. כגון מאן דדריש לוזריה, וישתיק דבור לגביה, לא צריך למעבד אלא דבור בושאי, דלא ישמע וזריה. ובגין דא אוקמוה רבנן, כל המשמיע קולו בתפלתו, ה"ז מקטני אמנה.

ובגין כה וזיון אשא לעילא, ממלכן כענפין האילנא, דהוו מתקבצין תמן, במזמוטי וזין וכלה. באן אתר. בקריאת שמע, דתמן ואשמע את קול כנפיהם. דאינן ס"ד לך גרפין, ד' זמנן ס"ד, סלקין רנ"ו. והאי איהו, (רמיה לא) רנו ליעקב שמונה. אימתי. לבתר דנטיל נוקמא משנאוי, ויוקיד טעון דלהון, הדא הוא דכתיב, (משלי יא) ובאבוד רשעים רנה. איהו הנר (ס"א מ' שנין) לאשקמא ע"ב ע"ב, ע"ב. ותליין ס"ד.

ותליין ס"ד, מן תמנא א"ו. והכי ס"ד מתמנא א"ו לך סטרין, רנ"ו. וכד מטי כל"ב, דאינן א"ו א"ו א"ו, דאינן וז' וז' וז', אתנובר י לכל סטר, למדוי וז' יה"ה, בוזי ברכאן דעלותא, דאית בהון וז' זמנן יד"ד, דסלקין ע"ב. בההוא זמנא דמתנוברא יה"ה באדנ"י בוזי עלמין יאהרנהי, מיד וזיון ראש וזשוח. מה כתיב בהון. (יוזקאל א) בעמדם תרפינה כנפיהם, בעמדם ישראל בצלותא (נ"א בצלותא), תרפינה כנפיהם, דלא ישתמודעון עד דהיא שעתא.

והאי איהו רק שפתייה נעות. דאינן כנפי הויות, וקולה לא ישמע. מה דהוי וזשומל, וזיון אשא ממלכן, אינן וזשוח. ובגין דא תקינו צלותא בושאי, והכי מעשה מרפכה בושאי, למלכא תמן בושאי, בינו לבין עצמו. ג' צלותין תקינו, ובכלהו וז' יה"ה, דאינן ע"ב אתון, בכל צלותא, בתמני סרי ברכאן, דאינן רי"ו, וכלילן בוסדה, בע"ב, עם כ"ב גתיבות, והיינו ר"ן וסרין ב'. דכלילן בעמודא דאמצעיתא.

דמקרבנא אשתמע צלותא, צלותא מקרבנא. כגוןא דאתמר בהון, (יוזקאל א) ואשמע את קול כנפיהם. הכי בכרובים, (במדבר י) וישמע את הקול מדבר אליו. כגוןא דכבש סלקין ונזחתיין ביה קרבנין ועלוון. הכי בצלותא, מלאכין סלקין תרי ונזחתי תרי. וכגוןא דסיני, דבית משה ואהרן סלקין ונזחתיין, סלקין תרי ונזחתיין ב'. ובפקודא דא, אתרמיוו כל פקודין דאורייתא.

והכי כד הוה פתח רבי עקיבא במעשה מרפכה, פומיה הוה סיני, וקליה הוה סלם, דבית מלאכין סלקין ונזחתיין. בכל דבור ודבור דיליה, הוה רכיב עליה מלאך מטטורין. איהו רכב לשכינתא, דכלילא ביה ספירן עמודא דאמצעיתא, דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א מלגו. דשכינתא כלילא מ" ספירן, דלבר. וקודשא בריך הוא ושכינתיה, רכב ומרפכה. (עלות העלות) עמודא דאמצעיתא, רכב לעלת העלות. ושכינתיה, רכב לעמודא דאמצעיתא. ועלת העלות איהו המיוחד לכלא, ומסדר לכלא, ונחיר בכלא. נהריתא אעבר בנשמתא וגופא ולבושא. ולית ביה שני ושותפו וזושבן ותמונה ודמיון

מכל מרכבתא, ומראה ודמיון דאתחזיין בעין השכל. דרגין עלאין ותתאין, אינן רכב ומרכבתא לגביה, ועליה לית מאן דרכיב.

קשת, סימן תקיעה שברים תרועה. ואינן סימן מרכבה דאבהן. תקיעה, דאברהם. שברים, דיצחק. תרועה, דיעקב. דאתמר ביה (במדבר כג) ותרועת מלך בו. וג' גוונין אתחזיין ביה, וזור סומק וירוק. ומסטרא דגבורה, אתקרי (דף רלא ע"א) (שמואל א ב) קשת גבורים וזתים. ומסטרא דימינא, (יוחאל א) כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם. כד אתחזי ביום הגשם, אחזי רומי. וכד אתחזי בלא מטרא, אחזי דינא. מעורב בין מטרא ושמישא, אחזי דינא ורומי כליל. והאי איהו ש' מן שדי, תלת ענפי אבהן, דאינן ידו"ד אלה"נו ידו"ד, תלת שמהן לקבל תלת ענפי אבהן. ובהון י"ד אתון, ביושבין ד"י מן שדי. ולבוש דשדי, מטטרון, דהכי סליק ביושבין שדי. (ע"כ רעיא מהימנא) (ובחבורא קדמאה תמן תנין דחזי קשת ר"ד ע"ב אמר רעיא מהימנא שפיר קאמר שם רט"ו ע"א).

אמר רבי יהודה, לימא קן מר, (ס"א מאלין) מלין מעליתא דראש השנה. פתח רבי שמעון ואמר (מלכים ב ד) ויהי היום. בכל אתר דכתיב ויהי, איהו צער, ויהי בימי צער. ודאי, ויהי היום, יומא דאית ביה צער, ודא הוא ראש השנה, יומא דאית ביה דינא קשיא על עלמא. ויהי היום ויעבר אלישע אל שונם, יומא דראש השנה הוה. ובכל אתר ויהי היום, דא ראש השנה. (איוב א) ויהי היום ויבאו בני האלהים, יום ראש השנה הוה.

בכל זמנא תרין יומין אינן, מאי טעמא. בגין, דלהוי יצחק כליל דינא ורומי, תרין יומין ולא נוד. דאלמלא ישתכח ויוידאי, יוזריב עלמא. ועל דא כתיב תרין זמנין, ויהי היום ויהי היום.

ויבאו בני האלהים, אלן בית דין רברבא. בני האלהים ודאי, בגוי דמלכא קריבין לגביה. ואינן שבעין ממנן, דסוזרין תדירא למלכא. ואינן וזתכין דינא על עלמא. להתיצב על יי, וכי על יי קיימי. אלא, בשעתא דאלן קיימי על דינא, דינא קדמא דכלא ביה, מאן הוא. דלא יוקיר לשמא דקודשא בריך הוא, ודלא יוקיר לאורייתא ולעבדוי. אוף הכי, מאן הוא דלא וזייש על יקרא דשמא קדישא, דלא יתוכל בארעא. מאן הוא דלא וזייש ליקריה דקודשא בריך הוא, מאן הוא דלא שוי יקר לשמא דא. ויבא גם השטן בתוכם, גם, לרבות ההיא נוקבא דיליה. אוף הכי להתיצב על יי, דאיהו וזייש גמי ליקרא דשמא דא.

הכא אפליגו עמודין קדמאין דעלמא. נוד אמר, איוב מוזסידי אומות העולם הוה. ונוד אמר, מוזסידי ישראל הוה. ואלקי, לכפרא על עלמא. דהא יומא נוד אשכחיה רב המנונא לאלהו. אמר ליה, ודאי תנינן דאית צדיק ורע לו, רשע וטוב לו. אמר, צדיק, כל שמועטין לו וזכותיו נותנין לו בעולם הזה וזכו, ועל כן צדיק ורע לו. וכל שמרובין עוונותיו, וממועטין זכותיו, נותנין לו שפרו

בְּעוֹלָם הַזֶּה, רָשָׁע וְטוֹב לוֹ. אָמַר לִיה, דִּינוּי דְּמֵאֲרִי עֲלָמָא עֲתִיקָן (ס"א עמיקין) אַבְל בְּשַׁעֲתָא דְּבָעִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכַפְּרָא וּזְבִין דְּעֲלָמָא, אֲלֵכִי בְּדְרוּעָא דְּלֵהוֹן, וְאָסִי לְכוּלָּהוּ. מִתַּל לֹאֲסִיָּא, דְּאֲלֵכִי לְדְרוּעָא, לְשִׁינְבָא לְכָל שְׁיִפִּין. כְּמִתְּ דְּכְתִיב, (יִשְׁעִיה נָג) וְהוּא מוֹזוּלֵל מִפְּשָׁעֵינוּ וְגו' (ר"ז)

כְּמִתְּ דְּאֶתְמַר, בְּהֵהוּא יוֹמָא שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, דְּקִיָּמִין שְׁבַעֲיָן קַתְדְּרָאִין לְמִידָן דִּינָא לְעֲלָמָא, כְּמִתְּ אִינוֹן מֵאֲרִי תְרִיסִין, קְטִיגֹורִין, דְּקִיָּמִי לְעִילָא. אֲלֵין מִיָּימִינִין לִזְכוּ וְאֲלֵין מִשְׁמָאלִין לְזוּבָא, לְאֶדְפְּרָא וּזְבִין דְּעֲלָמָא, וּזְבִין דְּכָל זֶד וְזוּד. וְעַל דָּא אֶצְטְרִיךְ לְבַר נָשׁ, לְפָרְשָׁא וּזְבוּי, כָּל זֶד וְזוּד כְּמִתְּ דְּאִיהוּ, בְּגִין דְּמֵאֵן דְּמִפְּרֵשׁ וְזָטְאוּי, לֹא אֶתְמַסֵּר דִּינִיה, אֲלֵא בִידָא דְּמִלְכָּא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלוֹוֹדוּי. וּמֵאֵן דְּדָאִין לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִיהוּ לְטָב. וְעַל דָּא בְּעָא דְּזוּד מִלְכָּא, (וְאִמַר) (תְּהִלִּים מִג) שְׁפִטְנִי אֲלֵקִים, אֲנִתִּי, וְלֹא אֲזָרָא. וְכֵן שְׁלֵמָה אָמַר, (מִלְכִּים א וז) לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט עֲבָדוֹ, הוּא, וְלֹא אֲזָרָא, וְכָל בֵּית דִּין בְּדִילִין מִמֶּנּוּ.

וְעַל דָּא אֶצְטְרִיךְ לִזְכוּ לְפָרְשָׁא וּזְבִין דְּכָל שְׁיִיפָא וְשְׁיִיפָא, וְכָל מִתְּ דְּעֵבִיד בְּפִרְט. הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, (תְּהִלִּים לז) וְזָטְאִתִּי אֲוִדִיעָךְ וְגו'. לְבַתֵּר וְאֶתְה נְשִׂאתָ עֲוֹן וְזָטְאִתִּי סִלָּה. מְנַלָּן. מִמִּשְׁתָּה, דְּכְתִיב (שְׁמוֹת לז) אָנָּה וְזָטְא הָעָם הַזֶּה וְגו'. בְּיִשְׂרָאֵל כְּתִיב, (שְׁמוּאֵל א יב) וְזָטְאֵנוּ כִּי עֲזָבְנוּ אֶת יְיָ, דְּאִי תִימָא הָאִי בְּיוֹזִיד, אַבְל בְּצַבּוֹר לֹא. הָא כְּתִיב קָרָא דָּא. וְאִי תִימָא הָא בְּצַבּוֹר, אַבְל שְׁלִיחָא דְּלֵהוֹן לֹא, הָא כְּתִיב (שְׁמוֹת לז) וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה אֶל יְיָ וְגו'. וְכְתִיב (שְׁמוֹת לז) וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם וְגו'. מֵאִי טַעְמָא. מֵאֵן דְּמִפְּרֵשׁ וּזְבִינָה, בִּי דִינָא בְּדִילִין מִיָּימִינִיה, בְּגִין דְּבַר נָשׁ קָרִיב לְגִרְמִייה, וְלֹא אֶתְדִין עַל פּוֹמִייה.

דָּף רַל"א ע"ב

וְתו, לֹא שְׁבִיק לְמַקְטָרְגָּא לְאֹחְלָא עֲלִיה וּזְבָא מוּמָא. דְּבַר נָשׁ יְקָדִים (דָּף רַל"א ע"ב) וַיִּימָא, וְלֹא יְהִיב דְּיֹכְתָא לְאֲזָרָא לְמִימַר. כְּדִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מוֹזִיל לִיה, הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, (מִשְׁלִי כז) וּמִוֹדָה וְעֲזָב יְרוּזָם.

בְּיוֹמֵי דְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, מִתְקַנֵּין בִּי דִינָא כּוֹרְסִיָּא לְמִלְכָּא, לְמִידָן כָּל עֲלָמָא. וַיִּשְׂרָאֵל עֲאֲלִין בְּקִדְמִיתָא בְּדִינָא קְבִימָה, דְּלִיפּוּשׁ רְזוּמִי. (ס"א קְבִימָה דְּלִיפּוּשׁ רֹזָא) תֵּנָן וּמִשְׁפָּט עָמּוּ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם בְּיוֹבוּ, יוֹם בְּיוֹבוּ מֵאִי הוּא. אֲלֵא הֲגִי תְרִי יוֹמִין דְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה. אֲמֵאִי תְרִי יוֹמִין. בְּגִין דְּאִינוֹן תְּרִי בִי דִינָא, דְּמִתְזַבְּרָן כּוֹדָא. דִּינָא עֲלָהָה, דְּאִיהוּ קְשִׁיָּא, בְּדִינָא תִתְּאָה, דְּאִיהוּ רְפִיָּא, וְתִרְוִייהוּ מִשְׁתַּכּוּזִי.

וְעַל דָּא לֹא יִדְעִי הֲגִי בְּבִלְאִי, רָזָא דִּיבְבָא וּלְכוּתָא, וְלֹא יִדְעִי דְּתִרְוִייהוּ אֶצְטְרִיכוּ, וְלְכוּתָא דְּאִיהוּ דִּינָא תְקִיפָא. תִּלְתַּת תְּבִירִין דְּאִיהוּ דִּינָא רְפִיָּא, גְּנוּזִי גְּנוּזִי רְפִיָּא. אִינוֹן לֹא יִדְעִי, וְעַבְדִּין תִּרְוִייהוּ. וְאֵנָן יִדְעִינָן, וְעַבְדִּינָן תִּרְוִייהוּ. (ס"א

ועל דא רזא דיבבא ויללח ותרווייהו אצטריכו, הנזי בבלאי, אינזן לא ידעי, ועבדין תרווייהו).
וכלא נפקין לארוז קשוט.

פתוז ואמר, (תהלים פא) תקעו בוזדע שופר בכסה ליום וזגנו. תקעו בוזדע שופר, מאי בוזדע. דא בי דינא רפיא, דאקרי וזדע. בכסה: (כס דעלמא עילאה, כ"ס ה' דא פוזד יצחק דאיהו כס למלכא עילאה, תו בכסה) דא דינא קשיא, פוזד יצחק. דינא דאתכסיא תדיר, דלאו איהו דינא באתגליא. כי וזק, דא דינא רפיא. ומשפט, (דא דינא קשיא) דא דינא ברנזמי. ותרווייהו אינזן פוזדא. בגין כך תרין יומין, ותרווייהו ברזא וזדא. (תהלים פט) אשרי העם יודעי תרועה וגו', לא כתיב שמיני, או תוקעי תרועה, אלא יודעי תרועה. בגין (ס"א כגון) וזכימין דדירין באוירא דארעא קדישא, אינזן ידעי תרועה. רזא דתרועה, כמה דכתיב, (תהלים ב) תרועם בשבט ברזל. מאן עמא פישראל, דידעין רזין עלאין דמאריהון, למיעל קמיה. ולאתקשרא ביה. וכל אינזן דידעי רזא דתרועה, יתקרבון למיהר באור פזיו דקודשא בריך הוא. ודא אור קדמא דגני קודשא בריך הוא לצדיקייא. ועל דא אצטריך למנדע לה.

כתיב (ויקרא ט) היותרת מן הכבוד. וכתיב (ויקרא ג) ואת היותרת על הכבוד. (בתר דעבדית גיאופא, אסתליק עליה). יותרת מן הכבוד, דא אשת וזגים, דאזלא ונפקא מן הכבוד, לאסטאה בני עלמא, ולאסטנא עלייהו. ושבת לדכורא, למעבד וזגים. ובגין דא היותרת מן הכבוד, יותרת על הכבוד. בתר דעבדית גיאופא, אסתלקת עליה. מצו אשה וזגה. אתגברת על בעלה דאיהו כבוד, בכעס דמרה, אשת מדגים, וכעס, דשלטא איהי על דכורא דילה. מצו אשה וזגה שלטא על הכבוד, אשת מדגים וכעס.

יותרת מן הכבוד, מן הכבוד נפקא לאבאשא לכל עלמא, ולמעבד גיאופין עם כלא. לבתר איהי סלקא לגבי דכורא, מצו אשה וזגה, בעזותא דאנפין, וכדין איהי על הכבוד. ועוד, יותרת מן הכבוד אתקריאת מסטרא אורא, בתר דנפקת לגאפא עם כלא, יהיבת שוירין לבעלה, והאי איהי יותרת מן הכבוד.

מגו כבוד, ויותרת דילה, נפקת מרה, ואיהי וזרבא דמלאה המות, דנפקו מנה טפין מרירן לקטלא בני נשא. דדא הוא דכתיב, (משלי ה) ואוזריתה מרה כלענה. ואיהי תליא בכבוד, כל מרעין ומותא ביה תליין. וההוא יומא דראש השנה (משטנא) משטנא בעלמא, למכנש כל וזבי עלמא וכדין כל אברין דאינזן ישראל, אינזן בעאקו, דאינזן אברי דמטרוניתא, (משלי כ) גר יי גשמות אדם, שכינתא קדישא. וכדין כל ישראל בעאקו, ונטלי שופר לאתערא ביה ההוא תקיעה ושברים ותרועה.

דף רל"ב ע"א

רעיא מהימנא אמר רעיא מהימנא, ודאי בטר דאברים וערקין דלכא, דדמיין לישראל, אינן בעאקו. צריכין לאתערא בקנה, דאיהו שופר. ודא קנה דריאה. בטר דכנפי ריאה לא יכלין לשככא (דף רל"ב ע"א) רוניא דמרה דאתגברת על ערקין דלכא, ועל כל ערקין דאברים דגופא. והוא רוניא דנשיב בהון, סליק בקנה, דאיהו שופר, עלמא דאתי. דהכי אוקמוה, ושט, דומה לעלמא דין, דביה אכילה ושתיה. קנה, דומה לעלמא דאתי, דלית ביה אכילה ושתיה.

ולבטר דשט ו' מן ושט, ברבוי אכילה דגול אתארף ואתעביד שטן. ומאן גרים דא. (במדבר יא) שטו העם ולקטו, שטותא דלהון דאתערבו בערב רב שטיין, דתאנה דלהון אכילה ושתיה דגול וזמס, (תהלים יב) דשוד עניים ואנקת אביונים. בגון כפופה שטיין, דאכלין בלא טוניה. מה כתיב בהו, (במדבר יא) הכשר עודנו בין שניהם טרם יכרת ואף י' וזרה בעם. אתפשט ו' דשט, איהו דרונייה כפוף, ואיהו ג'. ודא גרם דאתפשט שטן באכילה ושתיה, ואתגבר על כל אברין וערקין בשס"ה לא תעשה. כוושטן השטן וסר וזר, דא יום הכפורים, דלית ביה אכילה ושתיה.

ואיהו כנוניא דקנה, ואיהו ו' בן י"ה, מן בינה. ובגיניה אוקמוה מארי מתניתין, הרואה קנה בכולום, וזכה לזכמה. הדא הוא דכתיב, (משלי ד) קנה וזכמה קנה בינה. דלית קנה דאיהו פחות מתרווייהו, דאינן י' וזכמה, ה' בינה. ובגין דא, צריך לאתערא בשופר, דאיהו קנה, עלמא דאתי, עולם ארוך, ארף אפים, דמישתכחי מיניה י"ג מכילין דרונימי, כוושטן וא"ו, א' ארף, ו' אפים.

ואימא עלאה איהי תקיעה, מסטרא דאברהם. שברים, מסטרא דיצחק. תרועה, מסטרא דיעקב. שכינתא תתאה, קשר דכלהו. דהיינו: ק' תקיעה. ש' שברים. ר' תרועה. וכלהו משלשין לגבי שכינתא, הדא הוא דכתיב, קדושה לך ישלשו. דלית קלא יכיל לנפקא לבר, אלא מן הפה. אוף הכי, לית לאפרשא שכינתא מן קודשא ברין. דקודשא ברין הוא אתמר ביה, (תהלים כט) קול יי וזעזע להבות אש. ושכינתא תפלת כל פה. ואינן סימנין, קשר"ק קשר"ק קר"ק. (עד כאן).

נטלין שופר, לאתערא ביה, תרועה ותקיעה, דינא קשיא ברונימי, ושברים דינא קשיא בלא רונימי (ס"א דינא רפיא ברונימי) וכדין הכי יתערו לעילא לאתערבא דא ברא.

רעיא מהימנא ובזבורא קדמאה. אמר רעיא מהימנא, בהאי אתבסם שטן, וקמיט גו' מן ושט, מה דהוה שטן לפנים, תב לאוזורא, ואתהדר ושט, כדפקדמיתא. בגין דהקול קול יעקב. ישראל לית וזיליהון באכילה ושתיה, כשאר עמין, דירתין עלמא דין, דזיליהון באכילה ושתיה. אלא וזיליהון בקול דא, דאיהו עלמא דאתי, עולם ארוך, דאתברי באת יו"ד, ובגין דקול שופר מניה נפיק, אמרו רבנן אין פונותין מעשרה שופרות. ובאות י' ודאי, אתעביד עולם ארוך, דאיהו ו' עלמא דאתי ובאת ה', ברא עלמא דין, דאיהו ה' ועירא, דבה אכילה ושתיה דאורייתא.

ועוד רָאָה אַחֲרָה, בְּתֵר דְּאַתְגָּזֹר גְּזֵרָה בְּתֵרִין אַתְוֹן, דְּאַיִנֹן ה' ה', תֵּרִין בְּתֵי דֵינִין, מֵאֵן יָכִיל לְבַטְלָא גְּזֵרָה דְּתֵרוּיָהּ. י"ו. דָּאֵת ה"א אִימָא עֲלָאָה. י' אָב. וּמָה כְּתִיב, (במדבר ל) כָּל גֵּזֶר וְכָל שְׁבוּעַת אִסֵּר לְעֻזַּת נַפְשִׁי, דְּאַיְהִי ה', אִישָׁה יְקִימֵנוּ וְאִישָׁה יַפְרֵנוּ. וּבִגִּין דָּא, צָרִיךְ לְאַתְעָרָא קָלָא דְּאַיְהִי ו', בְּעֵשְׂרָה שׁוּפְרוֹת, דְּאַיִנֹן י'. וְעִקָּרָא דְּלֵהוֹן בְּנֵשִׁימָה אַזְוָה, כָּל סִימֹן וְסִימֹן, בְּפֹה, דְּאַיְהִי י' מַעֲשֶׂרָה.

מִיָּד דְּשָׁמְעֵנוּ מִלִּין רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכָל וְזַבְרִיָּא, אָמְרוּ, בְּרִיךְ אֱלֹהֵא דְּזָכִינָא לְמִשְׁמַע מִלִּין, מִהֲהוּא דְּאַתְקָרִי רַבִּין שֶׁל זְבִיאִים, רַבִּין דְּנוֹכְמִים, רַבִּין דְּמִלְכָּאֵי הַשָּׁרָת, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתָּיהּ מִדְּבָר עַל פּוּמוֹי, וְכַתֵּב עַל יְדוֹי רוֹזִין אֲלִין, דְּלֵא אֲשַׁתְּמַעוּ כְּוֹתִינְהוּ מִמִּתָּן תּוֹרָה, וְעַד כַּעֲן.

דף רל"ב ע"ב

אָמַר לֵיה, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, אֲשֶׁלִּים מְלֻכִּי דְּרוֹזִין דְּזוּבוּרָא קְדָמָאָה, לְפָרְשָׁא לֹון, דְּהָא כָּל מֵאֲרִי מִתִּיבְתָּאֵן דְּלַעֲיָלָא, וּמֵאֲרִי מִתִּיבְתָּאֵן דְּלַתְתָּא, כְּלָהוּ מִזְוִמְנִין לְמִשְׁמַע מִלִּין אֲלִין מִפּוּמָה, וּפִירוּשִׁין דִּילָךְ. דְּהָא וְזִדְוָה וּפּוֹרְקָנָא, יִתְעַר בְּהוֹן לְעִילָא וְתִתָּא. אַל תִּתְּנוּ דְּמִי, לֹא אֲנִת, וְכָל סִיעָתָא דִּילָךְ. (ע"כ רעיא מוהימנא).

בְּתֵרוּעָה וְתִקְיָעָה וְשִׁבְרִים, אַתְבָּסִם כָּלָא דָּא בְּדָא. וְכָל מָה דְּהֵהוּא כְּבֹד זָקִיט, אֲקָרִיב לְגַבִּי לֵב, דְּאַיְהִי מִלְכָּא, לְזִינָא (לדינא). וְהֵהוּא לֵב, לֹאוּ אִוְרוּיָהּ, וְלֹאוּ תִיאֻבְתִּיָהּ, בְּעֵכִירוּ דְּעוּבָדִין דְּעַמִּיָה. אֲלָא זָקִיט כָּל בְּרִירוּ, וְכָל צְוּוּתָא, (דף רל"ב ע"ב) וְכָל זְכִיין, וְכָל עוּבָדִין טָבִין. וְכָל הֵהוּא עֵכִירוּ וְטָנוּפִין וְלִכְלוּכָא דְּאַיִנֹן עוּבָדִין בִּישִׁין, (ס"א ליתא) (זריק לון לשאר עמין עובדי כוכבים ומזלות ההוא כבד) אֲנָזוּ לְכַבֵּד. דְּאַתְמַר בֵּיה, (בראשית כז) עֲשׂוּ אִישׁ שְׁעִיר. וְכָל עֶרְקִין דִּילִיָה, דְּאַיִנֹן שָׂאָר עַמִּין עוּבָדִי כּוֹכְבִים וּמְזָלוֹת. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (ויקרא טז) וְנָשָׂא הַשְּׁעִיר עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵם. מֵאִי עֲוֹנוֹתֵם. עֲוֹנוֹת תָּם. דְּאַתְמַר בֵּיה, (בראשית כה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם. וְזוּבִין דְּעַמּוּדָא (ס"א דעמיה) דְּאַיִנֹן עֶרְקִין וְדַפְקִין דְּלִבָּא.

וּבִגִּין דָּא, שְׁוִזִין וְצָרַעַת וְסַפּוֹת, לְכָל אִינֹן אַבְרִין, מִכְּבֹד אֲשַׁתְּכּוּזוּ, מֵאִילִין לְכָלוּכִין דְּאַשְׁתְּאָרוּ בֵּיה. מִלְכָּא אֲתִי כָּל בְּרִיאֻתָא, לְכָל אַבְרִין. דְּהִכִּי הוּא, כִּינֹן דְּלִבָּא זָטִיל כָּל זְכִיכוּ וּבְרִירָא וְצְוּוּתָא. כְּבֹד זָטִיל כָּל מָה דְּאַשְׁתְּכּוּז וְאַשְׁתְּאָר מִן לְכָלוּכָא וְטָנוּפָא. וְזִרִיק לְכָל שָׂאָר שְׁיִפִין, דְּאַיִנֹן שָׂאָר עַמִּין עוּבָדִי כּוֹכְבִים וּמְזָלוֹת אֲנוּרָנִין, בְּעַל כְּרוּזִיָהּ. וּמִפְסוּלוֹת דְּפְסוּלָת דְּכַבֵּד, זָטִיל טָוּוּל, דְּאַתְמַר בֵּיה (בראשית א) יְהִי מְאֹרֶת. (משלי ג) מְאֹרֶת יִי בְּבֵית רְשָׁע.

רעיא מוהימנא עוד אָמַר בּוֹזְבוּרָא קְדָמָאָה, אָמַר רַעֲיָא מוהימנא, וְהָא אִוְקְמוּהָ רַבִּין עֲלֵיהּ, טָוּוּל שְׁוִזִיק. וְאַיְהִי (קהלת ז) שְׁוִזִיק הַכְּסִיל. וּבִגִּין דָּא, אִוְקְמוּהָ רַבִּין דְּמִתְנִיתִין, אוֹי לֹו לְמִי שְׁהֲשַׁעָה מִשְׁזָקָת לֹו. וְקִהְלָת אָמַר (קהלת ז) טוֹב כַּעַס מִשְׁוִזִיק. טוֹב כַּעַס דְּכַבֵּד, דְּאַיְהִי מְרָה, רַצְעָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, רַצְעָה לְאַלְקָאָה בְּה צְדִיקָיָא בְּעִלְמָא דִּין בְּמִרְעִין בִּישִׁין, בְּמִכְתְּשִׁין, מִשְׁוִזִיק דְּשְׁוִזִיק לֹון בְּטָוּוּל, בְּלִכְלוּכָא

דְּהָאֵי עֲלָמָא, דְּשׁוּזוּק לֹון שַׁעְתָּא בְּעוּתְרָא. וְעוּד, אָרֶס דְּטוּזוּל אִיהוּ זְוִיזֵל עֶפֶר, וְאִיהוּ תַקִּיף יִתִּיר מֵאָרֶס דְּמָרָה.

וּבְגִין דְּעָרַב רַב אֵינֹן שְׂאֹר שְׂבַעֲיֶסְה, וְאֵינֹן אוּמִין דְּעֲלָמָא דְּמִינִין לְמוּזִין, יִתִּיר מֵעַכְבִּין בְּגִלּוּתָא עָרַב רַב לְיִשְׂרָאֵל, מֵאוּמִין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים וּמִזְלֹוֹת. כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ רַבָּנֵן, מִי מֵעַכְבִּי. שְׂאֹר שְׂבַעֲיֶסְה מֵעַכְבִּי. דְּאֵינֹן דְּבִקִּין בְּיִשְׂרָאֵל, כְּשִׂאֹר בְּעִיסָה. אֲבָל אוּמִין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים וּמִזְלֹוֹת, לֹאוּ אֵינֹן אֲכָא (תַּהֲלִים א) כְּמוּזִין אֲשֶׁר תַּדְּפִנּוּ רוּזִין.

וְעוּד (וִיקָרָא טו) וְנָשָׂא הַשְׁעִיר עָלָיו, כִּד רַעֲיָתָהּ לְמַעַבְדִּי קוֹרְצִיא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עִם יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהוּ נָשָׂא כָל זֻזְבִּין דִּיכִיל לְמַסְבֵּל לֹון, עַד דְּאֶתְעַבִּיד כְּבֹד, (תַּהֲלִים לו) כְּמִשָּׂא כְּבֹד יְכַבְּדוּ מִמֶּנּוּ, וּזְבִין עַל גְּדָפוּי. מַה עֲבִיד, סְלִיק לְטוּרָא עֲלָאָה, כְּזֻמְרָא כִּד אִיהוּ בְּעִי לְסַלְקָא לְטוּר גְּבוּהָ, כְּמִשָּׂא כְּבֹד יְכַבְּד עָלֶיהָ. כִּד אִיהוּ לְעִילָא, וּבְעִי לְסַלְקָא לְפִי מַעוּט דְּאַשְׁתָּאָר לִיה, אֶתְיָקֵר עָלֶיהָ מְטוּלָא, וְנָפִיל, וְאָפִיל גְּרַמִּיָּה לְתַתָּא, וּבְכַבְּד מִשָּׂא דְּאַתְתֵּקֶף עָלֶיהָ, אֶתְעַבִּידוּ כָל אַבְרִין דִּילִיָּה פִּסְקוֹת, דְּלֹא אֶשְׁתָּאָר אֲבָר שְׁלִים. אוּף הָכָא אִירַע לְסַמָּאֵל וְנִזְזֵשׁ, כְּבֹד וְיוֹתֶרֶת הַכְּבֹד, יֵצֵר הָרַע וּבֵת זִוְגִיָּה זִוְגָה. מִתְמָן כָּל בֵּית אֵל זָכָר זִוְגָה. (ע"כ רַעֲיָא מִהִימָנָא) (וּבְזֻמְרָא קְדָמָאָה אֲמַר ר' פִּנְחָס רַבִּיד ע"א שִׁיךְ רַבִּיא ע"ב)

אֲמַר רַבִּי פִּנְחָס, אוּרְזָא דָּא הוּא מִתְקַנָּא לִי, לְמִשְׁמַע מִלִּין אֲלִין מִעֲתִיק יוּמִין, זְכָאָה עֲלָמָא דְּאַנֶּת שְׂאֲרִי בְּגוּיָה. וְוִי לְעֲלָמָא, דִּישְׁתָּאָרִין יִתְמִין, וְלֹא יִדְעִין מִלִּי דְּאוּרִיָּתָא כְּדָקָא יָאוּת. וְדָאֵי הָכִי הוּא, דְּכַבְּד גְּטִיל כָּלָא טָב וּבִישׁ. וְאָף עַל גַּב דְּמִשְׁטָטָא וְלִקִּיט כָּל זֻזְבִּיהוֹן דִּישְׂרָאֵל, הָכִי גַּמִּי זְכִין דְּלָהוֹן לְקִיט, בְּגִין לְקִימָא קוֹרְצִיָּה. וְכָלָא הָאֵי וְהָאֵי מִקְרִיב לְגַבִּי לָב. וְאוּרְזוּי דְּלָב, לֹא גְטִיל אֲכָא זְכִיכוּ וּבְרִירוּ וְצוּזוּתָא דְּכָלָא, כְּמָה דְּאַמְרַת. וְשִׂאָר טְזוּפָא וְלְכֻלּוּכָא, אֶהְדָּר לְכַבְּד, וְנָטִיל כָּלָא בְּעַל פְּרוּזִיָּה, דְּכִתִּיב וְנָשָׂא הַשְׁעִיר עָלָיו וְגו'. מִלָּה דָּא אֶהְדָּרָנָא, בְּגִין דִּיתַבְּסֵם לְפּוּמִי כְּמִתְקָא דְּדוּבְשָׂא, זְכָאָה וּזְוֹלְקִי דְּזְכִינָא לְהָאֵי, לְמוּזְמִי דָּא בְּעִינִי.

אוּף הוּא פִּתּוּז וְאַמַּר, (תַּהֲלִים קלא) יִי לֹא גְבוּהָ לְבִי וְלֹא רַבּוּ עֵינֵי וְגו', הָאֵי קָרָא אֲמַר דְּוּד, בְּשַׁעְתָּא דְּהוּא אָזִיל עַל כִּיף גְּהָרָא, (וְהוּא אֲמַר) רַבּוּזוּ שֶׁל עוֹלָם, כָּלוּם הוּא בָּר נָשׁ בְּעֲלָמָא, דְּאוּדִי וּמִשְׁבּוּז לְמֵאֲרִיָּה כְּוּוּתִי. אֲזִדְּמַנֶּת לִיה אֲפִרְדֵּעַ, אֲמַר לִיה, דְּוּד, לֹא תַתְּגָאָה, דְּאַנָּא עֲבָדִית יִתִּיר מִנָּךְ, דְּמִסְרִית גּוּפָאֵי עַל מִימְרָא דְּמֵאֲרִי, דְּכִתִּיב (שְׁמוֹת י) וְשָׁרָן הַיָּאֹר אֲפִרְדֵּעִים, וְהָא אוּקְמוּהָ. וְתוּ דְּאַנָּא מִשְׁבּוּז וּמִזְמֹר לִילִיא וְיוּמָא, בָּלָא שְׂכִיכוּ. בְּהֵיאָה שַׁעְתָּא אֲמַר דְּוּד, יִי לֹא גְבוּהָ לְבִי וְלֹא רַבּוּ עֵינֵי. יִי לֹא גְבוּהָ לְבִי. (כֹּאן זִסְר)

דָּף רַבִּי ג' ע"א

דָּא הוּא קְרַבָּנָא, דְּבָכָל יוּמָא, וּבָכָל זְמַן וְזְמַן, לְגַבִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּאַתְכִּילִית כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בֵּיָה, בִּין כָּל שְׂאָר אֲכֻלוּסִין, וְכָל אִילִין פּוּלְוִזִין, אֲפִיקוּ לָהּ מִבִּין גּוֹבִין, וּמִבִּין (דָּף רַבִּי ג' ע"א) שְׂאָר עֲמִין. כִּד יִשְׂרָאֵל, כָּל זְמַן דְּאֵינֹן

אָטִימִי לָבָא, וְלֹא פִתּוּיָן בְּתִיבָתָא, לֹא סִלְקִין רִיזוּא, וְלֹא אִפִּיק לֹון מִזֵּו גּוֹבִין. אַבְל כּד פִּתּוּיָן בְּתִיבָתָא, מִיד סִלְקִין רִיזוּא, וְיִפִּיק לֹון מִבִּין גּוֹבִין, וְיִתְהַנֵּי בְּהוּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. דְּכִתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) פִּתּוּיָן לִי אֲוֹזֵתִי רַעִיתִי. דְּכָל זְמַן דְּשׁוֹשְׁנָה אָטִימָא, לִית לָהּ רִיזוּא, וְלֹא סִלְקָא מִבִּין גּוֹבִין, וְדִיּוּרָהּא בִּיעִיָּהּ, כְּמָה דְּאֵתְמַר. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא שְׂדֵר לָן לְמַהֲרָא אֲוִרְזוּא דָּא, אֶלָּא לְאֻלִּיף מִלִּין אֵלִין.

עַד דְּהוּ יִתְבִּי, אֶתָּא זְשָׂרָא, וּמֵאִיף, וְנָטִיל זֹוד שׁוֹשְׁנָה מִבִּיעִיָּהּ, וְאֵלֶת. אָמְרוּ, מִכָּאן וְלִהֲלָאָה, זָהָר לְאֲוִרְזוּיָן. קָמוּ וְאֵלְלוּ. עַד הָכָא אֲוִרְזוּא דְּרַבִּי פִּנְזוּס, וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אֵזֶל לִיה. אִיהוּ וְרַבִּי אֶלְעָזָר, וְשָׂאָר זֻבְרִיָּא, וְרַבִּי פִּנְזוּס וְשָׂאָר זֻבְרִיָּא.

פִּתּוּיָן וְאָמַר רַבִּי פִּנְזוּס עַל זֵה, (תְּהִלִּים ס) לְמַנְצִחוּ עַל שׁוֹשֵׁן עֲדוּת מִכְתָּם לְדוֹד לְלִמּוּד, מֵאִי לְלִמּוּד. לְאֻלִּפָּא לְבָנִי עֲלִמָּא וְזֻכְמָתָא. וְהָא אֻקְמוּהָ, שׁוֹשֵׁן עֲדוּת, אֵלִין סִנְהֶדְרִי גְּדוּלָּה. דְּכִתִּיב בָּהּ, (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) סוּגָה בְּשׁוֹשְׁנִים. מִכְתָּם לְדוֹד סִימְנָא דְּאֲוִרְזוּא לִיה לְדוֹד, כּד שְׂדֵר לִיזָאב לְאָרֶם זָהָרִים וְלְאָרֶם צוּבָא, לְאֵגְזוּא בְּהוּ. אָמַר רַבִּי פִּנְזוּס, דָּא אִיהוּ שׁוֹשֵׁן עֲדוּת דְּקִימָא הָכָא, הָא כְּכִיָּא בְּשִׁמְיָא, שְׁכִינָתָא עֲלֵהּ, וְדִרְגִין עֲלָאִין בְּהִדָּה, וְסִיעֵתָא קְדִישָׁא לְתוֹשְׁבֹותָא, דָּא אִיהוּ שׁוֹשֵׁן בְּשִׁלְמוֹ כְּדָקָא יְאוּת. קָמוּ וְאֵלְלוּ. אֵלִין הָכָא וְאֵלִין הָכָא. אֵזֶל לִיה רַבִּי פִּנְזוּס, וּבֵת בְּכֶפֶר עֲקִימִין, וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי זִיָּא בְּהִדָּה.

עַד דְּאֶקְדִּימוּ לְמִיזֵל, יִתְבוּ וּמִזְכוּ לְזִהוּרָא דְּצִפּוּרָא, וְקִיף עֵינֵי רַבִּי זִיָּא, וְזִמָּא אֵלִין כּוֹכְבִיָּא דְּשִׁרְבִיטָא, דְּקָא מְרַהֲטָן וְאֵלְלוּ. אָמַר, וְדֵאִי בְּכִמָּה זְמַנָּן שְׁאֵלְנָא עַל אֵלִין כּוֹכְבִיָּא.

אָמַר רַבִּי פִּנְזוּס, אֵלִין כּוֹכְבִיָּא דְּשִׁרְבִיטָא יִדִיעֵן בְּסוּכְלָתְנֵו דְּזֻבְרִיָּא, דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרָא כָּל אֵינֹן כּוֹכְבִי רַקִיעָא, רַבְרָבִין וְזִעִירִין. וְכִלְהוּ אוּדָן וּמִשְׁבֹּזָן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (דְּכִתִּיב, תְּהִלִּים קמז) מוֹנֶה מִסְפֵּר לְכַכְבִּים) וְכֵד מִטָּא זְמַנִּיהוּ לְשִׁבְנוּא, קָרָא לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּשִׁמָּא, דְּכִתִּיב, (יִשְׁעִיָּה מו) לְכוּלָּם בְּשֵׁם יְהוָה. וְכֵדִין רַהֲטִי, וְאוּשִׁיטוּ שִׁרְבִיטָא דְּזִהוּרָא, לְמַהֲרָא לְשִׁבְנוּא לְמֵאֲרִיהוֹן, בְּהִהוּא אֶתֶר דְּאֶתְפָּקֶדֶן. הָדָא הוּא דְּכִתִּיב, (יִשְׁעִיָּה מו) שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וִרְאוּ מִי בְּרָא אֵלֶה. וְגו'. אֲדַהֲכִי אֶתָּא זִהוּרָא, קָמוּ וְאֵלְלוּ.

עַד דְּהוּ אֵזֶל, אֶתָּא זְשָׂרָא רַבְרָבָא, אֲסִזֹר עַל רִישִׁיָּהּ, וְקִימָא עֲלִיָּהּ. אָמַר רַבִּי פִּנְזוּס, וְדֵאִי עֵידָן רַעוּתָא הוּא הִשְׁתָּא, בָּהּ שְׁעָתָא, אֶתְפָּתוּזוּ תַרְעֵי דְּרִזְנוּמִי, לְכָל אֵינֹן בִּי מְרַעִי, וְהוּא זְמַנָּא לְאֲסוּוּתָא לֹון. וְאִף עַל גַּב דְּאֵינֹן אֲסִירִין לְמִלְכָּא (ס"א דְּמִלְכָּא). דְּהָא זְשָׂרָא דָּא סִימְנָא דְּרִזְנוּמִי אִיהוּ.

פִּתּוּיָן וְאָמַר, (דְּבָרִים לב) כְּנֶשֶׁר יַעִיר קֶזֶז עַל גּוֹזְלֵי יְרוּשָׁה וְגו'. לִיכָא בְּעֲלִמָּא מֵאֵן דְּאִיהוּ בְּרִזְנוּמִי עַל בְּנֵי כְּנֶשֶׁרָא, וְהָא אֻקְמוּהָ דְּכִתִּיב, (מִשְׁלִי ל) וַיֹּאכְלוּהָ בְּנֵי זְשָׂר, דְּאִיהוּ רִזְנוּמָא עַל בְּנֵי. וּמִזֵּו דְּהִשְׁתָּא עֵידָן דְּרִזְנוּמִי, אֶתָּא זְשָׂרָא דָּא

ואסוֹזֹר עֲלָנָא. בְּשַׁעֲתָא דָּא אִיהוּ רוּחִי, לְכָל אֵינֹן בִּי מִרְעִי. וְדָא אִיהוּ דְכְתִיב, (תהלים ה) יי בָּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי. וְדָא בָּקֶר דְּאַבְרָהָם, וְאַתְעֵרוּתָא דִּילִיָּהּ.

אַדְהֵכִי, אֶסוֹזֹר זְשָׂרָא וְאַעֲבָר לְקַמִּיָּהּ. אָמַר רַבִּי פִּנְחָס, זְשָׂרָא זְשָׂרָא, מַה אָנְתָּ לְגַבְזָא, אִי בְּשַׁלְיוּזוּתָא דְּמִרְךָ אֲתִיתָ, הָא אָנֹן הָכָא. אִי בְּגִין מַלְכָּה (ס"א סימנא) אֲוֹזְרָא אֲתִיתָ, הָא אָנֹן הָכָא וְכִינִין. אֲתֵרֵם זְשָׂרָא לְעִילָא, וְאַתְכִּסִּי מַעֲיָהּ, וְאֵינֹן יִתְבוּ.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, הָא דְשַׁלְמוֹה מַלְכָּא וּוְטָרְתִּי (ס"א תיוהא) הוּא, דְּתַנִּין, זְשָׂרָא רַבְרָבָא הוּא אֲתִי לְגַבִּיָּה שְׁלֵמוֹה מַלְכָּא בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, וְהוּא שְׁלֵמוֹה מַלְכָּא רַכִּיב עַל גְּדָפָהּ, וְאוֹבִיל לִיה ד' מָאָה פָּרְסִי בְּשַׁעֲתָא וְזָדָא. לָאן אוֹבִיל לִיה לְתַרמוּד בְּמִדְבָּר בְּהָרִים. אֲתֵר כֹּד אִיהוּ, לְגַבִּי טוֹרִי דְּוִשׁוּכָא, דְּאַקְרִי (מלכים א ט) תַּרְמוּד בְּמִדְבָּר וְלָאוּ אִיהוּ אֲתֵר דְּתַרְמוּדָא, אֲכָל תַּרְמוּד דְּאִיהוּ בְּמִדְבָּר בְּהָרִים, וְתַמְנָן מִתְפַּנְשִׁי כָּל רוּחִין וְסִטְרִין אֲוֹרְזִין. וְהוּא זְשָׂרָא הוּא טָאס לְתַמְנָן, בְּשַׁעֲתָא וְזָדָא.

דף רל"ג ע"ב

כִּינֹן דְּקָאִים עַל הָהוּא דּוּכְתָא, אֲגַבִּיה זְשָׂרָא, וְשַׁלְמוֹה כְּתֵב פְּתָקָא, וְאַרְבִּי תַמְנָן, וְאַשְׁתַּיִב מֵאֵינֹן רוּחִין. וְזְשָׂרָא הוּא מִסְתַּכַּל גֹּו וְוִשׁוּכָא דְּטוֹרִין, לְאַתֵּר דְּתַמְנָן עֲזָא וְעֲזָאֵל, דְּאֵינֹן תַּמְנָן אֶסִּירִין בְּשַׁלְשָׁלָא דְּפִרְזָלָא, זַעֲיָצָן גֹּו תַהוּמִי. וְלִית יָכִילו (ס"א רש"י) לְבָר זֶשׁ בְּעֻלְמָא (דף רל"ג ע"ב) לְבִיעֵל תַּמְנָן, וְאַפִּילוּ עוֹפִי שְׁמִיָּא, בָּר בְּלָעֵם.

וְכִינֹן דְּזְשָׂרָא מִסְתַּכַּל גֹּו וְוִשׁוּכָא רַבְרָבָא, מֵאִיָּה לְתַתָּא, וְנָטִיל לִיה לְשַׁלְמוֹה מַלְכָּא תַנּוּזֵת גְּדָפָהּ שְׁמֵאֲכָא, וּמִכְסִּיָּא לִיה. וְקִיָּמָא עַל אֲלִין שַׁלְשָׁלָא, וְאַזְלָא וּמִקְרָבָא לְגַבִּיָּהּ, וְשַׁלְמוֹה כְּדִין אֲפִיק עֲזָקָא, (שורטינא) דְּוִקִיק עֲלִיה שְׁמָא קְדִישָׁא, וְשׁוּי בְּפּוּמָא דְּזְשָׂרָא. וּבִמִּד, אֵינֹן הֵווּ אֲבִירִי, כָּל מַה דְּבָעִי שְׁלֵמוֹה מַלְכָּא, וּבְתַמְנָן הוּא יָדַע שְׁלֵמוֹה וְזַכְמָתָא (עילאה). הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (מלכים א ט) וַיֵּבֶן וְגֹו אֶת תַּרְמוּד בְּמִדְבָּר בְּאַרְץ. וְכִי בְּנִינָא הוּא עֲבִיד בְּאַרְץ. אֲכָל מַהוּ וַיֵּבֶן. אֶסְתַּכַּל בְּסַכְלָתָנּוּ, וְיָדַע לָהּ הוּא דּוּכְתָא, לְמַנְדַּע בֵּיה וְזַכְמָתָא. (עילאה כמה דאת אמר (זומויה וז) ויבניו במקרא).

עַד דְּהָווּ יִתְבִּי, הָא זְשָׂרָא אֲתִיָּא לְגַבִּיָּהּ, וְשׁוֹשְׁנָה וְזָדָא בְּפּוּמָה, וְשִׁדִּי קַמִּיָּהּ, וְאַזְלָת לָהּ, וְזָמוּ וְזָדוּ. אָמַר רַבִּי פִּנְחָס, וְלָאוּ אֲמִינָא לָכוּ, דְּזְשָׂרָא דָּא בְּשַׁלְיוּזוּתָא דְּמִרְךָ, אֲזָלָא וְאַתִּיָּא. שׁוֹשְׁנָה דָּא, אִיהִי שׁוֹשֵׁן עֲדוּת דְּקְאֲמִינָא, וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיָּה הוּא שְׂדֵר לִיה לְגַבְזָא.

פְּתוּז כְּמִלְקָדְמִין וְאַמַּר, (תהלים ס) לְמַנְצֹז עַל שׁוֹשֵׁן עֲדוּת מִכְתָּם לְדוֹד לְכַמֵּד. וְכִי שׁוֹשֵׁן עֲדוּת מֵאִי סְהָדוּתָא סְהִיד. אֲכָל שׁוֹשֵׁן דָּא אִיהִי סְהָדוּתָא לְמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, וְאִיהִי סְהָדוּתָא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל. סְהָדוּתָא לְיוּזוּדָא עֲלָהּ, וְדָא אִיהוּ.

בְּגִין דְּשׁוּשָׁנָה דָּא אֵית בָּהּ תְּלִיסַר עָלִין, וְכִלְהוּ קִיּוּמִין בְּעֶקְרָא וְדָא, וְאֵית בָּהּ
וּזְמַשׁ עָלִין לְבַר תַּקִּיפִין, דְּנוֹפִין לְדָא שׁוּשָׁנָה וְאִנְיוּ עָלָהּ.

וְכֹלָא בְּרֹא דְנוֹכְמָתָא הוּא, תְּלִיסַר עָלִין, אֲלִין תְּלִיסַר מִכִּילָן דְּרוּנְמִי, דִּירְתָא
כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מְלַעֲיָלָא, וְכִלְהוּ אֲוִיזִין בְּעֶקְרָא וְדָא, (ד"א דִּינִין י"ג תִּיקוּנִין דְּדִיקְנָא
תַּתְּאָה דִּארִיךְ אֲנָפִין, דִּינִין י"ג תִּיקוּנִין עֲלֵאִין דְּזַעִיר אֲנָפִין) וְאִיהוּ בְּרִית וְדָא וְדוּגְמָא
דְּבְּרִית (ס"א יוֹדָא) יְסוּדָא דְכֹלָא. וּזְמַשׁ תַּקִּיפִין דְּסוּרָן עָלִיהּ, אֲלִין וּזְמַשִּׁין תַּרְעִין,
וּזְמַשׁ מָאָה שְׁנִין (דִּיסוּדָא, יְסוּדָא (ז"א בְּבִי מְקַדְשָׁא) בְּרִית קְדִישָׁא) דְּאִיכְלָא דְּוִי, אֲזִלָּא
בָּהּ.

סְהַדוּתָא לְעוֹבְדָא דְּבְּרָאשִׁית. כָּל עוֹבְדָא דְּבְּרָאשִׁית, כִּלְהוּ (ס"א וּזְמַשׁ מָאָה שְׁנִין
דִּיסוּדָא בְּרִית קְדִישָׁא כִלְהוּ עוֹבְדָא דְּבְּרָאשִׁית תִּיבִין וְכו') תִּיבִין יְדִיעֵן בְּסוֹכְלָתָנּוּ,
וְקִיּוּמָא בְּוִזְשָׁבְנָא אֱלֹהִים דְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית. אֲוִיזִין לְעִילָא, וְאֲוִיזִין לְתַתָּא. אֲוִיזִין
לְעִילָא, בְּרֹא דְעֶלְמָא דָּאֲתִי. וְאֲוִיזִין לְתַתָּא, בְּרֹא דְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.

שׁוּשָׁנָה סְהַדוּתָא לְעוֹבְדָא דְּבְּרָאשִׁית, דְּקִיּוּמָא בְּכָל הַיָּמִין סִימְנִין, דְּכֶתִיב (ס"א דָּא)
בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, דָּא שׁוּשָׁנָה. תְּלִיסַר עָלִין, (ז"א אִינִין) תְּלִיסַר תִּיבִין עַד
אֱלֹהִים תִּנְיָנָא. וְאִינִין: אֲתִי, הַשְׁמַיִם, וְאֲתִי, הָאָרֶץ, וְהָאָרֶץ, הַיָּתֵה, תִּהִי, וְכֵהוּ,
וּזְשָׁרָה, עַל, פְּנֵי, תִּהִי, וְרוּחַ. הָא תְּלִיסַר עָלִין דְּשׁוּשָׁנָה. וּזְמַשׁ תַּקִּיפִין דְּסוּרָן
לְאִילִין, אִינִין: מְרוּחָתָהּ, עַל, פְּנֵי, הַמַּיִם, וְיִאמְרִי. הָא וּזְמַשׁ אֲוִיזִין. לְבַתֵּר יְהִי אֹרֶךְ,
הָא עִיקְרָא וְשְׂרָשָׁא דְּשׁוּשָׁנָה דְּכֹלָא וְאֲוִיזִין בָּהּ.

סְהַדוּתָא לְיוֹדָא. וּזְמַשׁ עָלִין תַּקִּיפִין, שְׂרָשָׁא וְיוֹדָא, דְּאֲוִיזִין בֵּיתָה תְּלִיסַר עָלִין
אֲלִין. (דְּבָרִים ו') שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ, הָא וּזְמַשׁ עָלִין דְּשׁוּשָׁנָה. אֲוִיזִין, דָּא
הִיא עִיקְרָא וְשְׂרָשָׁא דְּכִלְהוּ אֲוִיזִין בֵּיתָה. רֹא (ס"א סְהַדוּתָא לְיוֹדָא. וּזְמַשׁ תִּיבִין שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ, אִינִין וּזְמַשׁ עָלִין תַּקִּיפִין דְּשׁוּשָׁנָה. שְׂרָשָׁא וְיוֹדָא אֲוִיזִין בֵּיתָה דָּא הוּא אֲוִיזִין,
וְאִיהוּ עִיקְרָא וְשְׂרָשָׁא דְּכִלְהוּ אֲוִיזִין בֵּיתָה. תְּלִיסַר עָלִין אֲלִין רֹא) דְּתְּלִיסַר בְּוִזְשָׁבְנָא,
גְּוִשְׁפִּנְקָא דְּמִלְכָּא.

תָּא וְזִי, כְּנֶסֶת (שִׁיר הַשִּׁירִים ב') דְּשׁוּשָׁנָה בֵּין הַוּוּזִים, הִכִּי אִינִין יִשְׂרָאֵל בֵּין עַמִּין
עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלֹת. וְהִכִּי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, בֵּין שְׂאֵר אֲכֻלֹּסִין רַבְרָבִין מִמֶּנּוּ. כָּל
אֲמִין דְּשׁוּשָׁנָה קִיּוּמָא אֲטִימָא, דְּלֹא פְתִיחָא, לִית בָּהּ רִיחָא, וְלֹא סִלְקִין לָהּ, וְלֹא
מִפְקִין לָהּ מִגְּזָא גּוֹבִין, בְּשַׁעֲתָא דְּשׁוּשָׁנָה פְתִיחָא, סִלְקָא רִיחָא, כְּדִין אֲפִיקוּ לָהּ
מִגְּזָא גּוֹבִין. וְיִתְהַיָּי בָּהּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁנַאמְרִי (שִׁיר הַשִּׁירִים ה') פְתִיחָא לִי אֲוִיזִין
רַעֲיָתִי, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא שְׂדֶרָה לָן אֲלֹא לְבִיחָהּ לְאֲוִיזִין.

דָּף רַל"ד ע"א

אמר רבי אלעזר לאבוהי, הא שמענא אלן שייפין אטימין, ברזא דקרבינן. שייפין אונרנין, רזא דלהון מאי. אמר ליה רבי (דף רל"ד ע"א) שמעון לרבי אלעזר, אלעזר ברי, כל שאר שייפין דלגו, רזא עלאה איהו.

תא וזוי, לבא הא אתמר, אבל לב דא איהו נזרא דדליק, ואלמלא דזמין לגביה מלכא עלאה כנפי ריאה, דאתין לקמיה רוזא, מרוזא דנשיב מגו בוסמין עלאין, הוה אוקיד לעלמא ברעא וזא.

רעיא מהימנא ובזבורא קדמאה, אמר רעיא מהימנא, בוצינא קדישא, כל מה דאמרת שפיר, אבל מווזא איהו מים, לב איהו אש, ותרנוייהו איהו רוזמי ודינא, דא כסא רוזמי, ודא כסא דינא. וקודשא בריך הוא מלך, עומד מכסא דין, דאיהו לב. וישב על כסא רוזמים, דאיהו מווזא.

וכד וזבין מתרבין על אברים, ועל ערקין דלבא, דאיהו פרסיי דדינא. אתמר בלבא, (אסתר ז) והמלך קם בזמנתו ממשעתה היין, דאיהו ינא דאורייתא. ובזמנא דכנפי ריאה נשיבין על לבא, (יוזקאל א) ואשמע את קול כנפיהם (אסתר ז) וזמנת המלך שוכה. דתרין כנפי ריאה, (שמות כו) וזיו הכרובים פורשי כנפים למעלה סוככים בכנפיהם על הכפרת, דא כפורתא דלבא.

ובמאי וזמנת המלך שוכה. בגין דואשמע את קול כנפיהם (במדבר ז) וישמע את הקול, דא קול תורה, קול דקריאת שמע. וידבר אליו, בצלותא דפומא, דאיהו (תהלים נא) אדני שפתי תפתחו ופי יגיד תהלתך.

והוא רוזא דנשיב בכנפי ריאה, איהו אפיק קלא בקנה, דאיהו קנה וזכמה קנה בינה. ואתמר בה, (יוזקאל לו) כה אמר יי מארבע רוזות באי הרוז. דאינן ארבע אתון ידויד, והאי איהו רוז דדפיק בכל ערקין דלבא, דאתמר בהון, (יוזקאל א) אל אשר יהיה שמה הרוז כלכת ילכו.

אמר בוצינא קדישא, ודאי רעיא מהימנא, דרזא דילך איהי, דביה וזמנת המלך שוכה. (תהלים קמז) אשרי העם שככה, בגימטריא משה. אמר ליה, בריך אנת בוצינא קדישא, בוצינא דדליק קמי מלכא ומטרוניתא. זר יי, איהי נשמה דילך.

אמר ליה, דא אמרת מווזא ולבא וכנפי ריאה, תרי כולין מאי גיהו. אמר רעיא מהימנא, הא אוקימנא בכנפי ריאה, עושה מלאכיו רוזות, כולין משרתיו אש לזהט. ואינן תרין כנפי ריאה, ותרין כולין, לקבל ד' וזין דכרסייא. פרסייא, איהו לבא באמצעיתא.

וכן מווזא אית ליה ארבע וזין, דאיהו פרסייא דרוזמי. ומאי גיהו. ראיה שביעה ריוזא דבור. ראיה: אריה. שביעה: שור. ריוזא: נשרא. וד' אנפין וד' כנפין לכל וז. דבור: אדם איהו. אוזיד עילא ותתא, דרועין דבהון וידיו פרושות כנשרי שמים. גוף אריה, ושוקים, (יוזקאל א) וכף רגליהם ככף רגל עגל. ועל גופא אתמר, (בראשית מא) מרפבת המושנה. מושנה כתיב, לישנא דמתניתין. (ע"כ רעיא מהימנא).

פתחו ואמר, (בראשית יט) ויז המטיר על סדום ועל עמורה זכרית ואש, אמאי אוקיד לון. בגין דכנפי ריאה לא נשיבו בההיא שעתא. וסתרא דכנפי ריאה, דא (תהלים סו) כנפי יונה נזפה בכסף ואינון רפאל, וצדקיאל. ועליהו אתמר, (תהלים קד) עושה מלאכי רווחות, לנשבא תדיר קמי מלכא (ס"א לבא).

טווחל, פתחו בוצינא קדישא ואמר, (קהלת ד) ואראה את כל העשוקים שנעשו תנות השמש והנה המעת העשוקים. מאן אינון עשוקים. אלן יוקין דאינון בתוקפא דאמהון. דסלקין מעלמא, על ידי מלאך המות. וכי מלאך המות קטיל לון, דאיהו עושק. אלא הדר ואמר, ומיד עושקיהם כון ואין להם מנוח. מאן דהוא כון. דא הוא דכתיב, (בראשית א) יהי מארת ברקיע השמים. ודא הוא מארת וזסר ואו, ודא לילית, דאיהי ממנא דההוא עושק.

ואיהי אקרי טווחל, ואיהי אולת (משפטים ק"ד) וזייכא פיננקי, ובתר עבדת בהו רוגזא ודמעא, למבכי עליהו. טווחל לזינא דכבד אולא. דא אברי פשני, ודא ברביעי בעובדא דבראשית. ובגין דא, לית סימנא טבא פשני וברביעי. כבד מותא דרברבי, טווחל מותא דזוטרי.

רעיא מהימנא ובזבורא קדמאה, אמר רעיא מהימנא, ודאי הכי הוא, דכבד איהו דרגא דעשו. עשו הוא אדום. הוא כניש כל דמין, בין צלולין, בין עכורין. ולא אבוזין בין טב לביש. לא עביד אפרשותא פינייהו. לבא איהו ישראל, דאבוזין בין טב לביש, בין דם טמא לדם טהור, ולא זטיל אלא ברירו ונקיו דההוא דמא, כבורר אוכל מגו פסולת.

דף רל"ד ע"ב

ולבתר דזטיל לבא, דאיהו יעקב, ברירותא דדמים, דאיהו לעילא. ואשתאר כבד דאיהו (דף רל"ד ע"ב) עשו בפסולת. איהו כעיס עליה במרה, דאיהי גיהנם, דאתבריאט ביומא הננינא, מותא דרברבי, ואיהי נוקבא בישא, אש זרה, עבודה קשה, עבודה זרה קרינן לה.

ובגין דמינה אתער כעס לכבד, אוקמוה רבנן במתניתין, כל הכועס כאילו עובד עבודה זרה. ולא עוד, אלא דלית שריפה וחמימות בכל מרעין דאברין דגופא, אלא במרה. דאיהי אדליקת בשלהובין על ערקין דכבד, ובעי לאוקדא כל גופא. ואיהו כנונא דימא, כד איהו כעיס, דגלי ימא סלקין עד רקיעא, ובעו לנפקא מןבוליהו, לתברא (ס"א לזרבא) עלמא. אי לאו שכינתא, דאיהי לווחלה כווחל דאסנור לימא, דלא נפקת מפומיה, אופ הכי שכינתא אסנורת לגופא, וסמיר ליה, כמה דאת אמר, (תהלים מא) יי יסעדנו על ערש דני.

ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, המבקר את החולה, לא ליתב למראשותיו, משום דשכינתא על רישיה. ולא לרגלוי דמלאך המות לרגלוי. האי לאו לכל בר נש, אלא

לבינוני. אבל לצדיק גמור, יי' יסעדנו על ערש דוד, על רישיתו. ושכינתא אסור גופיה, עד רגליו. ובגין דא אתמר ביעקב, (בראשית מט) ויגסס רגליו אל המטה, ודא שכינתא דאתמר בה, (ישעיה סו) והארץ הדום רגלי. לרשע גמור, מלאך המות אסור ליה בכל סטרא. ודא יצר הרע, דמלאך המות אסור ליה בכל סטרא, וזרבא דיליה, דפגיו מוריקות, בטפה ודא מאינן ג' טפות, דזריק ביה. הדא הוא דכתיב, (משלי ה) ואזוריתה מרה כלענה. כבד דא דכורא. יותרת הכבד נוקבא. (עך כאן).

קיבה, איהו דרגא נוד משתיין דמוותא. ודא אתקרי תרדמות. עסטיראה (נ"א עסירטא), דרגא שתייתאה דמלאך המות. ומגו דאתי מרוויק, איהו מסטרא דמוותא. ולאו מותא. רמזא, נוד משתיין דמוותא.

רעיא מהימנא אמר רעיא מהימנא, בטר דגופא איהו מאילנא דטוב ורע, לית אבר בגופא, דלא אית ביה יצר הרע ויצר טוב, לבינוניים. ולצדיקים גמורים, תרין יצירות, דדכר ונקבא, תרווייהו טובים. כגונא דוותן וכלה. לרשעים גמורים, תרין יצירות בישין, דכר ונקבא, בכל אבר ואבר, מסטרא דסמאל וגוש.

ובגין דא מסטרא דאילנא דטוב ורע, קיבה אית בה תרין דרגין. דהכי אוקמוה רבנן, קיבה ישן. ואית שינה, אות משתיין דמוותא. ושינה, אות משתיין בגבואה. ובגין דא אוקמוה רבנן מארי מתיבתא, (וכריה י) הוצלמות שון ידברו, ודכתיב (במדבר יב) בנחלם אדבר בו. לא קשיא, כאן על ידי שד. כאן על ידי מלאך. וכלום על ידי מלאך, נוד משתיין בגבואה. וכלום על ידי שד, איהו שון, מסטרא דמוותא. ואיהו תבן, דהכי אוקמוה, כשם שאי אפשר לבר בלא תבן, כה אי אפשר לנחלם בלא דברים בטלים.

אצטומכא דא קרקבן נקלה. ואוקמוה רבנן, קורקבן טוון, דאיהו גטיל כלא, ושונק, ומשדר לכל אברין. אי אברין בלא וזבין, כגונא דאוקמוה רבנן, דאית מלין דמעכבין ית קרבנא, דלא נזיית לקבלא ליה, ההוא דשדר קודשא בריך הוא לקבלא דורנא דיליה. דאית דמקבל ליה קודשא בריך הוא על ידי אריה, דאתמר ביה (יחזקאל א) ופני אריה אל הימין לארבעתן. וקודשא בריך הוא רכיב עליה, ונזיית ביה, לקבלא ההוא דורנא.

ואית דורנא דמקבל ליה על ידי שור, דאתמר ביה (יחזקאל א) ופני שור מזהשמאל לארבעתן. ואית דורנא, דמקבל על ידי הנשר, דאתמר ביה (יחזקאל א) ופני נשר לארבעתן. דאינן שתי תורים, או שני בני יונה. ואית דורנא, דמקבל ליה על ידי דאדם דכתיב ביה, (יחזקאל א) אדם כי יקריב מכס קרבן ליי'. בדיוקנא דההוא דאתמר ביה. (יחזקאל א) ודמות פניהם פני אדם. ידן' דנזיית עליהו, לקבלא דורנא.

דף רל"ה ע"א

ואית חזין טבעיות, מומן על גופין, דאינן מארבע יסודין, ואינן דכין. ולקבליהו ארבע חזין דורסין, מסאבין, (נ"א מלאכין ממון) על ד' מירין, דאינן: מרה וזורא, מרה סומקא, מרה ירוקא, מרה אוקמא. ואית חזין שכליות, דסודרין לכרסיא. ואית לעילא מעייהו,

וּגְבוּהֵם עֲלֵיהֶם, וַאֲיֵנוֹן וַיִּזֶן אֱלֹהִיּוֹת, מִסֵּטְרָא דְקַדְוִשָׁה. וְאִית וַיִּזֶן דְּסֵטְרָא אֲחֵרָא. וְאַתְקִרְיָאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים. וְאַלְהִיּוֹת דְּקוּדְשָׁא, אֱלֹהִים וַיִּים. וְאַלִין אֱלֹהִיּוֹת דְּקַדְוִשָׁה, אֲתִקְרִיאוּ אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִיּוֹת, וְעַלְתָּ עַל כָּלָא, אַל אֲדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים. וְכָל זֵינָא אֲזִיל לְזִינָה. וּבְגִין דְּאִית אֱלֹהִים אֲחֵרִים, אָמַר עֲלִיָּהּ, (שְׁמוֹת כב) וַיִּזֶן לְאֱלֹהִים יוֹרֵם בְּלִי לִידִיד לְבָדוֹ. בְּגִין דְּלֹא יִתְעַרֵב אֱלֹהִים וַיִּים עִם אֱלֹהִים אֲחֵרִים. (ס"א וּבְחִבּוּרָא קְדָמָה) (עַד כֹּאן)

(דף רל"ה ע"א) אֲצִטּוּמְכָא דָא, זָטִיל וְשׁוּזִיק, וּמִשְׁדָּר לְכָל סֵטְרִין דְּלִתְתָּא, וּבְנִיָּה אֲתִזְנוּ תִתָּאִי. מֵאֵינוֹן שְׁתֵּין שְׁמֵרִים לִתְתָּא, כָּל אֵינוֹן רִיוּזִין וְסֵטְרִין אֲחֵרִין דְּאִתְנָנוּ בְּלִילָא, מֵאֵינוֹן אֲבָרִים וּפְדָרִים. וְשָׂאָר זָטִילִין כָּל שְׁיִיפִין, וְזָטִיל כָּלָא כְּבֹד, וְקָרִיב לְלֵב, כְּמֹה דְּאֲתַבְּמַר. וְדָא אִיהוּ דְּכִתְיֵב, (יוֹזָקֵאל א) וּפְנֵי אֲרִיָּה אֵל הַיָּמִין. וְעַל דָּא אֲתִזְנוּ עַל מִדְּבֹחָא, כְּגִוּוֹנָא דְּאֲרִיָּה אֲכִיל קְרַבְגִּין. מִכָּאן וְלֵהֲלָאָה כָּל שָׂאָר שְׁיִיפִין, בְּרָזָא דְּגִוּוֹפָא כְּגִוּוֹנָא דְּלַעֲיָלָא.

רַעֲיָא מַהִימָנָא אָמַר רַעֲיָא מַהִימָנָא, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, וְדָאִי אֲצִטּוּמְכָא בְּקַדְמִיתָא זָטִיל כָּלָא, עַד שִׁית שְׁעֵתִין, וְאֹפָה. קְרַקְבָן, אִיהוּ אֹפָה. וְרִיָּאָה, אִיהוּ מִשְׁקָה. לְבָא מִלְכָּא. וַאֲיֵנוֹן תֵּרִין, אֵינוֹן וְדָאִי אֹפָה וּמִשְׁקָה, לְמִיָּהֵב לְמִלְכָּא, מִשְׁפִּירוּ דְּכָל מִאֲכָלִין וּמִשְׁקִין, רִישָׁא דְּכִלְהוּ, מִבְּחוּר לְכִלְהוּ. וְהִינֵנוּ דְּכִתְיֵב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) אֲרִיתִי מוֹרִי עִם בְּשָׁמִי אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבִשִׁי שְׁתִּיתִי יַיִן עִם וְזִלְבִי. לְבִתָּר, אֲכָלוּ רַעִים, שָׂאָר אֲבָרִים, דְּאֵינוֹן וַיִּלִּין וּמִשְׁרִין דְּמִלְכָּא, דְּפָלִיג לֹון מוֹזָנָא, עַל יְדֵי שֵׁר הָאֹפִים. שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דוּדִים, עַל יְדֵי שֵׁר הַמִּשְׁקִים.

וְכִבְדּוּ אִיהוּ לִימִינָא דְּבִר זָש. וּבְגִין דָּא, וּפְנֵי אֲרִיָּה אֵל הַיָּמִין לֹאֲרַבְעָתָן לִימִינָא דְּמִלְכָּא, דְּאִיהוּ לְבָא. טוּוּזֹל, לְשִׁמְאָלָא. אֲלִין אֵינוֹן מִסֵּטְרָא אֲחֵרָא, וּפְנֵי שׁוּר מַהֲשִׁמָּאֵל. מִשְׁקָה וּזְמִרָא מוֹזָג בְּמִיָּא לְמִלְכָּא. וְאֲרִיָּה אֲכִיל, דָּא כְּבֹד, כְּנִישׁ מוֹזָנָא קָמִי מִלְכָּא, דְּאִיהוּ לְבָא.

וְאִית לְאֶקְשׁוּמִי עַל הָאִי. אִי כְּבֹד אִיהוּ עֲשׂוֹ, אִיךּ הוּא מִתְקַן מוֹזָנָא לְלִבָּא. אֵלָא וְדָאִי לְבָא אִיהוּ כְּגִוּוֹנָא דִּיִּצְוֹק. כְּבֹד עֲשׂוֹ, דְּאִיהוּ הַצֵּד צִיד. וַיִּימָא לִיה, (בְּרַאשִׁית י) יָקוּם אָבִי וַיֹּאכַל מִצִּיד בָּנוּ. אֲלִין אֵינוֹן צְלוּתִין, דְּאֲזִלִין וּמִתְתַּרְכִּין מַעֲנִיִּים, וַיִּצְוֹק בְּצִעֲרָא וּבִיגּוּוֹנָא, דְּלֹא יִכְלִין לְכִוּוֹנָא לְצִלוּתָא. וּבְגִין דָּא לֹא אָמַר וַיֹּאכַל מִצִּידִי, אֵלָא וַיֹּאכַל מִצִּיד בָּנוּ. (שְׁמוֹת ד) בָּנִי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל. כְּגִוּוֹנָא דָּא, לִית לֹון לְיִשְׂרָאֵל מוֹזָנָא בְּצִלוּתָא, אֵלָא עַל יְדֵי אוֹמִין דְּעִלְמָא.

אֲבָל כֹּד אֵינוֹן בְּאַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל, מוֹזְנִיהוֹן עַל יְדֵי שְׁכִינָתָא. וַהֲוֹן תֵּרִין כְּנִפִי רִיָּאָה מִשְׁקִין אוֹמָה, שֵׁר הַמִּשְׁקִים. וְתֵרִין כּוֹלִין הָאֹפִים, דְּמִבְשָׁלִין הָרַע דְּגִוּוֹת מִן מוֹזָנָא, וּמִבְשָׁלִין מִיָּא דְּמִקְבָּלִין מִכְּנִפִי רִיָּאָה. וְלְבִתָּר דִּיִּכּוּל מִלְכָּא, דְּאִיהוּ לְבָא, אֲתַבְּמַר בְּתֵרִין כְּלִין דִּילִיה, אֲכָלוּ רַעִים. וְלִתְרִין כְּנִפִי רִיָּאָה, שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דוּדִים.

דְּלְבָא אִיהוּ כִסָּא דִין, אֲרַבַּע וַיִּזֶן שְׁלִיחוֹן דִּילִיה. תֵּרִין כְּנִפִי רִיָּאָה, וְתֵרִין כְּלִין, דְּכְנִפִי רִיָּאָה וּפְנִיָּהֶם וּכְנִפִיָּהֶם פְּרוּדוֹת מִלְמַעְלָה, לְקַבְּלָא עֲלִיָּהּ מִלְכָּא, דְּאִיהוּ (שְׁעִית יא) רוּחַ

וְחִכְמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וִירָאת יי'. דִּיעֵיב עַל כִּרְסִיָּא, דְּאִיהוּ לָבָא, דְּכָל אֵינֹן דְּפִיקִין מִתְנַהֲגִין אֲבִתְרִיה, כְּוִיָּלִין בְּתַר מַלְכִּיהוֹן.

וְרוּחָא דְנִשְׁיב מִכְנָפֵי רִיָּא, נִשְׁיב עַל תְּרֵי גֻקְבֵי וּזְטָמָא. וְאִיהוּ קָרִיר וְצִנָּא מִשְׁמַאלָא. וְזֶם מִימִינָא. וּמִסְטָרָא דְמוּזָא דְאִיהוּ כִרְסִיָּא דְרוּחָמִי, אִיהוּ רוּחַ קָר לִימִינָא, דְּחוּסָד. וְזֶם מִשְׁמַאלָא דְגְבוּרָה, דְּתַמָּן לָבָא. וּמוּזָא מְזִיג בֵּיה, בְּאַמְצְעִיתָא דְתַרוּוִיָּהוּ. אוּף הָכִי לָבָא מְזִיג, מִקּוּר וְזֶם. וּמוּזָא אוּף הָכִי, דְּמַקְבְּלִין דִּין מִדִּין.

וּשְׁמָרִים דְּכָלָא, נְטִיל טוּזֹל, וּמִשְׁרִין דִּילִיה, דְּאֵינֹן עֲבָדִים וּשְׁפֹחוֹת, דְּאָמַר עֲלִיהוּ שְׁלֹמֹה, (קֹהֶלֶת ב) קִנִּיתִי לִי עֲבָדִים וּשְׁפֹחוֹת. תֵּרִין כּוֹלִין אֲתַקְרִיאוּ אֲשִׁים, עַל שֵׁם אֲשִׁים דְּלַעֲלִילָא, דְּאֲתַמֵּר בְּהוּ (דְּבָרִים יח) אֲשִׁי יי וְנִזְלָתוֹ יֹאכְלוֹן.

וּבִקְנָה שִׁית עֲזָקָאן, דְּעֲלִיהוּ אֲתַמֵּר, (תְּהִלִּים כט) הָבֹו לִי בְנֵי אֱלִים. דְּבִהוֹן סְלִיק קָלָא, דְּאֲתַפְלִיג לֹו קָלִין דְּשְׁכִינְתָּא. וּשְׁבִיעָתָא סְלִיק לְפֹמָא, דְּאִיהוּ כִרְסִיָּא. וְשִׁית עֲזָקָאן דְּקִנָּה, אֵינֹן כְּגֹוֹנָא דְשִׁית דְּרָגִין דְּכִרְסִיָּא דְמַלְכָּא. וְקִנָּה אִיהוּ סֶלֶם, דְּבִיָּה (בְּרַאשִׁית כו) מַלְאכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוּ, דְּאֵינֹן הֶבְלִים סְלִקִין בֵּיה מַלְכָּא (נִא מַלְכָּא), וְרוּחִין דְּאִוִּירָא (וּזְרִין נִפְקִין) נִזְזִיתִין בֵּיה בְּלָבָא, לְקַרְרָא וְמִימֻתָּא, דְּלֹא לֹאקִיד גּוּפָא.

וְכַד רוּחָא נְזִיזִית, נְזִיזִית בְּכֹמָה רוּחִין, כְּמַלְכָּא עִם וְזִילִיה. וְכְנָפֵי רִיָּא מַקְבְּלִין לְרוּחָא, דְּאִיהוּ מַלְכָּא עֲלִיהוּ, כְּמֹה דְאַמִּינָא. (יִזְקָאֵל א) וּפְנִיָּהֶם וְכְנָפֵיהֶם פְּרוּדֹת, (שְׁמוֹת כד) וְהָיוּ הַפְּרוּבִים פֹּרְשֵׁי כְנָפִים לְמוֹעֵלָה.

דָּף רַל"ה ע"ב

אִי זָכָאן אֲבָרִין דְּבַר נֶשׁ בְּפִקּוּדִין דְּעֵשָׂה דְמַלְכָּא עֲלָתָה דְאִיהוּ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, נְזִיזִית בְּסֶלֶם, דְּאִיהוּ גְרוּן, בְּכֹמָה רוּחִין קְדִישִׁין, דְּאֲתַמֵּר עֲלִיהוּ, (תְּהִלִּים קד) עֹשֶׂה מַלְאכֵי רוּחוֹת וְסִלְקִין לְקַבֵּל אֶלֶין הֶבְלִים דְּלָבָא, דְּאֲתַמֵּר עֲלִיהוּ, מִשְׁרָתִיו אֵשׁ לוֹהֶט. וְעֲלִיהוּ אֲתַמֵּר (תְּהִלִּים כט) קוֹל יְדֹו"ד וּזְעַב (דָּף רַל"ה ע"ב) לְהַבֹּות אֵשׁ. בְּגִין דְּלִיבָא אֲרִזִי, דְּמִנִּיהַ סְלִקִין לְהַבֹּות אֵשׁ בְּפֹמָא דְאִיהוּ יְדֹו"ד, דְּנִזְזִיתִין עֲמִיה כְּמֹה רוּחִין דְּקְדוּשָׁה, מֵאַרְבַּע אֲתֹוֹן יְהוָה. דְּאֲתַמֵּר עֲלִיהוּ, (יִזְקָאֵל לו) כֹּה אָמַר יְדֹו"ד מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאִי הָרוּחַ.

קִנָּה, אִיהוּ קִנָּה וְחִכְמָה קִנָּה בִּינָה, דְּאֵינֹן לִימִינָא דְחוּסָד, וְלִשְׁמַאלָא דְגְבוּרָה. תַּפְאֶרֶת, סֶלֶם בְּאַמְצְעִיתָא, בְּגֹוֹפָא כְּלִיל תֵּרִין דְּרוּעִין, וְגוּף וּבְרִית, וְתֵרִין (סְטֵרִין) שׁוֹקִין. לְקַבֵּל שִׁית עֲזָקָאן דְּקִנָּה.

וְכַד נְזִיזִית יְדֹו"ד לְלָבָא, לְגַבֵּי אֲרִזִי, מִתְּזַבְּרִין דִּינָא בְּרוּחָמִי בְּלָבָא. דְּאִיהוּ יֵאֱהָדוּגְהִי. וְכַד סְלִיק אֲרִזִי לְפֹמָא, דְּאֲרִזִי שְׁפָתֵי תַּפְתּוּ, לְקַבֵּלָא יְהוָה בְּפֹמָא, לְאֲתַזְבְּרָא תַּמָּן תֵּרִין שְׁמֹהָ בּוֹזְבֹרָא וְזָדָא, יֵאֱדוּנְדִי, כְּגֹוֹנָא דְמִתְּזַבְּרָאן בְּלָבָא. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מֵאַרִי מִתְנִיתִין, מִי שְׁאִין תּוֹכּוּ כְּבָרוּ אֶל יָכֹנֵס לְבֵית הַמִּדְרָשׁ, אִי לִית לֹון פֹּמָא וְלָבָא שְׁוִין. (עַד כֹּאן).

קִנָּה שִׁית עֲזָקָאן בְּקִנָּה, מִתְּזַבְּרָאן כְּוִזָּא, וְאֵינֹן אֲקָרוּן בְּנֵי אֱלִים, מִפְּקֵי רוּחָא לְנִשְׁבָּא עַל עֲלָמָא. וְאַתִּיין מִסְטָרָא דְגְבוּרָה. וְכַד אֵינֹן מִתְּזַבְּרָאן כְּוִזָּא, אֵינֹן

פֿנוּנאַ דשױפֿר. וואַלן אַקרוי שױפֿר, שױפֿר שׁל איל שׁל יצוּק. אַלס פֿני פֿשׁן, האָבן לוי פֿני אַלס. אַלס דיצוּק, וּמפֿקין רוּנאַ וקלא. וְהָהוּא קלא גִפֿיק, וְאַעֲרַע בְּעֵבִי מִטְרָא, וְאַשְׁתַּמַּע לְבָרִייתָא לְבַר. וְעַל דָּא כְּתִיב, (איוב כו) וְרַעַם גְּבוּרָתוֹ מִי יִתְּבוּן. דּוּדְאִי מִסְטְרָא דְגְבוּרָה קָא אַתִּין. וּבְגִין דָּא (ס"א ומה אמר שהוא קלא, קול יי על המים אל הכבוד וגו') אַל הַכְּבוֹד הָרַעִים יי עַל מִים רַבִּים. אַל הַכְּבוֹד רַעַם לֹא כְּתִיב, אֲלֵא אַל הַכְּבוֹד הָרַעִים, עַל יְדֵא דְבְּנֵי אַלִּים. וְלִית מֵאן דִּידַע בְּשִׁבּוּא דְהָאִי קְלֵא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב מִי יִתְּבוּן.

רעיא מוהימנא וּבַחְבוּרָא קְדָמָא, פֿתּוּ רַעִי מוהימנא וְאָמַר, ווי לון לְבְּנֵי נְשָׂא, דִּאיִנן אַטימין לְבָא, סְתִימין עֵינֵין, דְּלֹא יִדְעִין אַבְרִים דְּגּוֹפִיהוֹן עַל מוה אינן מוֹתֶקֶנֶן, דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (נ"א קנ"ה) תַּלְת ווילן פֿלִיךְ בִּיה, וְדַּהּ הַבֵּל, דִּאיִהוּ לְהַב אֵשׁ, דְּנִפִּיק מִן לְבָא וְאַתְּפֹלֶג כֹּל הַבֵּלִים, דִּאָמַר קְהֵלָה. תַּנְיִנָא, אֲמִיר דְּעַאֵל לְגַבִּיהַּ מִלְכָּר. תַּלִּיתָא, מִים דְּכִנְפֵי רִיָּא, דִּאיִנן דְּבוּקִים בְּקֵנָה. וּמִתַּלְת אַלִּין אַתְּעִבִיד קוּל, מִים רוּחַ וְאֵשׁ, וּמִתְּפֹלֶג כֹּל וְדַּהּ לֹא, וְאִינן דְּלֵהַבִּים, דְּאֲמִירוֹת, דְּנִזְלִים.

וְכַד אַעֲרַעו לְהַבִּים דְּלְבָא, בְּעֵבִי מִטְרָא, דִּאיִנן פֿנִפֵּי רִיָּא, אַרוּ קֵנָה דְּרִיָּא. הָאִי אִיהוּ וְרַעַם גְּבוּרָתוֹ מִי יִתְּבוּן. דְּבִיה לֵב מִבִּין בְּבִינָה, דִּאיִהוּ בְּלָבָא לְשִׁמְאָלָא, גְּבוּרָה. וְנוֹסֵד לִימִינָא, מִים דְּכִנְפֵי רִיָּא. וְתַמָּן וְזַכְמָה מוּנָא, וּבִינָה, (שיר השירים ד) מַעֲיָן גָּנִים בְּאֵר מִים וַיִּים וְנִזְלִים מִן לְבָנוֹן. דִּאיִהוּ לְבָנוֹן דְּמוּנָא, נִזְלִים עַל קֵנָה דְּרִיָּא. בְּתַר דִּאֲסַתְלֶהוּ עֲנָנִים דְּבִינָה לְבָבִי מוּנָא.

וְרָא דְמִלָּה (שיר השירים ג) מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר כְּתִימֶרֶת עֵשֶׂן. וְדָא עֵשֶׂן הַמַּעֲרָכָה, דְּסָלִיק מִן לְבָא לְמוּנָא. דְּכָל רוּחַן דְּעֻלְמָא, לֹא וִינן לִיה מֵאֲתֵרִיה. וְזַכְמָה: כּוּז מ"ה. כּוּז: בְּלָבָא. מוה: בְּמוּנָא. קֵנָה: תַּפְאֲרַת, פֿלִיל ו' סְפִירָא. ו' דְּרִגִּין אִינן לְכַרְסִיָּא, דִּאיִהוּ אִימָא. לְנוֹתָא וְזַכְמָה לְגַבִּיהַּ, מִן מוּנָא לְלָבָא, דְּבִיה לֵב מִבִּין. וּבְגִין דָּא, (משלי ד) קֵנָה וְזַכְמָה קֵנָה בִּינָה. בִּיה אָבָא נְחִית. בִּיה אָבָא סָלִיק. וְהָאִי אִיהוּ סִלָּם דְּבִיה (ס"א עולים ויורדים כו) עוֹלִים תָּרִי, וְיִוְרָדִים תָּרִי. (ע"כ רעיא מוהימנא).

וְשֵׁט דְּבִלְעַ מִיכְלָא, וּמִתַּמָּן עַאֵל לְכַלְהוּ שְׁיִיפִין, דִּאיִהוּ (ס"א דא איהו רזא) בְּדִרְגָּא דְּאֲשִׁים. אֲשִׁים אִינן קָרְבִּין מִיַּד, וּבִלְעִי וְנִטְלִי פֿלִיל (ס"א כלא) מִגֹּא אֲשָׁא עֲלָאָה, דְּכִלִּיל לְאֲשִׁים. וְרָא דָּא, (דברים יח) אֲשִׁי יי וְנִזְלָתוֹ יֵאכְלוֹן. אַלִּין אַכְלִין וּבִלְעִין, וְשָׂאָר לֹא אַכְלִין הָכִי.

וְכָל בְּנֵי עֻלְמָא (ס"א לבר) לְבַד, לֹא יִדְעִין אִיךְ אַכְלִין, וְלֹא רָא דְלֵהוֹן, אֲלֵא דְרִגִּין דְּלָגוּ אִינן יִדְעִין, וְנִטְלִין מִנִּיהוּ. וְשֵׁט לִית לִיה בְּדִיקָה מִבּוּזִין, דְּלֹא יִדְעִי, אֲלֵא מִבְּפָנִים יִדְעִי וְנִטְלִי עַד דְּעַאֵל לְבִי טוּוּנָא, וְאַשְׁתַּזִּיק וְאַתְּבַשֵּׁל. וְנִטְלִי פֿלֵא פֿבֵּד פֿמָה דִּאֲתַמַּר. מֵאִלִּין אֲשִׁים נִפְקִי דְרִגִּין, דִּאֲקָדְמִי וְנִטְלִי מִפֿבֵּד בְּקָדְמִיתָא, (ומאן אִינן, אַלִּין) הַטּוּוּנָוֹת, אַכְלִי קָרְבָּנִין וְטוּוּנִי. וְעַל דָּא מִדִּאֲתַזְוֵרַב בִּי מִקְדָּשָׁא כְּתִיב, (קהלת יב) וּבִטְלוּ הַטּוּוּנָוֹת כִּי מַעֲטוּ. אַלִּין טוּוּנִין בְּקָדְמִיתָא.

דף רל"ו ע"א

כיון דאתטונן, אינן דשקלטי עליהו, בלעי ונטלי, ואקרון וש"ט. אמאי. אלא וש"ט, דיוקנא דוא"ו, (דף רל"ו ע"א) איהו וש"ט כפוף. ולבתר, ש"ט למיכל משתיא, וזמרא ומיא. דכתיב, (במדבר יא) ש"טו העם ולקטו. מיכלא למיכל, משתיא וזמרא ומיא, נסוכא דין, ונסוכא דמים.

בהאי וש"ט עאל ואשתאיב בריאה, אלן שרפים, (ס"א שייפין) בשלהוביתא דלהון נטלי משתיא, ואקרון ריאה, בזבורא וזרא, ואשתאיב כלא בהון. וכל אלן, נטלין כל וז וזר, כדקא וזי ליה. ומדורב בי מקדשא, (קהלת יב) ובטלו הטוננות כי מעטו כלהו. דאזעירו דיוקנייהו ומוונייהו, ולית יומא דלית ביה מארה, ארים קליה רבי שמעון ואמר, ווי ירושלים קרתא קדישא, ווי לעמא, דכל טבאן אלן אבדין, רברבן גיברין מבנן אזעירו דיוקנייהו, על דא דא בכו וזברי. אמרו, ווי רבי, כד תסתלק מן עלמא, מאן יגלה רזין סתימין עמיקין כאלין, דלא אשתמעו מן יומא דשלבמה מלכא, ועד השתא. ופאה דרא דשמעין מלין אלן, ופאה דרא דאנת בגווייה, ווי לדרא דישתארון יתבין מנה.

רע"א מהימנא ובזבורא קדמא פתו רע"א מהימנא ואמר, והא כתיב, ושפתתינו שבו כמרוכבי רקיע. ושבע רקיעין אינן: וילון. רקיע. שחקים. וכול. מעון. מכון. ערבות. שחקים. דבהון ריזים דטוננים מן לצדיקים לעתיד לבא. ואינן אקרון שחקים, על שם (שמות ל) ושחקת במנזה הדק, ואינן נצו והוד, עליהו אתמר (ישעיה מה) ושחקים ילו צדק, דאיהי שכינתא תתאה.

וילון, דבית מכניס ערבית ומוציא שחרית. רקיע, איהו יסוד. דבית נהרין שמשא וסהרא, דאיהו עמודא דאמצעיתא ושכינתא תתאה. הדא הוא דכתיב, (בראשית א) ויתן אותם אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ. וצדיק אות, בין נצו והוד. ועדות, בין תפארת ומלכות.

נצו והוד תרין פלגי גופא אינן, בגוונא דתרין תאומים. ובגין דא אתקריאו שחקים. תרווייהו כנודא ו"ו אינן, מן וש"ט, מסטרא דשמאלא. ואינן תרין טוננות, מסטרא דימינא. (שמות יג) ויקח משה את עצמות יוסף עמו. עצמות צדיק יסוד עלמין, דרנא דיוסף הצדיק. ועליהו אתמר, את קרבני לחומי לאשי. ולית לחום, אלא אורייתא, (משלי ט) לכו לחזמו בלחומי. ואינן: אשכולות הצדיק. וצדיק, עץ פרי. ובגיניה אתמר, (במדבר יג) וישאוהו במוט בשנים. ואמאי במוט. בגין דלא הוה תמן צדיק.

ובגיניהו אתמר ביה, (תהלים נה) לא יתן לעולם מוט לצדיק, דאיהו עץ, דאתמר ביה, (במדבר יג) הניש ביה עץ אם אין. אעקרו עץ דאיהו צדיק, אלן דאפיקו שום ביש על ארעא, וגרבו, וישאוהו במוט בשנים, ו' ו'.

עליהו אתמר, סוּטָה עֲנִיבִים. צִדִּיק יִסּוּד, בֵּיה סוּד, דְּאִיהוּ יִין הַמְשׁוּמֵר בְּעֲנֵבֵי מִשְׁעָה יָמֵי בְּרֹאשִׁית. דְּאִינֹן ו' דְּרִגִּין דָּאֵת ו'. וְאִינֹן שְׂרָפִים, ו' ו', «שְׁנִיה ו'» שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאֹזֹד. מִשְׁמַאלָא. וְאִינֹן אִפִּיקוּ מִיָּם מִיָּמִינָא. וְצִוּן בְּשִׁלְהוּבִיתָא דְלֶהוֹן מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, וְשׁוֹאֲבִין מִסְטָרָא דְחֹסֶד.

וְעֲלִייהוּ אֶתְמַר, (תהלים קד) עוֹשֶׂה בִּלְאָכֵי רוּחוֹת, מִסְטָרָא דְעִמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, דְנִשְׁבִּין עַל לְבָא, דְאִיהוּ דְרָגָא עֲשִׂירָאָה בְּרוּחָא דְקוּדְשָׁא, דְאִיהוּ בִּיעִייהוּ. וְאִיהוּ ו', אוֹת בְּצַבָּא דִּילִיָּה, כִּלִּיל ו' פְּרָקִין דְתִרְין שׁוֹקִין, דְכֶתִיב בְּהוּ (שיר השירים ה) שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, וְדָא צִדִּיק אוֹת בְּרִית.

ו' עֲלָאָה, תַּפְאָרֶת. בִּין שִׁית פְּרָקִין דְתִרְין דְרוּעִין. וּבִגִּין דָּא, ו' ו', גּוֹף וּבְרִית וְשִׁבִּין וְד. וְאִינֹן (שְׁמוֹת כה) פּוֹרְשֵׁי כְנָפִים לְמַעְלָה, לְקַבֵּל ו' עֲלָאָה עֲלִייהוּ. וּמִסְטָרִיָּה, אֶתְקְרִיאוּ גְבִיאֵי הָאֻמָּת. סוֹכְכִים בְּכִנְפֵיהֶם עַל בְּרִית, דְאִיהוּ ו' תַּנְיָנָא, (משלי י) וְצִדִּיק יִסּוּד עוֹלָם. וּבִגִּין דָּא, נְצוּחַ וְהוּד, טוּוּנִינִים מִן לְצִדִּיקִיָּא, דְאִינֹן מִסְטָרָא דְצִדִּיק יִסּוּד עוֹלָם, דְאִיהוּ בִּיעִייהוּ. וּבִגִּין דָּא אֶתְקְרִיאוּ טוּוּנִינִים.

וּמִסְטָרָא דְוִשְׁט, (במדבר יא) שְׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ, אִינֹן לְקוּטוֹת דְפִסְקוֹת דְמִתְנִיתָא. וְטוּנֹן בְּרִינִינִים, מִהָבָא, מֵאֵן דְאִפִּיק מִלִּין דְאֹרִינִיָּא, צְרִיךְ לְמִטְוֹן לֹון בְּשִׁנִּים, וְלֹאֲפָקָא מִלִּין שְׁלִימִין, וְאִינֹן מִלִּין אֶתְקְרִיאוּ שְׁלִמִים. וְאוּוֹרִגִּין, דְאִינֹן שְׁטִיין, דְאֶכְלִין מִלִּין בְּהִלְעָטָה, וְלֹא טוּוּנִינִין לֹון בְּטוּוּנִינֹת דְלֶהוֹן וּבְשִׁינִיהוֹן, מִהָ כֶּתִיב בְּהוּ, (במדבר יא) הַבֶּשֶׂר עוֹדֵנֹו בִּין שְׁנֵיהֶם וְאֵף יי וְזֶרֶה בָעַם, דְאִינֹן, מְגֻנָּעָא דְמֵאֵן דְאֶמַר (בראשית כה) הַלְעִיטְנִי נָא. וְנְצוּחַ וְהוּד אֶתְקְרִיאוּ כְרוּבִים.

דף רל"ו ע"ב

וְתַמְנִיָּא אִינֹן: וְחֻכְמָה, בִּיעָה, גְּדוּלָּה, גְּבוּרָה, תַּפְאָרֶת, מְלָכוּת, נְצוּחַ, הוּד, צִדִּיק, עֲטָרָה עַל רִישִׁיהָ. דְאִיהוּ לִית לִיה זוּג. וּמֵאֵי עֲטָרָה דִּילִיָּה. כְּתֵר עֲלִיֹן. וּבִגִּינִיָּה (דף רל"ו ע"ב) אוֹקְמוּהָ מֵאֵרִי מִתְנִיתִין, הָעוֹלָם הָבָא אֵין בּוּ לֹא אֶכִּילָה וְלֹא שְׁתִּיָּה אֶלָּא צִדִּיקִים יוֹשְׁבִים וְעֲטֹרֹתֵיהֶם בְּרֹאשֵׁיהֶם. וְהִינֵנוּ דְאוֹקְמוּהָ, אִמְרָה שְׁבֶת קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְכַלְהוּ יוֹמֵי נְתַת בֶּן זוּג וְלִי לֹא נְתַת בֶּן זוּג. (ע"כ רעיא מוהימנא) (רעיא מוהימנא ר"ג ע"א)

פְּתוּן רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאֶמַר, (דברים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יי אֶלֹהֵינוּ יי אֹזֹד. ע' רַבְרָבָא, ד' אוֹף הָכִי. וְסִימְנָא דָּא עַד. הִינֵנוּ דְכֶתִיב, (שמואל א יב) עַד יי בָּכֶם. אֶשְׁתַּאֲרוֹן אֶתוּן ש"מ, מ' פְּתוּוּזָה. מֵאֵי טַעְמָא לֹא סְתִימָא, בִּגִּין דְב' סְתִימָא, מְלָכָא (ס"א ע"ב) עֲלָאָה. מ' פְּתִינָא, מְלָכָא (ס"א ע"ב) תַּתָּאָה. אֶתוּן אוּוֹרִגִּין, אֶשְׁתַּאֲרוּ א"ו, (משלי כה) כְּבוֹד אֶלֹהִים הִסְתֵּר דְבָר כֶּתִיב.

אֶשְׁכּוּנָא בְּסַפְרָא דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא, כָּל מֵאֵן דְמִינִינֹד יוּוּדָא דָּא בְּכָל יוֹמָא, וְזוּדָה וְמִינָא לִיה מְלַעִילָא, מִרְזָא דְאֶתוּן אֶלִּין, ש"מ מִהֵאֵי סְטָרָא. א"ו, מִהֵאֵי סְטָרָא. וּמִצָּרֶף אֶתוּן, לְמִפְרַע (שדי) שְׂרִי, וּבְמִישָׁר (וזיים) סִיִּים. וְסִימֹן אֶשְׁמוּז. דְכֶתִיב, (תהלים קד) אֲנֹכִי אֶשְׁמוּז בְּיִי. מִמִּשְׁ. דָּא יוּוּדָא קְדִישָׁא. וְשְׁפִיר אִיהוּ.

והכי הוא בספרא דוונזר, דאמר כי האי גוונא, דמאן דמינווד יוודא דא בכל יומא, וזרדה ומינא ליה מלעילא.

תו אית ביה ש"מ, דאתפליל מן ע' רברבא. אלן שבעין שמהן ברוא דאבהן קדישין, ודא הוא שבע: שם ע'. ישראל, יי, אלהינו, יי, אלן ארבע בתי דתפלין, דאוויד לון א"וו. ההוא דאמר (שיר השירים ה) פתווי לי אוותי רעיתי. ד': דא קשר של תפלין, דהיא אווידת בהו. רוא לזכמימן אתמסר, דלא לגלאה. שתיק רבי שמעון. בכה וזייר, אמר, אימא, דהא ודאי רענא אשתכוו, ולית פדרא דא עד דייטי מלכא משיווא, דיהא רשו לון לגלאה.

תרין רצועין נפקין, מסטרא דא ומסטרא דא, רוא דתרין ירכין דלתתא דהאי א"וו, דנביאי קשוט אווידן בהו. דהא מלעילא נפקין תרין רצועין, רוא דתרין דרועין, מימינא ומשמאלא, ודלית אתאווידת בהו. לבתר גזותא, ואתפשטו ירכין לתתא. כיון דהיא אתאווידת לעילא כדקא יאות, גזתא לתתא, לאתאוודא באכלוסהא. וכד איהי אתאוודת, אווידא בשפולי ירכין, ורשימו דיווד ברית קדישא עלה מלעילא, כדין איהי אתאוודת ביוודא ווד.

יו"ד דא איהי רוא דברית, (ועל דא) כל מאן דנטר ברית דא, איהו אשתויב לעילא, ואשתויב לתתא. (מנא לן) פנזוס, בגין דאיהו קני על ברית דא, אשתויב מן דינא עלאה, ומן דינא דלתתא, ובגין כך אתרשם יו"ד דא בגוויה, דהא הוא דכתיב, פינזוס בן אלעזר בן אהרן הכהן וגו'.

יו"ד דא, אצטריוך דלא יתעדי כלל מזו תפלה דיד, דלא יעביד פרוודא. וכל וזרדה דילה, בהאי יי. איהו יו"ד דא בדכורא איהי, ולא בנקבא, איהו צדיק, ואיהי צדק. ובגין כך, אתקריבת בהדה, ומאן דרוזיק ליה מאתר דא, רוזיק הוא מעדוונא דעלמא דאתי.

בדכורא איהו צדיק, ואיהי צדק בלא יו"ד. איהו איש. ואיהי אשה, בלא יו"ד. ובגין כך וזרדה (ע"א תיובתא) דילה, לאתקרבא בה, ולא תענדנא בהדה. מאן דרוזיק עדוונא דא, ירוזקון ליה מעדוונא דלעילא. ועל דא כתיב, (שמואל א ב) כי מכבדי אכבד וגו'.

תא וזוי, פנזוס קאים קמי דינא תקיפא דיצווק, וסתים פרצה, בגין כך אשלים לגבי פנזוס רוא דיצווק. קם קמי פרצה דכתיב, (תהלים קו) ויעמוד פנזוס ויפכלל. קם בפרצה קמי דינא דיצווק, בגין לאגנא עליהו דישראל. (ס"א פנזוס קאים קמי דינא תקיפא דיצווק לאגנא עליהו דישראל. דכתיב, (תהלים קו) ויעמוד פנזוס ויפכלל. מאי ויעמוד, דקם בפרצה קמי דינא דיצווק, בגין כך אשלים לגבי פנזוס רוא דיצווק.) ועל דא כליל דא בדא בווזשכנא.

ואי תימא, הא ווושבנא לא תלויא אלא בעינין דילה, והכא ווושבנא לעילא ביצוק. אלא ודאי הכי הוא, בגין דיצוק תליא ואשתמשא (ס"א ואתמשך) בההוא אתר דאינון עינין, דתמן דיינין דינין דכל עלמא, דהא עינין דילה, אינון שבנין קתדראי, אתר דדינין דעלמא, ואקרון סנהדרין. ועל דא כלא ווד, בגין דיצוק ואינון כוודא אולין, וכלא שפיר.

דף רל"ז ע"א

פנוס דא יצוק, וקם פנוס ודאין דינא, ומתלבש בגבורה תקיפא דאיהו שמאלא. ובגין כך וכה לימינא. הכא אתכליל שמאלא בימינא. השיב את וזמתי, מאי השיב את וזמתי. אלא אלן אינון ג' ממונים דגיהנם: משונית, אף, וזימנה. (דא ווד על שפיכות דמים, ווד על גילוי עריות, ווד על עבודה זרה.) בגין דזומא דהוא וזמה, דהוה פשיט ואתמשך מסטרא דיצוק, מה עבד, אתלבש איהו ביצוק, ואזיד בההוא וזמה, כמאן (דף רל"ז ע"א) דאזיד בוזבריה, ואתיב ליה לאוזורא.

וכדין דן דינא, ועבד דינא. דן דינא, דכל בועל ארמית קנאין פוגעין בו. ועבד דינא, דכתיב וידקור את שניהם. ועל דא כתיב הכא, השיב את וזמתי. וכתיב דתם, (איכה ב) השיב אוזור ימינו מפני אויב, מה להלן לאוזורא, הכי גמי לאוזורא. ועל דא יו"ד דפנוס הכא, יו"ד דיצוק. וכלא הוא מעל בגי ישראל, דכד זומא דהוא וזמה, וזמא ליה דהוה זווית על רישיהון דישראל.

מאי זומא. זומא מ', את דא דהוה טאס ברקיעא, ודא הוא סימנא דמלאך המות, דבעיא לאתבנאה באת וא"ו ואת ת'. מה עבד פנוס. דהוה מתלבש ביצוק, כדין זטיל דהוא את מ', וזוטף ליה, וזובר ליה בהדיה. כיון דזומא מלאך המות, דפנוס וזוטף ליה לההוא מ' בהדיה, מיד תב לאוזורא.

מאי טעמא. בגין דכד קני בלביה פנוס, אתלבש ביצוק, ואסתלק למהוי בווושבנא ר"ז, והכי סליק שמייה ר"ז, והכי סליק יצוק. כיון דזומא לאת מ' טאס ברקיעא, וזוטף ליה, וזובר ליה בהדיה ואתעבד מיד רמ"ז, דהא הוא דכתיב ויקח רמז בידו.

בגין דאות מ' הוה סימנא קדמאה לאדם הראשון, למבני מות על עלמא, בגין דאת דא הוה טאס על רישיה דאדם, בשעתא דכתיב, (בראשית ג) ותקחו מפריו, מ' פריו. והוה מוזכא ו"ת, בזומא דכתיב, (הקדמת בראשית י"ב ע"ב) ותאכל, ותתן, ותפקוזנה. כדין אתבני מות על עלמא.

פנוס הוה זומי ליה השתא דהוא את מ', טאס על רישיהון דישראל. והיאך זומא ליה. זומא דיוקנא דמ' פתוזה, מליא דמא. כיון דזומא ליה, אמר דא

וְדָאֵי סִימְנָא דְּמַלְאָךְ הַמּוֹת, מִיַּד וְזוּטָף לָהּ, אֲדָכֵר עֲלֶיהָ שְׁמָא מְפָרֵשׁ, וְזוּזִית לָהּ אֵת לִגְבִּיהָ. וּמַה דְּהוּה ר"ו, אֲתַצְרִיף רמ"ו. כְּדִין וְיִקְוּ רַמּוּז בִּידּוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב מַעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאוֹ אֵת הַנָּאֲתִי, דְּקִנְי לְשְׁמָא קְדִישָׁא, דְּהוּוּ מוֹזְבְּרִין לִיהָ בְּרִשּׁוֹ אֲחֻזָּא. בְּתוּכָם, מֵאִי בְּתוּכָם. בְּגִין דְּהוּה אֶזְל וְעָאֵל בְּגוֹ כַּמְה אֻכְלוּסִין, כַּמְה רַבְּרָבִין, וּמִסֵּר גְּרַמְיָה לְמוֹתָא בִּינְיָהוּ. אַבְל בְּתוּכָם, בְּתוּף מ', בְּתוּף מ' הוּהּ הַהוּא קִנְיָה דְּקִנְי.

מֵאִי טַעְמָא מ'. בְּגִין דְּאִיהִי סִימְנָא דְּמוֹת, אִיהִי סִימְנָא דְּמ' מַלְקִיּוֹת. אִיהִי סִימְנָא דְּד' מִיתוֹת בֵּית דִּין. וּמִתְמָן סְלִיק וְזוּזִית, זוּזִית וְסְלִיק, סְלִיק לְמ', וְזוּזִית לְד'. זוּזִית מִד', אֵינּוֹן ד' רוּזִין, דְּמִתְפָּרֵשׁ מִגּוֹ דְּכֵר וְנֻקְבָּא מִמֶּסְאֲבוּתָא, וּבְגִינְיָהוּ ד' מִיתוֹת בֵּית דִּין. וּמִתְמָן סְלִיקִין לְמ'. וְהֵינּוּ מ' סִימְנָא וּמֵאֲנִין דְּמַלְאָךְ הַמּוֹת. וְדָא זָטִיל פְּזוּס, וְקָם בְּתוּף מ', וְעַל דָּא וְלֹא כְּלִיתִי אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְיָתִי.

וְכִי הָאִיךְ הָשִׁיב פְּזוּס וְזִמְתִּיה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהַכְּתִיב וַיְהִי הַמִּתִּים בְּמַגְפָּה וְגו', אִי לֹא מִית וְזַד מְנִיָּהוּ, הוּהּ אֲמִינָא הָשִׁיב אֵת וְזִמְתִּי, אַבְל כִּין דְּכָל הֵנִי מִיתוּ, מֵאִי טַעְמָא הָשִׁיב אֵת וְזִמְתִּי וְלֹא כְּלִיתִי אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אֲכָל וְדָאֵי בְּרִירָא דְּמַלְאָה, וְזִי לִיהָ לְכַר זֶשׁ דְּפָגִים זָרְעִיהָ, וְזִי לִיהָ לְמֵאֵן דְּלֹא זָטִיר זָרְעִיהָ כְּדָקָא יֵאוּת, וְזִי וְשָׁלוֹם דְּאֶפִּילוּ וְזַד מִיִּשְׂרָאֵל מִית, אֲכָל שְׁבָטָא דְּשַׁמְעוֹן, כִּד אֲתִי אֵינּוֹן עֲרַב רַב, אֲתַעְרְבוּ בְּנִשְׁיִן דְּשַׁבָּטָא דְּשַׁמְעוֹן, בְּתַר דְּאֲתַגְיִירוּ, וְאֻלִּידוּ בְּגִין, מְנַהוֹן מִיתוּ בְּעֵלָל, וּמְנַהוֹן מִיתוּ בְּמוֹתָנָא, וְאֲחֻזְרִין מִיתוּ הָכָא, אֵינּוֹן דְּאֲשַׁתְּאֲרוּ. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, וַיְהִי הַמִּתִּים בְּמַגְפָּה, אֲשֶׁר מָתוּ לֹא כְּתִיב, אֲכָל הַמִּתִּים, מִתִּים דְּמַעֲיָקָרָא הוּוּ.

אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, הָשִׁיב אֵת וְזִמְתִּי, מֵאִי הָשִׁיב אֵת וְזִמְתִּי. אֲכָל ג' מְמוּנִים דְּגִיהָנָם, וְזַד עַל שְׁפִיכוֹת דְּמִים, וְזַד עַל גְּלוּי עֲרִיזוֹת, וְזַד עַל עֲבוּדָה זָרָה. וְאֵינּוֹן: מִשְׁוִיזִית, אָף, וְזִימְהָ. הוּא (זִמְמָא דְּהוּה) (ס"א זִימְמָא דְּהוּה) טָאֵס בְּעֵלְמָא. אָמַר הָשִׁיב אֵת וְזִמְתִּי מַעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא אָמַר מַעַל הָעָם, דְּאֵינּוֹן עֲרַב רַב, דְּאֲתַמַּר וַיְפּוֹל מִן הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא כְּשִׁלְשַׁת אַלְפֵי אִישׁ, דְּהָכִי אֻקְיָמָנָא וְשִׁאִילוּ לְבוּצִינָא קְדִישָׁא. (ע"ס).

וּבְגִין דְּאֲסַתְמַרוּ יִשְׂרָאֵל, וְכָל אֵינּוֹן זָרְעָא קְדִישָׁא, אֲתַמְנִין כְּלָהוּ, בְּגִין דְּלֹא וְזִסֵּר אֶפִּילוּ וְזַד מְנִיָּהוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב, וְלֹא כְּלִיתִי אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מִכְּכָל דְּאֲחֻזְרִין כְּלוּ. וְכֵן הָשִׁיב אֵת וְזִמְתִּי מַעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מַעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָשִׁיב, אַבְל מַעַל אֲחֻזְרִין דְּהוּוּ עֲרַב רַב, לֹא הָשִׁיב. וְעַל דָּא רָשִׁים קָרָא וְאָמַר, מַעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּבְגִין דָּא אֲתַמְנִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמַלְקָהּ מִין, וְזִיבֵר לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַדִּיָּה. כְּזוּזָא דָּא בְּעוּבְדָּא דְּעֵלָל, דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת ל"ב) וַיְפּוֹל מִן הָעָם וְגו'. כָּל אֵינּוֹן מַעַרְב רַב הוּוּ. וְלֹאחֻזָּא דְּלֹא הוּוּ מְבִי יִשְׂרָאֵל, מַה כְּתִיב לְבַתֵּר, (שְׁמוֹת ל"ה) וַיִּקְהַל מִשֵּׁה אֵת כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

דף רל"ז ע"ב

אמר רע"א מהימנא, השיב את וזמתי, מאי השיב את וזמתי. אלא ג' ממונים דגיהנם, וחד על שפיכות דמים, וחד על גלוי עריות, וחד על עבודה זרה. ואינן: משוחית, אף, וזימה. הוא (ומא דהוה) (ס"א וזימה דהוה) טאס בעלמא. אמר השיב את וזמתי מעל בגי ישראל, ולא אמר מעל העם, דאינן ערב רב, דאתמר ויפול מן העם ביום ההוא כשילשת אלפי איש, דהכי אוקימנא ושאינו לבוצינא קדישא. (ע"ס).

(דף רל"ז ע"ב) (שמות לה) קוּזו מאתכם תרומה. תא וזי, בקדמינתא כתיב, (שמות כה) מאת כל איש אשר ידבנו לבו. כלא בכלל. כיון דאינן ערב רב עבדו דא, ובמיתו בעינן דמיתו, בעא קודשא בריך הוא לאתפייסא בהדייהו ד'ישראל, אמר לון, אתווצרו כלכו לסטר וזד, הדא הוא דכתיב, (שמות לה) ויקהל משה את כל עדת בני ישראל בלוודייהו, אמר לון, בגי, בכון אנא בעי למשרי, עמכון תהא דיורא דילי.

ועל דא, (שמות כה) קוּזו מאתכם תרומה, מאתכם, ולא מאזררא, לא בעינא דתהא שתופא לאוזרנין בהדי, ולא בהדייכו, ובגין כך כלהו אשתציאו. אוף דכא הא אינן מאינן גזעא בישא הו, ויהיו המתיים. המתיים, ודאי מתיים, ולא מישראל. ובגין כך מנה לון, דכתיב שמו את ראש בני ישראל, ארימו רישיהו.

אמר רבי אלעזר, אבא, כמה יאות הוא, אי לא אשכונא פלוגתא על דא. אמר ליה ברי אימא. אמר ליה והא כתיב (במדבר כה) ויצמד ישראל לבעל פעור, ותנינן דאתווצרו ישראל בהדיה, כצמידא דא דאתווצר בבר גש בקשטיו, דכי אתווצרו ישראל לבעל פעור. אמר ליה אלעזר, דכי הוא, ויצמד ישראל לבעל פעור, אלא אנא לא אמרית דאתדכו ישראל מההוא וזובה, אלא דאתדכו במוותא, דלא שריא עליהו מותא.

דף רל"ז ע"א

אמר ליה והא כתיב, (במדבר כה) קוּז את כל ראשי העם והוקע אותם. אמר ליה ראשי העם ודאי, ולא ראשי בני ישראל. ומן העם אית לן למיכלה, כתיב דכא העם, וכתיב דתם (שמות לב) וירא העם. (שמות לב) ויקהל העם. (שמות לב) ויפול מן העם. אבל תא וזי, ויצמד ישראל לבעל פעור, ולא פלוזו ליה, אבל מן סיפיה דקרא אוכוז, דכתיב ויאכל העם וישתוו, ולא כתיב ויאכל וישתוו ישראל. אלא העם, כיון דכתיב ויצמד ישראל, מאי ויאכל העם. אלא ההוא זרעא בישא, הו וזובה ד'ישראל. (דף רל"ז ע"א)

מהו דכתיב, (במדבר כה) ויצמד ישראל לבעל פעור. תא וזי, ויצמד ישראל לבעל פעור לא כתיב, אלא לבעל פעור. קשויטין ותוקפא יהבו לבעל פעור,

בְּלֹא דַעְתָּא, בְּגִין דְּפּוֹלִיזָא דְּפַעוּר הוּא, לְמַפְרַע גְּרַמְיָה, וּלְאַפְקָא קַמְיָה צוּאָה רִיתְנוּת. וְהָהוּא עִיבִידְתָּא אַהֲגִי לִיה, וְאַתְתַּקֵּף מַעֲיָה. וְיִשְׂרָאֵל כִּיּוֹן דְּחֻזְמוּ דָּא, וְנִשְׁיבָא דְּזִלְוֹלָא דִילִיָּה אִיהוּ, וְקִלְקוּלָא דִילִיָּה, דְּהָא בְּעִבּוּדָה זָרָה כְּתִיב, (ישעיה ל) צָא תֹאמַר לוֹ, וְאֵינֹן בְּגִין זִלְוֹלָא דְּעִבּוּדָה זָרָה, פָּרְעוּ גְּרַמְיָהּ בְּלֹא יְדִיעָה, וְעַל הֵגִי כִפֵּר פְּנֹזֵס, וּבִטֵּל מוֹתָנָא, דְּכְתִיב וַיִּכְפֹּר עַל בְּגִי יִשְׂרָאֵל. (ומה כתיב)

רעיא מוהימנא ומה כתיב, קוזו מאתכם תרומה ליי, ולא מערב רב, דלא אתקריאו קהלה ונובור, עד דאתעבר מנהון ערב רב, כבזכור בזמנא דמתערבין בינייהו, כאילו לא הוו גוי אנו. ובגין דא קוזו מאתכם תרומה, ולא משותפנו אנו, דלא בעינא לשותפא אנונין ביני ובינייכו.

ולא עוד, אלא כד ערב רב מעורבין אינון בישראל, מה כתיב (איכה א) הִיו צָרִיתָ לְרָאשׁ. וישראל בטר דמתעברי מנייהו אלן מה כתיב, שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עַדְת בְּגִי יִשְׂרָאֵל. ולא עוד, אלא דאמר קודשא בריך הוא, אֲנִי בְּעִי לְדִיִּירָא עִמּוּכֹן. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (שמות כה) וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנִתִּי בְּתוֹכָם.

ולא עוד, אלא כד בְּגִי יִשְׂרָאֵל בְּזִלְוֹתָא, עֲלִיָּהּ אֶתְמַר מִי מַעֲכָב שְׂאוּר שְׂבַעֲסָה, וְהָא אִוקְמוּהָ מֵאֲרִי מוֹתְנִיתִין, בְּזִמְנָא דְּעֵרַב רַב אֵינוֹן רָאשִׁים עַל יִשְׂרָאֵל, כְּבִזְכוּל כְּאִילוּ (ס"א עברין שולטנו דקודשא בריך הוא), עֲבָדִין שׁוֹלְטָנוּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וַיַּעֲלֹן בְּמִשְׁפָּטִי כְּכַבֵּיָא וּמִזְלִי. וּבְגִין דָּא צְוּנוֹן וְאַמְרִין, (ישעיה כו) יִי אֶלֹהֵינוּ בְּעֶלְוֵנוּ אֲדוֹנִים זִלְתָּהּ.

דבר אנו, פנזוס וכו'. קום בוצינא קדישא, ואפתו מלי קמי שכינתא. קום בוצינא קדישא, ואמר, בוזבורה קדמא אתמר הכי. תא וזוי, פינזוס קאים קמי דינא תקיפא דיצנוק, וקום קמי פרצה, דכתיב, (תהלים קו) וַיַּעֲמֹד פִּינוֹס וַיַּפְלֹל וַתַּעֲצֹר הַמַּגָּפָה, בְּגִין לֵאמָנָא עֲלִיָּהּ דִּישְׂרָאֵל, וּבְגִין דָּא כָּלִיל דָּא וְדָא בּוּזִשְׁבָּנָא, פִּינוֹס כְּמַעֲנִין יִצְחָק, וְהָכָא צָרִיךְ לְזוּדְתָא מִלִּין.

פתו ואמר, אליהו רוזימא דמלכא עלאה, וזא מ"ם מן מות טאס באורא, וזטף לה, ושתף לה עם ר"ו, דאיהו יצנוק, ואיהו בוזשבן פינזוס, ואשתלים בזה רמ"ז. לבתר וזא ו' מן מות טס ברקיעא, וזטף ליה, ושוי ליה ברמ"ז, ואשתלים רומ"ז. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, וַיִּקְחוּ רוֹמוֹן בְּיָדוֹ.

ואיהו, במה יכיל לזטוף תרין אתון אלן. בתרין רוזין דאשתמרו (ס"א דאתמרו) לְעִילָא, דאשתתפו בפנזוס. פנזי וז"ס. בתרין פנים אלן, וזס על ישראל דלא אתאבידו, בוזילא דתרווייהו, וידקור את שניהם, בתרין אתון מ"ו. וְהֵינֵנוּ בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי בְּתוֹכָם.

ואמאי אשתתף ביצנוק. בגין דיצנוק מסר גרמיה למיתה. ובגין דא אשתתף ליה ליצנוק, למהוי ליה עזר. דמסטרא דתרין עיולי דאמילתא, אשתתפי ביה אברהם ויעקב, דאברהם דרזיה וזסד אשתתף בוז"ס דפנזוס. יעקב איהו פנזי א"ל (ס"א יעקב איהו פנזי דפנזוס) דפנזוס בגין דאתמר ביה, (בראשית לב) כֹּאשֶׁר עָבַר אֶת פְּנֵיֶיךָ, (ס"א שם המקום פנזי) פנזי א"ל. בגין דכד עלמא איהו בדוזוקא, ואית צדיק בעלמא מקני על ברית, אבהון אשתתפו ביה, ובגינייהו אמר מישה בדוזוקא דישראל, (שמות לב) זָכוֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק

ולישׁראל עבְדִּיהָ. וּבִתְלַת אֲתוֹן יְהוָה מִן אֱלֹהֵהוּ, וְכֹה לֵאמֹר מִן הַנְּבִיא, וְדָא אִיהוּ אֱלֹהֵהוּ, הַ נְבִיא, (ס"א וְדָא רֹא אֵל יְהוָה נְבִיא) וְאַשְׁתָּלִים בֵּית יְהוָה.

י' הִזְכָּה פְּנֹס בֵּיה, בְּגִין דְּקָנִי עַל בְּרִית, וְכֹה לְבְרִית. וְתַרְן יוֹדִין אֵינֹן, יוֹד עֲלָאָה מִן יְהוָה, דְּכֶרֶת בָּהּ לְאַבְרָהָם, בִּין י' אַצְבָּעוֹת דִּינִין. יוֹד וְעִירָא אִיהוּ מִן אֲדָנִי, דְּכֶרֶת בָּהּ בִּין י' אַצְבָּעָן דְּרַגְלִין וְאִיהוּ אֶת קְדִישָׁא, דְּמִתְעַטָּרָא בְּרִשְׁיָמוֹ עֲלָאָה.

וְדָא אֲתֵרִשִׁים תְּמִיד לְעֻלְמִין, אִיהוּ אֶת דְּשִׁבְתָּ, אֶת דְּתַפְלִין, אֶת דִּיּוּמִין טָבִין, אֶת דְּשִׁדִּי דְּרִשִׁים (דְּבָרִים ו') עַל מַזְוָזוֹת בֵּיתָהּ וּבִשְׁעָרֶיהָ. לְמַדּוּי בָּהּ רִשְׁיָמִין יִשְׂרָאֵל בְּרַצְעוּתָהּ, בְּבְרִית דְּלֵהוֹן, דְּאֵינֹן בְּנֵי דְּמִטְרוֹנִיתָא, בְּנֵי דְּהִיכְלָא דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא, וּבְאֻרִּיתָא, אֵינֹן רִשְׁיָמִין בָּאָת י' עֲלָאָה, דְּאֵינֹן בְּנֵי מִלְכָּא עֲלָאָה, כְּמֹה דְּאֻקְמוּתָהּ. וְהָא אֲתַמָּר (דְּבָרִים יד) בְּנִים אַתֶּם לִי אֱלֹהֵיכֶם.

וְאֶת יוֹד דְּשִׁדִּי, אִיהוּ וּזְוֹלָא דְּשִׁלְשָׁלָתָה, עַל קוֹדְלָא דְּשִׁדִּי יֵצֵר הָרַע, דְּלֹא לְזִיקָא לִיהָ לְבַר זָשׁ. דְּעֲלִיהָ אָמַר דּוֹד, (תְּהִלִּים כב) הַצִּילָהּ מִיָּד כָּלֵב יוֹדִידָתִי. אִיהוּ זָשׁ, אִיהוּ כָּלֵב, אִיהוּ אֲרִיהָ. דְּעֲלִיהָ אָמַר דּוֹד, יֵאָרֹב בְּמִסְתָּרָא כְּאֲרִיהָ בְּסִכְתָּהּ. וְהַנְּבִיא קָרָא לִיהָ דּוֹב, הָדָא הוּא דְּכֶתִיב, (אִיכָה ג) דּוֹב אֹרֵב הוּא לִי אֲרִי בְּמִסְתָּרִים. (תְּהִלִּים מט) זָמִשְׁל כְּבִהְמוֹת, זָמִשְׁל לְכָל וְזִין מִסְּאָבָן, דְּאֵינֹן דּוֹרְסִין, אֲתַמָּתִיל לְכָל בַּר זָשׁ, כְּפֹם וּזְוֹבִי, וְהָא אֲתַמָּר.

וְהָא אִיהוּ כָּלֵב וְזָשׁ וְזִמְמוֹר זָשׁ, דְּמִרְכִּיבִין עֲלִיהָ זָפְשָׁא. וּמִיד דְּאַשְׁתַּמּוּדֵּעַ הָהוּא דְּרָכִיב עֲלִיהָ דְּאִיהוּ וְזִיבָא, עֲלִיהָ כְּתִיב, (בְּרַאשִׁית מט) וַיִּפּוֹל רֹכֵבֹו אֲוֹזֹר. וְרֹא דְּמִלְכָּה, (דְּבָרִים כב) כִּי יִפּוֹל הַזּוֹפֵל מִמֶּנּוּ. וּבְגִין דָּא אָמַר אִיּוֹב, (אִיּוֹב יב) לֹא זֹפֵל אֲנִי מִכֶּם. וְצִדִּיק דְּרָכִיב עֲלִיהָ, קָשִׁיר לִיהָ בְּקִשְׁרֵיהּ דְּרַצְעִין דְּתַפְלִין. אֶת תַּפְלִין דְּאִיהוּ אֶת יוֹד. דְּשִׁדִּי, וּזְוֹלָא עַל קְדִלָּה. שׁ דְּתַפְלִין, שִׁלְשָׁלָתָה עַל קְדִלָּה.

וּבֵיה רְכִיב אֱלֹהֵהוּ, וְסִלִּיק לְשִׁמְיָא. הָדָא הוּא דְּכֶתִיב, (מִלְכִּים ב ב) וַיַּעַל אֱלֹהֵהוּ בְּסַעְרָה הַשָּׁמַיִם. וּבֵיה (אִיּוֹב לו) וַיַּעַן יְהוָה אֶת אִיּוֹב מִן הַסַּעְרָה. וּבְגִין דָּא, אֻקְמוּתָהּ רַבָּן דְּמִתְנִיתָא עֲלִיהָ, אִיְהוּ גְבוּר הַכּוֹבֵשׁ אֶת יֵצֵרוֹ. וְאִית לְמַאן דְּמִתְהַדָּר לִיהָ וְזִמְמוֹר, דְּלֹא אִיהוּ מַצְטַעַר רֹכֵבֹו. וְאַלִין אֵינֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּקַל וְזִמְמוֹר. וּבְגִין דָּא אֲתַמָּר בְּאַבְרָהָם, (בְּרַאשִׁית כב) וַיִּנָּחֵשׁ אֶת וְזִמְמוֹר. וּבְגִינָהּ אֲתַמָּר עַל מִשְׁיָנוּ, (זְכַרְיָה ט) עָנִי וְרוֹכֵב עַל וְזִמְמוֹר.

וּבְגִין דָּא י' מִן שַׁד"י, דְּאִיהוּ וּזְוֹלָא דְּשִׁלְשָׁלָתָה, מִינָהּ (ס"א מִפְּוֹדִין) מִפְּוֹדִים כָּל שַׁדִּין וּמִוִּיקִין, וּמִיד דְּוִזִּין לִיהָ בְּמַזְוָזוֹת דְּתַרְעִין, בְּרִזִּין, דְּבָהּ אֲתַמָּר, (תְּהִלִּים קמט) לְאַסּוֹר מִלְכִּיהֶם בְּזִיקִים וְנִכְבְּדִיהֶם בְּכַבְלֵי בְּרוֹל. כָּל שֶׁכֶן כֹּד וְזִינִין לָהּ בְּאֶת תַּפְלִין עַל דְּרֻעִין, וְרִשְׁיָמִין בָּהּ בְּאֶת בְּרִית בְּבִשְׁרִיהוֹן, (בְּמִדְבָּר א) וְהָרָה הִקְרַב יוֹמָתָה, לִית זָר, אֱלָא יֵצֵר הָרַע, דְּדִמְיָא לְכָל וְזִין וְעוֹפִין דּוֹרְסִין.

וּבְגִין דָּא, (אִיּוֹב ד) זָכּוֹר זָא מִי הוּא זָקִי אָבֵד, דָּא פְּנֹס, דְּקָנִי עַל בְּרִית, וְאַתְרִשִׁים בֵּיה, דְּאִיהוּ בְּרָא דְּמִלְכָּא וּמִטְרוֹנִיתָא. קָנִי בְּמוֹשְׁבָהּ, וְזָכִי לָאָת י' מִן יְהוָה. וְקָנִי בְּעוֹבְדוּי, וְזָכִי לָאָת י' מִן אֲדָנִי. וְהָא אִיהוּ וְזָכִי בְּרַאשִׁי. וְזָכִי בְּסוֹף. וּבְגִין דְּאֶדָם קְדָמָאָה הָהּ רִשׁוּם בְּתִירוּתָהּ, אֻקְמוּתָהּ עֲלִיהָ רַבָּן, דְּאִיהוּ רִאשׁוֹן לְמוֹשְׁבָהּ, אֲחִירוֹן לְמַעֲשָׂהּ.

אֲדַהֲכִי דְאָמַר מֶלֶךְ אֱלֹהִים אֶתְכַסִּי מִנִּיחָהּ. אָמַר (דף רל"ו ע"ב) רַבִּי אֶלְעָזָר, (לוחב"ו) זָכָא וּזְלִקְנָא, דְּזָכִינָא לְמִשְׁמַע מֶלֶךְ מִבְּנֵי עַלְמָא דְאֵתִי.

וּבִזְבוּרָא קְדָמָא. לְכֹן אָמַר, בְּאוּמָאָה עֲלָךְ, אִם הוּא בְרַעֲוִיתָךְ, וְאִי לָאו, אִימָא. רַבִּי פִנּוּס בֶּן יֶאִיר. הָהוּא טוֹלָא בְטֵשׁ בְּעֵינָיו דְּרַבִּי אָבָא, וְכִי לֹא הָוָה יָדַע קוּדְשָׁא בְּרִיק הוּא, אִי הָוָה בְּרַעֲוִיתָהּ, אִם לָאו. אָמַר לֵיהּ, אִם לֵיהּ גָּלוּי, מִי גָלוּי לְאַנְדְרֵינִי, וּבְגִין דָּא לְכֹן אָמַר.

וְתוּ אֲתַמַּר בְּזִבְזוּרָא קְדָמָא, (תהלים ס) מִכְתָּם לְדוֹד, סִימְנָא דְאַחוּיָאוּ לֵיהּ לְדוֹד, כִּד שְׁדַר לְיוֹאֵב לְאַרְם וְלְאַרְם צוּבָה לְאַגְזוּא בְּהוּ קְרָבָא. אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, שׁוֹשֵׁן עֲדוּת: דָּא סְהִדוּתָא דְשְׁכִינְתָּא, דְאִיהוּ שׁוֹשֵׁן עֲדוּת. דְאִיהִי סְהִדוּתָא דְקִימָא עֲלֵן, וְסְהִידַת עֲלֵן קָמִי מַלְכָּא, וְדִרְגִין עֲלֵאִין קְדִישִׁין בְּהִדָּה, וְסִימְנָתָא קְדִישָׁא לְתוֹשְׁבֹותָא.

אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, שׁוֹשֵׁן עֲדוּת דְאִינֹן סְהִדִין עַל יִשְׂרָאֵל, דְאִינֹן אֲבָרִים, וְאִיהִי נְשִׁמְתָּא עֲלֵיהּ. אִיהוּ סִימְנָתָא דְשְׁמִיָּא. דְאֲתַמַּר בְּהּ, (מלכים א' ו') וְאֵתָהּ תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. אִיהִי סִימְנָתָא קְדִישָׁתָא, (ומנה תלמיא) דְאֲתַמַּר עֲלָהּ תִנָּיָא דְמִסִּייעַ לָהּ.

(במדבר כד) אֵיתָן מוֹשֶׁכֶּךָ וְשִׁים בְּסַלְעַ קִנְיָ. אֵיתָן: תִּנָּיָא. תִּמְן קִנָּא דְנִשְׁרָא עֲלָהּ, וְאִיהִי שְׁכִינְתָּא. וְעֲלָה אֲתַמַּר, (דברים לב) כְּנִשֶׁר יַעִיר קִנּוּ עַל גִּזְלוֹי יִרְוּחַ, דְאִינֹן שׁוֹשֵׁן הַלְכוּת וּמִשְׁנִיּוֹת. וְכַל דְּבוּר וְדְבוּר דְנִפִּיק מִפּוּמוֹי דְהָהוּא תִנָּיָא, דְאִפִּיק בֵּין לְשִׁמָּא דִידוּד, בֵּין בְּאוֹרִיָּתָא, בֵּין בְּצִלּוֹתָא, בֵּין בְּבִרְכָּהּ, בֵּין בְּכָל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא, מִדָּא כְּתִיב בֵּיתָהּ. יִפְרוּשׁ כְּנִפְיוּ, הָהוּא נִשְׁרָא דְהוּא דְבוּר, דְבֵיתָהּ יְהוָה.

יִקְוֹהוּ יִשְׁאֲהוּ עַל אֲבָרְתוֹ, מֵאִי עַל אֲבָרְתוֹ. עַל הָהוּא אֲבָר דְבִר נִשֶׁ, (ס"א על הוּא נִשְׁרָא) דְבֵיתָהּ מִצֹּה יְדוּד, אֲתַקְרִי אֲבָר דְשְׁכִינְתָּא. וּבְגִין דָּא יִשְׁאֲהוּ עַל אֲבָרְתוֹ. יִשְׁאֲהוּ: כְּגוֹן (במדבר ו') יִשָּׂא יְדוּד פָּנָיו אֵלָיָהּ.

וּמֵאִי וְשִׁים בְּסַלְעַ קִנְיָ. אֵלָא אָמַר דּוּד עֲלֵיהּ, (שמואל ב' כב) יִי סַלְעִי וּמִצֹּדֶתִי. אוֹף הָכִי תִנָּא, דְאִיהוּ בֵיתָהּ הַלְכָהּ תַקִּיפָא בְּסַלְעַ, דְלִית פְּטִישׁ יָכִיל לְפַצְצָא יְתָהּ בְּכָל קוּשְׁיִין דְעַלְמָא. בְּהֵאִי אִיהוּ מִקְנָא נִשְׁרָא, וְכַל תִּנָּאִים אֲתַקְרִיאוּ קִנָּים דִּילָהּ. וּבְגִין דָּא, (דברים כב) כִּי יִקְרָא קֵן צֹפּוֹר לְפָנֶיהָ, בְּאֶרְצוֹ מִקְרָהּ, וְמִנָּא וּזְדָא כְּאוֹשְׁפִיָּא וְאַכְסִנָּא, דְאֲדַרְבֵּן לְפֻם שְׁעָתָא בְּבִי אוֹשְׁפִיָּיהּ.

וְאֵית דְאִינֹן בְּמִתְנִיתָא דְלִהוֹן דִּירָה לְשְׁכִינְתָּא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות לא) וְשִׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשֶּׁבֶת וְגו', לְדוּרוּתָם, לְדִרְתָם וְחֹסֶר, לְשׁוֹן דִּירָה. וְאֵית מְאִרִי מִשְׁנָה דְתוֹרָתָם אוּמְנוּתָם, דְלֹא וְזֹת שְׁכִינְתָּא מְהוֹן כָּל יוֹמִיהוֹן. אֲבָל אֱלֹהִים, כִּי יִקְרָא קֵן צֹפּוֹר לְפָנֶיהָ, בְּהוֹן שְׁכִינְתָּא בְּאֶרְצוֹ מִקְרָהּ, וְמִנֹּן שְׁרִיָּא עֲלֵיהּ וְאֲשִׁתְּכוּת עֲמִהוֹן, וְמִנֹּן לֹא אֲשִׁתְּכוּת עֲמִהוֹן.

וְרָזָא דְמִלָּה, וְמִנֹּן דְאֲשִׁתְּכוּת עֲמִהוֹן, לֹא תִקּוּז הָאִם. וְמִנֹּן דְלֹא אֲשִׁתְּכוּת עֲמִהוֹן, שְׁלוֹן תְּשִׁלוּן אֶת הָאִם. אֲפֻרוּזִים אֱלֹהִים מְאִרִי מִשְׁנָה. אוּ בִיָּצִים, מְאִרִי מִקְרָא בְּאֱלֹהִים דְלֹא קִבְעִין לְמוֹדִיָּהוּ, שְׁלוֹן תְּשִׁלוּן אֶת הָאִם. אֲבָל בְּאֱלֹהִים דְקִבְעִין לְמוֹדִיָּהוּ, לֹא תִקּוּז הָאִם עַל הַבָּנִים. וְאֵית מְאִרִי הַלְכוּת, דְרַמִּיָּין לְכַכְבֵּיָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (דניאל יב)

ומצדיקי הרבים כפככים לעולם ועד. לאו כפככים, דאתמר בהון (עומית ט) וכל צבאם יכול. אלא כאינון ככביא דעלמא דאתי, דאינון לעולם ועד קיימי תדיר.

(בראשית א) ויאמר אלהים נעשה אדם, בטר דאשלימו לעבידתיהו כל אומן ואומן, אמר לון קודשא בריך הוא, אומנותא ודא אית לי למעבד, דיהא שותפא דכלנא. אתוברה כלכו כוודא, למעבד ביה כל אוזר ואוזר מוולקא דיליה, ואנא אשתתף עמכון, למיחב ליה מוולקא דילי. והיינו נעשה אדם בצלמנו כדמותנו. ואוקמוה רבנן, דלית אדם אלא ישראל, דא הוא דכתיב, (יוזקאל לז) ואתן צאני צאן מרעיני אדם אתם. אתם אדם, ולא עובדי כוכבים ומלכות. ובגין דא (תהלים קמט) ישמוז ישראל בעושייו.

אמר בוצינא קדישא, ודאי ההוא תנא דאתמר בסלע דונויא אמר דא, דכתיב ביה איתן מושבך ושים בסלע קנך. דתלת אבהן נקראו איתנים, ורביעאה איתן מושבך. דביה מתישבא הלכה, דאתמר בה הלכה למשה מסיני. דאיהו אתפשט על שתין רבוא דישראל, ונהיר לון באורייתא, כשמשא (לסיהרא) דאתפסי בליכיא, ונהיר לכל ככביא ומולי. ולית ליכיא אלא גלותא, ואיהי (ישעיה כא) שומר מזה מלילה שומר מזה מליל. ואתגליא ביממא, דאתמר (בראשית מד) הבקר אור, בקר דאברהם, דאתמר ביה (שמות טז) ובקר וראיתם את כבוד יי. (רות ג) וזי יי שכבי עד הבקר.

אדהכי, הא רעיא מהימנא נפיק מדהוא סלע, ואמר, בוצינא קדישא, מזה מועיל לי לאתטמרא מקמך, דהא לא שביקנא אתר דלא עאלית לאתטמרא מנך, ולא אשכונא, אי הכי לית לי לאתפסיי מנך.

אמר ליה בוצינא קדישא, בטר דאמר נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, מאי גיהו דאמר לבתר ויברא אלהים את האדם בצלמו. אמר ליה, מזה דאוקמוה על דא מארי מתגיתין, דמנהון הו אמרין יברא, ומנהון אמרין לא יברא, קודשא בריך הוא ברא ליה, דכתיב ויברא אלהים את האדם בצלמו. אמר ליה, אי הכי (דף רל"ט ע"א) איהו, לא יהיב וולקא ביה וזר מעייהו, ולא אתעביד בדיוקנא דלהון, אלא באיקונין דמלכא בצלמו כדמותו, דאיהו צלם דמות תבניתו. אמר הכי אשתמודע. אמר וזס ושלום. אלא אנא אמינא כך, דאתברי בכלא, ואשליטיה על כלא. ואי הוה יהיב כל וזר ביה וולקיה, בזמניה דהוה כעסיה עליה, כל וזר, הוה נטיל וולקיה מניה, (ישעיה ב) כי במזה נוזשב הוא.

אלא קודשא בריך הוא ברא ליה (כל וזר וזר) בדיוקניה, דא מלכות קדישא, דאיהי תמונת כל. דבה אסתכל קודשא בריך הוא, וברא עלמא, וכל בריין דברא בעלמא, וכלל בה עלאין ותתאין, כלא פרודא כלל, וכלל בה עשר ספירן, וכל שמהן וכנויין והויין. ועלת על כלא, דאיהו אדון על כלא, ולית אלהא בר מעיה, ולא ישתכח בעללאין ותתאין פוזות מינה. בגין דאיהי קשר דכלהו, שלימו דכלהו, לקיימא ביה (תהלים קג) ומלכותו בכל משלה. ובגין דלא אשתכח עלת על כלא בעללאין ותתאין פוזות מינה, אפילו בוזר מעייהו, אתקריאת אמונת ישראל. ומסטרא דעלת על כלא, אתמר בה, (דברים ד) כי לא ראיתם כל תמונה, אבל מסטרא דשאר בריין. אתמר בה, (במדבר יב) ותמונת יי יביט.

אֶתָּא בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וְשָׂאָר וּבְרִיָּא, וְאַשְׁתְּטֹווּ קַמִּיהּ, וְאָמְרוּ, וְדָאֵי כַּעַן לִית מֵאן דְּיָכִיל לְמִיטַל מַנְיָה וְזוּלְקָיָהּ, דְּלֹא יְהִיב בֵּיתָא וְזוּלְקָא וְזֵד בְּעַלְמָא, אֲלֵא בּוֹרָא עַלְמִין, עֲלִית עַל כָּלָא, וּבֵיתָא תַּלְיָא עֲנִישִׁיהּ, אוֹ אֲגָרִיָּה, וְלֹא בְּמִלְכָּא וְשָׂרְף, וְלֹא בְּשׁוּם בְּרִיָּה דְּעַלְמָא. וּבְגִין דָּא אֻקְמוּהּ רַבָּנָן דְּמִתְנִיתִין, הַמְשַׁתֵּף שְׁם שְׁמַיָּם וְדָבָר אֲוֵר, נְעָקֵר מִן דְּעוֹלָם. מִיָּד דְּשַׁמְעַת מַלְיָן אֲלִין דְּאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וְזֵדָא רַעֲיָא מְהִימְנָא. (ס"א דְּאָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וְזֵדָא) וְכָל וּבְרִיָּא בְּרִיכוּ לֵיהּ, וְאָמְרוּ, רַעֲיָא מְהִימְנָא, אִי לֹא הָוָה אֲתִי בַּר נָשׁ בְּעַלְמָא אֲלֵא לְמִשְׁמַע דָּא דִּי.

וְכָתֹב אִיהוּ, מֵאן דְּאַשְׁתְּדַּל בְּזִלְוִתָּא בְּתַרְתָּא, לְמַנְדַּע לְשְׁכִינְתָּא, לְאוּקִיר לֵהּ בְּכָל פְּקוּדִין, וּלְמִסְבָּל בְּגִיָּתָא כְּמִתְּ דְּוִזְזִיקִין. כְּמִתְ דְּאַתְמֵר, אֲגָרָא דְּכָלָה דְּוִזְזִיקָא. (בְּרַאשִׁית כ"ו) וְיִשְׁכַּב בְּמִקְוֶם הַהוּא, אִם יֵשׁ כ"ב אוֹתִיּוֹת דְּאוּרִיָּתָא, אִיהִי שְׁכִיבַת עַמִּיָּה.

מֵאן יֵשׁ. וְכִמְתָּ מֵאִין. דְּבִאֲתֵר דְּשְׁכִינְתָּא עַלְמָתָא תַּמְוִן, וְכִמְתָּ תַּמְוִן. וּבְגִיָּתָא אֲתֵמַר, (מִשְׁלִי מ) לְהַנְזִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ. וְהִינֵנּוּ (שְׁמוֹת כ) וַעֲשֵׂה וְסֹד לְאֻלָּפִים לְאוֹהֲבֵי. מִסְטָרָא דְּאַהֲבַת וְסֹד. וְיֵשׁ דְּאִיהִי וְכִמְתָּ לִּימִינָא, דְּהִכִּי אֻקְמוּהּ הַרְוּצָה לְהַנְזִיל יְדֵיָּם. וּבְגִין דָּא, לְהַנְזִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ.

תָּא וְזִי בְּרִין סְתִימִין, בְּמִדּוֹת דְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא, הֵהִיא מִדָּה דְּמִשְׁתַּדְּלִין בָּהּ, וְדָכְרִין בָּהּ, עַלְמָתָא אֲתֵמַר, בְּמִדָּה שְׁאֲדָם מוֹדֵד בָּהּ מוֹדֵדִין לוֹ. וְשַׁבְעִין אֲנָפִין לְאוּרִיָּתָא, וְהִיא אִיהִי (שְׁמוֹת כ) בְּכָל הַמִּקְוֶם אֲשֶׁר אֹכִיר אֶת שְׁמִי, תִּזְכֹּר אֶת שְׁמִי מִבְּעֵי לֵיהּ. אֲלֵא בְּהֵהִיא מִדָּה דְּאֹכִיר אֶת שְׁמִי, בְּהֵהִיא מִדָּה אַבָּא אֲלִיָּה וּבְרַכְתִּיהָ. (ע"כ רַעֲיָא).

(בְּמִדְבָּר כ"ו) עַל פִּי הַגִּזְרִל תִּזְכֹּרְךָ וְזוּלְתוֹ בֵּין רַב לְמַעֲט. רַבִּי יְהוֹדָה פְּתוּז וְאָמַר, (קֹהֶלֶת ג) יִדְעָתִי כִּי כָל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יְהִיָּה לְעוֹלָם עַלְמִי אִין לְהוֹסִיף וּמִמֶּנּוּ אִין לְגָרוּעַ וְגו'. שְׁלֵמָה מְלָכָא, דְּוִזְזִיקִיָּה יִתִּיר עַל כָּל בְּנֵי עַלְמָא, לֹא יִדְעָנָא כִּי כָל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יְהִיָּה לְעוֹלָם, וְאִיהוּ אָמַר יִדְעָתִי, מִתְּ דְּלֹא יִדְעַת בַּר נָשׁ אֲוֵרָא.

אֲלֵא וְדָאֵי שְׁלֵמָה מְלָכָא וְכִמְתִּיָּה סְלָקָא עַל כָּל בְּנֵי עַלְמָא, וּמִתְּ דְּאִיהוּ יִדְעַת לֹא יִדְעִי כָּל שְׂאָר בְּנֵי עַלְמָא. תָּא וְזִי, שְׂאָר אוּבְנֵי דְּעַלְמָא, כִּד אִיהוּ עֲבִיד עֲבִידָתָא, אֲשֶׁנּוּ בֵּיתָא, וְאַסְתַּכֵּל וְזִמְנָא וְתִרִין וְזִמְנִין וְעֲבִיד לֵיהּ, וּלְבַתֵּר אוּסִיף עֲלֵיהּ, אוֹ גָּרַע מַנְיָה. וְקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא לֹאֵו הִכִּי, אֲפִיק עֲבִידָתָא לְאַמְתּוֹ מִתְּהוּ, דְּלִית בָּהּ מִמְּשׁוֹת כָּלָל, וְאִיהוּ מִמְּשֵׁ אֲתֵתִקֵּן כְּדִקָּא יְאוּת, וְלֹא אֲצִטְרִיף לְאוּסְפָּא וּלְאַגְרָעָא מַנְיָה. בְּגִין כִּד כְּתִיב, (בְּרַאשִׁית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד.

תוֹ כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים, לְתַקְוָנָא דְּעַלְמָא, וְדָאֵי הוּא יְהִיָּה לְעוֹלָם. רַבִּי יְצוֹזֵק אָמַר, אִי הִכִּי מִהוּ וְהָאֱלֹהִים עָשָׂה שְׁיִירָאוּ מְלָפְזִין. אֲלֵא הִיא קָרָא הִכִּי אוּלְפָּנָא, וְהוּא רָזָא עַלְמָתָא בֵּין וּבְרִיָּא, הִיא קָרָא הִכִּי מִבְּעֵי לֵיהּ, כִּי כָל אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים הוּא יְהִיָּה לְעוֹלָם, מִהוּ כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה, וְהִיא כְּתִיב מִתְּ שְׁהִיָּה כְּבֵר הוּא וְאֲשֶׁר לְהִיָּת כְּבֵר הִיָּה, וְאֵת אֲמִרַת כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה.

דף רל"ט ע"ב

אָלס מִקְרָא אַנְזֵרָא אַשְׁתַּמְעָה, כְּתִיב (ישעיה סד) עֵין לֹא רָאְתָה אֱלֹהִים וְזוֹלָתָהּ יַעֲשֶׂה לְמוֹנֶכֶה לוֹ. יַעֲשֶׂה, עֲשִׂיתָ מִבְּעֵי לִיָּהּ. לְמוֹנֶכֶה לוֹ, כִּךְ מִבְּעֵי לִיָּהּ. אָלס אַתֵּר עֲלָאָה הוּא, דְּנָגִיד וְנָפִיק וְאֲדָלִיק בּוֹצִינֵין כְּלָהוּ לְכָל עֵיבָר, וְאֶקְרִי עוֹלָם הַבָּא. וּבִמְנִיָּה נָפִיק וְזָר אֵיכְלָא, (דף רל"ט ע"ב) לֹא־תִשְׁקִיָּא וּלֹא־תִתְקַנָּא. וְהָאִי אֵיכְלָא עֲלָאָה וְיִקְרָא הוּא עַל כָּל שְׂאָר אֵיכְלָנִין, וְהָאִי אֲוִקְמוּהָ. וְהָאִי עוֹלָם הַבָּא דְּנָגִיד וְנָפִיק, אַתְקִין לִיָּהּ לְהָאִי אֵיכְלָא תְדִיר, אֲשֶׁקִי לִיָּהּ, וּבִתְקַן לִיָּהּ בְּעֵבִידְתִּיהָ, מַעֲטָר לִיָּהּ בְּעֵטְרִין, לֹא פָסִיק מִבְּעֵי מְנִיָּה לְעֹלָם לְעֹלָמֵי עֲלָמִין.

בְּהָהוּא אֵיכְלָא תְלִיא מְהִיבְמוּתָא, בֵּיה שְׂרִיא מִכָּל שְׂאָר אֵיכְלָנִין, קִיּוּמָא דְכָלָא בֵּיה. וְעַל דָּא כְּתִיב, כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם. וְהָאִי הוּא הִיָּה הוּא הִזָּה וְהוּא יָהָא. עָלִיו אֵין לְהוֹסִיף, וּבִמְנֵוֹ אֵין לְגָרֹעַ. וְעַל דָּא בְּאוּרִייתָא כְּתִיב, (דברים יג) לֹא תוֹסֵף עָלָיו וְלֹא תִגְרַע מִמֶּנּוּ. דְּאֵיכְלָא דָּא, דְּאוּרִייתָא הוּא. וְאַתֵּר דָּא אַתְקִין הָאֱלֹהִים תְדִיר. הָאֱלֹהִים סִתָּם, דָּא גְבוּרָה מֵאֵין סוּף וּמֵאֵין וְזָקָר. כְּמָה דָּאֵת אָמַר, (ישעיה מ) אֵין וְזָקָר לְתַבּוּנָתוֹ, הָאֱלֹהִים, וְלֹא אֱלֹהִים. וְעַל דָּא עֲשֶׂה, יַעֲשֶׂה תְדִיר, כְּמַבּוּעַ דְּלֹא פִסְקָן מִיּוּמֵי לְדִרֵי דְרִין.

בְּגִין כִּךְ כְּתִיב, וְהָאֱלֹהִים עֲשֶׂה שְׂרִירָאוּ מִלְפָּנָיו. אַתְקִין לִיָּהּ לְהָאִי אֵיכְלָא, בְּתַקְוָנָא שְׁלִים, דְּאוּזִיד לְכָל סֵטֶר עֵילָא וְתַתָּא, בְּגִין דְּיִירָאוּ מִלְפָּנָיו. וְכָא יוֹזְכִפּוֹן לִיָּהּ בְּזוֹלּוּפָא אַנְזֵרָא לְדִרֵי דְרִין.

אָמַר רַבִּי אָבָא, וְהָאִי שְׂפִיר קָא אֲמַרְתָּ, אָבָל תּוֹ אֵית לֹא־סִתְפַּכְלָא, בְּקִדְמִיתָא יַעֲשֶׂה, וּלְבַתֵּר וְהָאֱלֹהִים עֲשֶׂה, מַה בֵּין הָאִי לְהָאִי. אָלס (תדיר) וְהָאִי יַעֲשֶׂה וְאַתְקִין לְהָאִי אֵיכְלָא, דְּלֹא פִסְקִין מִיּוּמֵי לְדִרֵי דְרִין. וּלְבַתֵּר עֲשֶׂה, מַהוּ עֲשֶׂה. אָלס עֲשֶׂה הָאֱלֹהִים אֵיכְלָא אַנְזֵרָא לְתַתָּא מְנִיָּה. וְכָא יַעֲשֶׂה כְּהָאִי. דְּהָאִי אֵיכְלָא תַתָּא, עֲבִיד לִיָּהּ וְאַתְקִין לִיָּהּ, בְּגִין דְּמֵאֵן דִּיעוּל לְאֵיכְלָא עֲלָאָה, יַעֲשֶׂה בְּרִשׁוֹ, וַיִּשְׁכּוּ לְאֵיכְלָא תַתָּא, וַיְדַחֵל לְמִיָּעָל, אָלס כְּדָקָא וְזָזִי.

תָּא וְזָזִי, דְּהָאִי, נְטִיר פְּתוּזָא הוּא. וְעַל דָּא אֶקְרִי (תהלים קכא) שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל וְדָא אֵיכְלָא תַתָּא עֲשֶׂה, אַתְשְׁקִיָּא וּבִתְנֵן מֵאֵיכְלָא דְלַעֲיָלָא. וְעַל דָּא לֹא כְּתִיב יַעֲשֶׂה, אָלס עֲשֶׂה. מֵאִי טַעְמָא. שְׂרִירָאוּ מִלְפָּנָיו בְּנֵי עֲלָמָא, וְכָא יִקְרְבוּן לִיָּהּ, אָלס אֵינֵן דִּיתְנוּזוֹן לְקַרְבָּא, וְכָא אַנְזֵרָא, וַיִּסְתַּמְרוּן בְּנֵי נְשָׂא אֲרוּזֵי דְאוּרִייתָא, וְכָא יִסְטוֹן לְמִיָּעָל וּלְשִׁמְאָלָא.

תָּא וְזָזִי, עַל הָאִי אֵיכְלָא דְכָל וְזִילֵי בֵּיה שְׂרִיא, אָמַר דָּוִד, (תהלים טז) אַתָּה תוֹמִיךָ גִּזְרִלִי. מַהוּ גִּזְרִלִי. דָּא עַדְבָּא דְאוּזִיד בֵּיה דָּוִד מִלְכָּא. וְעַל דָּא, עַל פִּי הַגִּזְרִל (ס"א כן ביה על פי) כְּתִיב. וְכֵן הוּא עַל פִּי יִי. וַיָּמָת שָׁם עַל פִּי יִי. הַגִּזְרִל כְּתִיב. וְכָאָה וּזוֹלְקִיהוֹן דְּאֵינֵן דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרִייתָא יְבֻמָּא וְלִילִי, וַיִּדְעֵי אֲרוּזֵי. וְאֵינֵן

אכלי בכל יומא מוונא עלאה. כמה דאת אמר, (קהלת ו) הוונכמה תוניה בעליה. דהא אורייתא דלעילא מאתר דא אתון, ודהא אתמר עלייהו, (ישעיה סה) הנה עבדי יאכלו.

רבי אבא פתוז ואמר, (יחזקאל א) ויהי קול מעל לרקיע. דא קול דאזייד ליהאי רקיע, ואשתתף בהדיה. ודהא הוא (תהלים קיא) זכר עשה לנפלאותיו. וההוא רקיעא קאים עלייהו, על אינון וזיוון. ודהא הוא דאברי בשני, (בראשית א) להבדיל בין מים למים.

והא אוקמוה, דשבעה רקיעין לעילא לעילא. ודאי וילון אינו משמש, דהא לית ליה מדיכיה, אלא מיה דיהבין ליה. ומספני ביה אתאזדו, דא הוא רזא דכתיב, (דברי הימים ב כב) ובגני הכינותי לבית אלהי. ודהא מכניס שוורית ומוציא ערבית. דהא בליליא, אפיק וזילוי לכל סטרין, ושלטא על אינון וזילין ואכלוסין. ובשוורית בניש לכלהו, ואעיל לנקבייהו, ולא שלטין. דהא בקר כליל כללהו. כמה דאת אמר (תהלים צב) להגיד בבקר וסדרה ואמונתה בכללות. והא אוקמוה.

וקול אית על האי רקיע, מניה אתון האי רקיע, בשעתא דהאי קול אתער, פלהו אכלוסין לא זטלין, ולית בהו רשו, אלא למיקם בדוכתייהו, ואקריבי וזיליהון ומזכאן, לההוא טיבו דגגיד לההוא רקיע, ויתברכן בגיניה, ועל דא איהו מעל לרקיע אשר על ראשם.

דף ר"מ ע"א

תא וזי וממעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר דמות כסא, כמראה אבן ספיר, דא אבן ישראל. ודהא הוא רזא דכתיב, (בראשית כט) וגללו את האבן וגו'. וזד אבן נזתא מלעילא, כד בעו ישראל למירת ארעא, וכתיב ביה גורל. ואיהו אמר, דא לפלגיא, ודהא לפלגיא. ודהא אבן הוא מתווחת (דף ר"מ ע"א) פרסיא דמלכא נזתא. ודאי (בראשית מט) משם רועה אבן ישראל כתיב. ובגני כף על פי הגורל ודאי תזלק נזלתו.

רבי יצחק ורבי יהודה הוו אזלי מאושא כלוד, פגע בהו רבי אלעזר, רהטו אבתריה. אמרו, ודאי נרהיט אבתריה דשכינתא. עד דמטו לגביה, אמרו ודאי נשתתף בהדר, ונשבע מלה וזדתא.

פתוז ואמר, (ישעיה נא) שמעו אלי רודפי צדק מבקשי וגו'. שמעו אלי רודפי צדק, אינון דאלין בתר מהימנותא, רודפי צדק, ודאי אינון מבקשי ה. אי בעיתו למנדע מהימנותא, ולאונדא להאי צדק, לא תסתכלון בה בלוודדהא

כְּשֶׁאֵר בְּנֵי עֲלָמָא, דְּגֻרְבוּ מִיִּתְה לְגֻרְמֵיהוּ עַל דָּא. אֲבָל (יְשִׁיעִיה נָא) הִבִּיטוּ אֶל צוּר וּוּצְבָתָם וְאֶל מִקְבֵּת בּוֹר נְוִקְרָתָם.

(רבי חייא הוה אויל למוזמי לר' אלעזר וכו' עד אשרי אדם עוז לו בר. תוספתא היא וכבר נדפסה בפרשת לך לך דף פ"ט ע"א שורה ל"ה. ואלו הוזילופים מוצאתי בין הכתוב בהעתק אשר לפני לבין הכתוב שם. ע"ב שורה כ"ה צ"ל ואמר אמאי אוסין דוד מלכא מלכותא דאיהו. שם שורה כ"ט במקום בדוד צ"ל שלמה, דף צ' שורה י"א צ"ל קלא דהוה אמר אי קדישא הביאני המלך וזריו בכל אינן אידרין דסבא דאנפין עולימא קדישא אתמסרו בידיה כל מפתחון דבגיןך ובזייר קדישא כל וילי שמיא נגילה ונשמוזה בר, ודזילו שורה ט"ז במקום אזלו צ"ל יתבו תמן).

(במדבר כ"ח) צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לזמי וגו'. כתיב (שמואל א טו) הנופץ ליי בעולות וזבחים כשמוע בקול יי וגו'. לית רעותא דקודשא בריך הוא, דיוזב בר גש, ועל וזבחה יקריב קרבן. אלא קרבן דאיהו בלי וזבחה, דא איהו קרבן שלים, ואקרי שלמים, וקרבן תמיד אוף הכי, ואף על גב דמכפר על וזבין.

רבי אבא פתון, (תהלים נא) זבחי אלהים רוחן נשברה וגו'. האי קרא אוקמוה, דרעותא דקודשא בריך הוא, לא אתרעי בקרבן דבר גש על וזבחי, אלא רוחן נשברה. ובגין גש לא ידעי מאי קאמרי, והכי שמענא מבוצינא קדישא, דכד אתי בר גש לאסתאבא בוזבוי, אמשיך עליה רוחן, מסטרא דמסאבא, ואתנאי על בר גש, ושליט עליה לכל רעותא. והוא סטרא מסאבא, אתנפר בוזיליה ואתתקף, ושליט עליה לרעותיה. אתי בר גש ושליט עליה לאתדבא, מדכאין ליה.

בזמנא דהוה בי מקדשא קיים, אקריב קרבניה, כל כפרה דיכיה תלויא עליה, עד דאתנורט, ותבר ליהוה רוחן מזו גאותא דיכיה, ומאיך ליה. ודא הוא תבירו, דהוה דרגא דמסאבא. וכד אתבר ההוא רוחן מסאבא, וקריב קרבניה, דא איהו דאתקבל ברענא כדקא יאות.

ואי לא אתבר ההוא רוחן, לאו קרבניה כלום, ולכלבי אתמסר, דהא קרבנא דא לאו דקודשא בריך הוא, אלא מכלבי. ובגין כך זבחי אלהים כדקא יאות, הוא רוחן נשברה, דיתבר ההוא רוחן מסאבא, ולא ישלוט. ועל דא מאן דיתבר ליה כדקא יאות, עליה כתיב, (תהלים עז) רוח הולך ולא ישוב. ליהוי ההוא גברא באבטווחא, דלא יתוב לגביה לעלמין. דדא הוא דכתיב, ולא ישוב. לב נשבר ונרפה, ההוא גברא דלא אתנאי, ולא אתענג בענוגין דעלמא, אלהים לא תבזה, ביקרא איהו לגביה. (במדבר כ"ח) צו את בני ישראל. מאי צו. דא עבודה זרה. בגין דלא ייעול גרמיה לאסתאבא ברוחן מסאבא, דאיהו עבודה זרה ממש.

דף ר"מ ע"ב

רבי אלעזר פתנו. (שיר השירים ה) באתי לגני אונותי כלה וגו'. האי קרא אוקמוה, אבל אית סתרים בקרבנא (ס"א שית סדרין דקרבנא) דכא, וכלא אתמר. אמר ליה רבי שמעון, יאות הוא, דשרית מלה, וסתמות, אימא. (ס"א נסתמות אמאי) אמר, בגין דנמינא בספרא דנונה מלה, ואוליפנא. אמר, אימא דהיא מלה דנומית (דף ר"מ ע"ב) ושבעת.

אמר כלא וזד מלה, קודשא בריך הוא אמר דא, באתי לגני, בגין דכל קרבין דעלמא כד סלקין, כלהו עיילין לגו גנתא דערן בקדמייתא, רזא דכנסת ישראל. והיאך בקדמייתא ושירותא דקרבנא, בשעתא דבר נש אודי וטאוי עלה, וגכיסו וריקו דרבייה על מדבוא.

השתא אית לאסתכלא, היאך אינון רוזין קדישין אתהנון מהאי. ומאי טעמא דקרבנא דבהמה, והא יתיר הוה סגיא, לתברא בר נש דהוא רוזא, ולאתבא בתיבתא מאי טעמא נכיסו דבהמה, ולאוקדא ליה בנורא דמדבוא.

אלא רזא הוא, בגין דאית בהמה דרביעא על אכל טורין, ואכל טורין אכלת בכול יומא, וכלהו אקרון (תהלים ג) בהמות בהררי אכלן. ועל דא תנינן, דאית בעירא אכיל בעירי. וממה הוו. מאשא. וכלהו לזיף לון דהיא בהמה בלזיכא וזדא, דדא הוא דכתיב, (דברים ה) כי יי אלהיה אש אכלה הוא אל קנא. וכל מיא דירדן, דאמלא בשית שנין, היא עבדת ליה גמיעה וזדא, דדא הוא דכתיב, (איוב מ) יבטחו כי יגיון ירדן אל פיהו.

סתרא דמלה, וזמירא דכל הגי, עקרא ויסודא להגי בעירי דלתתא. בגין דרוזא מנייהו מתפשטא (ס"א דרוזי דבעירי מנייהו מתפשטו) לתתא, ואתציר דהוא רוזא לתתא בבעירי. וכד וזב בר נש, אייתי בעירא לקרבנא, ודהוא רוזא דבעירא דא, סלקא ותב לאתריה, ומתפשט דהוא רוזא בכלהו. וכל אינון דזינא דא, מתקרבין ואתין ואתהנין מההוא וזלבא ודמא, דההוא לבושא דרוזא דא, דהא מסטרא דלהון הוה (בגין) דהוא רוזא (דלהון). וכלהון אתהנו ואתנו, ואתעבדון סגורין על דהוא בר נש. ועאל דרך ושט, כמה דאתמר. ובגין כך קרבנא מן הבהמה.

אמר רבי שמעון, בריך ברי לקודשא בריך הוא, עלך אתמר (משלי כג) ישמוז אביר ואמר ותגל יולדתה. ישמוז אביר, דלעילא. ואמר, דא כנסת ישראל. ותגל יולדתה, דא ברתיא דרבי פנחס בן יאיר וסידא. אלעזר ברי אימא, דא קורבנא דבהמה, קרבנא דעופי מאי. דכתיב, (ויקרא א) ואם מן העוף עולה קרבנו. אמר ליה, לא וזמנא, אבל אסתכלנא מהאי מלה דבהמה, מלה דעופי. ולא אימא, בגין דלא וזמנא, ועד כען לא שבענא.

אמר ליה אלעזר, יאות אמרת. אבל רזא דקרבינן סתרינן סגיאין תמן, וכל אתמסרו לגלגלה, בר לוכאי קשוט, דרזא דמאריהון לא אתכסי מנייהו. סתרא דקרבינן, דא איהו סתרא, לאינן מאינן (ס"א וזין) קדישין. ד' דיוקנין וזקוקין בכסא, ודא איהו כורסיא ופרנסא דמלכא קדישא. פני שור. פני זשר. פני אריה. פני אדם. פני אדם דכליל לכלהו. וכל אנפין מסתכלין אלין לאלין, ואתכלילן אלין באלין, ומנייהו מתפשטן לכמה סטרינן ורבון, עילא ותתא, דלית לון שיעורא ומנינא וזשבוין.

פני שור, אתפשט לבעירי רוזא מניה, לארבעה זינין, ואתכלילן בוזד, ואלין אינן: פרים, וכבשים, ועתודים, ועזים. ואלין קיימין לקרבנא. ובגין דמנהון הוו, אינן וזיילין קדישין דמתפשטי מיהוא פני שור, מתקרבין ליסודא דלהון, ואתהנן מיהוא יסודא ולבושא דלהון. ואי לא דהו להו יסודא דהאי עקמא, לא מתקרבין תמן.

כגונא דהוי גיזא לשכינתא קדישא, מרוזיהון דצדיקייא, ואתקריבת לקבלא רוזא דההוא זכאה, ואתהנאת מניה, בגין דמנה הנה ההוא רוז. כך אלין אתהנן מסטרא דיסודא דלהון, ואתהנן מיהוא לבושא דמתקרבי ליה, (ס"א דהא) רוז מלבושא (ס"א כך אלין מתהנן מיהוא לבושא דמתקרבו מסטרא דיסודא דלהון, דהא וזכא ודמא לבושא) דרוזא דלהון הנה. ובגין כך אתהנן מנייהו.

פני זשר אתפשט לעופא רוז מניה. וזשר בתרינן סטרינן איהו. ורזא דא (בראשית א) ועוף יעופף, תרינן רוזין. ובגין כך אתפשט וזזתא (ס"א וזשר בתרינן סטרינן איהו. ימינא ושמאלא ורזא דא (בראשית א) ועוף יעופף, ובגין כך תרינן רוזין מתפשטו מניה וזזתו) מימינא ומשמאלא קרבנא דעופי.

דף רמ"א ע"א

מכל סטר דכיא, לא אתקריב אלא יונה ותורים, דאינן בקשוט לזווייהו. **דף רמ"א ע"א** מכל שאר עופין. והם זרדפין, ולא רודפין. ומיהימנא דא לדא, נוקבא לבר זגו. ועל דא קרבנא מנייהו. וזזתי ומתקרבי אינן רוזין קדישין, ואתהנן מיסודא ועקרא דלהון.

ואי תימא, היך אתפשט זעיר מהאי יונה, או משפנינא דא, לכמה סטרינן וזיילין דלית לון שיעורא. או מן בעירא וזדא אופ הכי. תא וזי. וזד שרגא דקיק דליק, אתמלייא מניה כל עקמא. תו אעא דקיק, אדליק לרבבא.

עד הכא קרבנא מתרינן סטרינן דיוקיקין בכסא. השתא אית למשאל, ד' דיוקנין אינן, דיוקוקין בכסא, מאי טעמא לית קרבנן מאוורנין. אלא ודאי מפלהו אית קרבנא. אריה וזקוק בכורסיא, בשעתא דקרבנא שלים, אריה גזית ועאל

בָּאֵשׁ, וְאָכִיל וְאֶתְנֶהּ מִתֵּמֶן. אָדָם וְזִקְוֶה בְּכוֹרְסִיָּא, אָדָם עֶקְרָא דְכָלָא, וּמִקְרִיב תֵּמֶן רוּחִיָּה וְנִשְׁמָתִיהָ, וְאָדָם עֶלְאָה אֶתְהֵי מֵאָדָם תִּתְּאָה, וְכָל זִינָא אֶתְקָרִיב לְזִינָה, וְאֶתְהֵי מַעֲיָה מִדִּילִיה מִמֶּשֶׁ, וּמִיִּסּוּדָא דִּילִיה.

וְאִי תִימָא, הָא אַרְיָה דְלִית לִיה יִסּוּדָא לְתִתָּא בְּהֵהוּא קָרְבָּנָא. אַרְיָה כָּלִיל בְּכֻלָּהּ, דְּהָא לִימִינָא הוּי, וּבִגִּין כֶּף אָכִיל בְּכֻלָּהּ, וְכָל שְׂאֵר לֹא אָכִיל (ס"א מַעֲיָה) מִזִּינָה, בִּגִּין דִּימִינָא הוּא. הָא כָּל ד' דִּיִּקְנִין דְּזִקְוֶה בְּכֻסָּא, מִתְקָרְבִין לְקָרְבָּנָא, וּבִגִּין כֶּף הוּי קָרְבָּנָא שְׁלִים. וְכֹד אֶתְהֵנֶן מִעֶקְרָא וּיִסּוּדָא דְלֵהוּן, כְּדִין נְזוּת רוּחַ לְאֶדְלָקָא בּוֹצִיעִין עֲלָאִין.

כְּהֵנִי וְלִיּוֹאִי וְיִשְׂרָאֵלִי, יְהִי (ס"א אֵינוֹן) יִסּוּדָא וְעֶקְרָא לְאֵינוֹן דְּרִגִין עֲלָאִין דְלֵהוּן. וְכָל דְּרִגָּא יְהִיב לִיִּסּוּדִיה ד' דִּיִּקְנִין דְּכוֹרְסִיָּא בְּקִדְמִיתָא. כְּדָאמְרֵן זִינָא לְקַבֵּל זִינָה, וּמִתְקָרְבִי אֵינוֹן בְּקִדְמִיתָא זִינָא לְזִינָה. פְּנֵי שׂוֹר כְּלָהוּ פְּנִים דְּמִתְפָּשְׁטֵן לְאֵינוֹן זִינִין כְּדָקָאמְרֵן, כְּלָהוּ מִתְקָרְבִי לְעֶקְרָא וּיִסּוּדָא דְלֵהוּן. פְּנֵי זְשֵׁר, כְּדָאמְרֵן. פְּנֵי אַרְיָה, כְּדָאמְרֵן. פְּנֵי אָדָם, דְּמִקְרִיב רוּחִיָּה וְנִשְׁמָתִיהָ מִתְקָרִיב לְגַבֵּי אָדָם עֶלְאָה.

כְּהֵנָא דְּמִינּוּד שְׂמָא קִדְיִשָּׁא, מִתְקָרִיב לְגַבֵּי כְּהֵנָא עֶלְאָה. הֵהוּא דְּעָאֵל לְבִית קִדְשֵׁי הַקִּדְשִׁים. וְאֶתְקָרִיב דָּא, וְאֶדְלִיק בְּתִקּוּנָהּ בְּנֵהִירוֹ דְּאַנְפִּין (ס"א דִּאתוּן), לְקִדְמוּת כְּהֵנָא דְלִתְתָּא. לִיּוֹאִי דִי מַנְגְּנִי בְּנוֹדָהּ, הֵהוּא סִטְרָא דְלֵהוּן וְזִדִּי, וְאַנְהִיר אַנְפִּין. יִשְׂרָאֵל דְּקָרִיב, (ס"א דִּקִּימוֹ) עַל קָרְבָּנָא בְּצִלּוֹתָא, דְּהָא צִלּוֹתָא עַל כָּלָא הָדָה. אֶתְעַר לְגַבֵּיִיהוּ יִשְׂרָאֵל סָבָא (ס"א עִילָאָה), סְתֻמָּא (ס"א וּזוּטֻמָּא) קִדְיִשָּׁא, וְאַנְהִיר אַנְפִּין.

כָּל זִינָא לְזִינָה, וְכָל מַלְאָךְ בְּתֵר יִסּוּדָא דִּילִיה אֹלָא וְאֶתְעַרו דְּרִגִין תִּתְּאִין לְדְרִגִין עֲלָאִין, וְאַף עַל גַּב דְּכֻלָּהוּ מִתְעַרִין, וְאֶתְעַרו דְּרִגִין דְּזִקְוֶה בְּכֻסָּא, לְגַבֵּי דְרִגִין דְּאַרְעָא, יִסּוּדָא דְלֵהוּן. וְאֵינוֹן דְּרִגִין עֲלָאִין דְּמִטְבֵּרֵן, כְּלָהוּ מִתְעַרִי וּמִתְקָרְבִי לְסִעּוּדָתָא, וּמִתְעַדְנִי. אָבֵל לִית רֶשֶׁן לְזוּד מַזִּינָהוּ לְמִיכָל, לֹא לְדְרִגִי עֲלָאִי, וְלֹא לְדְרִגִי תִתְּאִי, וְלִמְתֵּהֵי שׁוּם הֵנָּה, וְלֹא לְאִוְשִׁיט יָדָא בְּקָרְבָּנָא, עַד דְּמִלְכָּא עֶלְאָה אָכִיל וְאֶתְהֵי, וְיְהִיב לֶזֶן רֶשֶׁן.

לְבִתֵּר דִּיהֵב לֶזֶן רֶשֶׁן, כָּל זוּד וְזוּד אֶתְהֵי וְאָכִיל (כְּדָקָא יָאוּת). וְהִינֵנוּ דְּכִתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) אֶרֶצִּי מוֹרִי עִם בְּשָׁמִי, אֵלִין אֵינוֹן דְּרִגִין עֲלָאִין. מוֹרִי עִם בְּשָׁמִי, אָכִיל וְאֶתְהֵי כְּדָקָא יָאוּת. (ס"א דָּא דְרוּעָא יִמִּינָא, בִּירְכָא שְׁמַאלָא). אָכִילִי יַעֲרִי עִם דְּבִשִׁי, דָּא יַעֲקֹב בְּרוּזֵל, דָּא אָכִילָה כְּדָקָא יָאוּת. שְׁתִּיתִי יַיִן עִם וְזִלְבִי, דָּא דְרוּעָא שְׁמַאלָא, בִּירְכָא יִמִּינָא. הָא כְּלָהוּ דְרִגִין (ס"א קָרְבָּנִין) עֲלָאִין, דְּאֶתְהֵי בְּהוּ מִלְכָּא קִדְיִשָּׁא בְּקִדְמִיתָא. וְדָא מִיכָלָא דִּילִיה וְהֵנָּה דִּילִיה. עַד הָכָא מִיכָלָא דְּמִלְכָּא עֶלְאָה בְּקִדְמִיתָא.

דף רמ"א ע"ב

מכאן ולהלאה, יהיב רש"י לך דיוקנא דדיוקנא דדיוקנא דדיוקנא, ולכל אינא דמתפשטא מנ"הו, לאתהני ולמיכל. ה"א הוא דכתיב, אכלו רעים שנתו ושכרו דודים. אכלו רעים, אלן אינא ארבע דיוקנא דאמרן. שנתו ושכרו דודים, כל אינא דמתפשטא מנ"הו, וכלהו אכלי ומתפשטי, ואתהנין כדקא יאות, ואנהירו אנפין, ועלמין כלהו בנודנה, (דף רמ"א ע"ב) וכל נוד ונוד, בין דרגין עלאין, ובין דרגין תתאין, ביסודא דלהון מתקרבין ומתהנין. דא איהו רזא וסתרא דקרבנא כדקא נזי.

אתו רבי אלעזר ורבי אבא ושאר וברייא, ואשתטוו קמיה. אמר רבי אבא, אלמלא לא אתמסר אורייתא בטורא דסיני, אלא דאמר קודשא בריך הוא, דא בר יוחאי אורייתא וסתריה דילי, דיי לעלמא. ווי כד תסתלק בן עלמא. מן ינהיר בוצינא דאורייתא, כלא יתנושא מיהו יומא. דהא עד דיייתי מלכא משיווא, לא ליהוי דרא כדרא דא, דרבי שמעון שרי בגויה.

אמר רבי שמעון, על רזא דא, אסיר ליה לבר נש לטעום כלום, עד דייכול מלכא עלאה, ומה איהו. צלותא. צלותא דבר נש, כנונא דא, בקדמיתא, מומין לדיוקנא דדיוקנא דדיוקנא, על אינא ברין, דמתפשטי רוזין דלהון, על עופי ובערי, לקרבנא ברין דרוזא דלהון יסודא בהאי עלמא מנ"הו, והיינו (תהלים קד) מה רבו מעשיך יי, דהא ברין דאתוויין לקרבנא רוזא דלהון, מתפשט עליהו ארבע דיוקנא, מומין על קרבנא אלן. והיינו דקאמרן, והאופנים ונויות הקדש, וכל אינא וזיילין אנורגין דקא מתפשטי מנ"הו.

ולבתר כהנא רבא דקא מייחד שומא קדישא, היינו אהבת עולם אהבתנו וכו'. יוודא דקא מייחד, היינו (דברים ו) שמע ישראל יי אלהינו יי אחד. ולבתר ליואי, דקא מתערי לננונא, היינו (דברים יא) והיה אם שמוע וגו', השמרו לכם פן יפתה וגו'. דא ננונא דליואי, בגין לאסתרא סתרא (ס"א לאתערא סטרא) דא, בקרבנא דא. ולבתר ישראל, דא אמת ויציב ונכון, ישראל סבא דקיימא על קרבנא, (קרבנא עילאה הא דרגין) דאיהי יי דרגין עלאין פנימאין דכלא, קיימא על פתורא.

אבל לית רש"י לנוד מנ"הו למיכל, ולאשיט ידא לקרבנא, עד דמלכא עלאה אכיל. והיינו ג' ראשונות, וג' אחרונות. בין דאיהו אכיל, יהיב רש"י לך דיוקנא, ולכל אינא סטריה דמתפרש מנ"הו, למיכל.

כדין אדם, דאיהו דיוקנא דכליל כל שאר דיוקנא, מאיה ונפיל על אנפוי, ומסיר גרמיה ורוזניה לגבי אדם דלעילא, דקיימא על אינא דיוקנא, דכליל כל דיוקנא, לאתערא ליה עליה כדקא נזי, והיינו (תהלים כה) אליה יי נפשי אשא, לאתערא (תלת) דיוקנא אנורגין, וכל אינא דמתפשטי מנ"הו. (תהלה לדוד) והיינו

(תהלים קמה) יביעו. ירצנו. יאמרו. ידברו. וכלהו אכלין ואתהגין כל ווד ווד
כדקא וזי ליה.

מפאן ולהלאה לימא בר נש עאקו דיליה ביה (ס"א דלביה), הךא הוא דכתיב,
(תהלים כ) יענה יי ביום צרה. (עאקו) פעופרתא דיתבא בעאקו, לאתהפכא
כלהון סגורין עליה דבר נש. ועל דא כתיב (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו
וגו'.

רבי שמעון הוה אזיל לטבריא, פגע ביה אליהו, אמר ליה שלמא עליה דמור.
אמר ליה רבי שמעון, במאי קא עסיק קודשא בריך הוא ברקיעא. אמר ליה
בקרבות עסיק, ואמר מלין וחדתין משמך, וקאה אנת, ואתינא לאקדמא קך
שלם, ומלה וודא בעינא למשאל מנך, לאסכמא. במתיבתא דרקיעא שאלתא
שאיכו, עקמא דאתי לית ביה אכילה ושתייה, והא כתיב (שיר השירים ה) באתי
לגני אוזותי כלה וגו', אכלתי יערי עם דבשי וגו'. מאן דלית ביה אכילה ושתייה,
איהו אמר אכלתי יערי עם דבשי שתייתי ייני עם וכלבי.

דף רמ"ב ע"א

אמר רבי שמעון, וקודשא בריך הוא מאי קא אתיב לון. אמר ליה, אמר
קודשא בריך הוא, הא בר יוחאי יימא. ואתינא למשאל מנך. אמר רבי שמעון,
כמה וזביבו וזבב קודשא בריך הוא לכנסת ישראל, ומסגאו דרומו דרוזים
לה, שני עובדוי ממה דהוא עביר. דאף על גב דלאו אוזותי במיכלא
ומשתייא, בגין רוזימותא, אכיל ושתיה. הואיל ואתי לגבה, עביר רעותה. כלה
עיילת לוזופה, ובעת למיכל, לית דין היכול וזתנה בהדה, אף על גב דלאו
ארוזיה למעבד הכי. הךא הוא דכתיב באתי לגני אוזותי כלה. הואיל ואתינא
לגבה, ולמייעל בהדה לוזופה, (דף רמ"ב ע"א) אכלתי יערי עם דבשי וגו'.

וילפינן מדוד, דזמין לקודשא בריך הוא, ושני עובדוי ממה דארוזי דקודשא
ברוך הוא, וקודשא בריך הוא קביל ועביר רעותיה. זמין למלכא ומטרוניתא
בהדיה, הךא הוא דכתיב, (תהלים קלב) קומה יי למנוחתך אתה וארון עוזך.
מלכא ומטרוניתא כוודא, בגין דלא לאפרשא לון, שני מאנין, ושני עובדין
דמלכא.

הךא הוא דכתיב, (תהלים לב) כהניך ילכשו צדק וזסידך ירצנו בעבור דוד וגו',
כהניך ילכשו צדק, לויך מבעי ליה, דהא צדק מסטרא דליואי איהו. וזסידך
ירצנו, לויך ירצנו מבעי ליה, דהא רנה וזמרה בליואי זינהו, ואיהו שני ואמר,
כהניך וזסידך, דאיגון מסטרא דימינא.

אמר ליה קודשא בריך הוא, דוד לא אורזו דילי הכי. אמר דוד, בעבור דוד
עבדך אל תשב פני משיונה. תקוה דאנא תקינת, לא תשנה ליה. אמר ליה,
דוד, הואיל וזמינת לי, אית לי למעבד רעותה, ולא רעותי. וילפינן מזהאי,
אורזא דעלמא, דמאן דמומן לאורזא, שהוא דאתי לגביה, אית ליה למעבד
רעותיה, אף על גב דלא אורזיה בכה.

כה (בראשית כו) ויקח מאבני המקום וגו', הואיל ואתא וזתן לגבי כלה, אף על
גב דלא אורזיה למשכב. אלא בכרים וכסתות, ואיהי יהבה ליה אבנין
למשכב, כלא יקבל ברעותא דלפא. הך הוא דכתיב, וישכב במקום ההוא,
על אינן אבנין, אף על גב דלא אורזיה בכה.

אוף גמי הכא, אכלתי יערי עם דבשי אף על גב דלא אורזי בכה, בגין רווימו
דכלה. ועם כל דא בביתא דכלה ולא באתר אורזא. באתריה לא אכיל ולא
שתי, באתר דילה אכיל ושתי. הך הוא דכתיב, באתי לגני. מלאכין דשדר
קודשא בריך הוא לאברהם, לא אכלו ולא שתי באתריהו, בגין אברהם אכלו
ושתי. אמר ליה, רבי. וזיך, מלה דא בעי קודשא בריך הוא למימר, ובגין דלא
למוזק טיבו לגרמיה, קמי כנסת ישראל, סליק מלה לגרמה, ופאה אנת
בעלמא, דמארך משתבחו בך לעילא. ועלך כתיב, (שמואל ב כג) צדיק מושל
יראת אלהים. (במדבר כ"ו) את קרבני לזמי לאשי וגו', רבי יודאי אמר,
בקרבנא אית עשן, ואית ריון, ואית זיוון. עשן: אינן מארי דרוגא. דכתיב,
(דברים כט) כי אז יעשן אף יי. אינן אתהנן מעשן. ועשן רוגא, פוזוטמא איהו.
ריון: אינן דאקרון תפוזין. אמר רבי אבא, כתפוזים. הך הוא דכתיב, (שיר
השירים i) וריון אפיק תפוזים. (במדבר כ"ו) את הפכש אונד תעשה בבקר. מאי
בבקר. דא בקר דאברהם. דכתיב, (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר. מנלן
דהאי בקר דאברהם הוא. אמר רבי אלעזר, מהכא, (בראשית מו) הבקר אור.
בקר אור לא כתיב, אלא הבקר אור, ודא אור קדמאה, דברא קודשא בריך
הוא בעובדא דבראשית, ועל דא תעשה בבקר, בבקר דאשתמודעא. ולקבל
בקר דאברהם, אתקריב קרבנא דא. קרבן דבין הערבים, דא יצחק, ולקבל
ערב דיצחק אתקריב. מנלן. דכתיב, (בראשית כד) ויצא יצחק לשוון פשדה
לפנות ערב. וערב דיצחק הוא, והא אוקימנא.

רעיא מהימנא פקודא דא להקריב מנחה בכל יום, ולהקריב קרבן מוסף שבת.
ואבתריה להסדיר לזמן הפנים ולבונה. וקרבן מוסף בראש וזדש. בוציא קדישא,
בכל יומא צריך לשדורי דורזא למלכא בידא דמטרוניתא. אי איהו ברשו בעלה,
צריך תוספת, כגון מוסף בשבת ובראש וזדש, ומוסף דכל יומין טבין.

דאיהי רשות היחיד דיליה ועמודא דאמצעייתא איהו בעלה דהאי רשות. ועקב דתקן
צלותא דערבית, איהו דרגא דיליה דעמודא דאמצעייתא. בגין דא אוקמוה מארי

מתגיתין, תפלת ערבית רשות, דאף על גב דבגלותא דרומה ללילה, דשליטין תמן סמאל ונחש, וכל מומן דאכלוסין דיליה, ושכינתא נותנת בגלותא עם ישראל, איהי ברשו דבעלה אשתכחות, הדא הוא דכתיב, (ישעיה מב) אֲנִי יְיָ הוּא שְׁמוּ וּכְבוֹדִי לְאֻמֹּת לֹא אֶתֵּן.

דף רמ"ב ע"ב

ובגין דא (בראשית כז) ויפגע במקום, לית פגיעה, אלא פיוסא. בגין (רות א) אל תפגע בי. כנסת ישראל פייסת ליה, דלא יוז מיעה, דקודשא בריך הוא איהו מקומו של עולם. מאי עולם. דא (דף רמ"ב ע"ב) שכינתא. תרגום עולם, עולםא, לישנא דעולמא, כמה דאת אמר, העולם. ומה כתיב ביה, (בראשית כז) ויכן שם, אתפייס עמה, למיבת תמן בגלותא עם שכינתא. ואי תימא דיעקב פייס לה, שפיר. ובגין דאיהי בכל ליליא, דאיהו גלותא, ברשו בעלה, אוקמוה תפלת ערבית רשות. ופירושא אורינא, איהו תמן למיכל לבעירן וזמריים בקל וזומר. נותנו מארי מתגיתין, ואשתטוו קמיה, ונדי בהאי מלה, וקשרו לה בכמה קשרין דרזין סתימין. ואעטרו לה, וסליקו לה לגבי זברייא דאשתארו תמן.

אמר רעיא מהימנא, בוצינא קדישא, בגין דא בשאר צלותין איהו וזבה, דשטר וזב עליהו, לסמכא לה בצדיק וזי עלמין, דביה כל הסומך גאולה לתפלה, אינו נזק בכל אותו יום. ובמאי סמיכת על יסוד. בדרועא ימינא. הדא הוא דכתיב, (רות ג) וזי יי שכיבי עד הבקר.

כד מטי זמן צלותא דמנוחה, בערב היא באה. הדא הוא דכתיב, (בראשית ו) ותבא אליו היונה לעת ערב. בגין דמנוחה שכולה היא לאדוני, (אדוני מבעי ליה) בגלותא דעשו, (שם לב) והנה גם הוא אורינא. ועוד לאדוני (אדוני לאדוני), דא איהו אדון כל הארץ, ודא צדיק, מתמן יוסף הצדיק, (דברים לג) בכר שורו הדר לו. דעתיד לנפקא מניה משיו בן אפרים. ובגייגה אתמר (בראשית לו) והנה קמה אלקמתי וגם נצבה והנה תסובינה אלקמותיכם ותשתנוינה לאלומתי. ובצדיק, כל הכורע כורע בכורח.

אמר בוצינא קדישא, רעיא מהימנא, בך אתמר (שמות יג) ויכוז משה את עצמות יוסף. בגין דגוף וברית ושבינן וד. ובגין דא עקף אתמר, והנה קמה אלקומתי וגם נצבה. דכך תפלה מעומד. וכן כל הזקף זקף בשם. ובצדיק, כל הכורע כורע בכורח, והיינו ותשתנוינה לאלומתי. דאנת אוזיד בימינא ובשמאלא, בגוף וברית. ולבתר תסתלק עליהו לבעה, למפתח בה ומשין תרעין דוזירו לישראל. לקיימא, (מכא ו) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, ובגין דא צלותא דשחרית וזבה, דערבית רשות.

בערבית איהו השכיבנו, דשכיבת בין דרועי מלכא בגלותא. כד ייתי צפרא, פסח אוזיד ביה בימינא. אבל בדרועא שמאלא דיצוק, תשרי. (בראשית כד) ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת, מן גלותא. ובגין דלא נפקי מסטרא דדינא, יעקב (בראשית מז) שכל את ידי, ושוי שור בימינא, אריה בשמאלא. ובגין דא (תהלים קי) נאם יי

לאדוני שֶׁב לַיְמִינִי, דָּא צַדִּיק, לְקַבֵּל לִיה מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, וְאָמַר לִיה שֶׁב לַיְמִינִי, דְּרוּעָא דְאַבְרָהָם, בְּגָלוּתָא דִּישְׁמַעְאֵל, עַד אָשִׁית אוֹיְבֵיהּ הָדוּם לְרַגְלֵיהּ.

בְּהוּא זְמָנָא, יתער רוח יתירה תוספת על ישראל, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (יואל ג') אֲשַׁפּוֹף אֶת רוּחוֹי עַל כָּל בָּשָׂר, וַיְהִי נִיּוּזָא לְיִשְׂרָאֵל מְאוּמִין דְּעֻלְמָא, (אסתר ט') וַנּוּזַן מְאוּבֵיהֶם. כְּנוּזָא דְשַׁבְתָּ, דְּאַתּוּסָף בְּבַר זֶשׁ נָפֵשׁ יתירה בְּשַׁבְתָּ, ואֵית לֹון בְּה נִיּוּזָא, אִי בְּנָפֵשׁ יתירה אֵית לֹון נִיּוּזָא, דְּאִיהִי נֻקְבָּא, כָּל שְׁכָן בְּרוּזָא דְאִיהִי דְכוּרָא.

וּתְנָאִים וְאַמּוּרָאִים, נָפֵשׁ יתירה בְּשַׁבְתָּ לְכָל יִשְׂרָאֵל כְּנוּדָא, וְזַד אִיהִי. אָבֵל לְכָל בַּר זֶשׁ, אִיהִי כְּפּוּם עוֹבְדוֹי. וְאַלִּיפָנָא מְקַל וְזוּמָר דְּתִיבְתָּא, דְּכָל יִשְׂרָאֵל כְּנוּדָא, בְּכָל זְמָנָא דְנוּזָרִין כְּלָהוּ, מִתְקַבְּלִי. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (דברים ד') כִּי אֶלְהִינוּ בְּכָל קְרָאנּוּ אֱלֹוֹי, דְּשֵׁם יי מוֹכְתָר עַלִייהוּ בְּכַתְרִיהּ, דְּאִיהִי כְּתָר עַלְיוֹן. וְהִיא אִיהִי זְשֻׁמָּה יתירה דְּכָל יִשְׂרָאֵל, בְּשַׁבְתָּ יוֹמִין טָבִין. וּבְגִין דָּא תְקִינּוּ בְּכָל יוֹמִין, לְמוֹזְתָם בְּשֵׁם יְדוּד, דְּאִיהִי וְזוּתָם דְּכָל בְּרַכָּאן דְּצֻלוּתִין, וְלֹא אֲמִירִין מוּסָף בְּלֹא כְּתָר. וּבְשַׁבְתָּ, תְקִינּוּ לְמִימָר בְּמוּסָף, כְּתָר יתנו לָהּ יי אֶלְהִינוּ.

אָבֵל לְכָל וְזַד מִיִּשְׂרָאֵל, הָכִי נִזְוִית לִיה נָפֵשׁ יתירה, כְּפּוּם דְּרָגָא דִּילִיה. אִי הוּא וְזַסִּיד, יְהֻבִין לִיה נָפֵשׁ יתירה מְמַדַּת וְזַסִּיד, כְּפּוּם דְּרָגָא דִּילִיה. אִי אִיהִי גְבוּר, יֵרָא וְזַטָּא, יְהֻבִין לִיה נָפֵשׁ יתירה, מְמַדַּת גְּבוּרָה. ואִי אִיהִי אִישׁ תָּם, יְהֻבִין לִיה נָפֵשׁ יתירה, מְמַדַּת אֱמֶת. וְנָפֵשׁ יתירה דָּא מְלָכוּת, דְּאִיהִי כְּלִילָא מִעֵשֶׂר סְפִירָאן, וּכְפּוּם מְדָה דְּבַר זֶשׁ. אִם זְשִׁיא יִשְׂרָאֵל, אוּ וְזָכָם, אוּ מִבִּין בְּזוּכְמָה, אוּ בְּתוּרָה, דְּאַתְמָר בֵּיה, (משלי א') לְהֻבִין מְשִׁל וּמְלִיצָה. אוּ בְּזַבִּיאִים, אוּ בְּכַתוּבִים. הָכִי יְהֻבִין לִיה נָפֵשׁ יתירה, דְּאַתְקִרִיאַת כְּתָר מְלָכוּת.

ואִי וְזָכָם, כְּמָה דְּאוּקִימָנָא הַמוֹזְכִּים לְכָל אָדָם, דְּאַתְמָר (תהלים קד') כָּלָם בְּזוּכְמָה עֲשִׂיתָ, יְהֻבִין לִיה נָפֵשׁ יתירה מִתְמָן. ואִם הוּא מִבִּין דְּבַר מִתּוֹף דְּבַר בְּאוּרִייתָא, יְהֻבִין לִיה נָפֵשׁ יתירה מִבִּינָה. ואִם הוּא וְזָכָם בְּזַבִּיאִים וּבְכַתוּבִים, יְהֻבִין לִיה נָפֵשׁ יתירה מִנְצוֹן וְהוּד. ואִי אִיהִי צַדִּיק גְּבוּר דְּנָטָר אוּת בְּרִית, אוּת שַׁבְתָּ, אוּת יוֹמִין טָבִין, אוּת תְּפִילִין, יְהֻבִין לִיה נָפֵשׁ יתירה מִצַּדִּיק, וּבְכָל אֶתֶר, נָפֵשׁ יתירה מִמְלָכוּת.

דָּף רַבִּי"ג ע"א

ואִי אִיהִי בַר זֶשׁ מְכָל מִדּוֹת אֱלֹוִין, יְהֻבִין לִיה כְּתָר בְּשֵׁם יְדוּד, כִּידוּד (דָּף רַבִּי"ג ע"א) אֶלְהִינוּ בְּכָל קְרָאנּוּ אֱלֹוֹי. אִין קְדוּשׁ כִּידוּד. מִעֻלְמָא דְּדְכוּרָא, דְּאִיהִי תְּפִאֲרַת, מְלָךְ מוֹכְתָר בְּכַתְרָא עֲלָאָה, דְּבָהּ יְמָלוֹף בְּשִׁכְנֵתִיהּ, דְּאִיהִי נָפֵשׁ יתירה. וְכַתְרָא זְשֻׁמָּה יתירה, יְהוּ"ה, רוּחַ, דְּאַתְמָר (יואל ג') אֲשַׁפּוֹף אֶת רוּחוֹי עַל כָּל בָּשָׂר, ואִיהִי כְּלִיל יי סְפִירָאן מִעֻלְמָא לְתַתָּא, כְּנוּזָא דָּא: ה' וְזָכְמָה. ה' בִּינָה. ו' כְּלִיל שֵׁית סְפִירָאן, מוּסָד עַד יְסוּד. ה' מְלָכוּת. כ' מִן כִּידוּד אֶלְהִינוּ, כְּתָר עַל רִישִׁיהּ. וְהִיא אִיהִי זְשֻׁמָּה דְּאַתּוּסָפָא בְּיוֹם שַׁבְתָּ.

וּבְגִין דְּעֻלַּת הַעֲלוּת, מוּפְלָא וּמְכוּסָה בְּהִיא כְּתָר, וְאַתְפִּשֵׁט בְּשֵׁם יְהוָה בְּשַׁבְתוֹת וְיָמִים טוֹבִים, לִית שׁוֹלְטָנוּתָא לְסַמָּאֵל וּלְנֹזֶשׁ וּלְכָל מְמָן דִּילִיה, וְלִית לִיה שְׁלֻטָּנוּתָא לְגִיהֶנָם, נֻקְבָּא בִּישָׁא דְסַמָּאֵל, וְלֹא לְמִשְׁרִיין דִּילִיה, כְּלָהוּ מִתְטַמְרִין מִן קָדָם מִשְׁרִייתָא

דמולכא, כגוונא דיתטמרן אומין עובדי כוכבים ומזלות דעלמא, כד יתגלי משיוזא, הךא הוא דכתיב, (ישעיה ב) ובאו במערות צורים (ישעיה ו) ובנקיף הסלעים.

קמו תנאין ואמוראין, ואמרו, רעיא מהימנא, אנת הוא שקיל לכל ישראל, ממולא מכל מדות טבין, ודאי בך שרייא, והוא דאתמר ביה, (שמואל א ב) אין קדוש כידוך אלהינו. אנת כתר על כל וזד וזד מישראל, כי אין בלתך בר נש, דיהא כתר עכך, לא נשיא, ולא וזכם, ולא מבין, ולא וסיד, ולא גבור, ולא תם, ולא גביא, ולא צדיק, ולא מלך. אנת הוא בדיוקנא דקודשא בריך הוא, ברא בדיוקנא דאבוהי, כגוונא דישראל, דאתמר בהון, (דברים יד) בגים אתם לני אלהיכם. אשלים פקודין דמארך, דלית פקודין מאלין דלך, דלא יתעטר ביה קודשא בריך הוא ושכינתיה עילא ותתא, בכתר עלאה, בכל מדה ומדה.

פתוז ואמר, תנאין ואמוראין, דכד הוה קרי לכלהו, לרבי שמעון בכלל עמהון בכל זמנא, אמר לון, אנא משבחונא לכו, כפום גדיבות דלכון, דאתון בגי גדיבים אברהם יצחק ויעקב. לית מאן דיכיל לשבחונא לכון, אלא מרי עלמא, דאפילו אורייתא בלה עד אין סוף, בכו היא תכלא. כגוונא דאתמר באורייתא, (איוב יא) ארוכה מארץ מדה ורוכה מני ים, הכי שבו דילכו. אבל יתקיים בכו, מה דאתקיים בי, דוודנא ביקרא דאהרן אחי, כמה דאוקמוה, הלב ששמוח בגדולת אחיו, ילבש אורים ותומים.

ותנאין ואמוראין, כל מוספין דשבתות וימים טובים, כל מוסף דאמרינן ביה כתר, מהבא אשתמודעין. וכל צלותין דישראל, ריוזא דלהון, פריזא (שיר השירים ג) דמור ולבונה וכל אבקת רוכל, בשאר יומין. אבל בשבתות וימים טובים, ונשיב עליה מכל מיני בשמים.

בגין דביומין טבין, סלקין מכל אבקת רוכל, דאתמר ביה, (בראשית לב) ויאבק איש עמו. דצלותא דאיהי פגימה, אתאבק עמה סמאל, לאגוזא עמה בההוא פגימו דעבירה, בההוא אבק דדא, ודא סליק עד שמיא.

אבק דיעקב, לאולפא זכותא על צלותא, בכמה משריין דוובין (דא דוכון) דאינן (ס"א וילין) וזבילין ומשריין, דמתכנשין עמיה, לאולפא זכו עליה. ואבק דרזא דסמאל, סליק בכמה משריין דוובין, לאולפא וזבין עליה, ודא צלותא דערבית, דאקרי סלם דיעקב, דבה (בראשית כח) והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו. אלן דסלקין וזבין, ונזתי זכון תזותייהו, ואלן סלקין זכון, ונזתי וזבין תזותייהו. ומשפילין לון בכמה קרבין.

דאינן מארי תריסין, במלומתה של תורה, עד דישתמע קרבא לטורין רברבין, דאינן אברהם יצחק ויעקב, הךא הוא דכתיב, (מכה ו) שמעו הרים את ריב יי. ריב דצלותא. ריב דאורייתא. והאי קרבא דצלותא דערבית, עד עלות השחר. דרבן גמליאל אוקמה, עד עלות השחר. דתפלת ערבית זמנה כל הלילה, אלא דזכמים עבדו גדר עד נוצות.

ובגין דא ויאבק איש עמו עד עלות השחר, מאן שחר. צלותא דערבית. דשיעורה עד בקר דאברהם, דאיהי ארבע שעות (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר. בריש שעתא קדמאה, בסוף השחר, (דאיהו) גצו יעקב, דתמן (תהלים כב) למנצחו על אילת השחר,

לְנִסְטָלָא נִזְקָמָא מִסְמָאֵל, דְּנִנְע בִּירָף שְׁמָאֵלָא דִּיעֲקֹב, דְּאִיהוּ הוּד, דְּבִיה אֲתָמֵר (איכה א)
נִתְנָנִי שׁוּמָמָה כָּל הַיּוֹם דְּוָה, הוּד, מִסְטָרָא דְהוּד, אֶלְפ וְזִמְשָׁאָה, אֲשֶׁת־אֶרֶת בִּי מִקְדָּשָׁא
וְזִרְבָּה וִיבִשָׁה.

אָמֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן, דָּא הוּד דִּילְךָ רַעִיָא מְהִימָנָא, דְּבִיה אֲנִת וְזִרְב, מְנַבּוּאָה דִּילְךָ
מִשְׁמָאֵלָא, וּבִגִּין דְּאֲנִת (ישעיה 50) מוֹלִיף לִימִין מִשָּׁה דְּאִיהוּ נְצוּז, רִישָׁא דְשִׁזְזִין, (משלי ה)
אִילַת אֲהָבִים, פִּתּוּ דוּד לְמַנְצוֹן עַל אִילַת הַשִּׁזְזִין, דְּבִיה יִיתִי מֵאֲרִי נְצוּז קֶרְבִּיָּא. וּבִגִּין
דְּנְצוּז וְהוּד תְּרִין שִׁזְזִין, אִזְקָמָה בְּמִתְנִיתִין מֵאִמְתִּי קוֹרִין אֶת שְׁמֵע בְּשִׁזְזִין, וְלֹא אָמֵר
בְּשִׁזְזִין. אֶלָּא בְּשִׁזְזִין תְּרִין.

דף רמ"ג ע"ב

וְתִרִין מִשִּׁזְזִין יִתְעֲרוֹן לְזַבְיָהוּ, מִשִּׁזְזִין בֶּן דְּוָה, לְקַבֵּל נְצוּז, וְאֲתִקְשֵׁר בְּבִקֵּר דְּאִבְרָהָם,
הָדָא הוּא דְכִתְיָב, (תהלים 130) נְעִימוֹת (דף רמ"ג ע"ב) בְּיִמִּינָה נְצוּז. הוּד בְּגִבּוּרָה, דְּבִיה
מִשִּׁזְזִין בֶּן אֶפְרַיִם אֲזִיד. אֲנִת בְּאִמְצָעִיתָא, דְּדִרְגָּא דִּילְךָ תִּפְאָרַת, דְּאֲתִקְשֵׁר בֶּן עֲמוּדָא
דְּאִמְצָעִיתָא. וְיִסוּד וְזִי עֲלָמִין בְּדִרְגָּא דִּילְךָ. וְזִכְמוֹת בְּיִמִּין, הָרוּצָה לְהוֹכִים יְדִירִים.
וּבִינָה לְשְׁמָאֵלָא, הָרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יִצְפִּין.

אִיהִי הַקְּשֵׁת גָּבֵר, וְהִיא אִיהִי לְבוּשָׁא דְשִׁכְיָנָתָא. לְבוּשָׁא דְצַדִּיק, דְּאֲתִקְרִי בְּרִית
הַקְּשֵׁת. וְאִיהִי אוֹת שְׂכֵת, וְאוֹת יוֹם טוֹב, וְאוֹת תְּפִילִין, וְאוֹת בְּרִית מִיכָלָה. וְאָמֵר קוּדְשָׁא
בְּרִין הוּא, מֵאֵן דְּלֹא אִיהִי רְשִׁים בְּהִיא אוֹת, לֹא יִיעוֹל בְּמִרְאָה דָּא, בְּזוּדֵר דָּא. וְהִיא
אִיהִי מִטָּה, דְּעֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא מִטָּה בִּיה כִּלְפִי וְזִסֵּד לְצַדִּיקִים גְּמוּרִים, לְמִינָה לֹון
זְכוּן, בְּזוּזִי בְּרַכָּאן דְּצִלוֹתָא. וּמִטָּה כִּלְפִי וְזוּבָה לְרִשְׁעִיעִיָּא, לְמִידָן לֹון בְּגִבּוּרָה לְדִינָא,
כְּפֹם עוֹבְדִיהוּן. וּבְעֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא מֵאֲרִיף עַל בִּינְזִינִים. וְהִיא אִיהִי שִׁי.

תַּלְתָּ לְזוּזִין דְּקִשְׁתָּ, אוֹת בְּרִית הַקְּשֵׁת, בֵּת יוֹזִידָה, שְׂכֵת מִלְכָּתָא. וְאִית לָהּ שִׁית דְּרִגִּין,
תַּחוֹת שׁוֹלְטָנוּתָא, דְּאִינֹן שְׁשֵׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, דְּכָלִּיל בְּמִטָּרֹון. דְּעִלְיָהוּ אֲתָמֵר, (שמות
31) שְׁשֵׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשִׂיָךְ. אֲבָל בֵּת יוֹזִידָה, שְׂכֵת לְדוּד, הָעוֹשֶׂה בָּהּ מִלְאכָה
יוֹמָת.

וְהוּא אֲתִקְרִי בְּאוֹת ה'. וּמִסְטָרָא דָּא, יוֹזִידָה לִימִינָא. דְּאִיהִי ה' שְׁלִימוֹ דִּילִיה. וְהָכִי לְכָל
סְטָרָא בְּשִׁית סְטָרִין, יוֹד, דוּי, וִיד, יוֹד, דוּי, וְדִי. אִינֹן וְזִי אֲתָנוּן, דְּכָלִּיל בְּצַדִּיק וְזִי
עֲלָמִין. וְאִיהִי רַבִּיעִית הָהִין בְּכָל סְטָרָא.

וְאִיהִי ה"א, מִסְטָרָא דְשְׁמָא מְפָרֵשׁ, יוֹד ה"א וְא"ו. יוֹד בְּזוּסֵד, ה"א בְּגִבּוּרָה, וְא"ו
בְּתִפְאָרַת. כֹּד שְׁלֵטָא הִיא ט"ל, אֶסְרוּ וְזִכְמִים אֶרְבָּעִים מְלָאכּוֹת וְזִסֵּר אֲזוּת. וְאֲתִקְרִיאוּ
אֲבוֹת מְלָאכּוֹת, עַל שֵׁם דְּאִינֹן לְקַבֵּל אֲבָהּ, דְּשְׁלִיט עֲלִיָּהוּ ט"ל, דְּאִיהִי אֶרְבָּעִים וְזִסֵּר
אֲזוּת.

וּבְאֵלִין אֶרְבָּעִים מְלָאכּוֹת וְזִסֵּר וּזִד, לְקָה עֲשֶׂרָה מְלָקוֹת לְאֶדָם. וְעֲשֶׂרָה לְזוּוָה. וְעֲשֶׂרָה
לְזוּשֵׁ. וְתִשְׁעָה לְאֶרְעָא. וּבִגִּין דְּט"ל שְׁלֵטָא בְּשְׂכֵת דְּאִיהִי ה', אִין לֹוקִין בְּשְׂכֵת. וְהִיא
ט"ל לֹא אִיהִי כְּט"ל דְּזוּזֵל, מִסְטָרָא דְּעֶבֶד מִטָּרֹון. וְאֶרְבָּעִים מְלָאכּוֹת וְזִסֵּר אֲזוּת, הֵם
הָזִרְע וְהָזוּרֵשׁ וְכו'.

סבא סבא, שכינתא אתקרי אר"ץ דקודשא בריך הוא. ה'א הוא דכתיב, (ישעיה סו) והארץ ה'דום רגלי. מסטרא דחוסד אתקריאת מים. ומסטרא דגבורה אתקריאת אש. ומסטרא דעמודא דאמצעיתא אור. ואיהי ארץ, קרקע לכלהו.

ובגין דנשמתא יתירה אתפשטא בשכינתא, דאיהי שבת מלכתא, דאתמר בה (תהלים קג) ומלכותו בכל משלה, משם איהי מלכות, דשלטנותהא על ארעא, ועל אילנין וזרעין. (טורין ואבנן) ובגין דאילנא דווי, דהיא נשמתא יתירה דבשבת, בה תולדין דילה, אית גייוא לארעא, דאיהי שכינתא.

ובגין דשכינתא עלאה אתפשטת בארעא, דאתמר בה (במדבר יט) פרה אדומה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה עול, אסור לחורש בשבת וזרישה בשור. דאתמר (תהלים קכט) על גבי וזרשו וזרשים. ושכינתא תתאה איהי פרה אדומה מסטרא דגבורה. תמימה, מסטרא דחוסד, דאיהו דרגא דאברהם, דאתמר ביה (בראשית יז) היתהלך לפני והיה תמים. אשר אין בה מום, מסטרא דעמודא דאמצעיתא. אשר לא עלה עליה עול, מסטרא דשכינתא עלאה דאיהי וזירו, באתר דאיהי שלטא (במדבר א) והור הקרב יומת, לית רשו לסטרא אורא לשלטאה, לא שטן, ולא משונית, ולא מלאך המות, דאינון מסטרא דגיהנום.

ובגין דא, ביומין דחול, אמרין ישראל, (תהלים עח) והוא רחום וכפר עון ולא ישונית והרבה להשיב אפו וגו'. בגין דביומין דחול, שכינתא תתאה אתלבשת באלין קליפין דמיתה דדינא. ובשבת אתפשטת מנייהו, בגין דאילנא דווי דאיהו בן י"ד, ידו, אתובר בה"א. בההוא זמנא גייוא אשתכחות לה"א, וכל מה דאיהו תוונתה, ולא צריך למימר ביה והוא רחום. ומאן אינון (ס"א תוונתה). תוונת י' ישראל. וכל אתר דישראל משתכחין, גייוא אשתכחו גייוא.

ובגין דא, אסור למחורש בארעא, ולמעבד בה גומות, דהוי כאילו עביד פגמו בארעא קדישא, דאיהי שכינתא. ואסור לאשתמשא בכלים דארעא בשבת. ואפילו לטלטל אבן. ולא כלי בעלמא. דהוי גייוא לון בוכו דשכינתא דאתקריאת אבנא, דכתיב בה (בראשית כח) והאבן הזאת אשר שמתי מצבה, בצלותא. עמידה איהי לישראל, דבגינה אית לון קיומא בעלמא. ועליה אתמר, (בראשית מט) משם רועה אבן ישראל. (זכריה ג) על אבן אות שבעה עינים, (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים.

דף רמ"ד ע"א

ובגין דא (שמות לא) ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם. צריך לנטרא לה בדירתם, דלא יפקון מרשות היחיד לרשות הרבים. והאי איהו דאוקמוה מארי מתניתין, יציאות השבת שתיים שהן (דף רמ"ד ע"א) ארבע, הוצאה מרשות לרשות, והכנסה גמי יציאה קרי לה. ואינון סמאל ונזיש, צריכין ישראל לנטרא לון, דלא יעלון לדירה דשכינתא, דאיהי רשות היחיד. מאן רשות הרבים. וכלה שפוחה וזנה גדה גויה, רשות דסמאל ונזיש, ושבעין מבין דעמין. (ע"כ רעיא מהימנא)

פתחו ואמרו, (שיר השירים ה) באתי לגני וכו', עד וזלבי וזסר. גרפס בפרשת ויקרא דף ג' ע"ב. ובזבזרא קדמאה, (בדף רמ"א ע"א) אריתי מורי עם בשמי, דרועא ימינא בירכא שמאלא. אכלתי יערי עם דבשי, יעקב ברוזל. שתיתי ייני עם וזלבי, דרועא שמאלא בירכא ימינא. דרועא ימינא בירכא שמאלא, אינון וסד עם הוד. יעקב ברוזל, עמודא דאמצעייתא במלכות. דרועא שמאלא בירכא ימינא גבורה בגנזו.

ואמאי שני מדות דיליה הכי. אלא רזא דגימא הכא, דוד אמר הכא, (תהלים קלב) כהניך ילכשו צדק וחסידך ירגנו. ואתמר התם, ולויך מפעי ליה למימר. אמר קודשא בריך הוא לאו ארוז לשנות מדותי, אלא בתר דומינת לי, אית לי למעבד רעותה. ומחכא אוליפנא, דבעל הבית דמומין אפילו למלכא, אית ליה למעבד רעותיה. ובגין דא אוקמוה, כל מה שאומר קח בעל הבית עשה חוץ מצא. ועם כל דא דרזא דא שפיר איהו, הא כתיב (מלאכי ג) אני יי לא שניתי, ובכל קרבנין לא כתיב בהון אלא לידוד, איך יכיל למהוי דישני דרגין דשמיה בקרבנא.

אלא, אריתי מורי: יוצר אור. עם בשמי: אהבת עולם. אכלתי יערי: שבע ישראל. עם דבשי: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. שתיתי ייני: והיה אם שמוע, עד ויאמר. עם וזלבי: מן ויאמר, עד אמת. אכלו רעים: ג' ראשונות, וג' אחרונות. שתו ושכרו דודים: שאר ברכאן דעלותא.

ובזבזרא קדמאה, סתרא דקרבנא, פרים וכבשים ועתודים ועזים, אינון ד', פני שור. פני זשיר וגו', שתי תורים או שני בני יונה, וצריך לפרשא. אריה נזית לגבי שור, דאיהו שמאלא, לאתקשרא וסד בגבורה. אדם נזית לגבי זשיר. דרגא דיעקב. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתיין, שופריה דיעקב שופריה דאדם קדמאה הנה. ומאן גרים לאסתלקא לאתקרי ישראל, דכתיב, (בראשית לב) לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל יהיה שמך, דיהוי ישראל עקר לאפרשא בינייהו. (ע"כ רעיא מהימנא) (רמ"ז ע"א ובזבזרא קדמאה סולת למנוח וכו').

(במודבר כ"ח) ועשירית האיפה, אמאי. אלא עשירית האיפה, לקבל כנסת ישראל. דאיהי עשיראה דדרגין, ואצטריכא לאתיהבא בין תרין דרועין, ואיהי סולת גהמא, ואיהי גהמא. ובגין דאיהי גהמא, לא אתפקד על גהמא דנומשת מינין, דאיהי זטת, ושעורה, ושיפון וכו', ממנא דעלמא. ולא שוי ממנא עליוהו, אלא קודשא בריך הוא בלחודוי.

דף רמ"ד ע"ב

ובגין דא, מאן דמזלזל בגהמא, וזריק ליה בארעא, ענייתא רדיף אבתריה. וזוד ממנא אתפקד על דא, ואיהו רדיף אבתריה, למיהב ליה ענייתא, ולא יפוק מן עלמא, עד דיצטריך לברין. ועליה כתיב, (איוב טו) נודד הוא כלום איה. נודד הוא, ויהי מטלטל, וגלי מאתר לאתר, כלום איה הוא. ולית (דף רמ"ד ע"ב) מאן דישגזו עליה, הדא הוא דכתיב איה. מאן דירזום עליה, בגין דלא ישכחו. (ובזבזרא קדמאה אמר רעיא מהימנא מאן דמזלזל)

רעיא מהימנא ובזבזא קדמאא אמר רעיא מהימנא, מאן דמזלזל בפירורין דגהמא, וזריק לון באתר דלא אצטריך. האי כל שכן מאן דמזלזל בפירורין דמוזא, דאינון טפין דזרע, דזריק לון בארעא, דאתמר בהון (בראשית ו) כי השווית כל בשר את דרכו על הארץ. או דזריק לון בגדה, או בבת אל זכר, או בשפוחה או בזונה. וכל שכן וכל שכן מאן דמזלזל בפירורין דגהמא דאורייתא, דאינון קוצי אתוון, ותגי אתוון, דאתמר עליהו כל המשתמש בתנא וזקף.

כל שכן מאן דמסר רזין דאורייתא, וסתרי קבלה, וסתרי מעשה בראשית, או סתרי אתוון דשמא מפרש, לאנשים דלאו אינון הגונים, דשליט עליהו יצר הרע, אשה זונה, דאתמר עליה, (משלי ו) כי בעד אשה זונה עד כבר לזום. ולית לזום אלא כ"ב אתוון דאורייתא. ולית כבר, אלא אפילו הלכה אונת. (ועוד רעיא מהימנא)

ובזבזא קדמאא, לא גלי רזא באלין פירורין, אלא בארו פשט, ולא יהיב בהון שיעורא. אכל אוקמוה מארי מתניתין, דשיעורא דפירורין כזית לפחות, כל שכן אי אינון כביצה. דמארי מתניתין דקדקו עליהו, עד כזית עד כביצה לברכא עליהו.

רעיא מהימנא וארו רזא, איזו הוא ט' פירורין, שלש לכל סטר, תלת מן ד', תרין עשר. רביעית איהו שלימו, לאשלכא ביה עשר. ולאשלכא ד', דאינון ידוד. מאי עשר. אינון: יו"ד ה"א וא"ו ה"א. קוצא דאת ד' מן אונה, שיעורא כזית. י' מן ידוד, שיעורא דיליה כביצה.

איהו ד', שלימו דמרכבתא דאדם, ושלימו דארבע אנפין דאדם. ובגין דא, (במדבר ו) ישא ידוד פגיו אליה. ואוקמוה מארי מתניתין, והכתיב (דברים י) אשר לא ישא פגים. אלא אמר הקדוש ברוך הוא, ולא אמרתי להם (דברים יא) ואכלת ושבעת, והם דקדקו עליהם, עד כזית או עד כביצה, ואיה לא אשא להם פגים. ורבנן דמתניתין ואמוראין, כל תלמודא דלהון, על רזין דאורייתא סדרו ליה.

קם רעיא מהימנא, וסליק ידוי קמי קודשא בריך הוא ושכינתיה, ואמר הכי, קודשא בריך הוא יהא רענא דילך, למיהב לון מוזנא שלימתא, לתקנא לגבך, ולגבי מטרוניתא עלאה עלמא דאתי, דאתמר עליה, (תהלים כב) כי לני המלוכה ומושל בגוים. ולגבי מטרוניתא תנינא, דאתמר בה זמנא תנינא, (עובדיה א) והיתה לני המלוכה. לתקנא פתורא שלימתא, מכל עדנין, ומכל מאכלין.

ואנא מוזמן עמר, לכל מארי מתניתין, ולמארי מקרא, ולמארי תלמוד, וכל שכן למארי סתרי תורה דילך, כלה דילך, מטרוניתא קדישא דילך, עלאה ותתאה, וכלא ברשות דעלת כל עלאין, אדון כל האדונים, מלך על כל המלכים דעילא ותתא, דאיהו יחיד בלא תנינא, ולית את ונקודה דמשתתף בהדיה, ולא שני גוונין דאינשא. דאיהו מארי כל מפתוון, דרזין דהויות, ושמהן וכנויין, וכל רזין גוונין דזוכמתא, דתפתחו לון כלהו ליקרא דילך, עלת על כל עלות. אנא מתוונן קדמך, דתפתחו לון ליקרא דילך, דיקרא דילך איהו מאבי ואמי דשמיא, ואב דכל ישראל, ואם דלהון, דאתמר בה (משלי א) ואל תטוש תורת אמה, ועמר לית שותפו דאם בעלמא.

קם וּמָנָא תַנְיִנָא, וְאָמַר מֵאֲרֵי מִתְנִיתִין, נְשָׁמְתִין וְרוּחִין וְנַפְשִׁין דְּלִכּוֹן, אַתְּעֵרוּ כְּעֵן כּוֹלְהוּ, וְאַעֲבֵרוּ שִׁיעָתָא מִנְּכוֹן, דְּאִיהִי וּדְאִי מִשְׁנָה, אַרוֹן פֶּשֶׁט דְּהָאִי עֲלֵמָא. דְּאֵנָּא לֹא אַתְעֵרְנָא בְּכוּ, אֲלֵא בְּרוּן עֲלֵאִין דְּעֲלֵמָא דְּאֵתִי, דְּאֵתוֹן בְּהוֹן (תהלים קכא) הִנֵּה לֹא יָעוֹם וְלֹא יִישָׁן.

פְּתוּז וְאָמַר, הָא אוֹקְמוּהּ מֵאֲרֵי מִתְנִיתִין, בַּעַל הַבַּיִת בּוֹצֵעַ וְאַרוֹן מְבַרְךָ. וְעוֹד אוֹקְמוּהּ, צְרִיךְ לְדַקְדָּק בְּה' בֶּן הַמּוֹצֵא. וְתֵרִין הֵהִין אֵינוֹן, לְקַבֵּל שְׁתֵּי הַלּוֹם. שְׁתֵּי כִכְרוֹת דְּשִׁבְתָּ. י, אִיהִי כְּבִיצָה לְכָל יוֹד וְנוֹד. וּמֵאֵן אִיהוּ בַּעַל הַבַּיִת דְּבוֹצֵעַ. דָּא ו'.

אֲדַהֲכִי, הָא סָבָא דְּסַבִּין קָא נְחִית לְנִבְיָה, וְאָמַר, רַעִיא מַהִימָנָא וְנוֹזֵר בְּה'. דְּהָא לָלוֹם אִיהוּ ו', שְׁתֵּי כִכְרוֹת דִּילִיָּה, כְּמַה דְּאִמְרַת אֵינוֹן ה' ה'. וּדְאִי ו' אִיהוּ לְקַבֵּל יַעֲקֹב. ה' ה' לְקַבֵּל לֵאָה וְרוּחַל. י, כְּבִיצָה לְכָל יוֹד.

אָמַר לִיָּה, סָבָא סָבָא, וְהָא בְּכַמָּה אַתְרִין אוֹקְמוּהּ, דִּיעֲקֹב אִיהוּ בַּעַל הַבַּיִת, וְיוֹסֵף אֹרְחוֹ, דְּדִרְגָּתָא יְסוּד וְזִי עֲלָמִין, כְּלִיל וְזִי בְּרַכָּאן דְּצִלּוֹתָא, וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהּ עַלִיָּה, (מַשְׁלִי י) בְּרַכּוֹת לְרֵאשִׁי צְדִיק. אָמַר לִיָּה הֲכִי הוּא, וְכֹלָא קְשׁוּט. כָּל רִזָּא בְּאַתְרֵיהּ, מַה דְּאֵנָּא אִמְרִית, וּמַה דְּאֵת אִמְרַת. אֲבָל הֵהוּא דְּפִלְגֵי נְהֵמָא מֵאֵן הוּא.

אָמַר לִיָּה, סָבָא אֵנָּה בְּדִיוֹקְנֵיהּ, וְדָא יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, וְדָא אָדָם דְּמִרְכַּבְתָּא עַלִּיאָה, דְּאֵנְפִין דִּילִיָּה יְהוָה. וּבְגִין דָּא, ו' לָלוֹם, דְּאֵינוֹן ה' ה'. וְשִׁיעוּרָא דְּאוֹקְמוּהּ כּוֹזִית וְכְבִיצָה, הָא אַתְמַר כּוֹזִית בָּאֵן שְׂמָא מִשְׁעָרִין, דְּהָא אוֹקְמוּהּ רַבֵּן דְּאִין עוֹשִׁין מִצְוֹת וְזִבְלוֹת, אוֹף הֲכִי, לֹא יְהִיבֵן תֵּרִין שִׁיעוּרִין בָּאֵת י', לְמַהֲוִי כּוֹזִית וְכְבִיצָה. אֲלֵא תֵרִי אֲלֵפָא בִּיתוֹת אֵינוֹן, אִית י' עַלִּיאָה, וְאִית י' וְעִירָא, י' מִן יְדוּד, עַלִּיאָה. י' מִן אֲדָנִי, וְעִירָא. וְאֲלִין תֵּרִין, יוֹד בְּכוֹזִית, וְיוֹד בְּכְבִיצָה, בְּרוּזָא דָּא יֵאֲהֲדוּנְהִי. אֵתָא סָבָא וְנָשִׁיק לִיָּה.

אֲדַהֲכִי קָם בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, פְּתוּז וְאָמַר, וּדְאִי כְּעֵן מִתּוּזְבְּרִין (מַשְׁלִי ל) מַה שְׂבוּ וּמַה שְׂם בְּנֵו, וְזוּדוּ וְזִבְרִיָּא וְאָמְרוּ, וְכָפָא הוּא מֵאֵן דְּזָכִי לְמִיכַל מַהֲוִי נְהֵמָא, דְּאַתְמַר בֵּיה (מַשְׁלִי ט) לְכוּ לָלוֹמוּ בְּלוֹמוּ. וְכָפָא נַפְשָׁא, דְּאַתְמַר בְּה' (וִיקְרָא כב) מִלָּלוֹם אֲבִיָּה תֹאכַל. (וִיקְרָא כב) וְכָל זֶר לֹא יֹאכַל בּוֹ. דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּיה אַתְמַר, (מִלָּאכִי ב) הֲלֹא אֲב אֲוֹד לְכַלְנוּ. וְנַפְשָׁא דְּאַתְעֵסְקַת בְּאוּרִיָּתָא, מִלָּלוֹם אֲבִיָּה תֹאכַל.

וּמֵאֵן גָּרִים לָה דְּאֲכַלְת מִלָּלוֹם אֲבִיָּה. בְּגִין דְּתַבַּת בְּתִיבְתָא (דָּף רמ"ה ע"א) וְאַתְאֲוֹדֶת (ז"א וְאַתְוֹדֶת) כְּנַעֲוִרִיָּה. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (וִיקְרָא כב) וְשָׁבָה אֶל בֵּית אֲבִיָּה כְּנַעֲוִרִיָּה, כְּגוֹן (אִיב לג) וְשׁוּב לִימִי עֲלוּבִיּוּ. כְּגוֹנָא דְּאִילָנָא דְּקָצִיצוּ לִיָּה, וְאַתְוֹדֶשׁ בְּשִׁרְשׁוֹי. וְהָא אִיהוּ רִזָּא, דְּמֵאֵן דְּבִית בְּלֹא זִרְע.

וְעוֹד אִית רִזָּא אַוּרָא, דְּלִבְתֵּר יִיתִי בְּגִלְגּוּלָא, וְיִתְוֹדֶשׁ כְּמִלְקָדְמִין. וְהִינֵו אֲלִמְנָה וְגִרוּשָׁה, דְּאַתְתִּרְכַּת מִגְנָתָא דְּעֵדֵן, וּבְגִין דָּא אַתְקִרִיאַת גִּרוּשָׁה, כְּגוֹן (בְּרֵאשִׁית ג) וְיִגְרֵשׁ אֶת הָאָדָם. וּמֵאֵן גָּרִים לָה. בְּגִין דְּזִרְע אִין לָה, דְּמִית בְּלֹא בְּגִין. וְשָׁבָה אֶל בֵּית אֲבִיָּה כְּנַעֲוִרִיָּה, דְּתַבַּת בְּהָאִי עֲלֵמָא בְּהֵהוּא זֶעַר בֶּן יָבֶם, וְהִינֵו וְשָׁבָה אֶל בֵּית אֲבִיָּה כְּנַעֲוִרִיָּה. וְלִבְתֵּר דְּזֹכֶת לְזִרְע מִלָּלוֹם אֲבִיָּה תֹאכַל. וְכָל זֶר לֹא יֹאכַל בּוֹ וְגו'. (דְּבָרִים כה) לֹא תִהְיֶה אִשֶּׁת הַמָּת הַחוּצָה, לְאִישׁ זֶר.

אמר רעיא מוהימנא, הלל ושמאי, דאתון, וזד מסטרא דרומי, וזד מסטרא דדינא, דאינון וסד וגבורה, דרגין דאברהם ויצחק. ואתון מוועייהו, אתכנשו הכא, אתון ותמנן תלמידים דהו ליה להלל. ואוף הכי תלמידי בית שמאי, לסעודתא דמלכא.

הא אוקמתון, אתון וזבריין דעמכון, מארי דהוראות, דאוקמתון, אין הבוצע רשאי למיכל, עד שיענו אמן מארי סעודתא, ולית מארי סעודתא רשאי למיכל, עד שיאכל הבוצע. ודאי כד בצע בעל הבית, ובצע לאינון מארי סעודתא, לאו לכלהו משיער שעורא וזדא, דלאו אורח אלן בוצעין, לבצוע בשוה, דלומנן יהיב לזא כביצה, ולזא כזית.

וכד עונן אמן על האי בצינא, קדם דייכול בעל הבית, מוזבין תרין שיעורין כזדא, בכזית וכביצה, יאהדוניה, אמן, דא לאו איהו על האכילה, אלא על הבציעה, לבתר דאינון שיעורין מצטרפין באמן, ייכול בעל הבית. והיינו (שיר השירים ה) אריתי מזרי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי, ולבית אכלו רעים שתי ושכרו דודים. אכלו רעים, מארי סעודתא. דיהון בגין בדיוקנא דאבוהון.

הא הכא לזום בשתי כפרות, ושיעורו כזית וכביצה. מאי גיהו לזום הפנים דפתורא דמלכא. אלא הא אוקמוה, דאית ליה תריסר אנפין. ומאי גיהו. אלא אינון ד' אנפי אריה. ד' אנפי שור. ד' אנפי נשר. ואינון (במדבר ו) יברכה ידוד. יאר ידוד. ישא ידוד.

ומנלן דלזום הפנים איהו מפתורא דמלכא. דכתיב, (יחזקאל מא) וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ידוד. וזה: יב אנפין. ואוף הכי, מאן דאית ליה, בעי לתקנא ולסדרא על פתוריה, ארבע כפרות בכל סעודתא דשבת, לתלת סעודתי תריסר אנפין.

ואי תימא לאו אינון אלא שית מדאורייתא, משום לזום משנה. אלא לא ניכול למדכר ו, בלא זבריה, ו, שית מלעילא לתתא, ושית מלתתא לעילא. לקבל שית דרגין דכרסייא עלאה. ושית דרגין דכרסייא תתאה. שית באתכסייא. ושית באתגלייא. (דברים כט) הנסתרות לידו'ד אלהינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם.

ולזומי תודה אינון מ' זולות, י' רקיקין. י' רבוכין. י' (קרו קעט ע"א) של זומין. י' של מצה. הא אינון מ'. לקבל י' מן ידוד. ד' אנפי אדם. י' מן ידוד, ד' אנפי אריה. י' מן ידוד, ד' אנפי שור. י' מן ידוד, ד' אנפי נשר. הא איהו תקנא קדמאה דפתורא דמלכא, דאינון י' דברים דצריך בר נש לאנהגא בפתורא דשבת.

וזד, לתקנא פתורא כמאן דאכיל קמי מלכא. דזא הוא דכתיב זה השלחן אשר לפני ידוד. תנינא, גטילת ידים, עד שעורא דגורו רבנן, דאינון זומש קשרין, דבהון י"ד פרקין. ואוף הכי י"ד פרקין אינון, דיד שמאלא. ואינון כ"ז פרקין. לקבליהו כ"ז ידוד, דאינון כ"ז אתון דקרא קדמאה דעובדא דבראשית. דאתמר בהון, (במדבר יד) ועתה יגדל זא כז ידוד.

ועשר אצבען, רמיז לעשר אמירן דעובדא דבראשית. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, מאן דמזלזל בגטילת ידים, נעקר מן העולם. אמאי. בגין דאית בהון רזא דעשר אמירן, וכ"ז אתון, דבהון אתברי עלמא.

תְּלִיתָאָה, כּוֹס דְּבִרְכָּה, דְּתַקִּינוּ בֵּית עֲשָׂרָה דְּבָרִים. הִדְחָה. שְׁטִיפָה. עֲטוּף. וְזִי.
מָלֵא. מִקְבְּלוּ בִשְׁתֵּי יָדָיו. וְזוּתָנוּ בְּיָמִין. וְזוּתָן עֲלֵינוּ בּוֹ. וּמִגְבִּיהוּ מִן הַקֶּרֶקַע טַפּוּחַ. וּמִשְׁגָּרוֹ
בְּמִתְנָה לְאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ.

וְאוּרֹז רְזָא, כּוֹס (דְּבָרִים ל"ג) מָלֵא בִּרְכַּת יִי. כּוֹס בִּגְזִי אֱלֹהִים. וּמִתְמָן נְשָׁמְתָא, דְּאִיהִי עַל
שְׁמִיָּה כּוֹס. הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (תְּהִלִּים קט"ז) כּוֹס יִשׁוּעוֹת אֱשָׁא. מֵאֵן יִשׁוּעוֹת. ה' אֶצְבְּעָן.
דְּאֵינוֹן לְקַבֵּל ה' סְפִירָן דְּכוֹס. דְּאִיהוּ אֱלֹהִים וְזִיִּים בִּינָה (דף רמ"ה ע"ב) מִתְפַּשְׁטָא בְּהוּן,
לְחֻמְשֵׁין תַּרְעִין. ה' זְמַנִּין עֲשָׂר. בָּאת י', דְּאִיהוּ י' דְּבָרִים דְּתַקִּינוּ רַבָּנָן בְּכוֹס, דְּאִיהוּ
אֱלֹהִים וְזִיִּים, ה' אֲתוּוֹן, בְּחֻשְׁבָּן ה'.

וְאוֹקְמוּהָ בְּכוֹס, שְׁצָרִיף הִדְחָה וּשְׁטִיפָה. הִדְחָה מִבְּחוּץ, וּשְׁטִיפָה מִבְּפָנִים. וְרְזָא דְּמִלָּה,
שְׁיָהָא תּוֹכוֹ כְּבָרוּ. מֵאֵן דְּזָכִי לְנִשְׁמָתָא מֵהָא כּוֹס, לְמַהּוֹי נְשָׁמְתָא דְּכִיָּא מִלְּגוֹ וּמִלְּבָר.
וְרְזָא דְּמִלָּה, (יִקְרָא ט"ז) וְטָהָרוּ וְקִדְּשׁוּ, טָהָרָה מִבְּפָנִים, וְקִדּוּשָׁה מִבְּחוּץ. וּמֵה כּוֹס לָאו
טָהָרְתִּיהָ וְקִדּוּשְׁתִּיהָ מִלְּגוֹ וּמִלְּבָר בְּלֵא מֵיָא. אוּף הָכִי נְשָׁמְתָא, לָאו טָהָרְתָּה וְקִדּוּשְׁתָּה
מִלְּגוֹ וּמִלְּבָר בְּלֵא אוֹרִיָּתָא. וּבִגְזִין דָּא אָמַר רַבָּן גְּמִלְיָאֵל, מִי שְׁאִין תּוֹכוֹ כְּבָרוּ לֹא יָכֹז
לְבֵית הַמִּדְרָשׁ. בִּגְזִין דְּלָאו אִיהוּ מִסְטָרָא דְּאִיכְלָא דְּזוּי, אֵלֵא מֵעַץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע.

עֲטוּר, אוֹקְמוּהָ מַעְטָרוֹ בְּתַלְמִידִים. וְאוּרֹז רְזָא, ה' אִיהוּ כּוֹס, מַעְטָרוֹ בְּתַלְמִידִים בָּאת
י', דְּאִיהוּ עֲטָרַת עַל ה'. עֲטוּף, צָרִיף לְאֶעְטָפָא רִישִׁיהָ בִּגְזִין דְּשְׁכִינְתָּא עַל רִישִׁיהָ. דְּהָכִי
אוֹקְמוּהָ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, אָסוּר לְתַלְמִיד וְזָכָם לְמִיתָה ד' אֲמוּת בְּגִלּוֹי הָרָאשׁ. מִשּׁוּם
(יִשְׁעִיָּה ו') מָלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. כָּל שְׁכָן בְּבִרְכָּה, וּבְאַדְפֶּרֶת שְׁמָא קִדִּישָׁא, לְמַהּוֹי
בְּגִלּוֹי הָרָאשׁ.

דָּאת י' מִן יְדוּד, אִיהִי אֲתַעְטָף בְּאוּר, וְאֲתַעְבִּיד אֲוִיר. (וְהֵינּוּ אוֹרָא דְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִזְכּוּרִים) בִּגְזִין
דָּאת י' דְּאִיהִי וְזָכְמָה בְּאוֹר, וְהֵינּוּ אוֹר דְּאֲתַעְטָף בֵּית כֹּד בְּרָא עֲלֵמָא, הִדָּא הוּא
דְּכְּתִיב, (תְּהִלִּים קד') עוֹטָה אוֹר כְּשֶׁלֶמָה. וְהָאִי אִיהוּ (בְּרָאשִׁית א') יְהִי אוֹר וְיְהִי אֲוִיר. וְאוֹקְמוּהָ
מֵאֲרִי סִתְרֵי תוֹרָה, בְּטָרִם גְּתֻהוּתָא כָּל דְּבָר, גְּתֻהוּתָא הִתְהוּתָא. וּבִגְזִין דָּא יְהִי אוֹר וְיְהִי אוֹר,
דְּהוּהָ מִקְדָּמַת דְּנָא.

וְזִי אוֹקְמוּהָ, וְזִי מִן הֶחָבִית. וְאוּרֹז רְזָא, שְׁכִינְתָּא עֲלָאָה אִיהִי תְּמִינָאָה דְּסְפִירָאן מִתְתָּא
לְעִילָא, וּבִגְזִין דָּא אֲתַקְרִיאת וְז', וְאֲתַמֹּר בָּהּ (מִשְׁלִי כד') בְּזָכְמָה יְבִנָּה בֵּית. וְהֵינּוּ וְזָכְמָה: וְז'
בֵּית. וּבִגְזִין דְּאִיהִי וְזִיִּים, דְּכְּתִיב (מִשְׁלִי ג') עַץ וְזִיִּים הֵינּוּ לְבַמְחֻזִּיקִים בָּהּ, יִין מִתְמָן אִיהוּ וְזִי.
וְדָא אִיהוּ יִינָא דְּאוֹרִיָּתָא. מֵאֵן דְּאֲשַׁתְּדַּל בָּהּ, אֲקָרִי וְזִי. וְעוּד, צְדִיק וְזִי. אִיהוּ וְזִי מִן
הֶחָבִית.

יִין אִית מַלְּיָה תְּרִין לוּוֹנִין, וְזוּר וְסוּבָק. יִין, ע' אֲנָפִין. הָא ע"ב. וְלִקְבֵּל תְּרִין לוּוֹנִין דְּיִין, אִיהִי
זְכוּר וְשְׁמוֹר דְּשִׁבְתָּ, וְע' תִּיבִין דְּקִדּוּשׁ וְיִכְלֹי, הָא ע"ב.

מָלֵא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב כּוֹס (דְּבָרִים ל"ג) מָלֵא בִּרְכַּת יִי. וְאוּף דְּאִיהוּ מָלֵא מִינָא
דְּאוֹרִיָּתָא. בָּר נֵשׁ הָכִי צָרִיף לְמַהּוֹי שְׁלִים, כְּמָה דָּאת אָמַר (בְּרָאשִׁית כה') אִישׁ תָּם: גָּבַר
שְׁלִים. כְּמוֹ (בְּרָאשִׁית ל"ג) וַיָּבֹא יַעֲקֹב שְׁלָם, הָכִי צָרִיף לְמַהּוֹי נְשָׁמְתָא שְׁלִימָתָא, וְלֹא יְהִיָּה
בָּהּ פָּגָם, (יִקְרָא כא') דְּכָל אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב. אוּף הָכִי אֵלֵם עִם יְיָ, הוּא אֱלֹהִים,
כּוֹזֵשְׁבָן כּוֹס. (שֵׁם י"ה) אִיהוּ מָלֵא, וְהַפּוֹף אֵלֵם וְתַמְצָא מָלֵא. אִימָתִי כֹד אִית תְּמָן יְיָ.

והיינו (שמות י) כי יד על כס י"ה. אדני ויושב בניה ו"ה. עמודא דאמצעינתא מלא מן (תקונים ע"א) תרומיהו. ובגין דא שריא עליה אדם, דהוא שמה מפרש.

מקבלו בשתי ידי, כגוונא דאורייתא, דהוה בתרין לוויין, ה' דברן בלוויא ודא, לקבל ה' אצבעאן דיד ימינא. וה' בלוויא תנינא, לקבל ה' אצבען דיד שמאלא. ואתייהבו בימינא דהיינו ביד ימין. ובגין דא, שני לוויא אבנים הוריד בידו, ולא בידיו. והאי איהו דאסהיד קרא, (דברים ל) בימינו אש דת לבו.

ונותן עיניו בו, בגין דהאי כוס, דאיהו לקבל ארעא דישראל, דאתמר בה, (דברים יא) תמיד עיני יי אלהיה בה. ועיניו דלעילא, אינון שבעין סנהדרין, ומשה ואהרן עליהו. תרין עיניו עלאין. ווד עין ימין, ווד עין שמאלא, ואינון ע"ב, כמנין מין. והאי איהו רוא דנותן בכוס עינו.

ומנביהו מן הקרקע טפוח, בגין דאת ה' איהי כוס, בעי לסלקא לה באת יי, דאיהי טפוח, דביה אתפתחת ה' בה אצבעאן. ומשגרו לאנשי ביתו במתנה, בגין דיתברך דביתו, דאיהי נפש, דאתמר בה (במדבר יא) נפשנו יבשה אין כל, ואתברכת ואתעבדת פרין, דדא הוא דכתיב, (בראשית א) תדשא הארץ רשא.

רביעאה, למהוי על פתוריה דברי תורה, דלא יתקיים ביה כגוונא דעמי הארץ, דאתמר עליהו (ישעיה כח) כי כל שלונות מלאו קיא צואה. אבל בסתרי תורה אוקמוה, הרוצה להעשיר יצפין, יתן שלון לצפון, הרי שלון לשמאלא, דאיהו דין, בעי לקשרא ביה ימינא, דאיהו אורייתא, דאיהיבת מוסר, דאיהו רומי, ימין ה'.

וזמישאה, אוקמוה מארי מתנייתין, דצריך להאריך על פתוריה, בגין עניים. ורוא דמלה, בגין דצדקה יאריך יומי, דלא יתקצרון. כגוונא דאורייתא איהו אריכות יומין, בתרין עלמין, בעלמא דין ובעלמא דאתי לנשמתא. אוף הכי צדקה, איהי אריכות יומין לגופא, בתרין עלמין, דדא הוא דכתיב, (דברים ל) כי הוא וזיף ואורף ימיה. כי הוא וזיף בעולם הזה ואורף ימיה בעולם הבא. דעלמא דאתי לגופא (דף רמ"ז ע"א) לתניית הביתים, דלבתר דייקום לא ימות. וכגוונא דעלמא דאתי יהא קיים, הכי עלמא דין יהא קיים.

שתיאה, שלא יהא צרורן ובלען על פתוריה דמלכא, כגוונא דעשו דאמר (בראשית כה) הלעיטני, ארוז הלעטה, אלא בארוז טוינה. אוף הכי, מאן דאפיק מלין דצלותין או דאורייתא מפומי, בעי לאפקא לון בהטוניה שלמים, ולא בהלעטה ווסרים. ולא עוד, אלא בגין סכנה דשמה יקדים קנה לושת.

שביעאה, מים אחרונים. ואוקמוה, מים ראשונים מצוה. ואחרונים וזובה. ואמצעיים רשות. מים ראשונים צריך לסלקא אצבען, בגין דלא יתדרון משקין ויטמאו את הידים. ואית מרבנן דאמרי, דאחרונים משום מלוח סדומית, שלא תסמא את העינים. ואי הכי אפקין לון מוזבא. וסתרי מילין, אלין דאמרו עליהו וזובה, ולא ארוז ארעא לסתרא גאונים מלין, (ס"א מאלן דאמרי עליהו) אלא דאתקרי עליהו, (דברים י) על פי התורה אשר יורוק.

ולא עוד, אלא דאמרו עליהו ג' קדושות, ה'א הוא דכתיב, (ויקרא יא) והתקדשתם והייתם קדושים. והתקדשתם אלו מים ראשונים. והייתם קדושים אלו מים אחרונים. כי קדוש, זה שמן ערב. אני יי, זו ברכה. ואמצעיים, בין גבינה לבשר. ובגין דא, והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני יי. וזאין עמא, דמאריהון ישוי לון לגביה.

אוף הכי והתקדשתם, בשעת תשמיש. מים ראשונים דזרע בר נש, מצוה. אחרונים דגוקבא, וזבא. ואמצעיים קא רמיו, וכגבינה תקפיאני. ה'א הוא דכתיב, (איוב י) הלא כחלב תתיכני וכגבינה תקפיאני. והאי איהו דקא רמיו, בין גבינה לבשר, דאתמר ביה (איוב י) עור ובשר תלבישני.

תמינאה, לשלשה צריך כוס. אמאי. בינה איהי תליתאה מעשר ספיראן, מעילא לתתא. ובגין דא פוזות משלשה לא צריך כוס. (דא) לשלשה צריך כוס, קא רמיו קדושה לך ישלשו. ולא עוד, אלא דאורייתא לא זוזתא פוזות מזג, כהנים, לויים, ישראלים. תורה, גביאים, וכתובים. בירוח תליתאי, ביום תליתאי. ודא בינה, יד"ו. ובגבינה אתמר, שלש משמרות הוי הלילה. מלכות ה' רביעית, עלה אתמר ארבעה משמרות הוי הלילה. וש' דתלת ענפין לקבל תלת משמרות. ו דארבע ענפין, לקבל ארבעה משמרות.

תשיעאה, כוס של ברכה, רביעית לוג, ושיעורא דיליה, לקבל ה', רביעאה דשם ידוד. עשיראה, בעשרה אומר גברך לאלהינו. ושכינתא תתאה, איהי רביעית, ועשירית. רביעית לשם ידוד. עשירית לעשר ספירין. דאינון יד"ד ה"א וא"ו ה"א. וכמה צריך בר נש לנטרא גרמיה, דלא לזרוק מלין אלין באתר דלא אצטריך. כמו מאן דזריק גהמא. כל שכן מאן דזריק גהמא דאורייתא, לבר מפתוריה, דאיהי שכינתא. דאתמר בה, (יוחאל מא) זה השלון אשר לפני יי. (ע"כ רעיא מהימנא).

ובזבורא קדמאה, תלת אינון דגרמין ביש לגרמייהו. תרין בהאי עלמא, וזוד בעלמא אחרא, ואלין אינון: מאן דלייט גרמיה, דתנינן זוד ממנא אתפקד קמיה דבר נש, ובשעתא דלייט גרמיה ההוא בר נש, האי ממנא, ושבעין אחרנין דממנן תזוזתיה, נטלין ההיא מלה, ואמרי אמן, וסלקי לה לעילא, ודיינין לה, ואיהו רדיף אפתריה, עד דעביד ליה, ואשלים ליה ההוא מלה.

מאן לך רב מונשה, דאמר (שמות לב) ואם אין מונני נא מספרך אשר כתבת, ואמר לצורה, ואף על גב דקודשא בריך הוא עביד רעותיה, עם כל דא לא אשתמיב מעונשא, והא אתמר דלא אדכר בפרשת ואתה תצוה, ואתמוזי מתבון. והא אוקמוה. מאן לך רב מדוד מלכא, דאמר (תהלים לט) אמרתי אשמרה דרכי מונטוא בלשוני אשמרה לפי מונסום בעוד רשע לנגדי, מאי בעוד רשע לנגדי. ההוא ממנא דאתפקד על דא, ונטיל ההיא מלה לאבאשא ליה לבר נש.

דף רמ"ו ע"ב

וּזְדָּה מֵאֵן דְּזִירִיק גְּהֵמָא, אוּ פִירורִין דְּגֵהֵמָא בְּאַרְעָא, וְקָא עֲבִיד בֵּיהּ זְלוּלָא, כְּמִנָּה דְּאַתְבָּר. הֵיךְ תֵּרִי בְּהֵאִי עֲלָמָא. וּזְדָּה בְּהֵהוּא עֲלָמָא, מֵאֵן דְּאוּקִיד שְׂרָגָא בְּמוּצָאֵי שַׁבָּת, עַד לֹא מָטוּ יִשְׂרָאֵל לְקִדּוּשָׁא דְּסִדְרָא, בְּגִין דְּקָא מוּזְלָל שַׁבָּתָא, וְגֵרִים לְגִירָא דְּגֵיהֵגָם לְאַתְוֹקְדָא, עַד לֹא מָטָא (דָּף רמ"ו ע"ב) זְמִינָה.

וּזְדָּה דּוּכְתָא אִית בְּגֵיהֵגָם, לְאִינוּן דְּקָא מוּזְלָלִי שַׁבָּתָא. כִּינן דְּאִיהוּ אוּקִיד שְׂרָגָא עַד לֹא מָטָא זְמִינָה, וּזְדָּה מְמָנָא אִית בְּגֵיהֵגָם בְּמוּצָאֵי שַׁבָּת, וְאוּקִיד בְּקִדְמִיתָא לְהֵהוּא דּוּכְתָא, וְאָמַר הֵאִי דּוּכְתָא דְּפִלְגִינָא. וְכָל וְזִיבִין דְּגֵיהֵגָם, מְסִייעִי לְאוּקְדָא הֵהוּא דּוּכְתָא. הֵהוּא מְמָנָא קְאָרִי וְאָמַר, (ישעיה כב) הִנֵּה יִי מְטִלְטִלְךָ טִלְטִלָּה גָבֵר וְעֵטָף עֵטָה. וְזִיבִין דְּגֵיהֵגָם אָמַרִי, (ישעיה כב) כְּדוּר אֶל אֶרֶץ רְנוּבַת יָדִים שְׂמֹת תִּמּוּת וְגו'. בְּגִין דְּאִיהוּ גֵרִים לִין לְאַתְוֹקְדָא, עַד לֹא מָטָא זְמִינָה. הֵא לִן תִּלְתָּא, דְּגֵרִמִּי בִישׁ לְגֵרִמִּיָּהוּ, כְּמִנָּה דְּאַתְבָּר.

הַשְׁלָמָה מִהַהֲשֵׁמֻטּוֹת (סִימָן יב)

(בְּרַאשִׁית כ"ח) וַיִּזְכְּרוּם וְהִנֵּה סוּלָם, דָּא צְלוּתָא. מִצֵּב אֶרְצָה, דְּמִצְלִין בְּגֵי נָשָׂא לָהּ בְּאַרְעָא דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא וּמִטָּאת לְשִׁמְיָא דְּאִיהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאַתְבָּר (מִלְכִּים א' ו') וְאַתְתָּה תִּשְׁמַע הַשְּׁמַיִם. וְרָאָה דְּמִלָּה (תְּהִלִּים ו') ה' אֲדוֹנֵנוּ מִתְּ אֲדִיר שָׁמַיִם בְּכָל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר הוֹדָה עַל הַשְּׁמַיִם.

וּבְזִמְנָא דְּמוֹדֵעַ לִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, שְׂכִינְתָּא דְּסִלְקָא בְּהֵהִיא צְלוּתָא. מִיד (בְּרַאשִׁית כ"ח) וְהִנֵּה מִלְאֲכֵי אֱלֹהִים עוֹלִים וְיוֹרְדִים בּוֹ, בְּהֵהוּא בֵּר נָשׁ. כּוֹלָהוּ פְתוּזִין גְּדִפִּיָּהוּ לְקַבֵּל שְׂכִינְתָּא (בְּהֵהִיא) בְּהֵהוּא צְלוּתָא. הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (יִזְחָקָא א') וּפְנִיָּהֶם וּכְפֻפֵּיהֶם פְּרוּדוֹת מְלֻמְעָלָה. וְהֵאִי אִיהוּ עוֹלִים שְׂכִינְתָּא עַל גְּדִפִּיָּהוּ. וְיוֹרְדִים בּוֹ, מֵאִי בּוֹ, בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְזוּתִית עֲלִיָּהוּ לְקַבֵּלָא שְׂכִינְתָּא, וּבִתְמִינוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בּוֹ (בְּהֵהִיא) בְּהֵהוּא צְלוּתָא. דְּשְׂכִינְתָּא אִיהִי מִצְוָה כְּלִילָא מִשֵּׁם הַיְיָ, יְהוָה אִיהִי נְזוּתִית דִּילִילָהּ, וּמִצְוָה כְּלִילָא מוֹזְשָׁבָה לִית לָהּ סִלְקוֹ.

וּמוֹזְשָׁבָה אִיהוּ אָדָם יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, תְּפִאֲרַת מִצְוָה, מְלָכוּת כְּלִילָא מֵאַרְבַּע וְזִיּוּן דְּמִרְכְּבָתָא כְּלִילָא מֵאַרְבַּע אֲתוּוֹן אִיהִי נִקְבָּא דִּילִילָהּ אֲנָפִין דִּילִילָהּ, אֲנָפִי רְנוּמִי. בְּגֵינָה אֲמִינָא, (שְׁמוֹת ל"ג) אִם אֵין פְּנִיָּה הוֹלְכִים אֶל תַּעֲלֵנוּ מוֹתָה.

וּמִסְטָרָא דְּצַדִּיק אֲתִקְרִי אֲוִזוּרוֹי, וְזִיָּה כְּלִילָא וְזִי וְזוּלִין דְּאִינוּן מֵאֲוִזוֹר דְּבֵר נָשׁ לְקַבֵּל וְזִי נְעֻנְעִין דְּלוּלָב דְּדוּמָה לְשִׁדְרָה דְּבִיתָה וְזִי וְזוּלִין. אִיהוּ אֲוִזוֹר לְעוֹבְדָא דְּבְרַאשִׁית, וְקָדָם לְמוֹזְשָׁבָה דְּאַתְבָּר בְּהֵה, יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמוֹזְשָׁבָה. מִתְּ לֹא הָכִי בְּאָדָם, דְּעֵץ הָדַעַת טוֹב וְרַע דְּאִיהוּ אֲוִזוֹר לְמַעֲשֵׂה וְקָדָם לְפוֹרְעָנוּת.

קָמוּ תַנְאִים וְאַמּוּרָאִים וְאָמְרוּ, רַעֲיָא מַהִימָנָא, יִתְקִיִּים בָּךְ הָאִי קָרָא (ישעיה ס"ב)
 אַל תִּתְּנוּ דַּמִּי לוֹ. דְּהָא עֲלָאִין וְתַתְּאִין מְקַנְנִין בְּצוּלָמָא דִּידָךְ. מִשִּׁירִיִּין דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא דְאֵינוּן מִמְּתִיבְתָּא עֵילָאָה וּמִשִּׁירִיִּין דְּמִטְרוּנִיתָא דְאֵינוּן מִמְּתִיבְתָּא
 תַּתְּאָה, עֲלָךְ אַתְּמַר (בראשית כ"ו) וְהָיְתָה מִלְּאכִי אֱלֹהִים וְגו'. בָּךְ סִלְקִין מִשִּׁירִיִּין
 דְּשְׂכִינְתָּא בְּצִלּוֹתָא דִּילָךְ, וְנִזְוִתִין מִשִּׁירִיִּין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא לְגַבִּי שְׂכִינְתָּא בְּכַמְהָ שִׁירִין וְנִזְוִתִין בְּצִלּוֹתָא. וְאַנְתָּ הוּא קָרִיבֵי דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא בְּצִלּוֹתָא דִּילָךְ דְּאִיהִי קָרְבָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתִּיהָ. (במדבר
 כ"ו) בְּצוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת קָרְבָנִי לַזֹּחֲמִי דִתְקִיעוּ מֵאֲרֵי מִתְּנִיתִין קָרְבָנִין
 בְּצִלּוֹתָא מִסְטָרָא דִּימִינָא, דִּתְמֹן אִישׁ וְסֹד כַּהֵן. וְתִקְיעוּ וְזִמְרוּת דְאֵינוּן שִׁיר
 דְלֹוִים אֲבַתְרִייהוּ מִסְטָרָא דְגְבוּרָה. וְהוּד דְרָגָא דְדוּד מִלְכָּא אַתְקֶשֶׁר
 בְּשִׁמְאָלָא. וְאַהֲרֹן דְּרָגָא דִּילִיָּה נְצִ"ו אַתְקֶשֶׁר בְּוֹסֶד. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים
 ט"ז) זַעֲיֹמוֹת בִּימִינָךְ זָצוּ.

לְבַתֵּר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל דִּיזְוֹדָא, כָּלִיל בָּרְכוּ וּקְדוּשָׁה, אִיהוּ קְדוּשֵׁי קְדוּשֵׁי,
 וּבִרְכָּה מִסְטָרָא דִּימִינָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (במדבר ו) דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן וְאֶל בְּנָיו
 לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וּקְדוּשָׁה מִסְטָרָא דְלֹוִים עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא קְשׁוּר יְמִינָא וּשְׁמַאָלָא, וְאִיהוּ
 קְשׁוּרָא דְתַפִּילִין דְרִישָׁא דְאִיהִי אִימָא עֵילָאָה תַפִּילִין עַל רִישִׁיהָ, כְּמָה דְאוּקְמוּתָא
 מֵאֲרֵי מִתְּנִיתִין בְּתַפִּילִי דְמֵאֲרֵי עֲלָמָא, מַה כְּתִיב בְּהוּ. וְאִיהוּ קְשׁוּרָא דְתַפִּילִין
 דִּיד דְאִיהִי שְׂכִינְתָּא תַתְּאָה וְהָאִי אִיהוּ דְאוּקְמוּתָא מֵאֲרֵי מִתְּנִיתִין, הִרְאֵהוּ לְמִשָּׁה
 קְשֶׁר שֶׁל תַפִּילִין. שֶׁ שֶׁל תַפִּילִין מִשָּׁה, כָּלִיל תַלְתָּא עֲנָפִין דְאַבְהֵן לְעֵילָא, דִתְקִיעוּ
 תַלְתָּא צִלּוֹתִין דְאֵינוּן סִימֹן שְׁמַע, דְאִיהִי שְׁוֹרִי"ת מְנוּ"ה עֲרַבִי"ת, מִ"ה דִּילָךְ
 צִלּוֹתָא דְשִׁבְתָּ דְאַתְמַר בֵּיתָ (בראשית א) וְרָדוּ בְדָגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְגו'.

וְאַנְתָּ כָּלִיל מִרְכְּבָה תַתְּאָה דְאַהֲרֹן דוּד וּשְׁלָמָה וְאַדָּם קְדָמָאָה לְעֵילָא וּבֵת זִוְגִיָּה
 לְתַתְּא, אִם כָּל ז"י דְאִיהוּ צְדִיק זִי עֲלָמִין. וּבְגִין דָּא אַהֲרֹן אָף עַל גַּב דְאִיהוּ
 יְמִינָא אוּקְמוּתָא רַבָּן בֵּיתָ, אַהֲרֹן שׁוֹשְׁבֵינָא דְמִטְרוּנִיתָא.

יַעֲקֹב אִיהוּ כָּלִיל תַלְתָּא אַבְהֵן דְבֵיתָ רְכִיב אָדָם קְדָמָאָה, דְלָאו לְמַנְנָא אוּקְמוּתָא
 מֵאֲרֵי מִתְּנִיתִין, שׁוֹפְרִיָּה דִיעֲקֹב כְּשׁוֹפְרִיָּה דְאַדָּם קְדָמָאָה.

אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, רַעֲיָא מַהִימָנָא וְזִוְגִין דְכָפָל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁמָךְ.
 וְאַמַּר, מִשָּׁה מִשָּׁה, לְאַכְלָלָא לָךְ בְּמִרְכְּבָתָא עֵילָאָה וּבְמִרְכְּבָתָא תַתְּאָה,
 לְאַכְלָלָא בָךְ אָדָם קְדָמָאָה מִסְטָרָא דְאַבְהֵן, וּלְאַכְלָלָא בָךְ זִוְהָ מִסְטָרָא
 דְאַהֲרֹן דוּד וּשְׁלָמָה. לְמָה לֹא כָפָל שֵׁם יַעֲקֹב הַכִּי.

אָמַר לִיה בּוֹצִינָא קְדִישָׁא בְּגִין, דְקָרָא לִיה יַעֲקֹב וַיִּשְׂרָאֵל. יַעֲקֹב לִישְׁנָא דְעֲקֹב
 דְהִינֵּנוּ נִקְבָּא. דְאַתְמַר, עֲקֹבוּ שֶׁל אָדָם הִרְאֵשׁוּן הָיָה מִכָּהֵה גְלָגַל זִמְמָה.

ואתקרי ישראל דתמן ראש דכורא, רישא לנזקבא דהיינו עקב. והאי איהו דאמר קודשא בריך הוא לזוויא, (בראשית ג) הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב. ודא גרם שכינתא בגלותא דאתמר בה, (משלי כ"ב) עקב ענוה יראת ה'.

וזדי רבי שמעון וזדו מארי מתניתין ואמרו, פומא דשכינתא סיני, מאן זכיל למיקם (קמי) פומך דקודשא בריך הוא ושכינתיה במכללין ביה ושתין רבוא דמתיבתא עילאה ושתין רבוא דמתיבתא תתאה במכללין ביה על פומך. ועלך אתמר, והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו.

דבר אזור והנה סולם, פתח רבי שמעון ואמר, סיני דא סולם ואיהו קל ורזא דמלה הנה ה' רוכב על ע"ב ק"ל ע"ב, יו"ד ה"י וי"ו ה"י. ועוד ע"ב י, י"ה, י"ו, י"ה. ק"ל יו"ד, יו"ד ה"א, יו"ד ה"א וא"ו, יו"ד ה"א וא"ו ה"א. אתון קדמאין סלקין לע"ב אתון, ואינון תולדין דילהון סלקין ק"ל. ע"ב ק"ל סלקין (שי"ז ע"א) מאתן ותרין כוזשכין ב"ר. ואנת הוא רעיא מהימנא, עלך אתמר (תהלים ב) נשקו בר. ואנת רב לתתא רבן של כל ישראל רבן דמלאכי השרת, בר לעילא, בר לקודשא בריך הוא ושכינתיה.

אתמר לגבי דוד (שמואל ב י"ד) גם יי העביר ונטאתה לא תמות, בהאי גם אתכפר דוד. והאי איהו שיעורא דחלה, מ"ג ביצים ותוספת וזומש ביצה, רמז (ויקרא ה) וזומשיתו יוסף עליו.

זכאה צלותא דנפקא מפומך, כזוויא דקודשא בריך הוא גזיית על טורא דסיני ואתמר ביה (דברים כ"ט) כי אשר ישעו פה וגו'. הכי בר (כד) אנת תשתדל באורייתא וצלותא קודשא בריך הוא כניש עלאין ותתאין וכל אינון נשמתיין דהו וכל דעתידין למהו וכל משיריין דמלאכים וגזיית בצולמא דילך לקבלא צלותא דילך ואורייתא דילך. בגין דמושבבתא דילך ליוזרא לקודשא בריך הוא ושכינתיה בכל משיריין דיליה עילא ותתא באורייתך ובצלותך.

קודשא בריך הוא מושבבה טובה מצרפה למעשה. וכזוויא דאיהו אמר אנכי, וכלהו אמרו (שמות כ"ד) געשה ונשמע, הכי קודשא בריך הוא עבד לכל משיריין דיליה דכלהו שתקין ושמעין למלוכה, בגין דרעותך בהון ליוזרא לקודשא בריך הוא ושכינתיה בכל משיריין דיליה.

וכל מה דקודשא בריך הוא אבטון למעפד לך כמה טבין דלית לון סוף, כלהו אמרו געשה ונשמע. ובגין דא (תהלים ק"ג) ברכו ה' מלאכיו גבורי כוז עושי דברו לשמוע בקול דברו, ואתתקף בך. דהא קודשא בריך הוא ושכינתיה וכל משיריין דיליה אסתכמו למעפד כל רעותך ויתיר, מה דאיהו פתוב על ידך. ולא נפיל מלה זעירא מכתבת ידך דלא אתקיים.

וְכָאֵה בַּר זֶשׁ דְּמֵאֲרִיָּה וְזָשִׁיב לִיה כְּלוּפִיה וְעֵבִיד לִיה יִקְרָא כְּדִיּוּקָנִיה לְמֵהוּ
שְׁקִיל מִיּוֹלָלִין דְּפּוּמוּי בְּאוּרִיָּתָא וְצִלּוֹתָא כְּמִלּוּי בְּטוּרָא דְסִינִי. וְלִית זוּד דְּפִתּוּ
פּוּמוּי לְקִטְרָגָא לִיה אֵלָּא כִּלְהוּ עֲלָאִין וְתִתָּאִין בְּאַסְכְּמוּתָא וְזָדָא וּבְרַעֲיוּתָא וְזָדָא:
(עֵד כֹּאן מִהַשְׁמָטוֹת)

רַעֲיָא מִהֵימְנָא אֲמַר רַעֲיָא מִהֵימְנָא דְּוֹכְתִין וְכו' עֵד עַל אֲתוּן (נִדְפֵס בְּסֵפֶר וִיקְרָא דֶּף ט"ז
ע"ב)

דְּבַר אֲזוּר (בְּרַאשִׁית כח) וַיִּזְכֹּר וְהָיָה סֶלֶם, רַעֲיָא מִהֵימְנָא, מַה לִּי אֶסְתַּלַּק עַל כָּל אֲתוּן,
הֵכִי אֶת עֵתִיד לְאֶסְתַּלַּקָּא עַל כָּל בְּרִיָּין. בְּגִין דְּאֶסְתַּלַּק לְשִׁמָּא דִּי"ד ה"י וְא"ו ה"י. דְּבִית
י"י, דְּחוּשְׁבִּיָּתָא לִי. דְּבִקְדָּמִיתָא הָיִית בְּשֵׁם יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, דְּאִיהוּ יֵאָא, בִּי"ג מִכִּיָּין
דְּרִנּוּמִי, דְּאֵינּוּן אֲזוּר. כְּעַן תִּסְתַּלַּק בָּאֵל, דְּאִיהוּ יֵאָי. דְּתֵרִין שְׁמֵהֶן סִדְרִין, הֵלָּא אֵל
אֲזוּר בְּרַאנּוּ. הֵדָּא הוּא דְּכִתְיִב, (מִלְאכִי ב) הֵלָּא אֵב אֲזוּר לְכַלְנָא הֵלָּא אֵל אֲזוּר בְּרַאנּוּ.

וּבְג' יוֹדִין אֵלִין, יִתְקִיָּים בָּר, (יִשְׁעִיה נב) יְרוּם וְנִשָּׂא וְנִבְהָ מֵאֵד, בְּמ"ה. דְּהֵכִי סִלִּיק מֵא"ד,
לְחֻשְׁבֵּן אֲדָם. וּבִהֲפוּף אֲתוּן, מֵאֵד הוּא אָדָם. יְרוּם: בְּאַרְבַּע אֲנָפִין דְּאֲרִיָּה, דְּאֵינּוּן
(בְּמִדְבָּר ו) יְבָרַךְ יְדו"ד. וְנִשָּׂא: בְּאַרְבַּע אֲנָפִין דְּשׁוּר, דְּאֵינּוּן יִשָּׂא יְדו"ד בְּשִׁמְאֵלָא. וְנִבְהָ
מֵאֵד: יָאֵר יְדו"ד, בְּאַמְצָעִיתָא. וְדָא יוֹד הִי וְאֵו הִי, יִשָּׂא יְדו"ד פָּנֵי אֵלֶיהָ וְיִשֵּׁם לָהּ
שְׁלוֹם. רַבִּיעָאָה יְדו"ד, וְשִׁמּוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֶכְרַס.

מִסְטָרָא דִּימִינָא, אֲתִקְרִיאַת אֲבֹן. וְכַמָּה אֲבָנִין מִפּוֹלְמִין יִקְרִין אֲשִׁתְּכוּזוּ מִנָּה, דְּמִנִּיָּהוּ
מִיָּא דְּאוּרִיָּתָא נְפִיקִין. וּבִגְנִיָּהוּן אֲתִמַּר, אֲמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידֵי כְּשִׁתְּגִיעוּ לֹאבְנֵי
שִׁישׁ טָהוֹר אֵל תֹּאמְרוּ מִיָּם מִיָּם שְׁמָא תִּסְתַּכְּנוּ בְּנִפְשָׁכֶם. לֹא תִמְרוּן דְּאֵינּוּן מִיָּם, מִיָּם
בְּמִשְׁ. מִשְׁוֹם (תְּהִלִּים קא) דְּוִבֵּר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנֹד עֵינֵי. דְּאֵלִין מִיָּם, דָּא אוּרִיָּתָא,
דְּאֲתִמַּר בָּהּ (מִשְׁלִי ו) וְתוֹרָה אוּר. וּבְגִין דְּהָאִי נְהוּרָא נְבִיעַ בְּמִבּוּעָא דְּמִיָּא, (יִשְׁעִיה נב) אֲשִׁר
לֹא יִכְבּוּ מִיָּמִי, אֲתִקְרִי מִיָּם.

וּמִסְטָרָא דְּשִׁמְאֵלָא, הָאִי אֲבֹן דְּאִיהִי י', אֲתִקְרִי גִזְלָת. וּמִתְמָן עֵשֶׂר סְפִירָן כְּשִׁלְהָבֵת
קְשׁוּרָה בְּגִזְלָת. וְאִית לָהּ ד' גִּזְלָתִין, (וְעֶשְׂרָה) אֵינּוּן, יוֹד הָא וְאֵו הָא. יְדו"ד. וְאִיהִי יוֹד
הַגִּזְלָתָא בִּימִינָא, יוֹד הַגִּזְלָתָא בְּשִׁמְאֵלָא, עֲמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא, מִתְמָן אִיהִי יוֹד רְמוּה, כָּלִיל
מִמ"ב גִּזְלָתִין.

וּבְגִין דְּאִיהִי מִסְטָרָא דִּימִינָא אֲבֹן, וּמִסְטָרָא דְּשִׁמְאֵלָא גִזְלָת, בָּהּ זָטִיל קוּדְשָׁא בְּרִיָּה
הוּא נֹקְמָא, מִיִּשְׁמַעֲאֵל וְאַדּוּם, דְּאֵינּוּן אִישִׁין נֹכְרָאִין, וּבְמִיָּם הַזֵּדוּנִים. וּבְמִיָּם דְּלִהוּן
סְמָאֵל וְנֹחַשׁ. סְמָאֵל אִשָּׁא דְּגִיָּהֶם, מְבוּנָה עַל אוּמָה דְּעֵשׂוֹ. נֹחַשׁ מְבוּנָה עַל אוּמָה
דְּיִשְׁמַעֲאֵל, וְאִיהוּ רַהֵב דְּמִמְנָא עַל מִיָּא.

בִּימִינָא דְּאַבְרָהָם, דְּדִרְגָּתָא חֲסֵד, זָטִיל נֹקְמָא מִיִּשְׁמַעֲאֵל, וּמִמְנָא דִּילִית. וּבְשִׁמְאֵלָא
דְּיִצְחָק, דְּדִרְגָּתָא פִּזּוּד, זָטִיל נֹקְמָא מִעֵשׂוֹ, וּמִמְנָא דִּילִית. בְּתֵרִין מִשְׁיּוּנִין, דְּאֵינּוּן זוּד
מִימִינָא, מִשְׁיּוּן בֶּן דָּוִד. וְזוּד מִשְׁמַעֲאֵל, מִשְׁיּוּן בֶּן יוֹסֵף. וּבְדִרְגָּא דְּיַעֲקֹב, דְּאִיהִי
לְקַבְּלִיתָא, בְּרָזָא (בְּרַאשִׁית מו) דְּשִׁכַּל אֶת יָדָיו (כִּי מִנְשָׁה הַבְּכוֹרָה). אֲרִיָּה לְשִׁמְאֵלָא. שׁוּר
לִימִינָא, דְּיִשְׁמַעֲאֵל. בְּגִין דִּיהוּדָה גָּלָה בְּעֵשׂוֹ, אֲשִׁתְּכוּזוּ יִמִּינָא דְּקוּדְשָׁה, עִם שְׁמַעֲלָא

דעשן. ושמאלא דקדושה עם ימינא מסאבא דישמעאל, (בראשית מט) עד כי יבא שילה, רעיא מהימנא, בדרגיה תפארת ישראל, נטיל נוקמא מערב רב.

בתלת דרגין אלין, יפקוד (נ"א יפקוד) כהנים ליום וישראלים, מן גלותא. ובהון נטיל נוקמא, מעשו וישמעאל וערב רב. כגוונא דערב רב מעורבין בעשו וישמעאל, הכי יעקב מעורב באברהם ויצחק, ערוב דתרווייהו. והכי מתערב שילה, עם משיון בן דוד ומשיון בן יוסף, ויהא שלשלת דתרווייהו, כההוא זמנא דזוזא בלעם בנבואה דיליה, דהכי מתקשרי תרין משיון ברעיא מהימנא, בתלת אבהן, בגלותא בתראה.

דף רמ"ז ע"א

פתוז ואמר, (במדבר כג) לא הבית און ביעקב ולא ראה עמל בישראל יי אלהיו עמו ותרועת מלך בו. וכלא לקיימא קרא, (ישעיה נד) וברוזמים גדולים אקבצך. כההוא זמנא מתברין קליפות, דהון מסורין לשכינתא. מיד אתגלייא אבנא וזוזא מתלת אבנין, דאינון סגולתא. דעליהו אתמר, (יחזקאל א) ויהי בשלשים שנה, ואינון ייי ברביעי, אבנא רביעאה. (דף רמ"ז ע"א) בןזמשה לוודש, אבנא וזמשה. לקבליהו, (שמואל א י) ויקוז דוד וזמשה וזלוקי אבנים מן הצוק. ואינון לקבליהו וזמש תיבין, דאינון שבע ישראל ידו"ד אלהיו ידו"ד. (יחזקאל א) ואני בתוך הצוקה, דא שכינתא, בה קודשא בריך הוא אנוך. ו' בתוספת ואני, הוא נהר, צדיק וזי עכמין. (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן, מאי עדן. דא בינה, נהר דנפיק בעה, דא ו', בן ז"ה, דרגא דרעיא מהימנא, ורעיא מהימנא, נפיק מאימא עלאה, ואתפשט בשית ספיראן עד צדיק, ומציה אשקי לגנתא (רעדן), דאיהי שכינתא.

מאי כב"ר. כ', כתר. ב', בינה. ר', ראשית וזכמה. כתר בימינא, וזכמה בשמאלא, בינה באמצעיתא. רכב לעיקא לעלת העלות. י' ספיראן כלהו, אתכללו בנהר, דאיהו אתפשט עד צדיק, דאיהו כל, כליל כלא. ובגיניה אוקמוה, (דניאל ד) אילנא רבא ותקיף, ומזון לכלא ביה. מציה תכליא כלא. כד זמא שכינתא מזו קליפין, וזוזא עמה עשר ספירן. (ע"כ רעיא מהימנא) (עין רכ"ז ע"ב) (ס"א ובחבורא קדמאה)

סלת למנוחה, לאעלאה להאי סלת, קמי מלכא עלאה למנוחה. בין תרין דרועין.

רעיא מהימנא (זה בא אחרי דרועין) ובחבורא קדמאה, אמר רעיא מהימנא, מהאי אשתמודע, הגי מילין סתימין אינון, וצריך למפתוז לון קמי וזברייא, אברהם יצחק דתקינו שחרית ומנוחה, אתמר עליהו, (ישעיה מוח) אף ידי יסדה ארץ, דא יצחק. וימיני טפוחה שמים, דא אברהם. דדרגין דלהון וסד ופחד. דאתמר עליהו (ישעיה סב) נטבע יי בימינו, ובזרוע עזו, אינון תרין דרועין דמלכא, דאיהו ידו"ד, עמודא דאמצעיתא. סלת דיליה, דא שכינתא תתאה, נהורא דיליה, סלת נקמיה מסטרוי בלא פגמו דחשוכא, ובלא תערובת חשוכא כלל. דהכי אינון נשוכין עם נהורין, כבד קדם מוזן ותבן.

ובחזוניהון ד'ישראל, מתערבין ו'שוכין ב'נהורין, וכ'נונא ד'דש בר נש תבואה, ולב'תר איהו בורר לה, כבורר אוכל מתוך פסולת. כה ישראל, צריך למעבד ב'רוניהון, כד אתערב בהון ו'שוכין. ור'א דמלה, (תהלים נא) זב'וי אלהים ר'ון נשברה וגו'. דבהכי אתבר ו'שוכא, דאיהו יצר הרע, דמכסי על ר'ונא, כמוין דמכסה על ו'טה. או כע'ן, דמכסה על ש'משא, ולא מ'נו ליה לא'הרא.

וב'ומ'ין ד'ושף, דאיהו יצר הרע, מכסה על יצר הטוב, דאיהו אור. איהו כמאן דתפ'ס ב'בית האסורין ד'יצר הרע. ואוף הכי, כד יצר הטוב איהו תפ'ס ברש'ו ד'יצר הרע, הכי א'נון תפ'סין ו'יילין ד'יצר הטוב, ברש'ו ד'ו'יילין ד'יצר הרע. וב'ומנא ד'יתבר בר נש ר'וניה, ב'כל אברין ד'יליה, קדם ידו'ד, מ'ה כתיב. (ישעיה מ'ט) לאמור לאסורים צאו ולאשר ב'ושף הג'לו.

אבל שכינתא איהי סלת נק'יה, דלית ו'שוכא וקב'לא יכיל לאתערבא בה. איהי כג'פן, דלא מקב'לא הר'בה מ'מין א'ורא, דלאו איהי מ'נה. והאי סלת ב'ין ד'רועי מלכא איהי יתבא, ב'לולה ב'שמן כתי'ת. (ע"כ רעיא מהימנא).

(וב'בורא קדמא) ב'לולה ב'שמן כתי'ת, ב'שמן, בההוא ש'מן ד'ג'יד ונפיק מלעילא. אמר ר'בי ש'מע'ן, יאות אמרת. אבל מאי כתי'ת. אלא ר'א ע'לאה איהו. דכ'ון דאיהו ש'מן, מאי כתי'ת. אלא ר'מו הוא דקא רמ'ו לש'משא ב'נוקבא, לאנג'דא ל'גבה ש'מן כתי'ת כדקא יאות לה, לא ה'ו אלא כתי'ת (ס"א אלא ר'א ע'לאה הוא, דקא רמ'ו לאנג'דא ל'גבה ש'מן כתי'ת כדקא יאות לה), לאפ'קא מ'ויתים, דא'ינון ש'יפין ד'גופא, ולאמש'כא ההוא ג'ידו מלעילא, ב'כל ש'יפא ו'ש'יפא. (לא ה'ו אלא כתי'ת)

דף רמ"ז ע"ב

וצדיק איהו ד'כתיש' (דף רמ"ז ע"ב) כתיש'ין, ואפ'יק מכל א'ינון ש'יפין ע'לאין, דא'ינון י'יתין קדיש'ין, מ'שוו רבו בתיאוב'תא ש'לים, ל'גבי נוקב'יה. ואי לא כתיש', לא יפוק ההוא מ'שווא, אלא ב'לא תיאוב'תא ד'ש'יפין, וההוא ג'ידו, לא אתה'גי מ'נה נוקבא, ולא ה'ו כדקא יאות, עד דתהא ב'לולה מ'נה מכל ש'יפין. ועל דא ב'לולה ב'שמן כתי'ת, לאתה'נאה ולא'תנ'א מ'נה. (אמר רעיא מהימנא)

רעיא מהימנא (ש"יך לקמן סוף ע"ג (ג'ל דצ"ל ע"ב)) אמר רעיא מהימנא, בוצינא קדיש'א, כ'מה מ'תיקין מ'ילה, ודאי אתמר הכא, ב'לולה ב'שמן כתי'ת. ואתמר ה'תם, ב'אורייתא ד'בעל פה, ב'לולה ב'מקרא, ב'משנה, ב'תלמוד. ועוד אית ר'א תנ'ינא, ב'לולה ב'שמן כתי'ת. ודאי לאו אורייתא איהי ב'לולה. אלא למאן דסביל כ'מה מכתש'ין ב'ג'יה. כ'מה ד'אוקב'וה מ'ארי מ'תנ'תין, דלית אורייתא מ'תקיימת, אלא ב'מי ש'ממית ג'רמיה ע'לה. ועוד א'מרו, ב'זמן שאתה מכתת רג'ליך מ'דינה למ'דינה, ת'כסה לראות פ'ני שכינה.

ועוד ב'לולה ב'שמן כתי'ת, דא הוא דמקיים פת ב'מלוז תאכל, (יוזקאל ד') ומים ב'משורה תשתה. ועוד ב'לולה ב'שמן כתי'ת, דא הוא ד'כתיב, (ישעיה נג) והוא מ'וזולל מ'פשע'ינו מ'דוכא מ'עונותינו. ועוד ב'לולה ב'שמן כתי'ת, דא צדיק ו'י ע'למין, ד'ג'יד טפ'ין קדיש'ין,

דאינאן פירורין פויתנים, ממוזנא עלאה, דאינאן ווד עשרון לקבל י. ושני עשרונים, י י. ושלשה עשרונים לפר, י י י. ואינאן עשרון לכבש, וב' עשרונים לאיל, ושלשה עשרונים לפר.

ורזא דמלה אמרו בתעניות, אין טפה יורדת מלמעלה, שאין עולין כנגדה טפיים. ואינאן ברזא דא ג' ורמיו דילהון לקבל תלת מוזין. ווד מוז דאכרון. תנינא מוז המושבה. תליתאה מוז הדמיון. הדמיון והאכרון סלקין מן לבא המושבית נזותא על לבא ומקבלין לה עליהו כמלכא בגין דהאי אדם דאיהו מושבה דרכיב ושליט על ויזא תליתאה ונזית עלה לגבי תרין וזיון ופתיון גרפייהו לקבלא לה כגון וזולם על צירי אתעביד סגולתא ודא כתר עליון על וזכמה ובינה.

עשרון ושני עשרונים, רמיון לתלת וזיון דמרכבתא עלאה. דאינאן: גרולה, גבורה, תפארת. שלשה עשרונים, רמיון: לגזוז, הוד, יסוד. מרכבת המשנה. רביעית ההין: דא מלכות קדישא, ה' רביעאה מן שם יד'ד. דאיהו ארבע אנפי אדם. (ע"כ רעיא מהימנא).

רביעית ההין, רגלא רביעאה לכרסניא עלאה, ואיהו עולה תמיד לגביה בכל יומא ויומא, עד מושבתא עלאה, דלית לה סוף. ובגין דא, עולה קא אתיא על הרהור הלב.

רעיא מהימנא ובזבורא קדמאה אמר, רעיא מהימנא, דהיא תנא דזרקא, איהי יוד, רביעית. אוף הכי בוזיה דשמה אדם, דארבע אנפין דיליה דאינאן יד'ד, מקף שופר הולך סגולתא. תלת וזיון, דאינאן תריסר שבטין. (ע"כ רעיא מהימנא).

ובזבורא קדמאה, עולת תמיד, איהי רגל רביעאה לכרסניא עלאה, דא עולה תמיד בכל יום, מאינאן יומין שית דבראשית. בשבת על ווד תרין, בגין דיתוסף בה גהירו ושלימא כדקא יאות, והא אתמר.

רעיא מהימנא אמר רעיא מהימנא, מלכו. בשית ספירן איהי עולה תמיד לגבי ו, דאזייד בהון. בן י"ה, גניו בבינה. ובאן ספירה מאינאן שית סליקת לגביה. ביומא תליתאה, דאקרי תפארת. דביום השבת אתוסף עמיה גפש יתירה, דאיהי בינה. ה' עלאה. י אות בשבת, וזכמה עלאה. מלך מעוטב בכתר, ובגין דא, בתפלת מוסף כתר יתנו לה.

ובראשי וודשיכם, וכי כמה רישין אית לה לסיהרא. אלא אינאן תרין נקודין, כגוונא דא נקודה תתאה סיהרא, תרין רישין דילה, תרין נקודין דאינאן עלה, סגול. בקדמיתא הנה כתר עלי תרי מלכין כגוונא דא, והות סגולתא. ולבתר דאמרת אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד, אמר ליה הקדוש ברוך הוא, לכי ומעטי את עצמה. ונזיתת לרגלי דתרין מלכים, כגוונא דא והיעו סגול, מה דהות סגולתא, אתהדרת סגול.

ורזא דמלה, לקבל תרין נקודין, דאינאן תרין מלכים, קא רמיו פרים בגי בקר שנים, ולקבל נקודה עטרה על רישיהו, אמר, ואיל אחד, כמו כתר אחד. כתר דאמרת אי

אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד, אע"פ גרמה אוף הכי, ושעיר עזים אחד לחטאת. איל דיצוק, אתהדר שעיר. אתהפך מרומי לדינא, ואתעיר.

ובגין דא שעיר עזים אחד לחטאת, ולא אמר לעולה, למהוי פתר. ומגלן דאית ירידה בחטאת, שצאמר (ויקרא ט) וירד מעשות החטאת. ואמאי שתף עולה עם חטאת בירידה. אלא לאולפא, דעולה הות בקדמיתא מידת הרומים, ולבתר אתהפכת לדינא בירידה, ואתקריאת חטאת, וכלא ווד.

דף רמ"ח ע"א

ובגין דא, הביאו עלי (דף רמ"ח ע"א) כפרה, עלי הות סיהרא פתר ודאי, כגונא דא ולבתר אתמעיטת, ונותת לרגלן דיליה, כגונא דא ובזמנא דא הביאו עלי כפרה, איתמר בה, (ויקרא ו) היא העולה, סליקת מרגלוי. דאתמר בה, (ישעיה סו) והארץ הרים רגלי. לבימר בה, השמים כסאי. והאי איהו רזא, (שמואל ב כג) צדיק מושל יראת אלהים. דמהפך דינא לרומי. ורזא דמלה, (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה. כגונא דא, דוד"י. ידוד.

ועוד, כבש א' ושני כבשים בני שנה תמימים, לקבל תלת ספירן. שבעה כבשים בני שנה, לקבל שבע ספירן. שבעה כבשים, אינן ו' יומין דסיהרא. בני שנה, בני דסיהרא, דאקרי שנה. דאיהי ודא מאינן שנים קדמוניות. (ע"כ רעיא מהימנא).

ובראשי וודשיכם וגו'. וכי כמה ראשין אינן לסייהרא. והא לית רישא לסייהרא, אלא שמשא, דאיהו רישא לגבה. אלא ראשי תרין בכל ירווא וירוא. ואינן יעקב ויוסף, דמתוודתי על סיהרא. ועל דא בעו לודדתא לה.

פרים בני בקר שנים, אלן אינן דאמרה סיהרא, דהיקר ישתמשון בה כוודא, ואע"פ גרמה תוודתיהו. ואיל אחד, דא איל דיצוק. וכי אברהם לאן אזיל. אלא בגין דאתער תמן עשו, אתכניש אברהם, דלא יומי ליה, ומאן איהו שעיר דראש וודש. (תרי גוסיו) ובגין דזמין לאתערא תמן עשו דאיהו שעיר אתכניש אברהם, ולא אשתכח תמן, יצוק, אשתכח תמן, דרומי דיליה לגביה, כוודא על הירדיה. יעקב אשתכח תמן, לתברא אנפוי. יוסף דאיהו שור (ס"א שטן) דיליה, לגבי רזול.

רעיא מהימנא אמר רעיא מהימנא, ודאי בני שנה אתקריאו על שם נזמה, (נ"א

מלכות) אימא קדישא, דאתמר בה פני משה כפני נזמה. (ס"א סיהרא דאקרי שנה דאית בה שנה יומין, כוודשון) שנה אית בה שס"ה יומין, כוודשון שס"ה לא תעשה. ואיהו על דא לשמאלא. אימא עלאה, סיהרא בימינא. אסורה בריתא לאבא דאיהו לימינא וזסד. ואיהי כלילא מרמ"ח פקודין. אשתכח ו' עם אימא לשמאלא. בריתא עם אבא לימינא דזסד. (ואיהי כלילא מרמ"ח פקודין. אשתכח ו' עם אימא, בריתא עם אבא לימינא) ורזא דמלה, (משלי ג) בזכמה יסד ארץ. וזכמה אבא. ארץ בריתא. כוון שמים דאיהו ברא, עם אימא דאיהו תבונה, והאי איהו ידד"ו, היות באמצע.

ועוד ושעיר עזים אחד, תרין שעירין אינן, דאתמר עליהו (ויקרא טז) ולקח את שני השעירים וגו' גורל אחד ליי וגורל אחד לעזאזל. שעיר ליי, בגין מיעוט סיהרא, ואיהו שעיר אחד לידוד לזטאת. אחד: מסטרא דיוזודא. אבל שעיר דעזאזל, לא כתיב ביה אחד, לא קרבן, ולא אשה, ולא עולה. אלא ושלחו ביד איש עתי המדברה. ושלחו, כדאמר יעקב (בראשית לב) מנחה היא שלוחה לאדני לעשו. אוף הכי שונד, לתברא רוגזא דסמאל, דלא יתקריב למקדשא לקטרגא.

לכלבא דאיהו רעב, ומאן דבעי דלא נשיך ליה, יהיב ליה בשרא למיכל, או נהמא, ויטקי ליה מיא. ורזא דמלה, (משלי כה) אם רעב שונאך האכילהו לחם וגו'. ובדא יתהדר רוזימו דבר נש, דלא די דלא נשיך ליה בכמה יסורין, אלא אתהדר למיהו ליה סניגורא, ואתהדר רוזימוי.

דף רמ"ז ע"ב

ואמאי הוה שלחין ליה ביד איש עתי, פגים. בגין דסטרין אחרנין כלהו מארי מובין, ואתקריאו שעירים, דכתיב, (שעיה יג) ושעירים ירקדו שם. ואתמר בהון, (ויקרא י) ולא יזבחו עוד את זבוחיהם לשעירים. דעליהו אתמר, (דברים לב) יזבחו לשדים לא אלה. ובשעיר דא, אתפרש מכלא, וגושיא כל וזבין דישראל עליה, כמה דאת אמר, (ויקרא טז) וגושיא השעיר עליו את כל עונותם. ועוד, בטר דנטיל איהו וגושיא. קודשא בריך הוא גושיא עון. (שמות לד) מאי בין גושיא לגושיא. גושיא: מוטלא. גושיא: סליקו דמוטלא. (ובחבורא קדמאה) (ע"כ רע"ב)

ושלשה עשרונים, תלת דרגין קדמאין דילה, דכל נד ונד עשר, כגוונא דלעילא עשרונים, נד מעשרה. ושעיר וזטאת אחד, אמאי אקרי וזטאת. בגין דאיהו וזטאת, ומסטרא דוזטאת הוא. אמר רבי אלעזר, והא כתיב ליי. (דף רמ"ז ע"ב) אלא ליי אתקריב ודאי, דכתיב לכפר. לתברא אנפין, וכלא יתקריב למקדשא, אלא יהבי וזלקא ודא לסמאל, ואכיל ליה, ולא אחיד בשאר קרבנין. ודא איהו לזודיה, דלא אשתתף אורא עמיה למיכל ביה.

איהו אתהני בגו סעודתא דמלכא בזולקא דא, ועל דא נודי, ואתפרש מישראל, ולא מקטרגא עליהו. ואי לאו דהנה מיעוטא דסיהרא, לא הוה יהבי ליה בסעודתא דמלכא כלום. וכי במיעוטא דסיהרא מאי קא עביד. אלא בגין דקריב וניק, ונטיל וזילא לעמיה, מגו סטר שבמאלא דסיהרא, ואתתקף ביה. ובשעיר דא אתפרש מכלא, ואתהני בהאי. ובגין דקודשא בריך הוא אעיר לה לסיהרא, מקרבין ליה להאי שעיר, בגין דיתפרש מנה, ולא יתקריב למקדשא. ועל דא תנינן, הביאו עלי כפרה. עלי: בגיני, דאעירת לה, בגין סבת דילי אתון צריכין דא.

רע"א מהימנא (גם זה רע"א מהימנא) (במדבר כ"ז) ובכראשי וזדשיכם, אינן יעקב ויוסף. (בראשית לו) אלה תולדות יעקב יוסף, דמוזדתי על סיהרא. אשכונא בספרא דנונה

דאָמער, כּמנה דבראש וודש, דאָתדכיאת סיהרא לאַתקרבא בבעלה, אצטריך למיהב לסטרא אורא וולקא וודא, בּההוא וינא דילה. אוף הכי זמי אצטריכת לאתתא, בשעתא דאָתדכיאת לאַתקרבא בבעלה, למיהב וולקא וודא לסטרא אורא, בּההוא וינא דילה.

ומאן איהו. ההוא וולקא טופרהא בטנופא דלהון. ווער מריש דשערא, בגין דבשי לאסרקא רישא, ולאכרכא לון דא בּדא, ולא יויל אבתרה ההוא סטרא בישא, לאבאשא לה, ואתפרש מנה בּכל סטריין. ומה תעביד, מההוא שערא וטופריין. לבתר דתכריך לון כּודא, אצטריך לאנווא לון בּאתר דלא עברין תמן בגי נשא, או בגו וורין תתאין דנוצרא, ותנגין לון תמן. (עוד ובראשי וודשיכם אמרו, שיך כאן)

ועוד ובראשי וודשיכם אמרו רבין דמתניתין, דכד הוּו מקדשין ירוזין על פי בית דין, הוּו משיאין משואות בראשי ההרים, והוּו אמרין כּזה ראה וקדש. לזמנין סהרא הוּו כּגוונא דא הוּו מסתכלא לעילא בקרנא. ולזמנין מסתכלא לתתא כּגוונא דא לזמנין מסתכלא למורו כּגוונא דא כ לזמנין למערב כּגוונא דא לזמנין לדרום ולזמנין לצפון והאי איהו כ אסתכלותה דילה לשית סטריין דכליל לון תפארת דאיהו ו' גדולה גבורה תפארת. נצו הוד יסוד.

נקודא דנגיד עליה מלגו, היא וזכמה. והיא ווט דאסור עלה, איהו כתר. והיא נקודא איהו לזמנין עטרה, ולזמנין כסא, לביתב עליה, לזמנין שרפרף להדום רגליו.

ואמאי אתקריאת לבנה. על שם לבון ההלכה, דאיהי מלגו, (תהלים מה) כל כבודיה בּת מלך פנימה. ובאשא רבינה דנזוית עלה איהי מתלבנת. ורזא דמלה, (שעיה א) אם יהיו ווטאכם כשנים כשלג ילבינו. ומאי דהוּו אדני דינא, סומקא בגבורה, דתמן בינה. אתלבנת מסטרא דנוסד, דתמן וזכמה, ואתהדרת ידוד.

ומה גרים לאתהפכא מדינא לרוזמי צדיקים גמורים דסיהרא מסטרא דעץ הדעת טוב ורע, איהי קליפא דילה וישוקא, אם בּהרת שחורה, היא יצר הרע, שפונה. (ויקרא יג) ושפלה אינה והיא כּהה, ולית לה מדילה, אלא ההוא ווט דנהיר בה, דאיהו לנה לה בלילה, דאיהי גלותא. ואתעבר מנה ביממא, דאיהו עלמא דאתי, דביה (מלאכי ג) וורוה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה.

דף רמ"ט ע"א

אבל סיהרא דעץ הנויים, ההיא נקודה דלגו מנה, איהי כּמבועא דלית ליה פסק, דכתיב בה, (שעיה נז) וכמוצא מים אשר לא יכבו מימיו. ואתקריאת אילת אהבים מסטרא דנוסד, דהיינו (רמיה לא) אהבת עולם אהבתיה על כן משכתיך נוסד. ותריין קרנין אית לה מן זהורא, כּגוונא דא לזמנין האזות גבוה מן השנית כּגוונא דא: לזמנין קרנין אינן שוין. (ע"כ רעיא מהימנא).

(דף רמ"ט ע"א) **רעיא מהימנא** אמר רעיא מהימנא בּההוא זמנא אלן מארי וזכמותא וכו' עד אתעבר נזוש מעלמא (נרפס בפרשת אחרי מות דף ס"ז ע"ב ואחריי נמשך מה שכתוב

בסמוך) ואי תיבא דלע' תחיל וכל' שנין אולידת, בתר אלה ומאתן, כחושבן רע"ב. הא כתיב (ישעיה סו) בטרם תחיל ילדה. ורוא דמלה, (ישעיה סה) והיה טרם יקראו ואני אענה עוד וגו'. ומאי (ס"א יומא) בטרם. אלא קדם דישתלימו, שבועין ותרין שנין, בתר אלה ומאתן, אינן וזבלים דיוכלדה, יתגליין ב' משיוזין בעלמא. ובההוא זמנא (תהלים כט) ובהיכלו כלו אומר כבוד, והא אוקמוה (משלי ג) כבוד וזכמים ינחלו. בההיא שעתא, אלן מארי תורה יהון זכבדים. אלן דסבילו כמה וזבלים וצירין כיוכלדה, והוון מבוזין בין עמי הארץ, יהון זכבדים. ומיד (תהלים כט) יי למבול ישב, לרשיעיא. אין מבול, אלא דינן דמבול. כגוונא דנפתחו (בראשית ז) מעיינות תהום וארובות השמים נפתחו ביומי טופנא, אוף הכא יתערון דינן לגביהו עילא ותתא, עד דלית סוף ותכלית, וכל בוזין וקלנא, דעבדו אומין עובדי כוכבים ומזלות דעלמא, לשם יהוה ולעמיה. וכמה ורופין דסבילו ישראל מניהו על שם יי, מסכלו זטיל נוקמא קודשא ברין הוא, ועל דא אתקרי, נוקם יי ונוטר ובעל זממה לגביהו. ובחודש הראשון, מאן ראשון. דא ניסן. תמן אולידת ההיא וזיה, לקיים מה דאוקמוה מארי מתניתין, בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל. וב"ד דיליה, (שמות יז) ויאמר כי יד על כס יה, תמן אומי לאעברא מעלמא ורעא דעשו עמלקיים, בההוא זמנא (שמות יב) משכו וקוון לכם צאן למשפחותיכם ושחטו הפסח. משכו: (דושיע ז) משך ידו את לוצצים. בההוא זמנא, כה אמר יי לרועים הפושעים בי. ואומר, (יוחאל יג) ואל אדמת ישראל לא יבאו. ואלן אינן רועים דענא, פרנסי דרא. ובגין דא אתמר עלייהו, (דושיע ב) הגה אנכי מפתיה והולכתיה המדברה. (יוחאל כ) ונשפטתי אתכם וגו', כאשר נשפטתי את אבותיכם דקטיל לון במכת ונשך. (ע"כ רעיא מהימנא) ר' אלעזר וכי שהוא בהפך הדף)

ובחודש הראשון וגו'. רבי אבא פתח, (תהלים מב) כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליה אלהים. האי קרא אוקמוה, כתיב הכא איל וכתיב התיב אילת בגין דאית דכר ואית נוקבא (ואף על גב דאית דכר ונוקבא, כולא וזד. האי איל, איהו אקרי דכר. ואיהו אקרי נוקבא. הדא הוא דכתיב כאיל תערוג ולא כתיב יערוג. וכלא וזד. אילת השחר).

מאי אילת השחר. אלא דא איהי וזיה וזדא רומנזית, דלית בכל וזין דעלמא רומנזית כוותה. בגין דבשעתא דדחיקת לה שעתא, ואצטריכת למזוזא לה ולכל וזין. איהי אזלת למרזיק לארוז רחיקא. ואתיאת ואובילת מזוזא. ולא בעאת למיכל, עד דתיתי ותתהדר לאתרהא. אמאי. בגין דיתכנשון לגבה שאר וזין, ותחלק לון מההוא מזוזא. וכד אתת, מתכנשין לגבה כל שאר וזין, והיא קיימא באמצעיתא, ופלגת לכל וזד וזד. וסימן, (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לבייתה וגו'. וממה דפליגת לון, איהי שבעה, כאילו אכלה יתיר מיכלא מכלא. (אימותי פליגת לון).

וכד ייתי צפרא דאקרי שחר. ייתי לה וזבלים דגלותא. ובגין דא, אתקריאת אילת השחר. על שם קדרותא דצפרא. דזבלים לה כיוכלדה. והדא הוא

דְּכַתִּיב, (ישעיה כו) כְּמוֹ הָרָה תִּקְרִיב לְלֶדֶת תְּנוּיֵל תִּנְעֶק בְּנוֹבְלִיהָ וְגו'. (אמר רעיא מהימנא בההוא זמנא שייך אחרי זה)

אימתי פלגת להון. כד צפרא בעי למייתי. בעוד דאיהי ליליא, וקדרותא סליקת לאנהרא. כמה דאת אמר, ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וגו'. כיון דאנהיר צפרא, כלהו שבועין במוזנא דילה.

כדין, קלא ודא אתער באמצעייתא דרקייע, קארי בוייל ואמר, קריבין עולו לדוכתיכון. רויקין. פוקו. כל וד ווד ווד ליכנש לאתריה דאתנווי ליה. כיון דאנהיר שבועא, כל וד ווד אתכנש לאתריה. הדא הוא דכתיב, (תהלים קד) תרוו השמש יאספון וגו'. ואיהי אולת ביממא, ואתגליא בליליא. ופלגא בצפרא. ובגין כך אקרי, אילת השחר.

דף רמ"ט ע"ב

לבתר אתתקפת בגיבר ואולת, ואקרי איל. לאן אתר אולת. אולת שתין פרסי ביההוא (דף רמ"ט ע"ב) אתר דנפקא, ועאלת לגו טורא דנושוכא. (ומתמן ארוות מוזנא) אולת בגו ההוא טורא דנושוכא, ארוו לרגלה וזויא ודא עקימא, ואזיל לרגלה. ואיהי סלקא מתמן, לגבי טורא דגהורא. כיון דמטת תמן, זמין לה קודשא בריך הוא וזויא אורא, ונפיק ומקטרנא דא בדא, ואיהי אשתויבת. ומתמן גטלת מוזנא, ותבת לאתרה, בפלגות ליליא. ומפלגו ליליא, שריא לפלגא, עד דסליקת קדרותא דצפרא. כיון דאנהיר יממא, אולת, ולא אתנוויאת, כמה דאתמר.

ובשעתא דעלמא אצטריך למטרא, מתכנשין לגבה כל שאר וזיון, והיא סליקת לריש טורא רמאה, ואתעטפת רישא בין ברכהא, וגעת גועה בתר גועה, וקודשא בריך הוא שמע קלה, ואתמלי רומין, וזס על עלמא. והיא גוזתת מריש טורא, ורהטת, וטמירת גרמאה. וכל שאר וזיותא אבתרהא רהטין, ולא משכונין לה. הדא הוא דכתיב, (תהלים מב) פאיל תערוג על אפיקי מים. מאי על אפיקי מים. על אפיקי מים מהנהו דאתיבשו, ועלמא צווי על מייא, כדין תערוג.

בשעתא דאתעברת, אסתיבות, כיון דמטא זמנא למילד, געאת ורמאת קלין, קלא בתר קלא, עד שבועין קלין, כוושבין תיבין (תהלים כ) דיענה יי ביום צרה, דאיהי שירתא דעוברתא דא. וקודשא בריך הוא שמע לה, וזמין לגבה. כדין אפיק וד וזויא רברבא, מגו טורי וטורא ואתי בין טורין, פומיה מלונכא בעפרא, מטי עד האי איל, ואתי ונשיף לה בההוא אתר, תרי זמני.

זמנא קדמאד נפיק דמא, ואיהי לזויר. זמנא תננינא, נפיק במיא ושתו כל אינן בעירן די בטורייא, ואתפתות ואלכידת. וסימנך (במדבר כ) ויה את הסלע במטהו פעמים. וכתוב ותשת העדה ובערים.

בההוא זמנא דקודשא בריך הוא וזס עלה על (ס"א עובדא) עוברתא דנזוש (ס"א דחיה) דא. מה כתיב, (תהלים כט) קול יי יזולל אילות ויזשוף יערות וגו', קול יי יזולל אילות, אינן וזבלין וצירין, לאתערא אינן שבועין קלין. מיד ויזשוף יערות, לאעברא (נ"א לאתערא) ההוא נזוש, ולאנתקליא ההיא וזיה בינייהו למיהר. ובהיכלו, מאי ובהיכלו. בהיכלו דקודשא בריך הוא, כל אינן אכלוסין, פתוזין ואמרין כבוד. מאי כבוד. (יזקאל ג) ברוך כבוד יי במקומו. (במדבר כ"ו) ובוודש הראשון, מאן וודש הראשון. דא איהו וודש, דהאי וזיה אתנתקליא ביה ואתתקפת ביה, ונפקא לעלמא בארבעה עשר יום. בארבעה עשר, אלין שאר וזיוותא, דאינן י' י' לכל סטר, בד' סטרין דעלמא. ובספרי קדמאי איהו י', וזד לכל סטר לארבע סטרין, ואינן ארבע עשר. פון דאינן ארבע, מתנובראן ומתתקנן עם אינן עשר דבסטרא דימינא, כדין י"ד, בודדה לאתתקנא וזיה דא (ס"א לאתקנא סיהרא וזיה דא) בתקונהא.

דף ר"ג ע"א

רבי אלעזר אמר, ודאי הכי הוא. ותא וזלי, כתיב (שמות יב) משכו וקוּזו לכם צאן וגו', משכו, (בוזורא קדמאד) מאי משכו. כמאן דמשיה מאתר אנורא, לאתר דא. משכו יומין עלאין לגבי יומין תתאין. יומין עלאין אינן עס"ו, (דף ר"ג ע"א) פוזשפן משכו. יומין תתאין, זמנן דאינן עז"ה, ובזמנא, דאתנהרא סיהרא באשכלמותא, סליקו למיהוי אינן יומין עס"ה, פוזשפן משכו וזסר וזד.

משכו יומין עלאין לגבי יומין תתאין, למיהוי כלהו כוזדא בוזבורא וזדא. ומאן משיה לזן. אינן עשר דלסטור ימינא, דכתיב בעשור. בעשור, בעשרה מבעי ליה, מאי בעשור. אלא (תצוה ק"פ ע"א) ט' אינן לכל סטר, ונקודה וזדא דאזלא באמצעיתא. כוזנא דא, וההיא נקודה אשלימת לעשר ועל דא בעשור כמה דאתמר זכור ושמור לשמושא בעשרה אינן יומין תשע בההוא נקודה. לזודש הזה יומין דלסטור ימינא בגין לאתנוברא זאת בזה למיהוי כלא וזד.

ובזמנא דאינן ד' אתקשרו לד' סטרין (מתוברן) בהד"יהו. כדין אולידת ההוא וזיה וזוויא אזיל ליה ובההוא זמנא מקדשין לעילא להאי וזיה וקראן לה כבוד. וכדין אתקדש מועדא. מה דלא הוה עד השתא, וכען קראן לה כבוד, הדא הוא דכתיב, (תהלים כט) ובהיכלו כלו אומר כבוד. (אמר רעיא מהימנא מילין אלין שייך כאן)

רעיא מוהימנא אמר רעיא מוהימנא, מלין אלן סתימין, וצריך למפתח לון לגבי וזכרייא, דמאן דסתיים לון גניזין דאורייתא, איהו מצער לון. דלרשיעיא נהורין דרזין, אתוורין לון נשוכין. ואיהו מתלא לממונא דאיהו גניז, מאן דחפר ליה, עד דגלי ליה, וקאו איהו דיליה, אתהדר בסוכלתנותיה פוזשוכא וקבלא. ולמאן דאיהו דיליה, נהיר ליה. ובגין דא, אית לבר נש לגלאה רזין סתימין דבאורייתא.

פעשור: ט' אינן לכל סטר, לקבל ט' ירוזין דיולדה, פוזשוכא א"ז. מאן יולדת. ד' מן און. א"ז, איהו ט', לד' סטרין דאת ד', ואינן ארבעים. א"ז זכור, ד' שבור. הא ארבעין ותרין.

אשתאר כבוד, דאתמר ביה פרוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. ואיהו כבוד ל"ב, ד' זמנין לכל סטר דאת ד', הרי ס"ד לד' סטרין, רזין. ואוקמוה, כבוד לעילא, ל"ב לתתא. ובגין דא מיינדן בכל יומא תרין זמנין, דאמרן בהו תרין זמנין כבוד, דאיהו ס"ד. ותרין זמנין ד' מן און, הרי ע"ב. הרי ד' דאון, שלימו דמ"ב שמהן. ושלימו דע"ב שמהן. ובגין דא אמרין במזמור לדוד (תהלים כד) מי זה מלך הכבוד יי עזו וגבור. ובמונא תנינא מי הוא זה מלך הכבוד. (ע"כ רעיא מוהימנא) (אמר רעיא מוהימנא מילין אלן שייר כאן).

מאן היכלו. דא היכל עלאה פנימאה, דתמן מתקדשא כלא. תמן מקדשין למאן דחזי לאתקדשא. הין מקדשין ליה בההוא היכלא. בקדמיתא אתפתחו תרעין, וזד מפתחא סתימא, אתקין ופתחו תרעא וזד, לסטר דרום, כדין עאל כהנא רבא בההוא פתחא, ואזרין בהימניו, ותקוני. ואתעטר בעטרא דקדושה ולביש וזשנא ואפודא, ומעילא דשבעין זגין ורמוזין, דאינן (שמות כח) פעמון זהב ורמון. וציץ נזרא דקודשא על מצותיה, דאתקרי ציץ נזר הקדש, ואתקשט בד' בגדי זהב, ובד' בגדי לבן. ועל ההוא ציץ מ"ב אתון מלהטין ביה, ומנצצין עליה, ונהיר כל ההוא היכלא בנהורין עלאין. (רעיא מוהימנא אסתור ההוא היכלא לקמן וכו')

דף ר"ז ע"ב

אסתור ההוא מפתחא, ופתחו סטרא אונרא דבסטר צפון, כדין עאל לוי, מעשרא דיעקב, דאפריש לקודשא בריך הוא. וכנור דעשר גימין עמיה, ואתעטר בעטרו, וכדין אסתור מפתחא, ופתחו בההוא היכלא וזד תרעא, ההוא תרעא דקיימא באמצעיתא, עמודא דלסטר מזרח (דף ר"ז ע"ב) עאל ואתעטר בשבעין עטרין, ואתעטר בארבע אתון, דאינן תריסר. ואתעטר בגלופין דמאתן וע' אלף עלמין, ואתעטר בעטרין דסייפי עלמא עד סייפי עלמא, בכמה לבושי יקר, בכמה עטרין קדישין.

אסתור ההוא מפתחא, ופתחו ליה כל תרעין גניזין, וכל תרעין דקדושין טמירין, ואתקדש בהו, וקיימא תמן כמלכא. מתברר בכמה ברכאן, מתעטר בכמה

עֲטָרִין. כְּדִין נִפְקֵי כִּלְהוּ בְּחֻבּוּרָא וְנָדָא, מִתְעַטָּרִין בְּעֲטָרֵיהוּ כְּדָקָא יָאוּת. כִּיּוֹן
דְּנִפְקֵי אֲתַעֵר לִיה בְּקִשּׁוּטֵי.

וְהָאִי נִזְיָה אֲתַעֵרָא, וְאֲעִירַת גָּרְמָהּ, מִגּוֹ רְוִימוּ דְשִׁירְתָא, הֵיךְ אֲעִירַת גָּרְמָהּ מִגּוֹ
רְוִימוּ דְשִׁירְתָא, אֲעִירַת גָּרְמָהּ זְעִיר וְעִיר, עַד דְּאֲתַעֲבִידַת נְקוּדָה וְנָדָא. כִּיּוֹן
דְּאִיהִי אֲעִירַת גָּרְמָהּ, (בְּשִׁירְתָא) כְּדִין כְּתִיב, (שְׁמוֹת ב') וַיִּלָּךְ אִישׁ מִבֵּית לֹוִי וַיִּקְוֹז
אֶת בֵּת לֹוִי. בֵּת לֹוִי וְדָאִי, מִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא. הֵיאֵךְ אֲוִיזִיד לָהּ. אוּשְׁיט שְׁמָאָלָא
תְּנוּזָת רִישָׁהּ מִגּוֹ וְזָבִיבוּ.

וְאִי תִימָא, כִּיּוֹן דְּאִיהִי נְקוּדָה וְנָדָא, אֵיךְ יָכִיל לְאֲוִזִידָא בְּנְקוּדָה זְעִירָא. אָלָא
לְזָבִי עֵיכָלָא, כָּל מָה דְּהוּא מְלָה זְעִירָא, דָּא תוּשְׁבֻחָתָא, וְדָא עֲלֻמִּיא וְרַב בְּרַבּוּ
עֲלָאָה. מִיַּד כְּהֵנָּא רַבָּא אֲתַעֵר לָהּ, וְאֲוִיזִיד לָהּ, וְזָבִיבָא לָהּ, דְּאָלוּ הָווּת רַבְרָבָא,
לֹא יָכִילִין לְאֲוִזִידָא כָּלָל. אָבָל כִּיּוֹן דְּאֲעִירַת גָּרְמָהּ, וְאִיהִי נְקוּדָה וְנָדָא, כְּדִין
אֲוִיזִיד לָהּ, וְסִלְקִין לָהּ לְעֵיכָלָא, כִּיּוֹן דְּסִלְקִין לָהּ, וְיִתְבָּא בֵּין תְּרִין סְטָרִין אֲלִין,
כְּדִין הָהוּא עֲמוּדָא דְקִיּוּמָא בְּאֲמַצְעִיתָא, אֲתַנּוּבָר בְּהִדָּה בְּזָבִיבוּ דְנִשְׁיָקִין,
בְּרְוִימוּ דְחֻבּוּרָא וְנָדָא. כְּדִין (בְּרֵאשִׁית כט) וַיִּשָּׁק יַעֲקֹב לְרֹטֹל, בְּרְוִימוּ דְנִשְׁיָקִין
מִתְדַבְּקִין דָּא בְּדָא, בְּלֹא פְרוּדָא, עַד דְּנִקְטָא נִפְשָׁא דְעֲנוּגִין כְּדָקָא יָאוּת.

בְּשַׁעֲתָא דְנִקְטָא נִפְשָׁא דְעֲנוּגִין כְּדָקָא יָאוּת, וּבְעֵינָא לְפָקָדָא לְוִיָּלָהָא, מִתְכַּפְּשִׁין
כִּלְהוּ, וְקָרִיין לָהּ מִגּוֹ הֵיכְלָא קְדִישָׁא, כְּבוֹד כְּבוֹד כְּבוֹד. בְּהֵיכְלָא קְדִישָׁא
אָבָא וְאֲמָא, פְּתוּזִי וְאֲמָרִי מְקוּדָשׁ מְקוּדָשׁ. כְּדִין יִרְוּנָא אֲתַקְדָּשׁ כְּדָקָא יָאוּת.
וְכְּדִין כְּתִיב, וּבִחוּדֵשׁ הָרֵאשִׁוֹן, רֵאשִׁוֹן וְדָאִי, וְעַל דָּא מִשְׁכּוֹ וְגֹו. וְעַל דָּא בְּעֵשׂוֹר
לְחוּדֵשׁ הַזֶּה, דְּאֲתַנּוּבָר סִיְהָרָא בְּשִׁמְשָׁא, וּמָה דְהָווּת (נִקְטָא) נְקוּדָה וְנָדָא, כִּד
נִזְוִתָא אֲתַפְּשֵׁט זְעִיר וְעִיר, וְאֲתַמְלִיָּא, וְאֲתַעֲבִידַת ה', מְלִיָּא מִכָּל סְטָרִין,
מִתְקַדָּשׁ כְּדָקָא יָאוּת.

דָּף ר"ז ע"א

רַעֲיָא מַהִּימָנָא (דָּף ר"ז ע"א) אֲסִתְנוּר הָהוּא הֵיכְלָא, וּפְתוּז תַּרְעָא אֲוִירָא דְסִטָּר
דְּרוּם (ר"א צפון) בְּשַׁבְעִין וְתִרִין עֲטָרִין. לְבִתֵּר אֲפִתּוּ תַּרְעָא תְּלִיתָאָה, לְסִטָּר מִזְרוּז,
בְּזֻמְשִׁין (תִּרִין) זְהוּרִין, דְּזֻמְשִׁין תַּרְעִין דְּבִינָה. לְבִתֵּר אֲפִתּוּ תַּרְעָא אֲוִירָא דְלְסִטָּר צָפוֹן
(ר"א מִזְרָב), בְּע"ב עֲטָרִין, וְכִלְהוּ רַמְיּוֹ בְּזֻמְשִׁין תִּיבִין דְּפִרְשִׁין דְּקָרִיאת שְׁמֵע. וּמָה
דְּבִקְדָּמִיתָא הֵיאֵךְ נִזְיָה הָווּת זְעִירָא, בְּהֵיאֵךְ זְמָנָא אֲתַרְבִּיאתָ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה ו')
מִלֹּא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, דְּאִיהוּ כְּבוֹד עֲלָאָה וְתַתָּאָה.

כִּד מְטִי לְזוּזִי עֲלָמִין, דְּבִיָּה וז"י בְּרַכָּאן דְּצִלּוֹתָא, וּפְתוּז בֵּית (תַּהֲלִים נא) אֲדָנִי שְׁפָתַי תִּפְתּוּז
וּפִי יִגִּיד תַּהֲלִתָּךְ. כְּדִין עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, אֲתַנּוּבָר בְּהִדָּה בְּזָבִיבוּ דְנִשְׁיָקִין דְשִׁכּוּן,
וְאִינִין נְצוּז וְהוּד, דְּלִשּׁוֹן אִיהוּ צְדִיק בְּעִינְהוּ. לִשּׁוֹן לְמוּדִים בְּהֵיאֵךְ זְמָנָא, (בְּרֵאשִׁית כט)

וַיִּשָּׁק יַעֲקֹב לְרוּחַל, כְּדִין קָרָאן לָהּ הִיא וְזֵה כְּבוֹד כְּבוֹד אָבָא וְאִמָּא, מְקוּדָשׁ מְקוּדָשׁ.
כְּדִין יִרְוּא אֶתְקַדְשָׁא כְּדָקָא יְאוּת, כְּדִין וּבְחוּדֵשׁ הָרָאשׁוֹן רָאשׁוֹן וְדַאי.

דף ר"ג ע"ב

וּכְדִין מִשְׁכּוּ. וְעַל דָּא בְּעֵשׂוֹר לְחוּדֵשׁ הַזֶּה, דְּאֶתְנוּבֵר סִיְהָרָא קְדִישָׁא בְּשִׁמְשָׁא. דְּאֶתְמוֹר
בֵּיתָה, (תהלים פד) כִּי שָׁמַשׁ וּמָגֵן יְיָ אֱלֹהִים (עבאות). וּבִיחַ דְּהִיבֵת נְקוּדָה זְעִירָא, (ס"א כְּוֹנֵנָא דָא)
אֶתְמוֹלָאֵת בְּסִיְהָרָא, וּכְדִין אִיהִי הַחוּדֵשׁ מְלָא. (דף ר"ג ע"ב) וְסִיְהָרָא אֶתְמוֹלָאֵת כְּוֹנֵנָא
דָּא. מְלָא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. בְּקֶדְמִיתָא וְסֵר, וּכְעַן בְּשִׁלְמוֹ. (ע"כ רַעִיָא מוֹהִימָנָא) (ר' וַיִּיא פִּתְחוּ
(וכי)

רַעִיָא מוֹהִימָנָא אָמַר רַעִיָא מוֹהִימָנָא, כְּגֹן לִישָׁנָא דְּאִיהִי מְקַל לְכָל אַנְשֵׁי בֵּיתָה,
וְאִיהִי לִישָׁנָא דְּאֵת ו', וְאִיהִי מִטָּה דְּבֵיתָה עֶשֶׂר אוֹתוּתוֹת, וּבֵיתָה מוֹחַא קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא עַל
יְדוּי י' מוֹחַאן. וּבְגִין דְּכָל מוֹחַאן הוּא מִסְטָרָא דְּה' ה', רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמַר, מִנֵּין שְׂכָל מִכָּה
וּמִכָּה שְׁהִבִּיא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְוִים בְּמִצְוִים הִתְהַלְכָה שֶׁל וְזִמְשׁ מִכּוֹת וְכו',
אָמַר מַעֲתָה וְכו'. וְאֵת ה' סִלְקָא בָּאֵת י' לְזִמְשִׁין מוֹחַאן, וְזִמְשׁ וְזִמְשִׁין אֵינִין רִין.
וּבְגִין דָּא, וְעַל הַיָּם לָקוּ רִין מִכּוֹת.

אָמַר יוֹסֵף, כָּל מִיטָב אֶרֶץ מִצְרַיִם רַעֲמָסֵס הִיא, וְהִיא אֶרֶץ אֶפְרַיִם לְדוֹחֵן דְּלֵהוֹן,
לְרַעִיָא וּלְמִיָּהֶּה בְּכָל עֲנֻגִין דְּעֻלְמָא. וְכָל מִצְרָאִי וְזִשְׁבּוֹן לֵאמֹר נִזְכָּר אֶן קָטַעַר
עֵינֵי מוֹהִימָנָא]

.... מִכְּלָא. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא דְּאֶתְמוֹר בְּהוּ, (שְׁמוֹת יב) וּמִקְלָכֶם בְּיָדְכֶם, לְאֶתְכַפְּיָא כָּל
דְּנוֹחֵן דְּמִצְרָאִי, תַּחֲוֹת יְדֵיהֶו. וּבְגִין דְּאִיהִי בְּכוֹרוֹת מוֹמֵן, כְּתִיב (שְׁמוֹת יב) וַיְיָ הִכָּה כָּל
בְּכוֹר.

בְּתַר כָּל דָּא כְּתִיב, (דְּבָרִים טו) לֹא יֵאָכֵל וְזִמְשִׁין שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכֵל עֲלֵיו מִצֹּת לְחֹם עוֹנִי.
וּכְתִיב (שְׁמוֹת יב) כָּל מוֹחַמֶּצֶת לֹא תֹאכֵלוּ. אָמַר רַעִיָא מוֹהִימָנָא, אָמַי מִנֵּי דְּלֹא לְמִיכָל
וְזִמְשִׁין שְׁבַעַת יוֹמִין, וּלְמִיכָל בְּהוֹן מִצָּה. וְאָמַי לֹא יֵאָכֵל, וְאָמַי לֹא תֹאכֵלוּ. אֲלֵא ז'
כְּכַי לְכַת וְאֵינִין: שְׁעִים וְזִכְ"ל. וְאֵינִין מִסְטָרָא דְּטוֹב וְרַע, נְהוּרָא דְּלָגוּ מִצָּה. קְלִיפָה
דְּלִבֵּר וְזִמְשִׁין. וְאֵינִין וְזִמְשִׁין דְּכַר מוֹחַמֶּצֶת נִקְבָּא.

מִצָּה דְּלָגוּ שְׁמוּרָה. וְאֵינִין, (אֶסְתֵּר ב) שְׁבַע הַנְּעוּרוֹת הָרְאוּיוֹת לְתַת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ.
וְאֶתְמוֹר עֲלֵיהֶו, (שְׁמוֹת יב) וְשִׁמְרֵתֶם אֶת הַמִּצֹּת. מִצָּה אִיהִי שְׁמוּרָה לְבַעֲלָהּ, דְּאִיהִי ו'.
וּבֵיתָ אֶתְעֲבִיד מִצָּה.

וּמִאֵן דְּנִטִּיר לָהּ לְנִבִּי יְהִי, דְּגִינִין בְּמִ"ץ מִן מִצָּה. וְאֵינִין. י"ם ה"ץ. וּמִנֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא
לְבָרָה לָהּ שְׁבַע בְּרָכוֹת לִיל פֶּסַח, דְּאֵינִין שְׁבַע הַנְּעוּרוֹת דִּילָהּ, שְׁעִים וְזִכְ"ל. וּמִנֵּי
לְאֶעֱבָרָא מִנְהוֹן וְזִמְשִׁין וּמוֹחַמֶּצֶת, דְּאֵינִין עֲנָנִים וְזִשְׁבּוֹן דְּמִכְסִּין עַל נְהוּרִין, דְּשְׁבַעַת כְּכַי
לְכַת, דְּאֶתְמוֹר בְּהוֹן (בְּרַאשִׁית מֵא) וְתַבְאֲנָה אֵל קְרִבְנָה וְלֹא נִדְעָה כִּי בָּאוּ אֵל קְרִבְנָה
וּמִרְאִיהֶן רַע, וְזִשְׁוֹר כְּאֶשֶׁר בְּתוֹחֵלָה. דְּכָל כַּף וְזִשְׁוֹקָא דְּעֲנָנִין דְּלֵהוֹן, דְּלֹא יִכְלִין נְהוּרִין
לְאֶנְהָרָא לְהוֹן, וּבְגִין דָּא וְלֹא נִדְעָה כִּי בָּאוּ אֵל קְרִבְנָה. (ע"כ רַעִיָא מוֹהִימָנָא).

רבי וזיין פתח, בארבעה עשר יום לחדש פסח וגו'. אימרא דאיהו פסחא אמאי. אלא דחולא דמצראי, ואלהא דלהון, הוה אמרא. בגין דמצראי פלונין למול טלה, ובגין כך פלונין לאימרא. תא וזי, כתיב (שמות ו) הן גזבו את תועבת מצרים. מאי תועבת מצרים. וכי על דשנאין ליה, כתיב תועבת מצרים. אלא דחולא דמצראי, ואלהא דילהון, אקרי תועבת מצרים. כמה דכתיב, (דברים יז) כתועבת הגוים, דחולא דשאר עמין.

דף רנ"א ע"א

תא וזי וזכמתא דיוסף, דכתיב, (בראשית מז) ומקצה אוזיו לקח וזמשה אנשים, ואוליף לון לבימר, אנשי מקנה היו עבדיו. וכי מלכא דהוה שליט על כל ארעא, ואבא למלכא, עביר כדא, ועביר לאוזיו דישנאון (דף רנ"א ע"א) להון, ולא וזשבוין להון. (למעבד להון רועי צאן) אלא ודאי תועבת מצרים, דחולא ואלהא דילהון אקרי הכי, ועל דא כתיב, (שמות ו) הן גזבו את תועבת מצרים.

אמר יוסף, כל (בראשית מז) מיטב מצרים היא ארץ רעמסס, והיא ארעא אפרישו דחולא דלהון, לרעיא ולמיהת בכול ענוגין דעלמא. וכל מצראי וזשיבו לאיגון דרעאן דדנוליהון, כדנוליהון. אעביר לאוזי דירתון הוה ארעא, ויסגדון לון מצראי, וזשבוין לון כדקא יאות. והיגו דכתיב, (בראשית מז) כי תועבת מצרים כל רועה צאן, מוזשבוין לון כדנוליהון.

אמר רבי יוסי, והא תנינן כמה דאתפרע קודשא בריך הוא מאיגון דפלוני לעבודה זרה, הכי אתפרע מעבודה זרה במש, וכי יוסף עביר לאוזיו עבודה זרה. אמר ליה, לא עביר יוסף לאוזיו עבודה זרה, אלא עביר לון לשלטאה על עבודה זרה דילהון, ולאכפא עבודה זרה דילהון תוזות ידיהו, ולרדאה לון במקל. (אמר רעיא מהימנא כגון, בסוף דף שקודם זה) אמר יוסף, אי ישלטון אוזי על עבודה זרה דילהון, כל שכן דישלטון על גרבייהו, ובגין כך אותיב לון במיטב ארעא, ואשליט לון על כל ארעא.

ועל דא אמרא דאיהו פסחא אמאי. אלא דחולא דמצראי, ואלהא דילהון הוה אימרא. אמר קודשא בריך הוא, מבועשור לחדש סיון דחולא דילהון דמצראי, ותפשו ליה, ויהא אסור ותפיש בתפישא דילכון, יומא חד ותרין וגו', וביומא ד', אפיקו ליה לדינא, ואתכנשו עליה.

ובשעתא דמצראי הוה שמעין קל דחולא דילהון, דתפיש בתפישא דישראל, ולא יכלין לשזבא ליה, הוה בכאן, והוה קשיא עליהו, כאילו גרבייהו אתעקידו לקטלא. אמר קודשא בריך הוא, יהיה תפיש ברשותיכו, יומא בתר יומא, ארבעה יומין, בגין דיזמון יתיה תפיש, וביומא רביעאה אפיקו ליה לקטלא.

וַיַּזְמִינּוּ לִיהוֹנָתָן בְּרִיךְ הוּא, אֵינֶנּוּ דִּינֵין דִּיעֲבָדוֹן בְּדוֹלֵיהוֹן.
וַיַּזְמִינּוּ לִיהוֹנָתָן בְּרִיךְ הוּא, וְדָא קִשְׁיָא לְהוּ מִן כָּל מִכְתָּשֵׁי

דף רנ"א ע"ב

לְבַתֵּר דִּינֵין לִיהוֹ (דף רנ"א ע"ב) בְּנִירָא, דְּכְתִיב, (דברים ז) פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרֹפוּן
בָּאֵשׁ. אָמַר קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, אַל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא. דְּלֹא יִימְרוּן בְּרַעוּתָא
וּבִתְיֹאבְתָא דְדוֹלֵלָא, אַכְלִין לִיהוֹ דְּכִי. אָלֹא אֲתַקִּינוּ לִיהוֹ צָלִי, וְלֹא מִבּוּשְׁלִי,
דְּאֵלֹא מִבּוּשְׁלִי יְהֵא טָמִיר, וְלֹא יוֹמִין לִיהוֹ, אָלֹא תַקְוִנָא דִּילִיהוֹ דִּינֵין מִן לִיהוֹ דְּכִי
מוֹקֶדָא בְּנִירָא, בְּגִין דְּרִינִינָה נִירָא.

וְתוּ רִישִׁינָה עֲלִיהַ כְּפוּף עַל קְרִסוֹלֵי, דְּלֹא יִימְרוּן דִּינֵיהַ, אוּ מִלָּה אֲנִירָא הוּא,
אָלֹא דִישְׁתַּמוּדֵעוֹן לִיהוֹ, דְּאִיהוּ דוֹלֵלָא דְלֵהוֹן. וְתוּ, דְּלֹא יִיכְלוֹן לִיהוֹ. בְּתִיֹאבְתָא,
אָלֹא עַל שְׂבָעָא, אֲרוּז קֶלְנָא וּבִינִין. וְתוּ, עֲצֵם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוּ, אָלֹא דִינֵין מִן גְּרַמוּי
רְמָאן בְּשׁוּקָא, וְלֹא יִיכְלוֹן לִשְׁבָּעָא לִיהוֹ. וְעַל דָּא כְתִיב, (במדבר לז) וּבִאֲלֵהֶם
עֲשֵׂה ה' שְׁפָטִים. דִּינֵין סְגִיִּין. תוּ וּמִקְלָכֶם בְּיָדְכֶם, וְלֹא וִירְבָּא וְרוּמוּנָא וְשִׁאר
מֵאֵי קֶרְבָּא.

אָמַר רַבִּי יְהוֹדָה, הָא אֲוִקְמוּנָה, דְּמִצְרָאִי פְלִנִי לְמוֹזֵל טָלָה, וּבְגִין כֶּךָ פְּלִנִין
לְאִימְרָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִי דְכִי, טָלָה יִפְלִנִין, וְלֹא אִימְרָא. אָמַר לִיהוֹ, כָּלֹא
פְּלִנִין, אָלֹא מִזֵּל טָלָה נְזִיזִית וְסָלִיק בְּטָלָה וְאִימְרָא, וּבְגִין כֶּךָ פְּלִנִין לְכָלֹא. אָמַר
לִיהוֹ דְּכִי שְׂמִיעָנָא, דְּכָל בְּעִירָא רַבָּא (ס"א דְּצִין) דוֹלֵלָא דְלֵהוֹן הָוָה, וְעַל דָּא קָטִיל
קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל בְּכוֹר בְּהֵמָה. וְהָא אֲתַמַּר דְּאֵלִין אֵינִין דְּרִגִין דְּלֵעִילָא,
דְּאֲקִרִין דְּכִי.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתִיב (שמות יב) כָּל מוֹזְמָצֵת לֹא תֹאכְלוּ, וּכְתִיב (שמות יג) לֹא
יֹאכֵל וְזִמְן. אָלֹא דָּא דְכִר, וְדָא נִיקְבָּא. אָמַר רַבִּי שְׂמִיעוֹן, אֶלְעָזָר בְּרִי, בְּדָא (זוה)
שִׁיךְ בְּרַעֲיָא מִהִימְנָא אֲחִירָא קֶרְבָּנָא) כְּתִיב לֹא תֹאכְלוּ, וּבְדָא כְּתִיב לֹא יֹאכֵל, אָמַר
לֹא כְּתִיב לֹא תֹאכְלוּ. אָלֹא, נִיקְבָּא דְּאִיהוּ אֲסִיִּיאַת אֲרוּזָא, בְּאִזְהָרָה וְדָא,
דְּכִר דְּאִיהוּ אֲזִיד בּוּזוּטָא דְּדִכִּינִי יִתִּיר, בְּבִקְשָׁה. וְעַל דָּא כְּתִיב, לֹא יֹאכֵל, לֹא
תֹאכְלוּ.

אָמַר לִיהוֹ אָבָא, וְהָא כְּתִיב (דברים טז) לֹא תֹאכֵל עֲלֵיו וְזִמְן. אָמַר לִיהוֹ, אֲסִיִּי
תְבִין יִתִּירִין לִיקְרָא לְקֶרְבָּנָא. אָבָל בְּקִדְמִיתָא בְּבִקְשָׁה לֹא יֹאכֵל. אָבָל לְבַתֵּר
בְּאִזְהָרָה, לֹא תֹאכְלוּ, דְּהוּא קִשְׁיָא מִתְּרוּיָהוּ. מוֹזְמָצֵת מֵאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּרִינִין
דְּמוּתָא אִיתַּ תְּמִין. וְזִמְן, דְּכִר. מוֹזְמָצֵת, נִיקְבָּא. (משלי ה) רִגְלֶיהָ יוֹרְדוֹת מוֹת,
בְּרִישָׁא וְסִיפָא דְּתִיבָה, תִּשְׁכּוּן לָהּ. וּבְגִין דָּא מֵאֵן דְּאָכִיל וְזִמְן בְּפִסּוּז, אִיהוּ
אֲקִדְמִית לִיהוֹ מוּתָא, וְלִינְדֵּעַ דְּמִית הוּא בְּעִלְמָא דִּין, וּבְעִלְמָא דְּאִתִּי, כְּתִיב
(שמות יב) וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת.

במצה, אבמאי (ס"א אתקריאת מצה). אלא הכי תנינן, שדי: בגין דאבמר לעולמו די, דיאבמר לצרותינו די. אוף הכי מצה, בגין דקא מיעדר דמברות לכול סטרין בישין, ועביד קטטה בהו, כגוןא דשדי דמוונה, דמבריון לשדים ומויקים דתרעא, אוף הכי איהי מברות לון מכל משכני קדושה, ועביד מריבה וקטטה בהו. כמה דאת אמר, (שמות יז) מסה ומריבה. על דא כתיב מצה. והא מסה בסמך איהו. אלא תרגומו דמסה, איהו מצותא.

רעיא מוהימנא רבי שמעון פתח ואמר, גער וזית קנה עדת אבירים בעללי עמים. גער וזית קנה, דא קנה דאתאוד ביה עשו, דאיהי קרתא דרומי רבתא, דנעץ גבריאל קנה בימא רבא, ובגו עליה כרך גדול דרומי. קנה דומץ. וכד ייתי פורקנא לישראל, יתבר ליה. הךא הוא דכתיב גער וזית קנה עדת. ומתעבר מיד דומץ מעלמא. מוהימנא דיליה רומי. ויתגליא מצה בעלמא, דאיהי בי מקדשא דבית ראשון ובית שני.

אמר בוצינא קדישא (ס"א רעיא מוהימנא), דאינון לקבל בת עין ימין, ובת עין שמאל. ואינון לקבל (לוח משנה) רומי רבתי, רומי ועירא. לקבל תרין עניין, דמכסין על בת עינא ימינא ושמאלא. ואינון לקבל שאור ודומץ. ועד דאלין יתבערון מעלמא כל יראה וכל ימצא ווד מנייהו, בית ראשון ושני לא יתגלין בעלמא.

ואסוותא דענינא עינא, דאנשיה לכת עינא ימין ושמאל, מה יהא אסוותא דלהון. מרה דעגלא. והיינו (ישעיה כז) שם ירעה עגל ושם ירפץ. שם ירעה עגל, דא משיון בן יוסף, דאתמר ביה (דברים לג) בכור שורו דדר לו. ושם ירפץ, דא משיון בן דוד. ווד אעבר רומי רבתי. ווד אעבר רומי ועירתא. וגבריא"ל דמיכאל לקבליהו אינון.

ובגין דא וז, דאיהו וזוטא ועירא, תבר לה, ויעיל ה' באתרהא. דבקדמיתא קנה וסוף קמלו. קנה שלטנותא דרומי, וסוף לכול מלכין, דעתיד קודשא בריך הוא לתברא ליה. גער וזית קנה, גער וזית בישא, וז' מן דומץ, ואתבר רגליה מן מוהימנא, דאתמר ביה (משלי ה) רגליה יורדות מות. ועוד גער וזית קנה, יתבר רגל קוף מן קנה, וישתאר הגה. מיד הגה יי אלהים בוזק יבא, (ישעיה מא) ראשון לציון הגה הגם ולירושלם מבשר אתן. הגה: ס' בתר אלה ומאתן.

ואמר (שמות מט) בוצינא קדישא, (בראשית מז) כל הנפש לבית יעקב ששים ושע. ששים, לאתערותא דמשיון ראשון. ושע, לאתערותא דמשיון שני. אשתארו ו' שנים לע"ב, לקיים בהו, (ויקרא כה) שע שנים תזרע שדה ושע שנים תזמור כרמך ואספת את תבואתה, דאתמר (רמיה ב) קדש ישראל ליי ראשית תבואתה.

אם כן, מה כתיב לעיל (רמיה לא) רגו לעקב שמונה. אלא ארבע גאולות עתידין למחוי, לקבל ארבע כוסות דפסוז. בגין דישראל מפוזרין בארבע פנות עלמא, ואינון דיהון רוזקין מאומין, אקדימו לרגו. ותנינן, לשתיין. ותליתאין, לשתיין ושית. ורביעאין לע"ב.

ופורקנא אלין, יהון בארבע זיון, בשם ידוד דרכיב עלייהו. הךא הוא דכתיב, (חבקוק ג) כי תרכב על סוסה מרכבותיה ישועה. דלקבליהו, יתער לתתא ארבע דגלין, ותריסר שבטין. ברזא דידוד מלך, ידוד מלך, (שמות טז) ידוד ומלוך לעולם ועד. תריסר אתון

אינן, לְקַבֵּל תְּרִיסָר שְׁבָטִין, וְי"ב אַנְפִּין דְּתַלְתָּ אֲבָהִן, דְּאִתְמַר עֲלֵיהֶוּ הָאֲבוֹת הֵן הֵן הַמְּרַכְּבֵה. וְאֵינֶן עֶשֶׂר שְׁבָטִין, אֶלֶף שָׁנִין. תְּרִין שְׁבָטִין, מֵאֵתָן שָׁנִין. וּמִי"ב אֶתְוֹן, תְּלִין ע"ב שְׁמִהָ, דְּאֵינֶן ע"ב שָׁנִין, בְּתַר אֶלֶף וּמֵאֵתָן.

וְאֵינֶן כ"ד, לְכָל חֲזִיה מִתַּלְתָּ חֲזִין. כ"ד רְזָא דִּילִיה, (שְׁעִיה ו) וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר. וְאֵינֶן תַּלְתָּ כְּתוּת, מִן כ"ד צִוּוּת. כַּת אֲוֹת אֲוִמֶּרֶת קְדוּשָׁה, וְכַת תַּנְיָנָא אֲוִמֶּרֶת קְדוּשָׁה, וְכַת תְּלִיתָנָא אֲוִמֶּרֶת קְדוּשָׁה. מִיָּד אִתְּעַר שְׁמַאֲלָא בְּמִי"ב אֶתְוֹן, דְּעָבַד דִּינָא בְּעַמְלָק.

(דְּבָרִים כב) כִּי יִקְרָא הֵן צָפוּר לְפָנֶיהָ בְּדֶרֶךְ מֵאֲרִי מִקְרָא. בְּכָל עֵץ, מֵאֲרִי מִשְׁנָה. דְּאֵינֶן כְּאֶפְרוּחִים, דְּמִקְנֵין בְּעֵנְפֵי אֵילָנָא. אֵית דְּאֲמַרִי, בְּכָל עֵץ, אֵלֶין יִשְׂרָאֵל. (דָּף ר"ב ע"ב) דְּאִתְמַר בְּהוּ, (שְׁעִיה סה) כִּי כִימִי הָעֵץ יָמִי עָמִי. אוּ עַל הָאָרֶץ, אֵלֶין מֵאֲרִי תוֹרָה (ד"א מִשְׁנָה), דְּאִתְמַר בְּהוּ, עַל הָאָרֶץ תֵּישֵׁן וְזִי צֶעַר תַּוֹּזָה וּבִתּוֹרָה אֲתָה עָמַל. אֶפְרוּחִים: אֵלֶין פְּרוּזִי כְּהִנֵּה. אוּ בִינָם: אֵלֶין דָּוִן לֹון קוּדְשָׁא בְּרִין הוּא מִקְרָנִי רֵאמִים וְעַד בִּינָי כְּנִים. וְהָאֵם רוֹבְצָת עַל הָאֶפְרוּחִים, בְּזִמְנָא דְּהוּן קָרְבִּין קָרְבָּנִין. מַה כְּתִיב לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים.

וְזָרַב בִּי מִקְדֻשָּׁא, וּבִטְלוּ קָרְבָּנִין, מַה כְּתִיב, שְׁלֹו תִשְׁלֹו אֶת הָאֵם. וְגָלוּ הַבָּנִים, וְהִינֵן וְאֵת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ, מִסֵּטֶרָא דָּא דָּאֵת ו', דְּאִיהוּ עוֹלָם אַרוּךְ דְּאִתְמַר בֵּיתָ (דְּבָרִים כב) לְמַעַן יִיטֵב לָךְ וְהֶאֱרַכְתָּ יָמִים, לְעוֹלָם שְׂכָלוּ אַרוּךְ.

וּבִאֲתֵר דְּקָרְבָּנִין, תִּקְנִינֵן צְלוּתִין, וּמִצְפָּצִין בְּקִלִּין דְּשִׁירִין. בְּקוֹל דְּקִרְיָאֵת שְׁמַע, לְגַבִּי עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא דְּאִיהוּ לְעִילָא. דְּהָא אִימָא וּבִרְתָּא בְּגָלוּתָא, וּמִיָּד דְּנֻזִּית, קִשְׁרִין לָהּ בְּבִרְתָּא, דְּאִיהִי יָד כְּהָה, לְמַהֲוִי קִשִּׁיר ו' עָם ה', בְּשִׁית סְפִירָאן. מִיָּד מְלוּשִׁין לְגַבִּי וְזִכְמָה, בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וְעַד.

אֲוִי"ד כְּבוֹ"ד, גִּימַטְרִיא מ"ה מִן וְזִכְמָה. דְּנֻזִּית לִיה לְגַבִּי אִמָּה, וּמִיָּד דְּנֻזִּית, קִשְׁרִין לִיה עָמָא בְּקִשְׁוִרָא דְּתַפִּילִין דְּרִישָׁא. וּבִגִּין דָּא בְּאַרְבַּע פְּרָשִׁין דְּתַפִּילִין, קְדֻשָׁה לִי, וְזִכְמָה. וְהִיהָ כִּי יִבְיָאָה, בִּיעָה. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל תִּפְאָרֶת, כְּלִיל ו' סְפִירָן, בְּשִׁית תִּיבִין. וְהִיהָ אִם שְׁמוּעָה, מַלְכוּת, יָד כְּהָה. צְלוּתָא כְּתַר כ' עַל רִישִׁיהָ, אִין קְדוּשָׁה כִּידוּד, דְּסִגְרָלְפוֹן קוּשִׁיר כָּל צְלוּתִין, וְעָבִיד לֹון כְּתַר.

בְּהָהוּא וְזִמְנָא צָרִיךְ לְסִדְרָא מְזוּרָא (ס"א פְּתוּרָא) לְסַעוּדָתָא דְּמַלְכָּא, וּמִשְׁכָּנָא וּמִנְרָתָא וְאַרְזָא וּמִדְּבִזָּא, וְכָל מִינֵי שְׁמוּשָׁא דְּבִיתָא דְּמַלְכָּא. וְלֹאוּ בְּתַר פְּתוּרָא אֲוִלִּין דְּלֹאוּ עוּבְדָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִין הוּא, דְּלֹא אֲוִלִּין אֶלָּא בְּתַר פְּתוּרָא דְּאִיהוּ עוּבְדֵי יְדוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִין הוּא, דְּאִיהוּ שְׁכִינְתִּיהָ. מִשְׁכַּן דִּילִיה, פְּתוּרָא דִּילִיה, מִנְרָתָא דִּילִיה, אֲרֻזָּא דִּילִיה, מִדְּבִזָּא דִּילִיה, אִיהִי כְּלִילָא מִכָּל מִאֲנֵי שְׁמוּשָׁא לְמַלְכָּא עֲלָאָה.

אֵינֶהוּ אֵינֶן דְּמִתְקַנֵּי חֲזִירָא וְנִהְמָא דְּמַלְכָּא עֲלָאָה, דְּאִתְמַר בְּהוּ אֶת קָרְבָּנִי לְחֻמִּי לְאִשִּׁי, דְּלִית לְקָרְבָּא לִיה לְגַבִּיהָ אֶלָּא אֵלֶין דְּאִתְקִרְיָאוּ אִשִּׁי יי. וּבִגִּין דָּא אֶת קָרְבָּנִי לְחֻמִּי לְאִשִּׁי. דְּעִלִּית אִתְמַר, (מִשְׁלִי ט) לָכוּ לְחֻמּוֹ בְּלֻחֻמִּי. וְאִתְקִרִי לְחֻם הַפָּנִים, דְּאֵינֶן י"ב אַנְפִּין, (בְּמִדְּבָר ו) יְבָרְכָה יְהוָה, יֵאֵר יְהוָה, יִשָּׂא יְהוָה, תְּרִיסָר אַנְפִּין דְּתַלְתָּ חֲזִין.

מאי לזום דאלין פנים. דא גהמא דאדם, דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ואית ליה גהמא בארבע אנפין, דאינון ארבע אתון ידוד. האי גהמא דפתורא דמלכא, איהו סלת נקיה.

כבשן דיליה, דאופה ביה גהמא, שכינתא. תמן אתבשל ואשתלים. ובגין דא, אין בוצעין אלא מאתר דגמר בשולא. כגוןא דשלימו דפרי, איהו גמר בישולו. והאי איהו אדני, גמר ושלימו דידוד, דאיהו לזום הפנים. אדני, כבשן דיליה. דאיהו פבושה תזוזת בעלה. ובגיה אתמר, (שמות יט) וזה סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו יי באש ויעל עשנו כעשן הכבשן. ולא ככבשן דאש דהדיוט, אלא ככבשן, דביה כבש רזומי לעמיה, כד מצלין ובעון בעותין, כן יכבשו רזומי את כעסה. וביה כבשי דרזומא למה לה.

ובגהמא דאורייתא, אית סלת דיהב ליה מלכא, לאינון דאתמר עליוהו, כל ישראל בני מלכים. מיכלא דצדיקייא. ואית גהמא דאורייתא, דאיהו פסולת, לאינון עבדין ושפחות, דבי מלכא. ובגין דא במטרוניתא אתמר (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וזק לנערותיה, דאינון מארי מתינתין. ובגין דא אתמר במיכלא דמלכא, ועשירית האיפה סולת ודאי, ודא יו"ד בן אדני, איהי עשירית. ודא סלת דהיכלא דמלכא אשכחות (דא דמיכלא דמלכא אשתכחות).

קום בוצינא קדישא, אנת ורבי אלעזר ברה, ורבי אבא, ורבי יהודה, ורבי יוסי, ורבי וזייא, ורבי יודאי, לתקנא דורנא למלכא, ולקרבא כל אברין, דאינון ישראל, קרבנין לקודשא בריה הוא שהוא דאתקרי נשימה, לגבי אברים שכינתא קדישתא, אש של גבוה. דאזייד בעצים, דאתקריאו עצי העולה, דאינון עץ הזיזים ועץ הדעת טוב ורע. עצי הקדש אתקריאו, אינון מארי תורה, דאתאזיידת בהון אורייתא, דאתמר בה (ירמיה כג) הלא כה דברי כאש נאם יי.

ואתמר בה, עולה ליי, קרבן ליי, אשה ליי, ואתמר את קרבני לזומי לאשי. והא כתיב דלית לקרבא קרבן אלא ליי, מאי גיהו, את קרבני לזומי לאשי. אלא ארזא, דמאן דקריב דורנא, למקרב ליה למלכא, ולבתר איהו פליג ליה, למאן דבעי. אוף הכי ישראל, מקריבין אורייתא לקודשא בריה הוא, (דף רנ"ג ע"א) דאיהו לזומו, ואיהו יינו, ואיהו בשר דיליה, ואתמר בה, (בראשית כ) עצם מעצמי ובשר מבשרי. בשר קדש, דאוקמוה עלה מארי מתיבתא, בבשר היורד מן השמים עסקינן.

קודשא בריה הוא מאי עביד מההוא דורנא. למלכא דאכיל על פתורא. דקרבין על פתוריה מכל מין ומין, סלת, ובינוני, ופסולת. ואיהו פליג מפתוריה, לכל מארי סעודתא, לכל ווד כדקא יאות, על ידי ממן דיליה. ומההוא גהמא, דאיהו סלת, דמלכא אכיל, איהו מני למיהב לאינון דרזומיין גביה. הדא הוא דכתיב, את קרבני לזומי לאשי ריז גזוזי. דהיינו (דברים יז) אשי יי ונזולתו יאכלון (ודא הוא ההוא דאתמר ביה (משלי ט) לכו לזמו בלזומי ושמו בין מסכתי). האי איהו מסטרא דאיקנא דזיזי. אכל מסטרא דעץ הדעת טוב ורע, מני למיהב בינוני, למלאכים. ופסולת לשדין ומזיקין, דאינון משמשין לסוסון ולפרשין דמלכא.

ואוף הכי דפרשין דמלכא, הוּוּ מארי משנה, דאינון כמלאכים. משמשין לון שדים יהודאי, דאינון רשימין באות שדי, (ס"א באות י) ואית שדין ומזיקין מסטרא דמסאבון, דאתקריאו שדים עובדי כוכבים ומזלות. (קהלת י) וזה לעומת זה עשה האלהים.

ובגין דא אמרו מארי מתניתין, דאינון ג' מינין מינייהו, וזד מין דלהון כמלאכי השרת. ומין תניינא, כבני אדם. ומין תליתאי, כבעירן. ואית בהון וזימין באורייתא דבכתב ודבעל פה. אתקרי יוסף שיידא, על שם דאוליד ליה שד. ולאו למגנא אמרו מארי מתניתין, אם הרב דומה למלאך יי צבאות תורה ובקשו מפייהו. ואשמדאי מלכא, הוא וכל משפוחתיה, הא אוקימנא דאינון שדין יהודאין, דאתפסין באורייתא, ובשמהן דאורייתא.

דף רנ"ב ע"א

ובני אהרן, בגין דעריכו קרבנהון, בגין דא אתענשו, דכלהו קרבנין אף על גב דאתקריבו לגבי מלכא, איהו פליג לון לכל וזד כדקא וזוי. נטל לזולקיה מה דאתנוזי ליה. (ע"כ רעיא מדימנא).

רבי שמעון פתח ואמר, (תהלים סו) גֵּר וַיֵּת קָנָה עֲדַת אֲבִירִים בְּעַגְלֵי עַמִּים. גֵּר וַיֵּת, דא וזיה דאתאנוז בה עשו. קנָה: תנינן, דביומא דנסיב שלמה מלכא בת פרעה, בא גבריאלי, נעץ קנָה בימא רבא, ועליה אתבני קרתא דרומי. מאי קנָה. דא דכורא דהאי וזיה (דף רנ"ב ע"א) בישא, דאית ליה סטרא זעירא באונדויתא דקדושה. ודא איהו קנָה, דנעץ בימא רבא. ובגין כך איהי שלטא על עקמא, ועל שולטנו דא פתיב, (ישעיה יט) קנָה וסוף קמלו. קנָה, שולטנותא וראש לכל מלכוון. תו קנָה, דזמין קודשא בריך הוא לתברא ליה כקנָה דא.

תא וזוי, במצרים איהי שלטא, ומנה נפקו כמה שלטנין לאנייהו, וכלא ברוא דזומין, פיון דתבר ליה קודשא בריך הוא, אפיק זומין ואעיל מצה. במה. בזוטא זעירא מכלא, תבר וז' זומין, ואתעביד מצה. אינון אתנון. אלא דתבר וז' דהאי וזיה, דאקרי זומין. ועל דא אקרי וזית קנָה, דנוזן לאתברא כקנָה דא. במה אתבר. בזוטא זעירא כנימא, תבר וז' ואתעבר מאיתנה, והנה מצה. ועל דא פתיב, גֵּר וַיֵּת קָנָה, גֵּר בַּהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, ואתבר וז' זומין, ואתעביד דה. (ס"א ואתבר וז' זומין ואתאביד)

וזמין קודשא בריך הוא. לתברא ליה לזהווא קנָה, כגוונא דא, יתבר רגליה דק' מקנָה, וישתאר הנה. (ישעיה מ) הנה יי אלהים בזוזק יבא וזרועו מושלח לו הנה שברו אתו ופעולתו לפניו. מאי ופעולתו. דא פעל דההיא ק' (ס"א פעולה דההוא זומין) דיתבר ליה, ואיהי פעולה לפניו, איהו יעבר רגליה, ויהא הנה (ישעיה מא) ראשון לציון הנה הים וגו'.

ובזוֹבוֹרָא קְדָמָאָה (במדבר כ"ו) ובָּיּוֹם הַבְּכוֹרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה וְזֶדְשָׁה וְגו'. אָמַר רַבִּי אָבָא, יוֹם הַבְּכוֹרִים, מֵאֵן יוֹם. דָּא נָהֵר הַיּוֹצֵא מֵעֶדֶן, דְּאִיהּ יוֹמָא מֵאִינוֹן בְּכוֹרִין עֲלָאִין. וְדָא אִיהּ דְּאוֹרֵייתָא תַּלְמֵי בֵּיתָא, וְאִיהּ אִפִּיק כָּל רִזִּין דְּאוֹרֵייתָא. וּבִגִּין דְּאִיהּ אִילָנָא דְּוִיזִי, פְּרִי אִילָנִין אַצְטְרִיכוּ לְאִייתָאָה.

רעיא מהימנא (במדבר כ"ו) ובָּיּוֹם הַבְּכוֹרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה וְזֶדְשָׁה וְגו'. רַבִּי אָבָא אָמַר, יוֹם הַבְּכוֹרִים אִינוֹן בְּכוֹרִים עֲלָאִין דְּאוֹרֵייתָא. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (שמות כג) רִאשִׁית בְּכוֹרֵי אֲדָמָתָה תָּבִיא וְגו'. אָמַר רַעִיָא מְהִימְנָא, כְּזֹנָא דְּבְכוֹרִים לְאִמְהוֹן, אוֹף הָכִי אֶתְקֵרִיאוּ פִירוֹת בְּכוֹרִים, דְּפִירוֹת דְּאִילָנִין, (הושע ט) כְּבֹנוֹרָה בְּתֵאנָה, הָכִי יִשְׂרָאֵל קְדָמוֹנִים וּבְכוֹרִים לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְכַל אוֹמִין דְּעֲלָמָא, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (ירמיה ב) קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לִידּוּד' וְגו'. וּבִגִּין דָּא אֶתְמַר בְּהוֹן, (שמות כג) תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֶלְהֵיךָ. וּבִגִּין דָּא אוֹמִין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַעֲלוֹת, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (ישעיה ט) וַיֹּאכְלוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל פֶּה. וַיֹּשְׁבוּ רַעַת תְּבֵא אֲלֵיהֶם.

אוֹף הָכִי ו' דְּכָלִיל שִׁית סְפִירָאָן, וְאִיהּ בֵּין י"ד, אֶתְקֵרִי בְּכ"ר. וְכָל עֲנָפִין דְּנִפְקִין מִנִּיהּ דְּבְהוֹן רִאשִׁין, כְּזֹנָא דָּא אֶתְקֵרִיאוּ בְּכוֹרִים. ו' אִיהּ נָהֵר, מֵאִינוֹן בְּכוֹרִים עֲלָאִין, וְהָהוּא נָהֵר נָפִיק מֵעֶדֶן. וְדָא אִיהּ דְּאוֹרֵייתָא תַּלְמֵי בֵּיתָא. וְכַד נָפִיק נָפִיק כָּל רִזִּין דְּאוֹרֵייתָא, וּבִגִּין דְּאִיהּ אִילָנָא דְּוִיזִי אוֹרֵייתָא, הָדָא הוּא (נ"א חדא היא) דְכַתִּיב, (משלי ג) עֵץ חַיִּים הִיא לְמוֹנוֹיָקִים בָּהּ. וּפְקוּדִין דִּילָהּ דְּמִיִּין לְאִיבָא פְּרִי דְּאִילָנִין, אַצְטְרִיכוּ לְאִייתָאָה.

אָמַר רַעִיָא מְהִימְנָא וְאִי תִימְרוּן אָמַאי בְּכוֹרִים, דְּלֵהוֹן אֶתְקֵרִיאוּ מִנְחָה וְזֶדְשָׁה, מִשִּׁית יְרוּזִין לְשִׁית יְרוּזִין. וּמִבְּרָ נָשׁ דְּאֶתְמַר בֵּיתָא (דברים כ) כִּי הָאָדָם עֵץ הַשֵּׁדָה לְתִשְׁעֵי יְרוּזִין, אוֹ לְשִׁבְעָה. וּבְעִירָא אוֹף הָכִי, (ויקרא כב) שִׁבְעַת יָמִים יִהְיֶה תַּחַת אֹמּוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהִלָּאָה יֵרָצָה לְקַרְבָּן אִשָּׁה לִיהוָה, לְקַרְבָּא קֶרְבָּנָא קָדָם יי'. וְעוֹד סְפִירָאָן, בְּהוֹן שֵׁם יְהוָה, וְכָל כְּנוּיִן דִּילֵיהּ, אָמַאי אֶתְקֵרִיאוּ בְּשֵׁם וִיזִין.

אָלָא מִנְחָה וְזֶדְשָׁה בְּאֶרְצוֹ רָוָא, דָּא שְׂכִינְתָּא. מִשִּׁית יְרוּזִין לְשִׁית יְרוּזִין, אִינוֹן שִׁית סְפִירָאָן, דְּאֶתְקֵרִיאוּ שְׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת לְבְרִיאת עֲלָמָא, דְּאִינוֹן שִׁיתָא אֲלִפִּי שְׁנִין הָוִי עֲלָמָא, מִסְטָרָא דְּאִימָא עֲלָאָה. וּמִסְטָרָא דְּאִימָא תַּתְּאָה, אֶתְקֵרִיאוּ יְרוּזִין. וּבִגִּין דְּקַדְמוֹ לְעֲלָמָא, וְכָל בְּרִיין, אֶתְקֵרִיאוּ בְּכוֹרִים.

דף רנ"ג ע"ב

וּשְׂכִינְתָּא מִנְחָה וְזֶדְשָׁה, מִסְטָרָא דְּוִיזֵיהּ, דְּאֶתְמַר בָּהּ (יחזקאל א) וְדָמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. וְאִיהּ תִּשְׁעֵי לְתִשְׁבוֹן וְעִיר דְּחֻנּוּף. אִיהּ בְּרָ נָשׁ (דף רנ"ג ע"ב) דְּאֶתִּילִיד לְתִשְׁעֵי יְרוּזִין דְּעוֹבְרָא, דְּאִיהּ עֲשִׂירָאָה. וּבְדָא כָּלִיל מִכְּלָהּ, וְאֶתְקֵרִי בֵּין בּוֹכְרָא, עַל שֵׁם אוֹת בְּרִית, דְּאִיהּ יי', טַפָּה קְדָמָאָה דְּאֶתְמַשְׁךְ מִנִּיהּ זֶרַע יוֹרֵה כּוּזִץ. דְּאִיהּ ו', וְאִיהּ יי', סְלִיק עַל ו', כְּאִיבָא דְּסְלִיק עַל עֲנָפָא דְּאִילָנָא.

וְאָף עַל גַּב דְּכַמְּהָ עֲנָפִין אִית בְּאִילָנָא, וְכַמְּהָ תַּאנִּים עַלִּייהּ, אִינוֹן דְּאֶקְדִּימוּ בְּקַדְמִיתָא, אֶתְקֵרִיאוּ בְּכוֹרִים. אֲלִין אִינוֹן רִישִׁין דְּכָלְהוּ. כְּזֹנָא דְּלֵהוֹן אֶתְמַר (תהלים כד) שְׁאוּ

שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם. (ישעיה ב') שָׂאוּ מָרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בָרָא אֱלֹהִי. (במדבר א') שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

שָׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם. שְׁעָרִים אֵלֶיךָ, אֵינֹן וּמִשִּׁין תִּרְעֵן דְּבִינָה. דְּאִיהִי מִתִּיבָתָא דְלַעִילָא. וּשָׂאוּ פִתְוִי עוֹלָם, דְּמִתִּיבָתָא תַתָּא, דְּכָל מָאן דְּאִשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא לְסוּף מִתְנַשָּׂא. הָדָא הוּא דְכִתִּיב, (משלי ל') אִם גִּבְלִית בְּהִתְנַשָּׂא. וְאוֹקְמוּהָ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, כָּל הַמִּנְבֵּל עֲצָמוּ עַל דְּבָרֵי תוֹרָה, לְסוּף מִתְנַשָּׂא, וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, וְלִית כְּבוֹד אֱלֹהֵי תוֹרָה.

מִהֲכָא, מָאן דְּלִיף אוֹרֵייתָא דְאִתְקַרֵּיאת כְּבוֹד, אֶקְרִי מֶלֶךְ. וְכֵיל תִּימָא בְּהוּא עֲלֵמָא דְאִתִּי וְכֵיל יִתִּיר, אֱלֹהֵי מֶלֶךְ בְּתִרִין עֲלֵמִין, בְּדִיוֹקְנָא דְמֵאֲרִיהִי. וּבְגִין דָּא כְּפֹל פְּסוּקָא תִרִין וְזִמְנִין, וְזִד מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד. תִּנְיִנָא מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד. שָׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, מֵאִי רָאשֵׁיכֶם תִּרִין וְזִמְנִין. אֵינֹן וּיִיֹן דְּמִרְכַּבְתָּא עֲלָא, וְזִיֹן דְּמִרְכַּבְתָּא תַתָּא. וּבִזְבוּרָא קְדָמָא (ע"כ רעיא מוהימנא).

רַבִּי שְׁמַעוֹן פִּתּוּן קָרָא וְאָמַר, שָׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְגו'. הָאִי קָרָא אוֹקְמוּהָ וְאִתְמַר. אֲבָל שָׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, אֵלֶיךָ אֵינֹן תִּרְעֵן עֲלָאִין, תִּרְעֵן דְּסִכְלָתָנּוּ עֲלָאָה. וְאֵינֹן וּמִשִּׁין תִּרְעֵן. רָאשֵׁיכֶם, אֵינֹן רָאשִׁים מָאן אֵינֹן. אֱלֹהֵי, כָּל וְזִד וְזִד, אִית לִיה רִישָׁא לְאִתְפֹּשֵׁטָא וְלִמְיַעַל דָּא בְּדָא, וְלֵאכְלָלָא דָּא בְּדָא.

אֲשַׁכּוּזָא בְּסִפְרָא דְּזִנְזוּרָא, שָׂאוּ שְׁעָרִים, אֵלֶיךָ אֵינֹן תִּרְעֵן דְּלִתְתָּא מֵאֲבָהֶן, וְאֵינֹן תִּלְתָּא בְּתִרָאִין. רָאשֵׁיכֶם: אֵלֶיךָ אֵינֹן רָאשִׁי אֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֵינֹן אֲבָהֶן עֲלָאִי, וְאֵינֹן רָאשִׁין דְּאֵינֹן תִּרְעֵן. וּבְגִין אֵלֶיךָ דְּאֵינֹן אוֹפְנִים, דְּסוּדָר וְנִטְלִין לֹן עַל כִּתְפֵיהֶו, אֲמַרִי שָׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, שָׂאוּ לְמָאן. לְרָאשֵׁיכֶם. דְּאֵינֹן רָאשִׁין עֲלֵיכֶם, וְשִׁלְטָנִין עֲלֵיכֶם. וְהִנְשָׂאוּ פִתְוִי עוֹלָם. אֵלֶיךָ אֲמַרְהֵן וְאַרְבַּע אֵינֹן דְּלִתְתָּא.

דָּף רַנְד' ע"א

וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, דָּא מֶלֶכָא עֲלָאָה דְכָלָא, דְּאִיהֵו מֶלֶךְ מִהוּא כְּבוֹד, דְּזִהִיר לְסִיחָרָא, וּמָאן אִיהֵו. יי צְבָאוֹת. וְיָבֹא, לָאֵן אֲתֵר. לְמִיַּעַל אוֹרֵייתָא בְּאַרְזָא, בְּזִבּוּרָא וְזָדָא, כְּדָקָא יָאוֹת. וְכִיֹן דְּהָאִי עָאֵל לְאִתְרִיהִי, כְּדִין אוֹרֵייתָא עָאֵל בְּאַרְזָא. וְאִתְזַבֵּר וְזִבּוּרָא וְזָדָא, אוֹרֵייתָא עֲלָאָה, בְּאוֹרֵייתָא (דָּף רַנְד' ע"א) דְּבַעַל פֶּה, מִתְזַבְּרוּ לְפָרְשָׁא מִיִּלִּין סְתִימִין.

אִימַתִי. בְּשִׁבְעוֹתֵיכֶם. לְמִנְיָנָא דְאִתּוֹן מוֹזִין. דְּבָכֵל שְׁעָתָא דְיִשְׂרָאֵל עֲבָדִין וְזִשְׁבְּנִין לִירוּזָלַיִם, קוֹדֶשָׁא בְּרִיה הוּא אֲתֵקִין תִּיבָה גֹו אֵינֹן רְקִיעִין, וְאִתְזַבֵּר כְּרוּזָא, הָא בְּנֵי לִתְתָּא, קִדְשֵׁו יְרוּזָא, קִדְשֵׁו וְזִמְנָא, אֲתֵקִדְשֵׁו כָּלְכוּ לְעִילָא. וְעָבִיד לְכָל זִיכְלִי דְבִשְׁמִיָּא, דְּמִתְקִדְשִׁין כְּוֹדָא בְּעָמָא קִדְשָׁא, וְכָלְהוּ זְטָרִי כְּוֹדָא, זְטָרִא וְזָדָא, וְעַל דָּא בְּשִׁבְעוֹתֵיכֶם, לְמִנְיָנָא דְאִתּוֹן מוֹזִין אֵינֹן שְׁבַע שְׁבָתוֹת.

וכדין משיך קודשא בריך הוא, משיכו דשבע דרגין לתתא, בההוא דרגא דאתאוד בהו, באינן שבע שבתות. (ס"א באינן שבע שבתות. וכדין משיך קודשא בריך הוא, משיכו דשבע דרגין דלעילא, בההוא דרגא לתתא דאתאוד באינן שבע שבתות). ואי תימא, והא שיתא אינן ולא יתיר. אלא כדין אימא יתבא על אפרוזין, ואשתכחות רביעא עליהו. ואנן מפרוזין לה, ונטלין אינן שית בגין. בהאי דרגא דלתתא, לקיימא דכתיב, (דברים כב) שלחו תשלחו את האם ואת הבנים וגו'.

רב המנונא סבא אמר, בהאי יומא, לא נטלין ישראל אלא וזמיש בגין, ואינן וזמיש וזמישי תורה. ואי תימא שית אינן. אלא שבע אינן, בוזד צפורה דאשכחות בין גרפהא דאימא. וישראל, ידעי למימד צידא טבא, רבא ויקירא. מה עבדי. מפקי מתוזות גרפהא דאמהא, ההוא צפורה, בלוישי דפומא בלוישי לגבה, לוישי בתר לוישי.

וההוא צפורה דוישי (ס"א דרוזים) לאינן לוישי, ולאין קלין, דקא בלוישי לגבה. ואף על גב דאיהי תוזות גרפי אמהא, וקיף רישא ואסתכלת לגבי ההוא לוישי דקלא, ופרות לגביהו, ונפקת מתוזות גרפהא דאימא. בין דישראל נטלי לה, אתקיפו בה, ולוישי לה, וקשרין לה בקשורא דלא תפרו ותזיל. מיד נטלי לה ישראל בההוא קשורא, ואיהי בעאת למפרו ולמזיל, ולא יכילת למזיל לה.

דף רנ"ד ע"ב

ובעוד דהיא קשירא בידיהו, אינן מלוישי בקליהון, ואיהי מצפצפא בהדיהו. (דף רנ"ד ע"ב) ופרות לעילא, ונחתת. וכל אינן בגין דתוזות גרפי אמהון, בין דשמי תהוא צפצפא דאנתהון, ולוישי דההוא קלא, מיד נפקי מתוזות גרפהא דאמהון, ופרוטי לגבי ההוא צפורה, וישראל נטלי לון, ואודי בהו. ואכלמלא ההוא צפורה דקא אודי בקדמיתא, אינן לא פרוטי לגביהו לעלבין, ולא יכלין לאודא בהו.

היך צדין צידה דהאי צפרא קדישא. מתקנין לקמא מיכלא יקירא בוזדוה, וכל ענוגין, ועאלין לבי כנשתא ולבי מדרשא, ומצפצפן לגבה בקל לוישי דקא יאות. ואיהי דמטמרא תוזות גרפהא דאימא, וקפת רישא, וזמאת פתורין מתקנין, וצפצופין לגבה דקא יאות. נפקת ופרות לגביהו כמה דאתמר, ובה אודין כל אינן בגין.

ומשלזין ליהוא דרביעא עליהו ואזלת. בגין דהא מן רקיעא שביעא ולעילא, במכוסה מבין אל תדרוש. שלחו ליה, דלא תיכול לאדבקה ועל דא כתיב, (דברים כב) שלחו תשלחו וגו'.

מקרא קדש, דא קריאה וצפצופא, דעבדין ליהוה צפרא קדישא בקדמיותא. וכיון דאזדין בה שאר יומין, אקרון מקראי קדש. האי צפרא אקרי קדש, דכתיב, כי קדש היא לכם. ובגין דאיהי קדש, איהי קראה לכולהו ואתיין לגבה. ובגין כף אקרון מקראי קדש.

איהי קראה, וישראל מצפצפון בהדה, וקראן אוף הכי. ועל דא אינון אתיין לגביהו, ואזדי בהו. בגין כף (ויקרא כג) אלה מועדי יי מקראי קדש אשר תקראו אותם. מקראי קדש, בצפצופא דלהו, ובהוה צפרא קדישא קדש, דקרא לון.

רעיא מהימנא אמר רעיא מהימנא, מלין אלין, כמה סתימין אינון, למאן דלא ידע, וגליין למאן דידע בהו. ודאי הוה צפרא איהו שכינתא. קן דילה, דא בי מקדשא. וישראל אינון אפרוזיון, דאימא יתבא עליהו. הדא הוא דכתיב, (דברים כב) והאם רובצת על האפרוזיון, ואינון מארי משנה, דפרוזיון בפקודין דילה. או ביצים, אינון מארי מקרא. ובומנא דחבו ישראל, ואתחריב בי מקדשא, מה כתיב. שלח תשלח את האם, הדא הוא דכתיב, (שעיה ג) ובפשעיהם שלחה אמכם. ואינון מארי שיתא סדרי משנה כתיב בהו, ואת הבנים תקוז כף. דאינון שיתא, מסטרא דשית בגין דתווחת אימא עלאה, דאינון בשית תיבין דקריאת שמע. או בשית סדרי משנה, אונד המרבה ואונד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים. וקשרין לון בקשרין דתפלין, על רישא ועל דרועא. ובמאי נטלין בגין בכמה צפצופין דקלין דקריאת שמע. ולבתר לוחשין בלוחשין בצלותא דנושאי, לגבי אימא וברתא, ואינון ה' ה', ונחתין לגביה ו', בקשר דילה דאיהו יו"ד. ושריא ה' עלאה, על ו', תפלין על רשיה. ה' ועירא, נוחת לגבי י', דאיהו קשר דה' עלאה, על ראש ו', ואיהו ו', קשר עמה בה' דיד בהה. ובגין דא, אפרוזיון מסטרא דאת ו', כליל ו' סדרי משנה. או ביצים, אלין. מארי מקרא, דאתמר עליהו, בן ה' שנים למקרא, ודא ה'. בגין מסטרא דבן יו"ה, אלין מארי קבלה. עליהו אתמר (דברים כב) לא תקוז האם על הבנים. ומארי קבלה, אינון מארי תלמוד. ואתמר עליהו, (דברים ו) ושננתם. ואוקמוה מארי מתניתין, אל תקרי ושננתם, אלא ושלשלתם, דאינון שליש במקרא, שליש במשנה, שליש בתלמוד. ורוא דמלה, (דברים כב) כי יקרא קן צפור לפניה בדרך, במארי מקרא. (שמות כה) ועשית מזורת זהב טהור. הא אוקמוה, ועשית מזורת, כלל. זהב, פרט. מקשה, כלל. וכמה מקראין מארי מתניתין, אינון מרבין וממעטין, כגון ריבה ומיעט. אוף הכי, מרבין, אל תקרי מה. אלא מאה. אוף הכי, אל תקרי ושננתם, ושלשלתם. אלא ודרשינן מניה, שליש במקרא, שליש במשנה, שליש בתלמוד. כדאיתא בקדושין. אוף הכי, (במדבר ז) ביום כלת משה, כלת דרשינן ביה. אי תימא דדרשינן לון מנהון. כיצד מאלפא ביתא, ולא מעצמן דאינון לית לון רשו, לאוספא, ולא למזרע אות מניה, (דהיא ו) או לאזלפא את דא באת אונרא. הא כתיב כלות מלא באורייתא. מאן יהיב לון רשות למזרע אות מניה, דהוא ו', הא לא אית הקא מלה דאתחילין באלפא ביתא. אלא על אלין תיבין וחסרין, דאינון מלאים. ומלאים, דאינון וחסרים. ועל כל פירושי דכללין למעבד לקשטא כלה בתכשיטין דילה, קודשא בריך הוא מני למעבד, כמה דייבורן, ולמהוי

מאמין לון, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (דברים י) עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרֵךְ. לְאוֹמֵן דְּתוֹתָךְ מֵאֲנִי לְבוֹשִׁין דְּמַלְכוּתָא, וְעֵבִיד מִנְהוֹן וְתִיכֵן סְגִיאִין, אֵינֶן דִּידְעִין אַתְרִין דְּחִסְרִין אֲלִין וְתִיכּוֹת, אוֹ אֲלִין דְּמִשְׁתַּאֲרִין, אֵינֶן מִתְקַנִּין אֵינֶן לְבוֹשִׁין, וְשׁוֹן אֵינֶן וְתִיכּוֹת דְּאִתּוֹסְפֵן, בְּאַתֵּר דְּמַעֲוִטִין, וְוְתִיכּוֹת דְּאֵינֶן מַעֲטִין, מוֹסִיפִין עֲלֵיהֶן, וְהֵאִי אִיהוּ עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרֵךְ. וְאִי תֵימָא, אִי כֹךְ הוּא, מֵאִי אִיהוּ דְּלִזְמִנִּין טְעִי וְזֵד מַעֲיָהוּ, וְיִימָא הִדְרִי בִּי. אֲלֵא עַד דִּיעֲבָדִי הוֹרָאָה מִהֵהִיא מִלָּה דְּחוֹלְקִין עָלָהּ, יְכִיל תְּהוּא דְּאֶקְשִׁי עָלָהּ, לְמִימָר הִדְרִי בִּי. דְּלֵא כָּל מִפְּרָקֵי תַּכְשִׁיטִין דְּכָלָהּ, יִדְעִין בְּוִתִּיכּוֹת לֵאן אֲנִין, עַד דִּיהָ פִּסְקָה עַל בּוֹרֵייהָ, פְּרוּקִין דְּהִלְכוֹת עַל בּוֹרֵייהוּן. מַעֲרָה, שְׂבַע בּוֹצִינִין דִּילָהּ, (אסתר ב) אֵת שְׂבַע הַנְּעוּרוֹת הָרְאוּיוֹת לְתֵת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ. לְקַבֵּל שִׁין דְּתַלְתָּ רֹאשִׁין שׁ. וְשִׁין דְּאַרְבַּע רֹאשִׁין דְּתַפִּילִין. וְאֵינֶן לְקַבֵּל ז' בְּרַכָּאן דְּקַרִּיאת שְׁמַע, דְּאֵינֶן בְּשׁוּר מִבְּרַךְ שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וְאוֹת לְאוֹתֶיהָ, וּבְעֶרְב מִבְּרַךְ שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וְשְׁתֵּים לְאוֹתֶיהָ. לְבַתֵּר, כִּהְנָא רַבָּא בְּעִבּוּדָהּ, דְּמִשְׁמִישׁ בְּכַנְפֵי מַצּוֹה, פְּעֻמוֹנִים וְרִמוֹנִים, אֵינֶן קִשְׁרִין וְוֹלְקִין וְצִין תַּפִּילִין, מִתְּמָן וְאִילָךְ (שְׁמוֹת ל) וְעִשִׂית מִזְבֵּחַ מִקְטֵר קִטְרֶת. פְּתוּ רַעֲיָא מִהֵימָנָא, (ד"א רבי שְׁמוּעוֹן) וְאִמֹר, כְּתִיב בְּפִרְשֵׁתָא דָּא, וְהִקְרַבְתֶּם אֵשֶׁת עוֹלָה לִי. וְאוֹקְמוּהָ, דְּעוֹלָה לְאִשִּׁים. וּבְגִין כֹּךְ סִמְךָ עוֹלָה לְאִשָּׁה. וְעוֹד אוֹקְמוּהָ, דְּלִית עוֹלָה אֲתֵימָא אֲלֵא עַל הִרְהוּר הַלֵּב. וְהֵאִי כָּל קִרְבָּנִין לֹא אֲתֵינִין, אֲלֵא לְכַפָּרָא. כָּל קִרְבָּנָא וְקִרְבָּנָא, עַל כָּל אַבְרִין דְּבֵר גֵּשׁ, כְּפֻם הֵהוּא וְזֵטָא דְּהֵהוּא אֲבֵר. עַל טָפִין דְּמוּזָא, (שְׁמוֹת יב) עֹלֹת מִצֹּת כִּי לֹא זֶמֶן. אִי זְרִיק טָפִין קִדְמָאִין, קִדָּם דְּאוֹזְמִיָּצוּ, בְּאַתֵּר דְּלֵאוּ דִּילִיתָהּ. וְעַל אֲלִין דְּאוֹזְמִיָּצוּ, וְזְרִיק לֵון בְּאַתֵּר דְּלֵא אֲצִטְרִיךְ, צְרִיךְ לְאִיתְנָה עֲלֵיהֶן לֵון וְזֶמֶן, וְאֵינֶן לֵון תּוֹדָה הַכִּי הוּא, מִנְהוֹן וְזֶמֶן, וּמִנְהוֹן מִצָּה. פְּרִים מִסְטָרָא דְּדִינָא, כְּבָשִׂים וְאִילִים וְעִתּוּדִים וְעֻזִּים. בְּגִין דְּאֵינֶן אֲנָפִי דְּשׁוּר, כִּלְהוּ שׁוּיִטְתֵּן בְּצִפּוֹן, וְקִבּוּל דְּמֵן בְּכָלִי שְׂרַת בְּצִפּוֹן. שׁוּיִטָּה וְקִבְלָה וְזְרִיקָה כֻּלָּם בְּצִפּוֹן. לְבַסְמָא מִדַּת הַדִּין, דְּאֵתִי לְבֵית דִּין מִסְטָרָא דְּגִבּוּרָה. בֵּית דִּין הַגָּדוֹל מִסְטָרָא דְּגִבּוּרָה, דְּתִמָּן בִּנְיָה. בֵּית דִּין הַקָּטָן, מִסְטָרָא דְּמַלְכוּתָא. וְכָל אֵינֶן שׁוֹפְכֵי דְּמִים לְמַצּוֹה, אֵינֶן מִסְטָרָא דְּגִבּוּרָה. וּמֵה דְּאוֹקְמוּהָ, עוֹלָה שְׂבַת בְּשַׁבְתּוֹ וְלֵא בְּשַׁבַּת אוֹרָא, בְּגִין דְּעֵבֵר יוֹמוֹ בְּטַל קִרְבָּנֵי. דְּקִרְבֵּן דְּוֹתָה שְׂבַת, וְאֲדִלִיק אֵשׁ בְּשַׁבַּת, בְּגִין דְּאִיהוּ אֵשׁ קְדוּשָׁה. דְּכָל אֵשׁ דְּקִרְבָּנִין אִיהוּ קְדֵשׁ, וְשַׁבַּת קְדֵשׁ, אוֹיָדִין דָּא בְּדָא. אֲבָל אֵשׁ דְּחוּל, אֲסִיר לְאוֹדָא לִית בְּקִדְשׁ, וּבְגִין דָּא מִנִּי לֵון לְיִשְׂרָאֵל, (שְׁמוֹת לז) לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת. דְּהֵאִי אִיהוּ כָּלֵאִים דְּטוֹב וְרַע. וּבְשַׁבַּת דְּשַׁלְטָא אֵילָנָא דְּוִינִי, דְּלִית בֵּיהּ תַּעֲרוּבָתָה, (אסיר לֹא בִעֲרָא בֵּיהּ דְּחוּלִין, דְּהֵאִי אֵשׁ דְּחוּלִין דְּטוֹמָא וְלֹא דְּחוּלִין דְּטַהֲרָה) וְחוּלִין דְּטַהֲרָה אֲסִיר לְעֶרְבָא בְּאֵשׁ דְּקְדוּשָׁה. כָּל שְׁכָן וְחוּלִין דְּטוֹמָאָה, דְּאֲסִיר לְעֶרְבָא לֵון בְּקְדוּשָׁה. אוֹף הַכִּי כָּל קִרְבָּנִין, אֲתַקְרִיאוּ בְּשֵׁר קְדֵשׁ. וְכָל קִרְבָּנִין דְּכָל מִין, אֵית בְּהוֹן וְחוּלִין דְּטַהֲרָה, וְאֵית בְּהוֹן (דָּף רַגְזָה ע"א) קְדֵשׁ וְקְדֵשׁ הַקְּדָשִׁים.

א

רַעֲיָא מִהֵימָנָא (הַמְשִׁיךְ) וְרָא, דְּאִית הַפְּרֵשׁ בֵּין קְדֵשׁ לְקְדֵשׁ, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת כו) וְהִבְדִּילָהּ הַפָּרֶכֶת לָכֶם בֵּין הַקּוֹדֵשׁ וּבֵין קְדֵשׁ הַקְּדָשִׁים. אוֹף הַכָּא אֲשׁוּת דְּקִרְבָּנִין, לֹא אֵינֶן שׁוֹן. דְּאֵשׁ שֶׁל גִּבּוּרָה מִקּוֹדֵשׁ מֵאֵשׁ דְּקְדֵשׁ דְּלִתְתָּא. דְּאֲתַקְרִי אֵשׁ עֲצֵי הַקְּדֵשׁ, אוֹ אֵשׁ בְּשֵׁר הַקְּדֵשׁ. וְאֵשׁ דְּקְדוּשָׁא, אֵית בֵּיהּ הַפְּרִשָּׁה לְבֵין אֵשׁ הַדְּיוּטָא. אֵף עַל גִּבּ דְּאוֹקְמוּהָ עֲלִיהָ, דְּמַצּוֹה לְהִבִּיא מִן הַהִדְיוּטָא, אֵף עַל גִּבּ דְּאִית אֵשׁ

דְּקוּדָשָׁא, דְּכָל וָד צָרִיף לְאַתְרֵיהּ. וּמִתְלָא אִמְתִּילֻי יִשְׂרָאֵל קְדָמָי לְהָא רָזָא יִשְׂרָאֵל.
(נ"א יִשְׂרָאֵל אִמְתִּילֻי לְהָא. דְּהָא יִשְׂרָאֵל בְּכָל) אֲתִקְרִיאוּ מְלָכִים כְּמוֹהַ דְּאוֹקְמוּהּ, כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי
מְלָכִים. אָבֵל כֹּד הָווּ עָאֲלִין לְבֵי מִקְדָּשָׁא, כָּל וָד שְׂרָיִא בְּאַתְרֵיהּ, כְּדָקָא יָאוּת לִיהּ.
אוּף הָכִי כָּל קְרִבְנִין לָאו אֵינֻן שׁוּין, דָּאָף עַל גַּב דְּבִכּוּלָּהּ כְּתִיב קְרִבְנִין לֵי, אִיהוּ פְּלִיג
כָּלָא כָּל וָד וְוָד כְּדָקָא יָאוּת. וְרָזָא דָּא, אֲשִׁתְּמוּדַע בְּפָרִי הָוֹג, דְּהָווּ קְרִיבִין לֹון
יִשְׂרָאֵל קְדָם יי.

אָמַר בּוֹצִיעָא קְדִישָׁא, קוּם רַעִיָא מְהִימְנָא מִשְׁנֵתָהּ, דְּאַנְתָּ וְאַבְהֵן יִשְׁנֵי עָפֹר אֲתִקְרוּן,
דְּעַד כַּעַן הוּיְתֵן מִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרֵייתָא, בְּאֵינֻן יִשְׁנִים בְּמִשְׁנָה, דְּאַתְמַר בְּהוּן עַל הָאָרֶץ
תִּישְׁן. וּבְיוֹם הַבְּכוֹרִים בְּהִקְרִיבְכֶם מִנְחָה וְנִדְשָׁה לִיהוָה. אַתְוֹן אֵינֻן (בְּנֵי) בְּכוֹרִים
דְּשְׂכִינְתָּא, וּבְעוֹבְדִין דְּלָכוֹן, אִיהִי אֲתַנּוּדָשֶׁת בְּצִלוֹתֵין דְּאַבְהֵן בְּכָל יוֹמָא. דְּאוֹקְמוּהּ
מֵאֲרֵי מוֹתְנִיתִין, תְּפִלוֹת כְּנָגֵד אֲבוֹת תְּקֻנוּם. וּבְקִרְיָאָת שְׁמַע דְּאָמַר רַעִיָא מְהִימְנָא שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל, וְאוֹקְמוּהּ כָּל הַקּוֹרָא קְרִיָאָת שְׁמַע בְּכָל יוֹם, כְּאֵלֹו הוּא מְקַיֵּים (יְהוֹשֻׁעַ א) וְהִלִּית
בּו יוֹמָם וְלֵילָה.

וְדָא בְּצִלוֹתֵין דְּלָכוֹן, בְּקִרְיָאָת שְׁמַע דְּלָכוֹן, שְׂכִינְתָּא אִיהִי אֲתַנּוּדָשֶׁת קָמִיָה דְּקוּדָשָׁא
בְּרִיף הוּא. וּבְגִין דָּא, וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה וְנִדְשָׁה לִיהוָה. בְּצִלוֹתֵין דְּאֵינֻן בְּאַתֵּר דְּקְרִבְנִין.
בְּאֵן קְרִבְנִין דְּצִלוֹתֵין אִיהִי מִתַּנּוּדָשֶׁת. בְּשַׁבּוּעוֹתֵיכֶם. דְּהִינֵנו שְׁבּוּעוֹת, דְּבִיָּה מִתֵּן תּוֹרָה,
וְאַתְקִרִי וְזִמְשִׁים יוֹם כְּעוֹמֵר. וּבִיָּה שְׁבַעָה שְׁבּוּעוֹת, מִסְטָרָא דְּהָהוּא דְּאַתְמַר בִּיָּה,
(תְּהִלִּים קיט) שְׁבַע בְּיוֹם הַלֵּלֶתִיהָ, וְאִיהִי מְלָכוֹת כָּלָה. כְּלִילָא מִשְׁבַּע סְפִירָן, כְּלִילָא
בְּבִיעָה, דְּאִיהִי אֲתַפְשֻׁטָּת בְּה' סְפִירָאן לְזוּמְשִׁין.

יְסוּד כָּל, כָּלֹל מֵאֲלִין וְזִמְשִׁין. כָּל"ה: כ"ל ה'. כְּלִילָא מוֹזְמִשִׁים, כָּלָהוּ גְבֻלָּעִים בְּגוֹ
וְזִמְשִׁים, וְזִכְמוֹה דְּאִיהִי, י' עֲלָאָה, מוֹבִלְעָת בְּגוֹ וְזִמְשִׁין. ה' זְמִינִן עֵשֶׂר. ה' בִּיעָה. י' וְזִכְמוֹה.
עֵשֶׂר זְמִינִן ה' הִינֵנו וְזִמְשִׁין וּבְזוּשְׁבָן כ"ל. וּבְזוּשְׁבָן י"ם. וְאִיהוּ יָם הַתּוֹרָה. מְקוֹרָא דִּילִיָּה
כְּתֵר, דְּלִיָּת לִיָּה סוּף. שְׁאָר סְפִירָאן, אֲתִקְרִיאוּ עַל שְׁמָה שְׁבַעַת יָמִים. וּמְלָכוֹת יָם סוּף,
סוּף דְּכָל יָמִים.

וּבְגִין דָּא דְּאֵינֻן וְזִמְשִׁין, שְׁבַע שְׁבּוּעוֹת, מִנְחָתָם שְׁלִשָּׁה עֶשְׂרוֹנִים, וְשְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים. וְזִמְשִׁין,
דְּאֵינֻן וְזִמְשִׁין זְמִינִן עֵשֶׂר. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, וּמִנְחָתָם סֵלֶת בְּלוּלָה בְּשִׁמְן שְׁלִשָּׁה
עֶשְׂרוֹנִים לִפְרֵי הָאֹזֶה וְשְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים לְאֵיל הָאֹזֶה עֶשְׂרוֹן עֶשְׂרוֹן לִכְבֹּשׁ הָאֹזֶה לְשַׁבַּעַת
הַכְּבָשִׁים. וְשַׁבַּעַת הַכְּבָשִׁים, לְקַבֵּל (וִיקְרָא כג) שְׁבַע שְׁבָתוֹת תְּמִימוֹת תִּהְיֶינָה. כָּל וָד עִם
שְׁנֵי יוֹמִין דִּילִיָּה. (בְּמִדְבָר כט) וּבְעֵשׂוֹר לְזוּדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, דְּאִיהוּ תִשְׁרִי. מְקָרָא קְדָשׁ יְהִיָּה
לָכֶם, דָּא יוֹם הַכְּפּוּרִים. דְּאִיהוּ עֵשִׂירִי י', כְּלִיל מַעֲשֶׂרֶת יָמִי תִשׁוּבָה. וְתִקְיָנוּ בִיָּה ה'
צִלוֹתֵין, לְזוּבְרָא לָה עִם ה'. (מֵאִי מְקָרָא קְדָשׁ. יְהִיָּה לָכֶם דָּא יוֹם הַכְּפּוּרִים דְּאִיהִי עֵשִׂירִי י', כְּלִיל מַעֲשֶׂרֶת
יָמִי תִשׁוּבָה. וְתִקְיָנוּ בִיָּה ה' צִלוֹתֵין, לְזוּבְרָא עִם ה') מֵאִי מְקָרָא קְדָשׁ. לְאַפְרָשָׁא לִיָּה מִשְׁאָר יוֹמִין,
דְּאִית בְּהוּ פּוֹלְחָנָא דְּחוּל. וּבְגִין דָּא, כָּל מְלָאכְתָּ עֲבוּדָה לֹא תַעֲשׂוּ.

דְּיוֹמִין דְּאִית בְּהוּן מְלָאכְתָּ וּזוּל, אֵינֻן מִסְטָרָא דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע. דְּאַתְהִפֵּךְ מִמִּטָּה
לְנוֹשׁ, וּמִנוֹשׁ לְמִטָּה. לְכָל וָד כְּפּוּם עוֹבְדוּי, וְדָא מִטְרֹון מִטָּה, נְזוּשׁ, סְמָאֵל. אָבֵל
בְּהָא יוֹמָא דְּאִיהוּ יוֹם הַכְּפּוּרִים דְּאַתְקִרִי קְדָשׁ, שְׁלֵטָא אֵילָנָא דְּזוּמִי, דְּלֹא אֲשַׁתַּתֵּף

עֲמִיּה שָׁטָן וּפְגַע רָע. וּמִסְטֵרִיָּה (תהלים ה) לֹא יִגְדֹּר רָע. וּבִגִּין דָּא, בִּיה גִּיּוּזִין עֲבָדִין בְּאִילָנָא דְחַיִּי, (נִיא וּאֶשְׁתַּתְּפֵן גְּבִיָּה) וּבִיה נִפְקֵן לְחַיִּירוּת, בִּיה נִפְקֵי מִשְׁלֵשְׁלִיהוֹן.

אִינוֹן דְּאִית עֲלֵיהּ גֹּזֵר דִּין, בְּגֵדָר וּבִשְׁבוּעָה, וּבִגִּין דָּא תִקְיֵנו לְמִימֵר בִּיה, כָּל גִּדְרִי וְאִיסְרִי וְכוּ, כּוֹלְהוֹן יְהוֹן שְׁבִיתִין וּשְׁבִיקִין לֹא שְׁרִירִין וְלֹא קִיּוּמִין. וּבִגִּין דָּא גִּדְרִי דִידְרָה, דְּאִיהוּ תִפְאָרֶת. וּשְׁבוּעָה דְּאִדְנִי, דְּאִיהוּ מַלְכוּת. דְּעֲבָדוּ עַל גְּלוּתָא דְלַהוֹן, בְּחֻכְמָה וּבִינָה יְהוֹן שְׁבִיקִין וּשְׁבִיתִין לֹא שְׁרִירִין וְלֹא קִיּוּמִין, (במדבר טו) וְנִסְלֹחוּ לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. דְּחֻסְדָּא אִיהוּ מִים. גְּבוּרָה אִשׁ. תִּפְאָרֶת אִוִּיר. וּבִגִּין דָּא אוֹקְמוּתָא מְאִרִי מִתְּנִיתִין, הֵתֵר גִּדְרִים פּוֹרוּזִים בְּאִוִּיר.

וּבִגִּין דְּשְׁבוּעָה מִמַּלְכוּת, דְּאִיהוּ לְתַתָּא מִינָהּ. אוֹקְמוּתָא, גִּדְרִים עַל גְּבִי שְׁבוּעוֹת עוֹלָם. וְעוֹד אוֹקְמוּתָא, כָּל הַנְּשָׁבַע כְּאִילוּ נִשְׁבַּע בְּמִלָּה עֲצֻמוֹ. וְכָל הַנְּזָדֵר כְּאִילוּ נְזָדֵר בְּזוּמִי הַמִּלָּה. הַמִּלָּה עֲצֻמוֹ, אִדְנִי. וְזִי הַמִּלָּה, יִדְרָה. וּבִגִּין דָּא (במדבר ט) כִּי יִדְוֹר גִּדְרִי לִידְרָה.

דָּף רַנְּזָה ע"ב

וְאִוִּף הָכִי אִית רָזָא אֲחֵרָא, וְזִי (דָּף רַנְּזָה ע"ב) הַמִּלָּה, וְחֻכְמָה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (קהלת ו) הַחֻכְמָה תְּחִיָּה בְעֵלְיָה. כָּל הַנְּזָדֵר בִּיְהוּתָא, דְּאִיהוּ תִפְאָרֶת. כְּאִילוּ נְזָדֵר בְּחֻכְמָה, דְּאִיהוּ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, וְזִי הַמִּלָּה. וְכָל הַנְּשָׁבַע בְּאִדְנִי, כְּאִילוּ נִשְׁבַּע בְּמִלָּה עֲצֻמוֹ. עֲצֻמוֹ דָּא אִימָא עֲלָהּ, כְּאִילוּ נִשְׁבַּע בָּהּ, דְּאִיהוּ (שמות כד) עֲצֻם הַשָּׁמַיִם לְטוֹהֵר. מִסְטָרָא דְחֻסְדָּא, (בראשית ב) עֲצֻם מַעֲצָמִי. וּבִשְׁרִי מִבְּשָׂרִי, מִסְטָרָא דְגְּבוּרָה, דָּא מַלְכוּת. וּבְחֻכְמָה דְּאִיהוּ וְזִי תִפְאָרֶת, אִיהוּ סְלִיק לְאַתְקָרִי אֲדָם, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה מד) כִּתְּפֹאֶרֶת אֲדָם.

וְאַתְמֵר בְּיוֹם הַכְּפוּרִים. (ויקרא טו) וְעֲנִיתֶם אֶת נִפְשׁוֹתֵיכֶם. וּבְעֵשׂוֹר לְחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה תַעֲנִנוּ אֶת נִפְשׁוֹתֵיכֶם. תִּקְיֵנו בִּיה ה' עֲזוּיִים, בִּגִּין דְּתַתְּלִיבָן ה' זְעִירָא בָּהּ עֲלָהּ, דְּאִיהוּ ה' גְּלוּתִין. לְקִיּוּם בִּישְׂרָאֵל, (ישעיה א) אִם יִהְיוּ וְזִמְאִיכֶם כְּשֵׁנִים כְּשֵׁלָג יִלְבִּינוּ. וְהִיא אִיהוּ רָזָא דְלִשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית, בִּגִּין דְּכָל וּזְבוּבִין דִּישְׂרָאֵל מִטּוֹן לְגְבִי מַלְכוּת. וְתִשְׁוּבָה דְּאִיהוּ בִינָה, מַלְבֶּנֶת לֹון. בִּגִּין דְּאַתְמֵר בָּהּ, (ויקרא טו) הַשּׁוֹכֵן אִתְּם בְּתוֹף טוֹמְאוֹתָם. וְד' בִּגְדֵי לְבָן, וְד' בִּגְדֵי זָהָב לְמַלְבָּשׁ, יִאֱהַרְוֶנָּהּ.

וְתִקְיֵנו לְתַקִּיעַ שׁוֹפָר בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, לְסַלְקָא קוֹל דְּאִיהוּ ו', לְחַיִּירוּת. דְּאַתְמֵר בָּהּ, (ישעיה ס) בְּכָל צָרְתָם לוֹ צָר, בָּא, וּבּוֹ, קָרִי וְכְתִיב. וְעֲבֹדֹת יוֹם הַכְּפוּרִים אִיהוּ בְּאִרְיֻתָא, וְאִיהוּ כְּלִילָא מִתְּלַת דְּרָגִין, בְּמוֹנְשָׁבָה דְּבוּר וּמַעֲשָׂה. (ויקרא כג) בְּחֻמְשָׁה עֶשֶׂר יוֹם לְחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וְגו', דְּאִיהוּ תִשְׁרִי, מִקְרָא קִדְשׁ יְהִיָּה לָכֶם כָּל מַלְאכְתָּא עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְזִמְזוּתָם אוֹתוֹ וְזִי לִי שְׁבַעַת יָמִים וְגו'. בְּחֻמְשָׁה עֶשֶׂר, מִסְטָרָא דִי"ה. וְזִמְזוּתָם אוֹתוֹ, דָּא אוֹת ו', עֲמוּדָא דְּאִמְצִיעִיתָא. (וי"ג חסד גְּבוּרָה) שְׁבַעַת יָמִים, מִסְטָרָא דְּבֵת שְׁבַע, דְּאִיהוּ מַלְכוּת. אֲבָהָן, וְרַעֲיָא מְהִימְנָא, וְאַהֲרָן, דּוֹד וּשְׁלֹמֹה, הָא אִינוֹן שְׁבַע, לְקַבֵּל שְׁבַע סְפִירָאן. אֲנָא בְּעִינָא לְתַקְנָא לְכוֹן סָכָה, דְּאִיהוּ אִימָא עֲלָהּ, לְסַכְכָּא עֲלֵיהּ, כְּאִמָּא עַל בְּנִין.

וּבִגִּין ז' סְפִירָאן אֲמַר קָרָא, (ויקרא כג) כִּי בַסֻּכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּמִפְקֻצוֹתֵיהוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם, בּוֹ עֲנִי כְבוֹד. סוּכָה (אִית בֵּאת ו', בְּסוּכּוֹת וְחֹסֵר ו', דְּאַתְמֵר בָּהּ בְּסַכַּת תִּשְׁבוּ שְׁבַעַת

ימים, איהו אימא אבל סוכה) בָּאת ו', איהו בָּרָא (דתיבין) דְּתֵרִין בָּגִין, יְדוּד אֲדָנִי. וְהָכִי סָלִיק סוכ"ה בְּחוּשְׁבֵּן יֵאֵהֲדוּנְהִי. תֵּרִין כְּרוּבִים, דְּהֵם (שמות כה) סוּכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַכְּפֹרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל אֻזְיוֹ.

וְאִית עֲשֵׂרָה טְפוּזִים בְּכְרוּבִים מִתְתָּא לְעִילָא, מִרְגְּלִיהוֹן עַד רִישִׁיהוֹן, וּמְרִישִׁיהוֹן וְעַד רְגְלִיהוֹן, וְשִׁרְיָן עַל טְפוּז דְּאִיהוּ י'. וְעֲשֵׂרָה עֲשֵׂרָה מַעֲלָא לְתַתָּא, וּמִתְתָּא לְעִילָא, הֵינְעוּ יו"ד. וּבָגִין כָּה, שִׁיעוּרָא דְסָכָה אֲמִירו רַבָּנָן, לֹא פֻזוּת מַעֲשֵׂרָה, וְלֹא לְמַעַלָּה מַעֲשָׂרִים. סָכָה הָעֲשִׂיָּה כְּכַבְשָׁן מִסְטָרָא דְאִימָא, עֲלָה אֲתַמָּר, (שמות יט) וְהָרִי סִינִי עֲשָׂן כָּלוּ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו יי בָּאֵשׁ וַיַּעַל עֲשָׂנוּ כַּעֲשָׂן הַכְּבָשָׁן. (ואוקמוה מאי (יוחנא א) והוויית רצוא ושוב, כאור הוצא מפי הכבשן) וְכָלָא וָדָד. (ישעיה ד) וְסָכָה תִּהְיֶה לְצֹל יוֹמָם, דְּסָכָה בָּעִינָן. וְסָכָה אֲתַעְבִּיד לְצֹל. דְּאֲתַמָּר בֵּיהּ, (תהלים צא) בָּצַל שָׂדֵי יִתְלַוֶּנָּה. וְלֹא בָּצַל סָכַת הַדְּיוּט, דְּאֲגִין עַל גּוֹפָא מִשְׁמַנְשָׁא. אֲלֵא צֹל לֹאֲגָא עַל נְשֻׁמָּתָא. (שיר השירים ב) בָּצְלוּ וּזְמֹרְתִי וַיִּשְׁבַּתִּי. (איכה ד) אֲשֶׁר אֲמָרְנוּ בָּצְלוּ נְזִיזָה בְּגוֹיִם. צֹל עִם ב', אִיהִי צֹלָם. דְּאֲתַמָּר בֵּיהּ, (תהלים לט) אֲךָ בָּצְלָם יִתְהַלֵּךְ אִישׁ. ב' סְתוּמָה אִית לָהּ אַרְבַּעָה דְּפָנוּת.

וּמָה דְּאוּקְמוּהָ שְׁתֵּים כְּהִלְכָתָן וּשְׁלִישִׁית אֲפִילוּ טְפוּז. וְלִמָּאן דְּאֲמַר שְׁלִשָּׁה כְּהִלְכָתָן וּרְבִיעִית אֲפִילוּ טְפוּז. וְאֵינֹן בָּגִין דָּא, תֵּרִין, תִּלְתָּ, אַרְבַּע, הָא תִּשְׁעָ, טְפוּז אִיהִי עֲשִׂירָאָה, לֹאֲשַׁלְמָא כָּל וָסֶרֶן. וּבָגִין דָּא, שִׁיעוּר סָכָה לֹא פֻזוּת מַעֲשָׂר, דְּאִיהִי מַלְכוּת, עֲשִׂירָאָה דְּכָל דְּרָגִין. וְלֹא לְמַעַלָּה מַעֲשָׂרִין, דְּאִיהִי כ', כְּתָר עָלִיוֹן, דְּלֹא שְׁלֵטָא בֵּיהּ עֵינָא. כְּבוֹד עֲלָאָה, עֲלִיהָ אֲמַר מִשָּׁה, (שמות לג) הִרְאֵנִי נָא אֶת כְּבוֹדְךָ. וְאֲתִיב לִיהָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לֹא תוּכַל לִרְאוֹת אֶת פָּנָי. וְלִית כְּבוֹד, בְּלֹא כ'.

וּבָגִין דָּא שִׁיעוּר מִתְנִיתִין לְקַבְלִיָּהוּ, סָכָה הָעֲשִׂיָּה כְּמַבּוּי, מִסְטָרָא דָּאָת ב', כְּמִין גֵּא"ם, מִסְטָרָא דָּאָת ג'. כְּמִין צְרִיף, מִסְטָרָא דָּאָת ד'. וְשִׁבְעָ אֲתַנּוֹן אֵינּוֹן, בָּגִין דָּא כְּפִרְתָּ. כ', כְּבָשָׁן. ב', בּוֹרְגָנִין. וְשָׂאָר סְכוּת. וְכָלָהוּ רְמִיזֵי לְגַבֵּי מִתְנִיתִין. וְלִית לְאַרְכָּא בְּהוֹן.

וְאֵינּוֹן לְקַבְלִיָּהוּ שְׁבַעָה כְּכַבֵּי לְכַת, וְאֵינּוֹן דְּכָר וְנוֹקְבָא. וּבָגִין דָּא אֲתַקְרִיא ו' כְּפּוֹלוֹת. כְּגוֹן שְׁבַעָה שְׂרָגִין דְּמִנְרֵתָא, דְּאֲתַמָּר בָּהּ (תהלים קיט) שְׁבַע בַּיּוֹם הִלְכְתִּיהָ. הָכִי (זכריה ד) שְׁבַעָה וְשְׁבַעָה מוֹצָקוֹת. הָכִי שְׁבַעָה סְפִירָאן כְּפּוֹלוֹת. וְשְׁבַעָה יוֹמֵי בְּרֵאשִׁית לְתַתָּא, שְׁבַעָה לְעִילָא, (קהלת א) אֵין כָּל וָדָשׁ תַּנּוּת הַשָּׁמֶשׁ.

לוֹלָב דָּא צְדִיק. דְּדָמִי לוֹזוּט הַשְׁדָּרָה, דְּבֵית וז"י וְזוֹלִיָּין, לְקַבֵּל וז"י זַעֲנוּעִין דְּלוֹלָב. וְאֵינּוֹן לְקַבֵּל וז"י בְּרַכָּאן דְּצֻלוֹתָא. לְקַבֵּל שְׁמֵנָה עֶשֶׂר אֲזָכְרוֹת, (תהלים כט) דְּהָבּוּ לִי בְּנֵי אֲלִים. לְקַבֵּל שְׁמֵנָה עֶשֶׂר אֲזָכְרוֹת דְּקִרְיָאָת שְׁמַע. וְזַעֲנוּעַ לְשִׁית סִיטְרִין, בְּחוּשְׁבֵּן ו'. תִּלְתָּ זַעֲנוּעִין בְּכָל סְטָרָא, אֵינּוֹן וז"י.

דָּף רַנְ"ו ע"א

לוֹלָב בְּמִיזָן, כָּלִיל שְׁשָׁה מִינִין (ראינון) ג' (דָּף רַנְ"ו ע"א) הִדְסִין, גְּדוּלָּה גְּבוּרָה תְּפִאָּרַת. וְדִמְיִין לְתִלְתָּ גְּוִינֵי עֵינָא. ב' בְּדֵי עֲרֻבוֹת, גָּצוּ וְהוּד. וְדִמְיִין לְתֵרִין שְׁפוּן. לוֹלָב, יְסוּד,

דומה לשדרה. דבית היום דכל גרמין. ועליו אמר דוד, (תהלים לה) כל עצמותי תאמרנה יי מי כמוך. אתרוג, מלכות. דומה ללבא. דבית הרהורין.

ונענועין דהלל, אינן משותפין בנענועין הנטילת לולב, ואינן וז"י באנא. וז"י בהודו תזכה וסוף. וז"י הנטילת לולב, הרי ע"ב. ובגין דא לולב בוזשפן וז"ס, וד' מינן דלולב, דא וסד, דרועא מינא. ובגין דא תקינו לולב בימין, לסטרא דוסד. אתרוג לסטרא דגבורה, לשמאלא לבא. ובגין דא אתרוג הדומה ללב, תקינו למהוי ביד שמאל. כמה דאוקמוה, לולב בימין, ואתרוג בשמאלו. אינן לקבל זכור ושמור. ומאן נטיל תרווייהו. עמודא דאמצעיתא. לולב בימניה, ואתרוג בשמאליה.

אתו אבהו, ורעיא מהימנא, ואהרן ודוד ושלמה, וברכו ליה, ואמרו ליה, אנת בוצינא קדישא, ונובריא דילך דאינן שית, לקבל אינן ז'. ואנת בוצינא קדישא גר מערבא באמצע, דכל שית גרות נהרין מנה. בכל וד אתמר ביה, (משלי כ) גר יי נשמת אדם. ורעיא מהימנא נהיר בר, ואנת בוצינא דילך, וכלא וד, בלא פרודא כלל. ומתמן ואילך מתפשטין ענפין לכל מארי וזכמתא, אשלים מלין דנובורא קדמאה דילך לאעטרא לון.

פתיו בוצינא קדישא ואמר, בוצינא קדמאה אתמר (שיר השירים ו) במים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וגו'. מאי בוז. יומא תננינא, ויומא שתינאה, ויומא שביעאה דסוכות. דבהון הוו מנסכים במים ויין.

דשבע יומין דסוכות, בהון היו מקריבין ישראל שבעים פרים, לכפרא על שבעין ממונן, בגין דלא ישתאר עלמא וזרוב מעייהו. הדא הוא דכתיב, ובחמשה עשר יום והקרבתם עולה אשה לריון זיוון לוי פרים בגי בקר שלשה עשר תמימים. וביום השני פרים י"ב. וביום השלישי י"א. וביום הרביעי עשרה. וביום החמישי פרים תשעה. וביום הששי פרים שמונה. וביום השביעי שבעה. וכלהו שבעין. ובכל יומא הוו וזסרים. אמאי וזסרים.

אלא דכא קא רמין, (בראשית ו) ותנוזו התיבה בחדש השביעי. ומה התם בימי טופנא, (בראשית ו) והמים הלכו הלוך וחסור. אוף הכי בתשרי, דאיהו ירווא שביעאה, דבית כמה פקודין, ראש השנה ויום הכפורים, סכה ולולב אתרוג, מינן דלולב שופר. שכינתא עלאה שריא על ישראל, דאיהו תשובה, סוכה. אתרוג, וקודשא בריך הוא דאיהו לולב. מיד והמים היו הלוך וחסור, מתמעטין וזובין דישראל, אוף הכי מתמעטין ממונן דאינן מלאכי וזבלה, דממונן עליהו, דדמיין למי טופנא. כמה דאוקמוה, עשה עברה אות קנה לו קטיגור אוד. בההוא זמנא דמתמעטין וזובין, מתמעטין פרים דלהון, מתמעטין ממונן דע' אומין, מתמעטין ע' אומין, מתמעט טובא דלהון.

תיבת נזו, מני קודשא בריך הוא, לאעלא עמיה (בראשית ז) שנים שנים שבעה שבעה זכר ונקבה, לקרבנא, לאנא על נזו, ועל כל אינן דעאלין עמיה לתיבה. אוף הכי אלן דמנטרין וזגין וזמנין, דאינן ימים טובים, שנים שנים שבעה שבעה, שנים שנים תרין יומין דראש השנה, ותרין יומין דשבעות, ובגין דאינן תרין מעייהו בספק, הא אית שני

ימי הפורים באתרייהו. שבועה שבועה, ז' יומין דפסוח, ז' יומין דסוכות. נון לקבל יום השבת, והאי איהו מכל הווי.

סכה קא אגזית עלייהו דישראל, הדא הוא דכתיב, (שעה ד) וסכה תהיה לצל יומם מוזרב. סכה קא אגזית. מה תיבת נון לאגזא, אוף הכי סכה לאגזא. (תיקוני ב ע"א) ועוד מכל הווי, וז"י ברכאן דצלותא, מאינן ט' ט', ברכתא דמינן בה אשתלימו י' ספראן מעילא לתתא, ומתתא לעילא. ואיהו לקבל נון.

ועוד מכל הווי, שכינתא אגזית על אלן דנטרין י', אות שבת בתחומא דיליה, דאיהו וז' אלפים, תרין אלפין לכל צד. ועוד, מכל הווי, אלן דנטרין י' אות ברית, דאיהו בון יומין, דאתמר עלייהו, (ויקרא יב) וביום השמיני ימול בשר ערלתו. ועוד, מכל הווי, אלן דנטרין אות י', תפלן בתמניי פרשין.

דף רנ"ו ע"ב

שכינתא דאיהי סוכה, אגזית עלייהו, ופרישת גרפאה עלייהו, כאמא על בגין, ובגין דא תקינו לברכא, הפורס סוכת שלום עלינו. ובגין דא בירווא שביעאה, דביה כל פקודין אלן, (שיר השירים ו) מיום רבים לא יוכלו לכבות את האהבה. עם ישראל באבוהון שבשמים. ולית מיום רבים, אלא כל אומין וממנן דלהון. אם יתן איש, דאיהו סמאל, כל מה דאית ליה בעלמא דין, בגין (דף רנ"ו ע"ב) דישתתף באלן פקודין עם ישראל, בון יבזוז לו.

וביום השמיני עצרת פר אוןד איל אוןד, הא אוקמוה מארי מתניתין, למלכא דזמין אושפיזין, לבתר דשלוו לון, אמר לאלן בגי ביתא דיליה, אגא ואתון נעביר סעודה קטנה. ומאי עצרת. כמה דאת אמר, (שמואל א ט) זה יעצור בעמי, ולית עצר אלא מלכות. מסטרא דשכינתא עלאה, עביר סעודתא רברבא, ומסטרא דמלכותא, סעודתא זעירא. וזהו גין למעבד ישראל עמה ודודה, ואתקריאת שמות תורה. ומעטרן לספר תורה בכתר דיליה, רמז ספר תורה לתפארת, שכינתא עטרת תפארת.

אמר רבי אלעזר, אבא, אמאי מסטרא דאמא עלאה, זמין לכל ממנן דכל אומין, ומסטרא דשכינתא תתאה, לא זמין אלא לאומה יוידה, לקבל פר יוידא.

אמר ליה ברי, שפיר שאילת. בגין דמלכות איהי רמיא לברתא, דאיהי צנועה בבית אביה ואמה. ואיהי ארוסה ולא נשואה. לאו אורוז ארעא, למיכל עם אושפיזין. אבל אימא דהיא נשואה, אורוז ארעא איהו (למיכל עם אורוז) בתר דמזמין בעלה אושפיזין, למיכל על פתורא עם בעלה. ואי אינן אושפיזין זכראין, לא אכלי עמהון, לא אבא, ולא אמא, וכל שכן בריתא. ובגין כר בסעודתא דשבועין ממנן, לא אשתתף למיכל עמהון, וזר מן מארי מלכא, בגין דאינן זכראין. אמר ליה ודאי כען אתישבת מלה בלבאי, על בורייה.

עולת תמיד, דא שכינתא, דסליקת לעילא בההוא דרגא, דאתמר בה ערב ובוקר בכל יום תמיד, ואומרים פעמים שבע ישראל. ואיהי סליקת בעמודא דאמצעיתא, דאיהו תדיר עמה בכלא פרודא ככל.

וּלְאֵן סְלִיקַת. לְאַתֵּר דְּאַתְגָּזֶרֶת מִתְמָן, דְּאִיהוּ אֵין סוּף, וְאִיהוּ גְבוּהַ מִכָּל סְפִירָאן. וּבִגִּין דָּא אוֹקְמוּהַ. עוֹלָה כְּלָה לְגְבוּהַ סְלִקָא. וְכֹד אִיהִי סְלִיקַת, אוֹזִידֵן בְּהַ כָּל סְפִירָן, וְאִינוּן סְלִקִין עִמָּה. וּמֵאִי סְלִיקוּ דִּילָה. לְרִיזֵן זִיווּז, לְמִיחָב רִיזוּא טָבָא קָדָם יי, וּלְבִתֵּר אֶתְמַר בְּהַ, (וִיקְרָא ט) וַיֵּרֶד מִעֲשׂוֹת הַזֹּהֶטָא וְהָעוֹלָה. נְזוּתַת מְלִיא כְּפֻרָה מִכָּל וּזְבוּבִין דִּישְׁרָאֵל.

וְהָא סְלִיקוּ דִּילָה אִיהוּ, בְּעִמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא. אוּף הָכִי נְזוּיְתוּ דִּילָה אִיהוּ בֵּיהַ, וְכָל וּזְיוּלִין דִּילָה, וּבִגִּין דָּא אֶקְרִי סָלָם, דְּבֵיהַ כָּל הַוּוּיִין (נֵא כְנִיין) סְלִקִין וְנְזוּתִין, דְּאִינוּן תַּלְלִין מִן יְדוּד. וּבִגִּין דָּא, כָּל קָרְבָּנִין וְעִלּוּן אִינוּן לִידוּד. וְאַתְקִרְיַת קָרְבָּן, עַל שֵׁם דְּאַתְקִרְיָבוּ בְּהַ כָּל כְּנִיין לִידוּד.

וּבִגִּין דָּא אֶתְמַר עֲלָה, (בְּמִדְבָּר ו) קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אוֹזַת. לִית דְּרָגָא דְאַתְקִרְיָב לְגִבִּי יְדוּד, פְּחוּזַת מְנָה. וְלִית צְלוּתָא וּפְקוּדָא מִכָּל פְּקוּדִין דְּאוּרִייתָא, וְכָל קָרְבָּנִין וְעִלּוּן, דְּאִינוּן לְבַר מְנָה. בְּכָל דְּרָגִין דְּסְפִירָאן לֹא מִתְקַבְּלִין קָדָם יְדוּד, לְבַר מְנָה. וּבִגִּין דָּא אֶתְמַר עֲלָה, (וִיקְרָא טו) בְּזֹאת יָבֹא אֶהְרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ. וּבִגִּין דָּא אָמַר זָבִיא, (רַמְבִּיָּם ט) כִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל.

אִיהִי שְׁלֵמִים, שְׁלִימוֹ דְּשִׁמָּא יְדוּד, בְּכָל דְּרָגָא וְדְרָגָא. אִיהִי ה'. אֲדָנִי. יי יְדוּד. אִיהִי ה' מִן אֱלֹהִים. אִיהִי ה' מִן אֱהִיָּה. יי מִן שְׂדֵי. סוּף דְּכָל הַוּוּזָא וְכְנִי. וּבִגִּין דָּא אֶתְמַר בְּהַ, (קֹהֶלֶת יב) סוּף דְּבַר הַכָּל זְשָׁמַע אֶת הָאֱלֹהִים יֵרָא וְאֶת מִצְוֹתָיו שְׁמֹר. אִיהִי סוּף מִעֲשֶׂר סְפִירָאן, ים סוּף. שְׁלִימוֹ דְּעִלְאִין וְתַתְאִין. אִיהוּ תַרְעָא לֹאֲעֵלָא לְכָל וְכִמְתָּא, לְכָל כְּנִי וְהַוּוּזָא, וְלֹאֲעֵלָא בְּכָל סְפִירָה וְסְפִירָה, יְדִיעָה דְּכִלָּא. וּפְחוּזַת מִינָה, לִית רְשֵׁי לְשׁוּם בְּרִיָּה, לֹאֲשַׁנּוּא לְשׁוּם יְדִיעָה בְּעוֹלָם. עֲלָה אֶתְמַר, (תְּהִלִּים קיח) זֶה הָשַׁעַר לִי צְדִיקִים יָבֹאוּ בּוֹ.

אִיהוּ שֵׁם מ"ב אֶתְוּן, דְּבִהוּן אֶתְבְּרִיאוּ עֲלְאִין וְתַתְאִין. (וְאַלִּין אִינוּן אֶתְוּן כְּנִיין לֹאֲתוּן דְּהוּוּיִין דְּבִהוּן אֶתְבְּרִיאוּ עֲלְאִין) אִיהִי אֶתְקִרְיַת עֵין מִסְטָרָא דִּימִינָא, (תְּהִלִּים לג) הִנֵּה עֵין יְדוּד אֶל יִרְאִיו. וְאַתְקִרְיַת אֵין מִסְטָרָא דְשִׁמָּאֵלָא, (דְּנִיָּאל ט) הִטָּה אֱלֹהֵי אֲזָנָה וְשָׁמַע. וְאַתְקִרְיַת רִיזוּ מִסְטָרָא דְעִמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא. וְאַתְקִרְיַת פֶּה, מְזַרְמָה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בְּמִדְבָּר יב) פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ.

אַתְקִרְיַת פְּקוּדָא קְדָמָאָה אָנְכִי, מִסְטָרָא דְכְּתֵר, דְּאִיהוּ אֵין מִאֱלֹהִינוּ. אָנְכִי בֵּיהַ כ', כְּתֵר. וּבֵיהַ אֵין. וְכְתֵר אֶתְקִרְיַת מִסְטָרָא דְאִימָא עֲלָהָה. דְּאֶדְכֵּר לְגְבוּהַ וּזְמִשִּׁין וּזְמִשִּׁין יְצִיַּת מִצְרִים בְּאוּרִייתָא. וְאִיהִי בֵּית מִן בְּרֵאשִׁית, דְּכִלְיָא עֶשֶׂר אַמִּירָן, מִסְטָרָא דְּזוֹכְמָה בֵּית יי, (מִשְׁלִי ג) בְּזוֹכְמָה יֶסֶד אֶרֶץ. בְּאֶבָּא יֶסֶד בְּרֵתָא. וְאִיהוּ (אִיּוֹב כח) גְּתִיב לֹא יִדְעוּ עֵיט, דְּכִלְיָא ל"ב גְּתִיבוֹת, דְּאִינוּן ל"ב אֱלֹהִים מִסְטָרָא דְאִימָא עֲלָהָה, דְּאַתְקִרְיַי כְּבוֹד. וְכֹד אֶתְכִלִּין בְּבֵרֵתָא, אֶתְקִרְיַי ל"ב. וּבִגִּין דָּא כְּבוֹד לְעִילָא, ל"ב לְתַתָּא.

דָּף רַנ"ז ע"א

וְי' דְּבִרָן אֶתְיָהִיבוּ. וּזְמִשׁ בְּלוּזָא וּזְדָא, וּזְמִשׁ בְּלוּזָא תְנַיִנָא. אִיהִי כִלִּיל לֹון, ה' מִכְּתֵר עַד גְּבוּרָה. וְה' מִעִמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, עַד (דָּף רַנ"ז ע"א) בְּרֵתָא. וְאִינוּן ה' ה'. וְכִי אִית לְמַלְכָא בְּעֶשְׂרָה פִּיּוֹת. אֶלָּא כִלִּיל לֹון בְּבֵית יוּזִידָה יי וְאַתְעֵבִידוּ כְּלָהוּ וּזְדָא. אוּף הָכִי וי,

אתקרי קול, וְלֹא אֶשְׁתַּמּוּד עֵין בִּיה, עַד דְּאֶשְׁתַּתַּף עַד (ס"א ע"ס) דְּבֹר. וּבִגִּין דָּא, (דברים ד) קול דְּבָרִים אַתָּם שׁוֹמְעִים.

איהי פקודא תנזא מסטרא דגבורה, יראה בוושבן. ורמיא במלת בראשית, ירא בשת. ואוקמוה, מאן דלית ליה בשת פנים, ודאי דלא עמדו אבהתוי על טורא דסיני.

איהי פקודא תליתאה, דאתקרי אהבת וסד. הדא הוא דכתיב, (ירמיה לא) אהבת עולם אהבתיה על כן משכתיה וסד. אהבה כלילא מאבהן, דאתקרי בהון בכל מכל כל. ורזא דמלה, (ירמיה ב) זכרתי לך וסד געוריה אהבת כלולותיה.

ואיהי פקודא רביעאה, יחוד, מסטרא דעמודא דאמצעיתא, שמוע ישראל. ואיהי כ"ה כ"ה אתון, עמיה בשית תיבין, דאינון שמוע ישראל. ובגינה אמר אברהם (בראשית כב) זלכה עד כ"ה ונשתחוה. (שמות יט) כ"ה תאמר לבית יעקב.

איהו א"ו, עמודא דאמצעיתא, ואיהי ד', שליומו דיוחודא דיליה, לאשכלמא ביה און. א"ו, כליל ט' ספראן, דאינון א' אין סוף. וז' תמניא ספראן, מווסכמה עד יסוד. ד' מלכות, קוצא דילה, בה אשתליומו לעשרה, דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ד' כלילא מוד אתון ידוד.

פקודא ומישאה, (יהושע א) והגית בו יומם ולילה. איהי אורייתא דבכתב מסטרא דחוסד. ואורייתא דבעל פה מסטרא דגבורה. דבהון ווסכמה ובינה. כמה דאוקמוה מארי מתניתין, הרוצה להזכים ידרים. להעשיר יצפין. ועמודא דאמצעיתא כליל תרווייהו, ובגין דא אתקרי שמים, כליל אש ומים, אש דגבורה, ומים דחוסד.

ובגין דא כתר, (תיקון קל"ד) דאיהי כף, (במדבר ז) עשרה עשרה הכף בשקל הקדש. דאינון יה"ה, תלת אתון, אתעבידו כף, על ו'. והיינו כנגד כתר תורה, ו' היינו ספר תורה, כף עטרה על רישיה. וכלא ידוד, כ"ו בוושבן.

פקודא שתיתאה, איהי תפלה של יד, בדרועא שמאלא. ומסטרא דגבורה ה' יד כהה, מכתר ועד גבורה, ה' ספראן, ואינון תפילין דרישא דעמודא דאמצעיתא. ואיהי קשר תלת רצועות, דאינון נצח הוד יסוד.

ואיהי פקודא שביעאה, מצות ציצית, כליל תכלת ולבן, דינא ורומי. בגורא, אשא וזוורא לא אכיל. תכלא, אכיל ושיצי, (מלכים א יח) ותאכל את העולה. וזוור מימינא, תכלת משמאלא, עמודא דאמצעיתא, יחוד בין תרווייהו, ירוק. בגין דא אוקמוה מארי מתניתין, מאימתי קורין את שמוע בשוורין משיכיר בין תכלת ללבן. ובגין דא תקינו פרשת ציצית, למקרי לה ביחודא.

ואיהי פקודא תמינאה, מוזה. שכינתא אתקריאת מוזה, מסטרא דעמודא דאמצעיתא, דאתון דידוד. ומסטרא דצדיק, רזא דברית, אתקרי שדי. שדי וזתמא דמלכא, דאיהו ידוד.

פקודא תשיעאה, שכינתא אתקריאת אות ברית, מסטרא דצדיק יסוד עולם. (בראשית ט) זאת אות הברית. (שמות לא) ביני, עמודא דאמצעיתא, ובין בני ישראל, נצח הוד. אות,

דא צדיק. היא, דא שכינתא. כי שעת ימים עשה יי את השמים, מכתר עד עמודא דאמצעיתא. דלית שית בכל אתר, אלא מסטרא דאת ו'. ולית שביעי, אלא מסטרא דאת י', עטרה על רישיה וזכמה עקאה. אות הוא. וזכמה תתאה, אות היא.

ותקינזו למגזר לתבניא, דאינזן וז', מן וזכמה עד יסוד. לקבלא בהזן י' זעירא, לסלקא ליה עד כתר, למדוי עטרה על ראשיהזן. ותקינזו לשוויא לערלה במנא דעפרא, לקיים (ישעיה סד) ונזוש עפר לזמו.

פקודא עשיראה, (שמות לא) ושמרו בני ישראל את השבת. שכינתא אתקריאת שבת, מסטרא דתלת דרגין עלאין דאינזן ש', ג' כתרין: כתר, וזכמה, ובינה. ואיהי בת, רביעאה לזן. שית יומין, מוזסד עד יסוד, בהזן תעשה מלאכה, בגין דבנינא מתוויל מוזסד, הדא הוא דכתיב, (תהלים פט) עולם וסד ובנה. אבל מבינה ולעילא, איהי מנוזה ונענז ושבייתה לכל עובדא.

פקודא וזר סר, איהי אתקריאת צלותא דשזורית מנוזה ערבית, מסטרא דתלת אבהן, ואיהי תפלת כ"ל פ"ה, לית כל, אלא צדיק דכתיב, (דברי הימים א כט) כי כל בשמים ובארץ, ותרגם יונתן בן עוזיאל, דאזיד בשמיא ובארעא. פ"ה כוזשפן מילה. ומה ברית ביה מתיוודין דכר ונקבא דלתתא, אוף ביסוד, מתיווד וזתן וכלה דלעילא, הוא וזי עלמין כליל וזי ברכאן, הדא הוא דכתיב, (משל י) ברכות לראש צדיק.

דף רנ"ז ע"ב

ובגין דא, כל הכורע כורע בכורף וכל הזוקף זוקף בשם. דא שכינתא, בשם דידיד', ביה צריה לוקפא שכינתא. ההיא דאתמר בה, (עמוס ה) נפלה לא תוסיף (דף רנ"ז ע"ב) קום בתולת ישראל, על ידי דרגא אזורא, ובגין דא (עמוס ט) ביום ההוא אקים את סכת דוד הנפלת. ההוא דאתמר ביה, (תהלים קמו) ידוד' זוקף כפופים.

פקודא תריסר, איהי אתקריאת וזג המצות, וזג השבועות, וזג הסכות, מסטרא דג' אבהן. וראש השנה מסטרא דילה, דינא דמלכותא דינא. ואית דיימא, פסו דרועא ימינא. שבועות, מתן תורה, דאתידיבת במדברא, דאיהו ממנא עליה שור, מסטרא דגבורה. סכות (בראשית לג) ויעקב נסע סכותה.

פקודא תליסר, קריאת שמע. ואית למנדע, דאיהו אתקרי וזם בכל מיני וזכמות. ומבין, בכל מיני תבונות. וזסיד, בכל מיני וזסדים. וגבור, בכל מיני גבורות. ויועץ, בכל מיני עצות. וצדיק, בכל מיני צדקות. ומלך, בכל מיני מלכות. עד אין סוף. עד (ס"א כתר) אין וזקר. ובכל אלן דרגין, בוזד אקרי רוזמן. ובוזד אקרי דיין. והכי בכמה דרגין, עד אין סוף. אי הכי שגוי אית, בין רוזמן לדיין. אלא קודם דברא עלמא, אתקרי הוא בכל אלן דרגין, על שם ברין דהו עתידין להבראות, דאי לאו ברין דעלמא, אמאי אתקרי רוזמן דיין, אלא על שם ברין דעתידין.

ובגין דא, כל שמהן, אינזן כנוזין דיליה. על שם עובדין דיליה. כנונא דא, ברא נשמתא, בדיוקנא דיליה, דאתקריאת על שם פעולות דילה. בכל אבר ואבר דגופא, דאתקרי עלמא זעירא. כנונא דמארי עלמא, אתנהיג בכל ברין. ובכל דרא, כפום

עובדיו. כֹּה נִשְׁמָתָא, כִּפּוּם עוֹבְדֵי דְכָל אֲבָר וְאֲבָר. הֵהוּא אֲבָר דְּעֵבִיד בֵּיהּ פְּקוּדָא, אֲתֵקְרִי נִשְׁמָתָא, לְגַבִּי וְזִמְלָה וְזִסְדָּא וְזִנָּא וְרוּחִי. וּבִהֵהוּא אֲבָר דְּעֵבִיד בֵּיהּ עֲבִירָה, אֲתֵקְרִי נִשְׁמָתָא לְגַבִּי, דִּינָא וְזִימָה וְכַעַס. אֲבָל לְבָר מִן גּוֹפָא, לְמֵאן תִּהֵא וְזִמְלָה, אוֹ אֲכֹרִיּוּת.

אוּף הָכִי מֵאֲרִי עֲלָמָא, קִדָּם דְּבָרָא עֲלָמָא, וּבָרָא בְרִינְ דִּילִיה, לְמֵאן אֲתֵקְרִי רוּחִים וְזִנָּון אוֹ דִּיין. אֲלֵא כָּל שְׂמֵהָן דִּילִיה, אֵינָן כְּזִינִין, וְלֵא אֲתֵקְרִי בַּהוֹן, אֲלֵא עַל שֵׁם בְּרִינְ דְּעֲלָמָא, וּבִגִּין דָּא, כֹּד מֵאֲרִי דְרָא אֵינָן טָבִין, אִיהוּ אֲתֵקְרִי לְגַבִּיָּהוּ, יְהוּ"ה בְּמִדַּת רוּחִימִים. וְכֹד מֵאֲרִי דְרָא אֵינָן וְזִיבִין, אֲתֵקְרִי אֲדִנְי בְּמִדַּת הַדִּין. לְכָל דְרָא, וְלְכָל בָּר נָשֵׁ, כִּפּוּם מִדָּה דִּילִיה. אֲבָל לֹא דֹאִית לִיה מִדָּה וְלֵא שֵׁם יְדִיעַ.

כְּזִינָא דְסִפִּירָאן, דְּכָל סִפִּירָה אִית לָהּ שֵׁם יְדִיעַ, וּמִדָּה, וְגָבֻל, וְתוּזוּם. וּבְאֵלִין שְׂמֵהָן מֵאֲרִי עֲלָמָא אִיהוּ אֲתַפְשֻׁט, וְאֲמִלִּיךְ בַּהוֹן, וְאֲתֵקְרִי בַּהוֹן, וְאֲתַכְסִי בַּהוֹן, וְדָר בַּהוֹן, כְּנִשְׁמָתָא לְגַבִּי אֲבָרִים דְּגוֹפָא. וּמִה רַבּוֹן עֲלָמִין, לִית לִיה שֵׁם יְדִיעַ וְלֵא אֲתֵר יְדִיעַ, אֲלֵא בְּכָל סֵטְרָא שׁוֹלְטָנוּתִיה. אוּף הָכִי לִית לָהּ לְנִשְׁמָתָא שֵׁם יְדִיעַ, וְלֵא אֲתֵר יְדִיעַ, בְּכָל גּוֹפָא אֲלֵא בְּכָל סֵטְר שׁוֹלְטָנוּתִיה, וְלִית אֲבָר כְּזִינִי מִנָּה.

וּבִגִּין דָּא, לִית לְרִשְׁמָא לָהּ בְּזוּד אֲתֵר, דָּאִי לֹא הָא וְזִסְר שׁוֹלְטָנוּתָא בְּשֵׁאֲר אֲבָרִים. וְלֵא לְאֲתֵקְרִי לָהּ בְּשֵׁמָא וָזֵד, אוֹ בְּתֵרִין, אוֹ בִּגִּין. לְמִימָר דְּאִיהִי וְזִכְמָה מִבִּינָה, וְאִית לָהּ דַּעַת, וְלֵא יִתִּיר. דָּאִי עֵבִיד הָכִי, הָא וְזִסְר לָהּ מִשְׁאֲר דְרִגִּין.

כָּל שֵׁכָן לְמֵאֲרִי עֲלָמָא, דְּלִית לְרִשְׁמָא לִיה בְּאֲתֵר יְדִיעַ, אוֹ לְאֲתֵקְרִי לִיה בְּשְׂמֵהָן, אוֹ לִשְׁנָאָה לִיה בַּהוֹן, אוֹ (ס"א לשלשא) לִשְׁלֹשָׁא לִיה כְּזִינִין דְּרִגָּא דְּמִרְכַּבְתָּא, דְּאֲתֵמַר בֵּיהּ קְדוּשָׁה לָהּ יִשְׁלֵשׁוּ, דְּכָל דְרִגִּין דְּכָל מִרְכַּבּוֹת דִּילִיה, אֵינָן מִשְׁוֹלְשִׁים, כְּזִינִין הָאֲבֹת הֵן הַמִּרְכַּבָּה, דְּאֵינָן דְּמוּת אֲרִיָּה שׁוּר גָּשֶׁר, דְּאֵינָן מִרְכַּבָּה לְאָדָם. דְּאֲתֵמַר עֲלִיה, (וְזִיכְרָא א) וְדְמוּת פְּנִיָּהם פְּנֵי אָדָם. וּמִסֵּטְרָא דְנוֹקְבָא, אֵינָן שְׁלֵטִין עַל אָדָם, וְנוֹקְבָא אִיהִי מִרְכַּבָּה לְגַבִּיָּהוּ. וּבִגִּין דָּא אֲתֵמַר עֲלֵה, קְדוּשָׁה לָהּ יִשְׁלֵשׁוּ.

וְאוּף הָכִי אֲתֵנוּן, דְּאֵינָן אֲנִפִּין דְּזִינִין, מִשְׁוֹלְשִׁין, כְּזִינָא דָּא: יד"ו. הו"י. וה"י. ה' רביעאָה, קְדוּשָׁה לָהּ יִשְׁלֵשׁוּ. אִיהִי שְׁלָמִים דְּכֻלָּהּ, לְאִשְׁלָמָא בְּכֻלָּהּ שֵׁם יְדו"ד. אֲבָל לְמֵאֲרִיָּה דְּכֻלָּא, לִית לִשְׁלֵשָׁא בֵּיהּ בְּשְׂמֵהָן, וְלֵא בְּאֲתֵנוּן, אֲלֵא אִיהוּ אֲתֵקְרִי בְּכָל שְׂמֵהָן, וְלִית לִיה שֵׁם יְדִיעַ. וְכָל שֵׁם וְשֵׁם אֲסֵהִיד עֲלִיה, דְּאִיהוּ אֲדוֹן כָּל עֲלָמִין. אֲסֵהִיד עֲלִיה אֲדִנְי.

וְלִית דִּידְעִין דֹּאִית בָּר נָשֵׁ, דִּירִית ג' מֵאָה וְעֶשֶׂר עֲלָמִין, הֵדָּא הוּא דְכִתְיִב, (משלי n) לְהַנְזִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ. כִּפּוּם דְרִגָּא דִּילִיה, דְּאֲתֵקְרִי יֵשׁ מֵאִין. וְדָא וְזִכְמָה עֲלָהּ. וְאִית בָּר נָשֵׁ דְלֵא יִרִית אֲלֵא עֲלָמָא וָזֵד, כִּפּוּם דְרִגָּא דִּילִיה, כְּמֵה דְאֻקְמוּהּ, כָּל צְדִיק וְצְדִיק יֵשׁ לוֹ עוֹלָם בְּפִנֵּי עֲצָמוֹ. וְהָכִי יִרִית עֲלָמִין כָּל בָּר נָשֵׁ מִיִּשְׂרָאֵל, כִּפּוּם דְרִגָּא דִּילִיה לְעִילָא. אֲבָל לְמֵאֲרִי עֲלָמָא, לִית לְרִשְׁמָא לִיה עֲלָמִין בְּזוּשְׁבָן, אֲלֵא אֲדוֹן כָּל עֲלָמִין, וְאֲדִנְי קָא סֵהִיד עֲלִיה.

אוּף הָכִי יְהוּ"ה, מִנִּיה תְּלִיָּא כָּל הַיּוֹיִן, וְאִיהוּ וְכָל הַיּוֹיִן דִּילִיה, סֵהִידִין עַל מֵאֲרִי עֲלָמָא, דְּאִיהוּ הוּהּ קִדָּם כָּל הַיּוֹיִן. וְאִיהוּ בְּתוֹף כָּל הַיּוֹה. וְאִיהוּ לְאֲזִיר כָּל הַיּוֹה. וְדָא רָזָא, דְּסֵהִידִין הַיּוֹיִן עֲלִיה, הַיּוֹה, הַיּוֹה, וְיִהִיָּה.

דף רנ"ח ע"א

דינא, בהפוך אתון אדנ"י. ובגין דא אמרו רבותינו זכרונם לברכה, דינא דמלכותא דינא. שם א"ל סהיד על מארי דכלא, דלית יכולת לכל שם, והוה ודרגא. כל שכן לשאר ברין, פוזות מניה. ה"א הוא דכתיב, (ויאל ד) כלא (דף רנ"ח ע"א) וזשיבין וכמצביה עבד בוזיל שמא וגו'. אלהים, סעיד על אלהות דיליה, דאיהו אלהים ואלהי האלהים, ואיהו אלוה על כלא, ולית אלוה עליה. צבאות, סהיד עליה כדכתיב, וכמצביה עבד בוזיל שמא. שד"י, סהיד עליה, דכד איהו אמר לעולם די עמד בתוומיה, ולא אתפשט יתיר. ואוף למיא ורוזא ואשא.

ואוף הכי, כל הוה, ושם, סהדין עליה. דכד הוה איהו יוזיד קודם דברא עלמא, אמאי הוה איהו צריך לאתקרי בשמהן אלין, או בשאר כנויין, כגון (שמות לד) רוזם וזנון ארף אפים וגו', דין אמיץ וזק. וסגיאין בכול אינון שמהן וכנויין, אתקרי על שם כל עלמין וברין דלהון, לאוואה שולטנותיה עליהו.

אוף הכי נשמעתא, (תיקוני כ"ד ע"א) על שולטנותא דכל אברים דגופא, אמתיל לה לגביה. לא דאיהו אדמא ליה איהי בעצמה, דהוא ברא לה, ולית ליה אלוה עליה דברא ליה. ועוד, נשמעתא אית לה כמה שנויים ומקרים וסבות, דאתקריאו לה. מה דלאו הכי למארי כלא. ובגין דא היא אדמא בשולטנותא דילה על כל אברי גופא, אבל לא במלה אוזרא.

ועוד, (דברים ו) שמוע ישראל, שם ע' רבתי, ד' מן אוז"ר רבתי, היינו ע"ד, בין ש"ם מן שמוע, א"ז מן אוז"ר. (שמואל א יב) ע"ד יי בכם. ועל כל אוז"ר ואוז"ר דמינוז אוז"ר בעולם. ועל כן אמר דוד, (תהלים קד) אצבי אשמוז בני, (עין לעיל רל"ו ע"ב) ש"מ מן שמוע, א"ז מן אוז"ר, הרי אשמוז.

ועוד. ד' רבתי, ד' בתי תפילין, דמנוז להון א"ז, ואתעטר בהו, ואינון פאר על רישיה. ואינון יהו"ה (ס"א יהו"ה), י' עטרא על ה', דאיהי בריתא, והיינו (משלי ג) יד"ר בוזכמת יסד ארץ, אבא יסד בריתא. ה', אמא עלאה, עטרה על ו', דאיהו ברא, והיינו (משלי ג) כונן שמים בתבונה. באמא כונן ברא. והאי איהו דעולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה, אלא צדיקים יושבים ועטרתיהם בראשיהם.

וברתא איהי תפלה של יד, כה"ה. י' קשר דיליה. ה' עלאה אימא, תפלין דרישא על ראש תפארת. תפלין דיליה, כסדר ידו"ה, דאיהו קדש לי. והיה כי יבאה. שמוע. והיה אם שמוע. אבל בעלמא דאתי, הויות באמצע, דאינון ה' ה'. ובגין דא אמר הנביא, (רמיה ט) בואת יתהכלל ה' מתהכלל ה' שכל וידוע אותי כי אני ידו"ה. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, דאית ברישא אתר, לאנוזא תרי ווגי דתפלי. ודא זכי לתרין פקודין, דאוקמוה עליהו, לא כל אדם זוכה לשתי שולטנות. י' וזכמה. ה' בינה. ו' עמודא דאמצעייתא. ה' מלכות קדישא. רישא דאתעטר בארבע אתון, דא כתר ריהטא דרישא דאסור לון, וכסי לון. אהבה וסד קריאת שמוע, דשקילא לאורייתא, דאתיהיבת מימינא. תפלין עו, משמאלא דגבורה. עמודא דאמצעייתא, כליל כלא,

כַּנְפֵי דְּמִצְוָה, נִצְחוּ וְהוּד, תַּכְכֵּל וְלָבֵן. מִזְוָה רְשִׁים שְׂדֵי, צְדִיק. וְשִׁכְנֶתָא תַרְעָא דְּמִזְוָה, זֶה הַשַּׁעַר לִידְוָד.

וְעוֹד ש' תַּלְת רְצוּעוֹת. ד' קָשֶׁר שֶׁל תַּפְסִילִין מֵאַחוּזוֹי. י' קָשֶׁר דִּתְפִּילִין דִּיד. וּבִגְדִין דָּא שְׂדֵי מַלְכָּר, יְדוּ"ד מַלְגו, דְּאִיהִי ד' פָּרְשִׁינָן. דָּד' רֵאשִׁין רָמוֹ לָד' בְּתִי דִתְפִּילִין, שְׂדֵי אוֹת דִּילִיה עוֹלָה מִטְטְרוֹן.

וְעוֹד. י' וְזַכְמָה קָדֵשׁ לִי. ה' בִּינָה, וְהִיא כִי יִבְיָאָה. ו' שְׂמוּעָה, שִׁית תִּיבִין, רַמְיָא לְשִׁית סְפִירָן, שִׁית עֲנָפִין דְּאִילָנָא, דְּכָלֵל לֹון תַּפְאָרְתָּ. ה' וְהִיא אִם שְׂמוּעָה מַלְכוּת. אֵלִין אִינוֹן דְּרִישָׁא, דְּאִיהוּ כְּתָר, כ', (שְׂמוּאֵל א ב) אִין קָדוּשׁ כִּי אִין בִּלְתָּהּ.

שְׂדֵי, רַמְיָן רְצוּעֵי וּבְתִי וְקָשֶׁרִי דִתְפִּילִין מַלְכָּר. אוֹף הָכִי בְּמִזְוָה, יְדוּ"ד מַלְגו, שְׂדֵי מַלְכָּר, דְּאַרְבַּע רֵאשִׁין עִם ד' רַמְיָן לָד' בְּתִי וְלִקְשֶׁר תַּפְסִילִין מֵאַחוּזֵי ד' כְּפוּלָה אוֹף הָכִי ש' כְּפוּלָה, י' קָשֶׁר דִּיד כְּהָה דְּאִיהוּ בִּיתָא וְזַמִּישָׁאָה ד' (ס"א י) דְּשְׂדֵי אִיהוּ מִזְוָה דְּאוּקְמוּתָה עֲלִיה בְּמִקּוּם שְׂמוּחוֹ שֶׁל תִּינוּק רופֶס בּו, וְדָא תִינוּק יוֹנָק מִשְׂדֵי אִמוֹ שְׂדֵי.

תַּפְסִילִין דְּמֵאֲרִי עֲלָמָא, כְּתָר. וּמֵאִי גִיהוּ כְּתָר דְּמֵאֲרִי עֲלָמָא. יְדוּ"ד. דְּאִיהוּ: י' וְזַכְמָה. ה' בִּינָה. ו' תַּפְאָרְתָּ. כָּלִיל שִׁית סְפִירָן. ה' מַלְכוּת. וּבִגְדִין דָּא (שְׂמוּאֵל ב ז) וּמִי כְּעִמָּה כִּישְׂרָאֵל (דְּבָרִים ד) כִּי מִי גִזִּי גְדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹהִים קְרוּבִים אֱלִי, כִּי אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרָאָנוּ אֱלִי. אַרְבַּע קְרָאִי, כָּלָהוּ רְשִׁימִין בְּכ', רָזָא דָּאֵת כ': י'. דְּאִיהִי י' י' בִּין יֶאֱהֻדְנָה, (בְּמִדְבָּר ז) עֲשֶׂרָה עֲשֶׂרָה הַכֶּף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ, כ' בִּין כְּתָר, כָּלִילָא מִעֲשֶׂר סְפִירָאן, כָּלִילִין מִעִילָא לְתַתָּא, וּמִעֲשֶׂר סְפִירָאן מִתַּתָּא לְעִילָא.

דָּף רַנְ"ז ע"ב

וְאֵלִין אִינוֹן, (תַּהֲלִים קמ"ו) וְהַבְּנִים אֲשֶׁר מַעַל הַשָּׁמַיִם, מִיָּם עֲלִיוֹנִים וְכָרִים, מִיָּם תַּחוֹתוֹנִים נִקְבּוּת. וְעֲלִיָּהוּ אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו, כְּשֶׁתִּגְּעִינּוּ לְאַבְנֵי שֵׁשׁ טָהוֹר, אַל תֹּאמְרוּ מִיָּם מִיָּם, שְׂמָא תַּסְתַּכְנוּ בְּנַפְשְׁכֶם. דְּלֹא אִינוֹן מִיָּם כְּמִשְׁמַעֲנָן. אֲלֹא אִיהוּ אוֹר גּוֹבֵעַ. וּבִגְדִין דָּא, אֲדָמוּ לְמִיָּם גּוֹבֵעִים. וְהֵאֱזִינָהוּ לִית לִיה פֶּסֶק, וְלֹא קִצּוֹן, וּפְרוּד. וּבִגְדִין דְּאִינוֹן מִכְּתָר, אֲתַקְרִיאָן שְׂאִין לָהֶם סוּף, דְּכְתָר אִין סוּף אֲתַקְרִי. (ע"כ רַעִיא מִדְּהִימָנָא).

(דָּף רַנְ"ז ע"ב) (בְּמִדְבָּר כ"ז) וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לָרִיז גִּיחוֹן לִי. תָּא וְזִי, בְּפֶסֶס כְּתִיב, וְהִקְרַבְתֶּם אֶשֶׁה עוֹלָה לִי. וְהָכָא לֹא כְּתִיב אֶשֶׁה, (וְהָא בְּיוֹמָא דָּא אֶשֶׁה לֹא כְּתִיב בִּיה) אֲלֹא וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה. מֵאִי טַעְמָא. יוֹמָא דָּא, יוֹמָא דְּעִיִּילָת כָּלָה לְחוּפָה אִיהוּ. וְיִשְׂרָאֵל מִזֵּי יוֹמִין דְּדָכִיו. יוֹמִין וְשְׁבוּעִין, וְאַתְּכִלְכוּ וְעָאֵלוּ בְּיוֹמִין דְּדָכִיו. וְהִיא נִפְקַת מִכָּל סְטָרָא בִּישָׁא, וְנִטְרַת יוֹמֵי דְּכִי פְדָקָא וְזִי. וְרָזָא דָּא, מַלְכָּא טַעַם בְּתוֹלָה טַעַם. בִּגְדִין כָּף לֹא כְּתִיב בִּיה אֶשֶׁה, דְּהָא אֲנוּרָא לֹא קָרִיב לְמִשְׁכָּנָא, וְהָא אֲתַרְוּק מִתַּמָּן. וְעַל דָּא אֲשִׁים לָאו הָכָא, וְלֹא אֲצַטְרִיכוּ לְהָכָא, וְיִשְׂרָאֵל מִרוּחָן אִינוֹן בִּין סְטָרָא בִּישָׁא. (וּמַעַן יוֹמִין דְּדָכִיו, יוֹמִין וְשְׁבוּעִין, וְאַתְּכִלְכוּ וְעָאֵלוּ בְּיוֹמִין דְּדָכִיו). אָמַר רַבִּי אֲבָא, עֲדִיין צְרִיכִין אֲנִן לְפַתּוּזָא דָּא לְמִפְתּוּז.

אמר רבי שמעון, ארימית ידי בצלו למאן דברא עלמא, ורזא דא, אשכחון בספרי קדמאי, אשים אינן באמצעיתא, ואתיין בסטרא דא ובסטרא דא, ארבעו באילנא דדעת טוב ורע, ארבעו ברע, וארבעו בטוב. ובגין כך, בשאר יומין כתיב בהו אשה עולה. אבל בהני יומא, דאילנא דווי קיימא, ולא אורא, לית אן צריכין לאשה, ולא אצטריך למהוי תמן. ויומא דא, יומא דאילנא דווי איהו, ולא דדעת טוב ורע. ובגין דא, והקרבתם עולה לריון גיוון ליי, ולא אשה ליי עולה. ועולה, לשון (גא לשם) עולה, כמה דאתמר, והא אתערנא מלי דפרים בגי בקר, וכל ההוא קרבן. (במדבר כ"ט) ובזודש השביעי, כמה דאתמר, יומא דראש השנה, דינא דכל עלמא, דינא תקיפא, ודינא רפיא. ועשיתם עולה, והקרבתם מבעי ליה, כשאר כל יומין, מאי ועשיתם. אלא ביומא דא, (בראשית כז) ועשה לי מטעמים כתיב. כמה מטעמים ותבשילים עבדו ישראל בהני יומי, בעוד דמקטרגא אויל לפשפשא בזובין דעלמא. ועל דא לא כתיב והקרבתם, אלא ועשיתם עולה. ולא אשה עולה. וכן בכל שאר יומין, (ס"א בקרבנין) לא כתיב אשה, דלית לון וולקא בכל הני יומי. כל שכן בהאי יומא, דאן עבדין מטעמים ותבשילים בלא דעתא דסטרא אורא, דהא יצוק משדר ליה לצוד צידה דזובין דבגי עלמא, ולא ייתא להבית.

ובעוד דאיהו אויל, ישראל נטלי עיטא ברבקה, ועבדין כל אינן פולחנין, כל אינן צלותין, מזמני שופר ותקעין ליה, בגין לאתערא רומי. והא אוקימנא, (בראשית כז) ויבא לו יין וישת, דאתי (ס"א דאכל) מרוזוק, מזו אתר דזומרא עתיקא, ושתי. ואטעים ליה, וזדי. ואור כך מברך ליה בכמה ברכאן, ואעבר על זובוי. מה כתיב, (בראשית כז) ויהי אף יצא יצא יעקב ועשו אוזיו בא מצדו, טעין מכמה טועני כמה דאתמר, והא אוקימנא מלה.

ובגין כך איהו יומא דיבבא, וקרבנא איהו עולה. איל אוד, כמה דאתמר, בגין אילו דיצוק. ושעיר עזים אוד לזטאת, שווד לסמאל לכפרה (לתבא) אנפוי, בההוא בכיה דאיהו בכי בהאי יומא, כיון דומי דלא אתעביד רעותיה, והא למנא צד צידה. כמה דאתמר. כגוןא דא יומא דכפורי, והא כתיב בפרשת אמור. (במדבר כ"ט) ובזומשה עשר יום וגו'. רבי אבא פתוז, (בראשית ו) ותנוז התיבה בזודש השביעי וגו', תא וזי, כל הני יומין, אכלת אימא על בגיאי, בגין דלא ישלוט סטרא אורא עליהו, ובגין לשזבא לון. כיון דאשתויבו בגנהא, והא יתבין בסכות, מתנטרין בגטורא. יומא קדמאה, ויומא תנינא, פקדת לון לישראל, למעבד סעודתא לממנן דשאר עמין, ואיהי לא שריא תמן. ביומא תליתאה, דאיהו י"ז לזודש, שריאת למשרי עליהו. הדא הוא דכתיב, ותנוז התיבה בזודש השביעי בשבעה עשר יום לזודש על הרי אררט, טורין דכל לוטין ובדין שראן בגווייהו.

דף רנ"ט ע"א

אמר רבי אלעזר, יומא קדמא ד'נוג', לא שריא עליהו, ולא יומא תננינא, אלא יומא תליתא, דאוסף וגרע שריא עליהו, אוסף אתוון, וגרע קרבנין. דכתיב עשתי עשר וגו'. והכי אתווןי לרע עין, בגין דיומא קדמא ויומא תננינא וזדוה דבגהא, ואינון מפלגי עדאן לון. מיומא תליתא וכלהלאה, דאיהי שריא עליהו, מה כתיב. (בראשית ו) והמים היו הלוף וזסור עד הוודש העשירי בעשירי באוודש גראו ראשי ההרים (דף רנ"ט ע"א) והמים היו הלוף וזסור, אלן קרבנין, דאלין ומתמעטין. וכמה דאינון מתמעטין, הכי נמי אתמעט טובא דלהון.

אמר רבי שמעון, אלעזר, תא וזוי, מיומא תננינא שריאו מיא לאתוואה, כיון דשריאו מים, מיומא תליתא איהי שרת עליהו, ואינון מים לא הוו ידעי בבלאי (ס"א בכולא), אמאי רשימין הכא, דהא טובא דישראל לא הוי באתר דמעוטא, אלא באתר דרבוויא. ובגין דאלן מיין דרשימין הכא אתמעטין, אתי קרא לאשמעינן דכתיב, והמים אינון דידיען ביומי ד'נוג', אינון דרשימין גו קרבנין, דאינון טורי לוטין, היו הלוף וזסור טובא דלהון, ונגידו דאנגיד עליהו, היו הלוף וזסור, ובגין דאינון מים דלהון הוא, לא אתווברן אתוון, דלא יתובר טובא דלהון, אלא זעיר זעיר.

אבל לישראל, דאינון מקודשא בריה הוא, מה כתיב. (תהלים לד) ודורשי יי לא יזסרו כל טוב. רישיה דקרא, כפירים רשו ורעבו, אלן ממנן דשאר עמין. ודורשי יי, אלן ישראל, לא יזסרו כל טוב, אלן אזלין ואסתלקו לעילא לעילא. ובגין כה, טובא דלהון דאינון מים, היו הלוף וזסור. עד הוודש העשירי. דא טבת, דהא כדן ימי הרעה הוו, ואתערת דהיא רעה ואתתקפת, וכלה דדישא לא אנהירת מגו שמשא, כדן גראו ראשי ההרים, אלן אינון הרי וזשוכא, טורין דלוטין אתוון ואתתקפו, ועבדין בישין בעלמא.

ביומין אלן, אשה בהאי עולה, דהא כדן הגי אשים אכלי וזלקיהון. שבעים פרים אלן, אינון לקבל שבעים ממנן, דשלטו על שבעין עמין. וסלקין ביומא קדמא, ונזתי בכל יומא ויומא, ואקרון פרים מנזוין ביומין דלהון. אילם, (זסור) ארביסר, תרין בכל יומא אינון י"ד יהו"ה. ידא דשליטא עליהו תדיר, בכל יומא ויומא. אמרין בגי שגה, מננינא דלהון וז"ץ.

ואי תימא אי הכי, רע עין הוין לנבייהו. אין, דהא כתיב, (משלי כה) כי גוולים אתה וזוהתה על ראשו. אבל אנן לא יהבינן אלא בודוותא, דלית ביומי שתא, וזדוותא, כאלן יומין. ובגין דאנן יהבין בטוב לבא, ובזדוותא דרעותא, אתהפך

עליהו גזולים על רישיהון, גומרין מלהטן, דוודותא דיקן, עבדי לון ביש. י"ד,
(ס"א ה) ע', ווזן. כף סלקין בוושכנא דילהון.

וכל דא איתימא מאן יהיב לן לאקרבא עליהו, דלמא אינון לא בעאן כל דא.
אלא לית ודווה לכל אינון ממנן, בכל אינון תורים אילים ואמרין כהני,
בשעתא דישראל יהבי לון סעודתין אלין. ועם כל דא לא מתקרבו כלא, אלא
לקודשא בריה הוא בלוודוי, ואינון מתקרבי תמן, ואיהו פליג לון. ועל דא
כתיב, (משלי כה) אם רעב שונאך האכילהו לזם, אלין אינון קרבנין דזוג. ואם
צמא השקהו מים, אלין מים דרשימין דכא ביומי דזוג. וביומא תניינא, וביומא
שתינא ושביענא, וסימן (שיר השירים ו) בוי' יבוזו לו.

מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, אלין אינון מים, די מנסכי ישראל,
בזדווה וברווימו דקודשא בריה הוא, דכתיב, (ישעיה יב) ושאבתם מים בששון.
וגזרות לא ישטפוה, אלין אינון גזרי דאפרסמונא דכיא, דכלהו דבקי
ומתקשרי ברווימו דא. אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוז, דא
סמאל, באהבה דישראל, למחוי ליה וזלקא בהדיהו, באינון מים דרשימין
דכא בפרשיתא, דכתיב אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוז, סימנא
דאינון מים בוי', יבוזו לו ודאי, דהא כלהו אתושיבו לגבן, ורש גשבר, דלית
ליה תקנה לעלמין.

מים דלהון אתפלגו ביומין בוי', אשתארו שאר יומין, דאינון ג' ד' ה' (נטריקון)
וזמישי רביעי שלישי, וסימן, (ישעיה מה) וזרע את זרעי האדמה, ולית לון
תקונא בהדן, ולא לעלמין. ואי תימא בוז יבוזו לו כתיב. ה'תם (תהלים כב) כי לא
בזה ולא שקץ ענות.

יומא קדמא מאי עבד ליה. אלא לא אקרי ראשון, ולא אקרי אחר, אלא
וזמשה עשר סתם, בלא רשומא כלל. אבל שירותא דרשימו דמין, מיום שני
הוי. והכי אתונו, בגין דלית טוב בשני, ובגין כף, לא רשים ראשון ולא אחר
כלל, והוי בסתם, ושרי רשימו דיומין, ביום שני. ואתפלגו מים בבו', ואשתארו
ביומין וזר"ש, כמה דאתמר, וכלא כדקא יאות.

דף רנ"ט ע"ב

זכאה וזלקיהון דישראל, דידעי (דף רנ"ט ע"ב) לאעלאה לגו מוזא דאגוזא. ובגין
לביעאל לגו מוזא, מתברין קליפין אלין, ועאלין. מה כתיב לבתר כל האי.
ביום השמיני עצרת תהיה לכם. לבתר דתברו כל הגי קליפין, ותברו כמה
גזין, וכמה גזשים קטלו, וכמה עקרבים דהו לון באינון טורי דושוכא, עד
דאשכחו אתר דישוכא, וקרתא קדישא, מקפא שורין סוזר סוזר, כדן עאלו
לגבה, למעבד זייוזא תמן, ולמוזי בה. והא אוקימנא מלה.

וְדָא אִיהוּ עֲצָרַת, כְּנִישׁוֹ. אֲתֵר דְּמִתְכַּנֵּשׁ כָּלָא לְנִצְחָה. תְּהִיָּה לָכֶם, וְלֹא לְאַוּרָא,
לְמוֹדֵי אֲתוֹן בְּמֵאֲרִיכוֹן, וְאִיהוּ בְּהִדְיִיכוֹ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים לב) שְׁמוּזוּ בֵּי
וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לֵב.

אמר ר' שמועון כל מאן דוזדי וכו' עד שלא עשו וזסד עם העניינים (נרפס בהקדמות
בראשית דף י' ע"ב)